

ARISTOTELIS
ETHICA EVDEMLIA

RECOGNOVERUNT BREVIQUE
ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXERVNT

R. R. WALZER ET J. M. MINGAY

PRAEFATIONE AUXIT J. M. MINGAY

OXFORD CLASSICAL TEXTS

ARISTOTELIS ETHICA EVDEEMIA

RECENSERVNT
BREVIQVE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXERVNT

R. R. WALZER
J. M. MINGAY

PRAEFATIONE AVXIT
J. M. MINGAY

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO
MCMXCI

SCRIPTORVM CLASSICORVM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

Oxford University Press, Walton Street, Oxford OX2 6DP

Oxford New York Toronto

Delhi Bombay Calcutta Madras Karachi

Petaling Jaya Singapore Hong Kong Tokyo

Nairobi Dar es Salaam Cape Town

Melbourne Auckland

and associated companies in

Berlin Ibadan

Oxford is a trade mark of Oxford University Press

Published in the United States

by Oxford University Press, New York

© Oxford University Press 1991

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission of Oxford University Press

British Library Cataloguing in Publication Data

Aristotle 384–322 B.C.

Aristotelis ethica eudemia.—(*Scriptorum classicorum
bibliotheca Oxoniensis*).

1. Ethics

I. Title II. Walzer, R. R. III. Mingay, Jean IV. Series 170

ISBN 0-19-814575-6

Library of Congress Cataloging in Publication Data

Aristotelis Ethica Eudemia/recensuerunt brevis adnotatione
critica instruxerunt R. R. Walzer, J. M. Mingay;

praefatione auxit J. M. Mingay.

Includes bibliographical references and index.

1. Ethics. I. Walzer, Richard, 1900– II. Mingay, Jean.

III. Title. IV. Title: *Ethica Eudemia*. V. Series.

PA3893.E7 1991 171'.3—dc20 90-15529

ISBN 0-19-814575-6

Typeset by H. Charlesworth & Co. Ltd., Huddersfield

Printed in Great Britain by

Bookcraft (Bath) Ltd., Midsomer Norton, Avon

PRAEFATIO

SECUNDUM illud codicum stemma quod accepit Susemihl,¹ *Ethica Eudemia* in his praecipue codicibus continentur:

- Ia. *P*, Bekkeri et Susemihli P^b (Vaticanus 1342), saeculi xiii.
- Ib. *C*, Bekkeri et Susemihli C^c (Cantabrigensis 1879), AD 1278, *P* gemellus, fortasse eadem manu transcriptus, sine dubio ex eodem fonte derivatus. Hic autem codex, nunc primum ex toto collatus, gemellum suum interdum correxisse invenietur.
- II. *Marc.*, Bekkeri et Susemihli M^b (Venetus Marcianus 213), saeculi xv ineuntis, ex altera stirpe ortus auctore Susemihlo deteriore, nihilominus *P* et *C* nonnumquam supplet atque corrigit.

Iam tamen Dieterus Harlfinger,² Berolinensis, industria sua indoleque aliquid novi demonstravit: codicem *L*, antea spretum (Laurentianum 81. 15, nunc primum ab Harlfingero partim collatum³) illam stirpem II nobis fidelius tradidisse. Cum autem ab Aurispa, ubi AD 1423 Constantinopoli iterum rediit, *L* illinc illatus esset, stirps II ab Harlfingero 'recensio

¹ *Eudemi Rhodii Ethica* (Teubner, 1884).

² 'Die Überlieferungsgeschichte der *Eudemischen Ethik*', apud *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 1-50.

³ Ut codex *L* totus conferretur a Briano Hillyardo Oxoniensi (qui tabellis photographis ab Harlfingero comiter suppeditatus usus est), viri pecuniae a Benjamine Jowett legatae administrandae praepositi impensas contulerunt atque etiam huic editioni subsidium gratissimum praebuerunt.

Constantinopolitana' nominata est, et sane fieri potest ut codex *L* in usum ipsius Aurispae Constantinopoli scriptus sit.

Stirps altera 'recensio Messanensis' simili modo nominata est, quod *P* et *C* ex illa schola scribarum Italiae meridionalis (fortasse e monasterio Sancti Salvatoris Messanensi) sine ullo dubio orti esse agnoscuntur.¹ *P* glossemata habet saeculo xiv scripta, alia saeculo xv *C*, non sine adiumento ex altera stirpe allato. *P* et *C* autem tot scripturae minutiis similes et paene gemelli videntur ut necessario censeamus exemplar prioris saeculi xiii partis scribis propositum esse, quod easdem minutias, iam diu inusitatas, prae se ferret. Verisimile autem est codicem hunc (a) inter multos alios Constantinopoli in Siciliam eo tempore allatum esse.

Inter omnes semper constitit Bekkeri et Susemihli D^c (Romano-Palatinum 165), saeculi xv (*D*), a *P* descendisse. *C* contra parens est Laurentiani 81. 20, usque ad 1232^a3, unde manus mutatur aequae ac fons, qui ille codex *L* nunc esse videtur, fidelissime transcriptus. Aequae etiam librarius ille qui codicem Ravennensem 210 (*Rav.*) transcripsit, *L* fonte usus est usque ad 1218^b27, inde autem Neapolitano III E 5 (*Neap.*), qui ab utraque stirpe per alios codices originem traxit. Codicem autem Ravennensem possidebat ille pernotus Cardinalis Bessarion, ut manifestum est e marginalibus ipsius manu scriptis; eo auctore *Marc.* e *Rav.* descriptus est, non sine nonnullis lectionibus propriis quae Ravennensi desunt. Post tantum temporis spatium quis asseveraverit una cum Harlfingero eas emendationes Ravennensis ab ipso Bessarione esse factas? Per Am-

¹ Vide A. Jacob, 'Nicolas d'Oria, un copiste de Pouille au Saint-Sauveur de Messine', *Quellen und Forschungen aus Italienischen Archiven und Bibliotheken*, 65 (1985), 133-58.

broisianum E 40 s. (*Ambr.*) ex *L* etiam derivatus est non modo *Oxon.* (Oxoniensis, e Collegio Corporis Christi 112) AD 1482 scriptus, sed etiam, per alium codicem, editio Aldina (*Ald.*), quae AD 1498 impressa est. Denique haudquaquam obliviscendum est Petrum Victorium (AD 1499–1565) aliquot lectiones derivasse e *V* (*C^v* Susemihl), et in margine sui editionis Aldinae exemplaris adscripsisse, quod nunc in bibliotheca Monacensi inveneris. Quae lectiones cum *C* in priore parte libri consentiunt, in altera cum *L*, quare constat *V* aut Laur. 81. 20 aut Laur. 81. 4, qui inde ortus est, ut exemplari usum esse; in his enim a 1232^a3¹ alterum fontem adhiberi manifestum est. Aliis his lectionibus additur ‘*γρ.*’, aliis ‘*fort.*’, quarum Susemihl² ipsius Victorii has coniecturas, illas virorum doctorum eiusdem aetatis esse censuit; Harlfingero autem omnes prope ipsius Victorii esse videntur, quamobrem omnibus his hac in editione ‘*fort. V*’ additur.

E versionum Latinarum traditione (‘*traditio Latina*’) usque ad finem libri tertii nihil Susemihlo³ suppeditabat nisi *A*¹ (Susemihli In.) ab homine ignoto facta atque a Bekkero (vol. iii, 1831) primum edita. Susemihlo autem haec interpretatio editione Aldina vetustior esse videbatur, Harlfinger autem eam maiore ex parte ab Aldina haud dubie descendisse demonstravit; nonnulla tamen aliunde esse derivata (usum enim et Tifernatis opere et Manetti⁴ hominem videri), et fieri posse ut coniecturae quaedam ab ipso interprete propositae agnoscantur. Interpretatio autem illa capitis

¹ Vide supra, p. vi.

² Praefatio, v–vii (Teubner, 1884).

³ Duae aliae interpretationes Latinae, a Gianozzo Manetti (AD 1396–1459) et Gregorio Tifernate (AD 1414–66) in codicibus manuscriptis servantur. Ex *D* et Pal. 323 (Manetti) atque *P* (Tifernate) originem trahunt. Vide Harlfingerum, 23–4.

⁴ Vide adn. 3 supra.

secundi libri octavi, quae *De Bona Fortuna* nominatur (Λ^2 , Susemihli B^f), in *Aristotele Latino* (1482) impressa, pro difficultate capitis huius magno est auxilio, quo nisus Spengel primus aliquot coniecturas in lucem protulit acutissimas; quam viam mox Susemihl, deinde Jackson (*Journ. Phil.* 32 (1913) 170–221) secutus est. Denique (1937) G. Lacombe (*Aristoteles Latinus*, i, 73, 161) pro certo probavit iam exstare e saeculo xv interpretationem capitis tertii quoque libri octavi (Λ^3), qua identidem usus est Dirlmeier.¹ Hae interpretationes Harlfingero videntur testes esse codicis graeci deperditi (ψ), qui vel parens fuerit codicum nostrorum fontis communis (ω), vel certe ab eodem fonte quo ω derivatus sit, codice scilicet haud ita vetusto, sed e quo omnis libri memoria penderit.

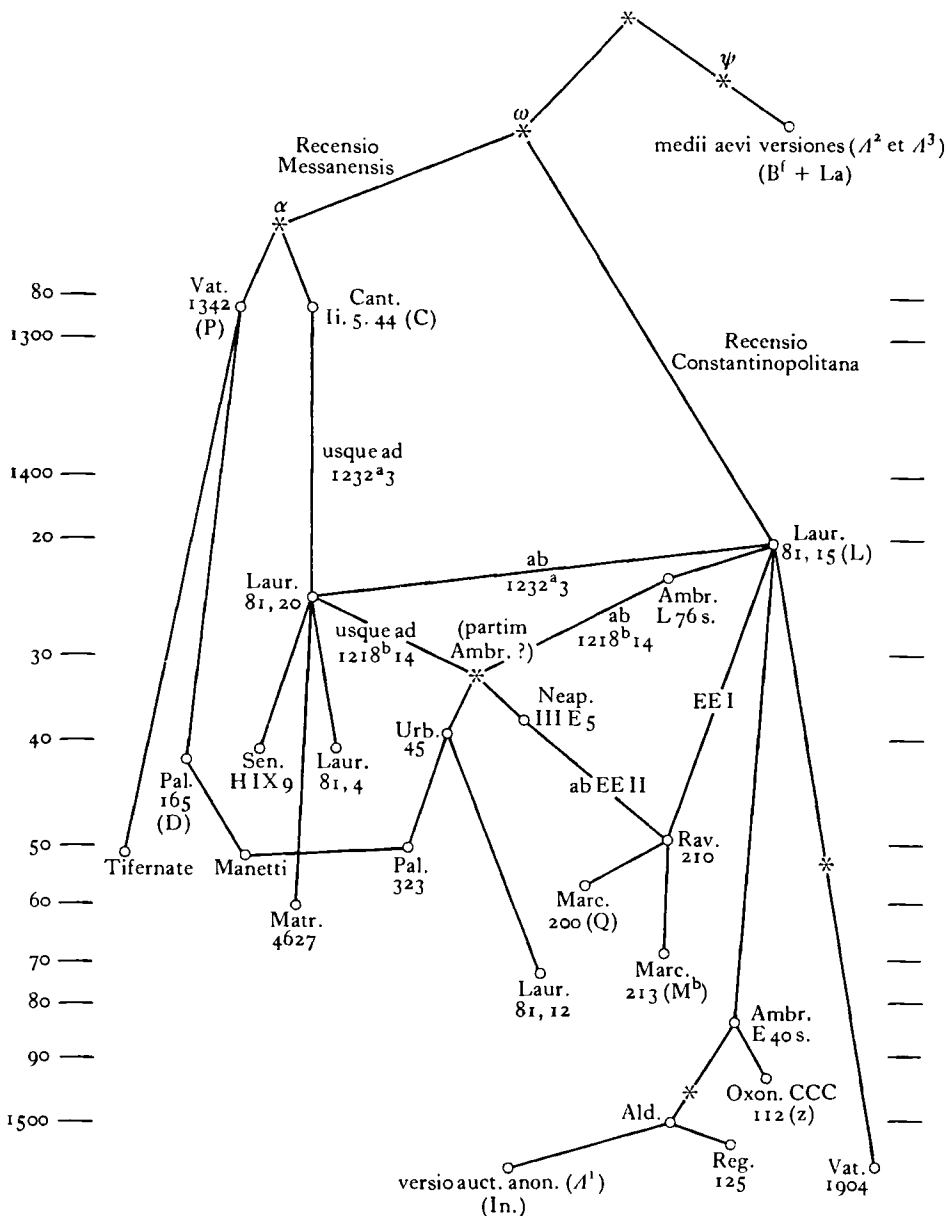
Hanc fere esse codicum cognationem in edendo libro ita accepimus ut codices *P*, *C*, *L* (summatim *\Pi*) e maxima parte citentur; gratias autem maximas Harlfingero hic exprimere volo, qui stemma codicum a se designatum hoc in loco imprimi libenter siverit.

Alia est quaestio de tribus illis libris communibus (*EE* 4–6 = *EN* 5–7). Habet hos *L* nullis verbis praetermissis; si archetypum ω eos aequae habebat, licet concludere viros doctos temporis medii Byzantini eos *Ethicis Eudemiis* convenire censuisse, et illa verba librorum 1–3 (velut λέξεται 1234^b 14) quae sententias aliquas librorum communium praemonent, intellegi possunt (nec obliviscendum est tales praemonitiones a libris 1–4 *Ethicorum Nicomacheorum* omnino abesse); si contra ω libros communes non possidebat, necesse est ut *L* eos transcripserit e priore fonte nobis ignoto. Iam saeculo ii AD Aspasius (*Commentarius in Ethica Nicomachea*, 161, 9 Heylbut) dubitanter iudicavit alterutra *Ethica*

¹ Cf. F. Dirlmeier, *Aristoteles Werke in deutscher Übersetzung*, Band 7: *Eudemische Ethik* (Berlin, 1962), 119–20.

PRAEFATIO

stemma codicum

(ex Harlfinger, 'Überlieferungsgeschichte', 30 desumptum)

lacunosa esse, potius quam istos libros utrisque *Ethicis* aequè convenire.¹ Editores quidem recentes, generis orationis fortasse ratione habita, fere omnes inter *Nicomachea* hos libros imprimendos curaverunt;² nuper autem Antonius Kenny (1978) computatione novis quibusdam machinarum subsidiis effecta multis eos modis *Eudemiorum* stilo similiores esse existimavit. Contrariam habuit opinionem Dirlmeier: *Ethica Eudemia* 8. 1–3 iam sola exstare e pristinis libris *Eudemiorum* 4–6, ideo fortasse amissis³ quod ita imperfecti viderentur ut *Nicomacheis* 5–7 in lucem iam productis, aut Aristoteles ipse aut discipulus quidam istos reiceret. Harlfingero tamen verisimile videtur illud volumen librorum *Eudemiorum* 5–6 omnino perisse (quam calamitatem haud raram fuisse censet), idque necessario antequam catalogus ille operum Aristotelicorum⁴ saeculi iii AD scriptus esset. Fortasse notandum est illud ‘frustum’, ut ita dicam (*EE* 8. 1–3) de rebus disputare quas in *Nicomacheis* omnino omitti miramur.

Fieri tamen potest ut haec quaestio, pro sua difficultate, impedimento sit quominus res maioris momenti

¹ Diogenes Laertius (*Vit. Phil.* 5. 22) citat Ἠθικῶν α'β'γ'δ'ε', quod non consentit cum 5. 21 καὶ ἐν τῷ Ἠθικῶν ἐβδόμῳ ἔστι (i.e. *EE* 7. 12, 1245^b20–1).

² Non obliviscendum est hos tres libros totos, aevo impressorum typorum ineunte, et in *EE* et in *EN* semper impressos esse. Cf. D. J. Allanum, Dirlmeier 1962 iudicantem (*Gnomon*, 38 (1966), 145).

³ Quod *EN* 7. 14, 1154^b34 ad *EE* 7 continuo legentem ducit, nobis fortasse licet divinare quare illud ‘frustum’, e suo loco avulsum, ad finem *EE* 7 minima sollertia alligatum sit; in *C*² et *L* φίλῳ 1246^a26 additum est ut cum libro septimo, quae περὶ φιλίας disserit, 8. 1 melius coniungatur. *PCA*², tamen, hunc librum appellant octavum, *L* autem ei titulum nullum dat, lucuna duarum linearum tantum inter 1246^a25 et 26 posita, et e primo verbo proximi capitis, ἀπορήσειε, caret α. Ex eo colligere poteris litteram coloribus ornandam fuisse, pictorem vero nescioquomodo neglexisse, ut nemo postea memor esset novi libri initium hic esse ponendum.

⁴ Vide adn. 1 supra.

exploretur, quomodo duo *Ethica* orationis genere inter se differant, atque utra sint priora. Iam tamen constat inter omnes problema de titulo *Ethicorum Eudemiorum* nimium iam esse quaesitum: hos libros certe non scripsisse Eudemum, utrum autem illi honoris causa dedicata sint, an ab illo nescioquomodo edita, non flocci esse faciendum.

Codices omnes, excepto V (Oxoniensi numquam antea adhibito), a Rossio non multo ante mortem de novo collati sunt, cuius lectiones coniecturaeque Walzero a typographeo Oxoniensi oblatae sunt. Walzer ipse, annis iuvenilibus *Ethicorum Eudemiorum* studiosissimus, non solum codices multos contulit sed H. Langerbeckum¹ plurimis de rebus consuluit. Pro sua benignitate D. J. Allan scripta sua nondum edita de interpretatione Admontensi (Λ^2)² nobis utenda prae-buit, nec alia neglexit³ quae nobis auxilio subsidioque essent; dolore affecta sum quae ob mortem eius praematuram gratias ei debitas agere non potuerim. Multae autem emendationes praeclarae a Kennio atque Russello⁴ prae-bitae sunt; opere tandem in finem procedente Russelli auxilium consiliumque, summa liberalitate semper datum, mihi maxime profuerunt, nec minus labores Rowii⁵ atque Robinsonii,⁶ qui multas minutias sedulo correxerunt; hic vero summo acumine in obscuritatibus saepe adtulit lucem. His tribus viris doctis plus debeo quam exprimere potuerim;

¹ Collatio accuratissima Marciani, a discipula quadam Langerbecki facta, interdum adhibita est.

² Admont. Bibl. Monasterii cod. 608, saec. xiv.

³ Aliquot emendationes, quas nobis privatim suppeditavit, in apparatu critico cum adnotatione '(5)' citatae sunt.

⁴ Prof. D. A. Russell, e Collegio Sancti Johannis Baptistae in Universitate Oxoniensi.

⁵ Dr C. J. Rowe, Universitatis Bristolensis.

⁶ Dr D. B. Robinson, Universitatis Edinburgensis.

PRAEFATIO

errores nihilominus qui adhuc latent mihi soli sunt assignandi.

Ceterum Ricardo Walzero haec editio in primis ascribi debet, amicis et collegis semper deflendo. Hic ut totam vitam animo erudito humano numquam ne in adversis quidem temporibus desperanti peregit, ita huius editionis consilium summa cura atque patientia diu fovebat; utinam eam in lucem iam prodituram videre potuisset!

J. M. MINGAY

Scribebam Sheffieldi Mense Augusto MCMXC

SVMMARIVM

Conspectus Librorum	xv
---------------------	----

ETHICA EVDEμία

Conspectus Siglorum	2
<i>A</i> I–VIII	3
<i>B</i> I–XI	18
<i>Γ</i> I–VII	50
<i>H</i> I–XII	70
<i>Θ</i> I–III (vel <i>H</i> XIII–XV)	111
Index Verborum Potiorum atque Thematum	127

CONSPECTVS LIBRORVM IN APPARATV CRITICO CITATORVM

I. EDITIONES

*BEKKER, I., *Aristotelis Opera* (Academia Regia Borussica, Berlin, 1831).

BUSSEMAKER, U. C., et al., *Aristotelis Ethica Eudemia* (Didot, Paris, 1851).

FRITZSCHE, A., *Eudemi Rhodii Ethica* (Regensburg, 1851).

SUSEMIHL, F., *Eudemi Rhodii Ethica* (Teubner, 1884), qua in editione coniecturae nonnullae ex editionibus vetustioribus Camerarii (1500-74), Sylburgii (1536-96), atque Casauboni (1559-1614) citatae sunt.

RACKHAM, H., *Aristotle: The Eudemian Ethics*. Loeb Classical Library, No. 285 (London, 1935).

*Lineationem Bekkerianam quam plurimum secuta est editio nostra.

II. VERSIONES

RIECKHER, J., *Aristoteles: Werke*, vi. 7: *Eudemische Ethik*, übersetzt (Stuttgart, 1858).

SOLOMON, J., *The Works of Aristotle, Translated under the Editorship of Sir David Ross*, ix (Oxford, 1915).

- RACKHAM, H., *Aristotle: The Eudemean Ethics*.
Loeb Classical Library, No. 285 (London, 1935).
DIRLMEIER, F., *Aristoteles Werke in deutscher
Übersetzung*, Band 7: *Eudemische Ethik* (Berlin,
1962).
DÉCARIE, V., *Aristote, Éthique à Eudème, Tra-
duction* (Paris & Montreal, 1978).
WOODS, M., *Aristotle's Eudemean Ethics: Books
I, II, and VIII* (Oxford, 1982).

III. COMMENTARIJ

- ACKRILL, J.: emendationes nonnullae Ricardo
Walzero ab hoc viro docto communicatae sunt.
ALLAN, D. J., (1) 'Quasi-Mathematical Method
in the *Eudemean Ethics*', apud S. Mansion (ed.),
Aristote et les problèmes de méthode (Louvain,
1961), 303-18.
— (2) 'Aristotle's Criticism of Platonic Doc-
trine concerning Goodness and the Good',
Proceedings of the Aristotelian Society, NS 64
(1963-4), 273-86.
— (3) Review of *Aristoteles: Eudemische Ethik*,
Übersetzt und erläutert von Franz Dirlmeier,
Akademie-Verlag Berlin, 1962 (*Gnomon*, 38
(1966), 138-49).
— (4) 'The Fine and the Good in the *Eudemean
Ethics*', apud P. Moraux et D. Harlfinger
(edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik*,
Akten des 5. Symposium Aristotelicum (Berlin,
1971), 63-71.
— (5) vide Praef., xi, adn. 3.
APELT, O., (1) 'Zur *Eudemischen Ethik*', *Jahrbuch
für classischer Philologie*, 40 (1894), 729-52
[EE 7, 8].

- (2) *Zur Eudemischen Ethik* (Eisenach, 1902) [EE 1-3].
- ARNIM, H. von, *Die drei Aristotelischen Ethiken* (Vienna, 1924).
- BONITZ, H., 'Zur Texteskritik der *Eudemischen Ethik* und der *Magna Moralia*', *Jahrbuch für classischer Philologie*, 5 (1859), 15-31.
- BRANDEIS, C., *Handbuch der Geschichte der griechischer-römischer Philosophie*, ii. 2. 2 (Berlin, 1857).
- BYWATER, I., (1) '*Aristotelia*', *Journal of Philology*, 5 (1874), 115-24, apud 116.
- (2) '*Palaeographica*', *Journal of Philology*, 32 (1913), 222-3.
- CAMERARIUS, J.: Camerarii citatio Susemihli editioni debetur.
- CASAUBON, I.: omnes Casauboni citationes Susemihli editioni debentur.
- COLLINGWOOD, R. G.: nonnullae ipsius emendationes in margine editionis suae positae sunt.
- COOK WILSON, J., 'On the Use of ἀλλ' ἢ in Aristotle', *Classical Quarterly*, 3 (1909), 121-4.
- DENNISTON, J. D., *The Greek Particles* (Oxford, 1970).
- DODDS, E.: emendationes nonnullae Ricardo Walzero ab hoc viro docto communicatae sunt.
- EUCKEN, R., *Über den Sprachebrauch des Aristoteles* (Berlin, 1868).
- FRAGSTEIN, A. von, *Studien zur Ethik des Aristoteles* (Amsterdam, 1974).
- GIGON, O., 'Das Prooimion der *Eudemischen Ethik*', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 93-133.

- HARLFINGER, D., 'Die Überlieferungsgeschichte der *Eudemischen Ethik*', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 1-50.
- JACKSON, H., (1) 'On some Passages in the Seventh Book of the *Eudemian Ethics*', *Journal of Philology*, 26 (1899), 149-60.
- (2) 'Further Notes on Passages in the Seventh Book of the *Eudemian Ethics*', *Journal of Philology*, 27 (1901), 145-58.
- (3) '*Eudemian Ethics*, Θ i, ii, 1246^a26-1248^b7', *Journal of Philology*, 32 (1913), 170-221.
- (4) '*EE* B viii, 1225^a14; *HA* Δ viii, 533^b15', *Journal of Philology*, 32 (1913), 302.
- (5) 'On *Eudemian Ethics* 1215^a29, 1215^b20, 1224^b2', *Journal of Philology*, 33 (1914), 298.
- (6) '*Eudemian Ethics* 1229^a14, 1235^a35, 1244^a1', *Journal of Philology*, 34 (1918), 159.
- (7) 'On *Eudemian Ethics* Γ 5, 6', *Journal of Philology*, 35 (1920), 147-151.
- (8) emendationes aliquot Jacksoni ab R. G. Collingwoodo in margine editionis suae positae sunt.
- KAPP, E., *Der Verhältnis der Eudemischen zur Nikomachischen Ethik* (Diss. Freiberg, 1912).
- KENNY, A., (1) *The Aristotelian Ethics* (Oxford, 1978).
- (2) *Aristotle's Theory of the Will* (London, 1979).
- LANGERBECK, H.: vide Praef., xi.
- MINGAY, J. M., 'Some Controversial Passages in the *Eudemian Ethics*', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eu-*

- demischen Ethik, *Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 51-62.
- MORAU, P., 'Das Fragment VIII 1: Text und Interpretation', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 253-84.
- MÜHLL, P. von der, *De Aristotelis Ethicorum Eudemiorum Auctoritate* (Diss. Göttingen, 1909).
- OWEN, G. E. L., 'Logic and Metaphysics in some Earlier Works of Aristotle', apud I. Düring et G. E. L. Owen (edd.), *Aristotle and Plato in the Mid-Fourth Century, Symposium Aristotelicum, 1957* (Göteborg, 1960), 163-90.
- RASSOW, H., (1) *Observationes Criticae in Aristotelem* (Berlin, 1858) [EE = 1-14].
 — (2) *Emendationes Aristoteleae* (Weimar, 1861) [EE = 1-6, 11-13].
- RICHARDS, H., *Aristotelica* (London, 1915).
- ROBINSON, D. B.: vide Praef., xi.
- ROSS, Sir DAVID, 'Emendations in the *Eudemian Ethics*', *Journal of Philology*, 34 (1918), 155-8.
- ROWE, C. J., (1) 'The Meaning of *φρόνησις* in the *Eudemian Ethics*', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 73-92.
 — (2) *The Eudemian and Nicomachean Ethics: A study in the Development of Aristotle's Thought* (Cambridge, 1971).
 — (3) vide Praef., xi.
- RUSSELL, D. A.: vide Praef., xi.
- SHOREY, P., 'A Note on the *Eudemian Ethics* 1247^b6', *Classical Philology*, 21 (1926), 80-1.

- SMITH, J. A., 'Aristotelica', *Classical Quarterly*, 14 (1920), 18-22.
- SPENGEL, L., *Über die unter dem Namen des Aristoteles erhaltenen ethischen Schriften* (Munich, 1841).
- STEWART, J.: emendatio quaedam Stewarti ab R. G. Collingwoodo in margine editionis suae posita est.
- SYLBURG, F.: omnes Sylburgi citationes Susemihli editioni debentur.
- URMSON, J. O., 'Aristotle's Doctrine of the Mean', *American Philosophical Quarterly*, 10 (1973), 223-30.
- VERDENIUS, W., 'Human Reason and God in the *Eudemian Ethics*', apud P. Moraux et D. Harlfinger (edd.), *Untersuchungen zur Eudemischen Ethik, Akten des 5. Symposium Aristotelicum* (Berlin, 1971), 285-97.
- ZELLER, E., *Die Philosophie der Griechen*, ii. 2³ (Leipzig, 1879), 874-81.

Opera Aristotelis sine nomine auctoris citata sunt, e.g. *PA* 661^b1; *Ethica Eudemia* tamen sic: 15^a12.

In apparatu critico coniecturae illae quibus 'an ...?' additur non sine dubitatione ab editoribus ipsis praebitae sunt: aliae tamen sine auctore praebitae editoribus sunt ascribendae.

ETHICA EVDEμία

CONSPECTVS SIGLORVM

P	Codex Vaticanus 1342, saec. xiii
C	Codex Cantabrigensis 1879, AD 1278
L	Codex Laurentianus 81. 15, saec. xv
Π	Consensus codicum PCL
A ¹	Versio Latina ab anonymo, a Bekkero (1831) edita: vide p. vii supra
A ²	Versio Latina <i>De Bona Fortuna</i> (EE 7. 2): vide p. viii supra
A ³	Fragmentum Latinum (EE 7. 3): vide p. viii supra

RARIVS CITANTVR

Ambr.	Codex Ambrosianus E 40 sup., saec. xv
Chalc.	Demetrios Chalkondyles in Ambr. E 40 sup.
D	Codex Romano-Palatinus 165, saec. xv
Lasc.	Constantinus Laskaris in Matrit. 4627, saec. xv
Laur. 81. 4	Codex Laurentianus 81. 4, saec. xv
Laur. 81. 12	Codex Laurentianus 81. 12, saec. xv
Laur. 81. 20	Codex Laurentianus 81. 20, saec. xv
Marc.	Codex Venetus Marcianus 213, saec. xv
Neap.	Codex Neapolitanus III E 5 sup., saec. xv
Oxon.	Codex Oxoniensis, e Collegio Corporis Christi 112, saec. xv
Pal. 323	Codex Palatinus 323, saec. xv
Rav.	Codex Ravennensis 210, saec. xv
Urb.	Codex Urbanus 45, saec. xv
Ald.	Editio Aldina, AD 1498
Bas. ³	Vir doctus Basiliensis
V	Codex Victorii: vide p. vii supra
fort. V	Nonnullae lectiones e codice Victorii sic designatae sunt: vide p. vii supra

Numeri ¹ et ² siglo codicis additi manum primam et secundam distinguunt, exceptis siglis A¹⁻³.

ΗΘΙΚΩΝ ΕΥΔΗΜΙΩΝ Α

I Ὁ μὲν ἐν Δήλῳ παρὰ τῷ θεῷ τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀπο- 1214^a
φηνάμενος συνέγραψεν ἐπὶ τὸ προπύλαιον τοῦ Λητώου, διε-
λὼν οὐχ ὑπάρχοντα πάντα τῷ αὐτῷ, τό τε ἀγαθὸν καὶ
τὸ καλὸν καὶ τὸ ἡδύ, ποιήσας

κάλλιστον τὸ δικαιοτάτον, λῶστον δ' ὑγιαίνειν· 5
πάντων ἥδιστον <δ'> οὐ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν·

ἡμεῖς δ' αὐτῷ μὴ συγχωρῶμεν. ἡ γὰρ εὐδαιμονία κάλ- 8
λιστον καὶ ἄριστον ἀπάντων οὐσα ἥδιστον ἐστίν. 8

2 πολλῶν δ' 8
ὄντων θεωρημάτων ἃ περὶ ἕκαστον πρᾶγμα καὶ περὶ ἐκάστην
φύσιν ἀπορίαν ἔχει καὶ δεῖται σκέψεως, τὰ μὲν αὐτῶν 10
συντείνει πρὸς τὸ γινῶναι μόνον, τὰ δὲ καὶ περὶ τὰς κτή-
3 σεις καὶ περὶ τὰς πράξεις τοῦ πράγματος. ὅσα μὲν οὖν
ἔχει φιλοσοφίαν μόνον θεωρητικὴν, λεκτέον κατὰ τὸν ἐπι-
4 βάλλοντα καιρὸν, ὃ τι περ οἰκείον ἦν τῇ μεθόδῳ· πρῶτον δὲ
σκεπτέον ἐν τίνι τὸ εὖ ζῆν καὶ πῶς κτητόν, πότερον φύσει 15
γίνονται πάντες εὐδαίμονες οἱ τυγχάνοντες ταύτης τῆς προ-
σηγορίας, ὥσπερ μεγάλοι καὶ μικροὶ καὶ τὴν χροιάν δια-
φέροντες, ἢ διὰ μαθήσεως, ὡς οὐσης ἐπιστήμης τινὸς τῆς
εὐδαιμονίας, ἢ διὰ τινος ἀσκήσεως (πολλὰ γὰρ οὕτε κατὰ
φύσιν οὐτε μαθοῦσιν ἀλλ' ἐθισθεῖσιν ὑπάρχει τοῖς ἀνθρώποις, 20
φαῦλα μὲν τοῖς φαύλως ἐθισθεῖσι, χρηστὰ δὲ τοῖς χρηστῶς), ἢ

1214^a 1-8 = EN 1099^a24-31   14-25 εὐτυχίαν = EN 1099^b9-11;
cf. 1179^b20-35

1214^a 2 συνέγραψεν codd., Bonitz (cl. PA 661^b1, ἐπὶ vi finali):
ἀνέγραψεν Richards   3 ὡς ante οὐχ suppl. Spengel   6 πάντων
... οὐ] ἥδιστον δὲ πέφυχ' οὐ EN 1099^a28, πρῆγμα δὲ τερπνότατον τοῦ
Thgn. 256 (cl. Hiller, *Phil. Anz.* 13 (1883), 21) <δ'> Fritzsche,
iam ante ἥδιστον Chalc.: om. codd.   ἐρᾷ τὸ corr. Ald. (e Theognide):
ἐρᾶται Π   11 κτήσεις] χρήσεις Spengel (cl. EN 1098^b32), vel
κτήσεις τοῦ πράγματος καὶ τὰς πράξεις   12 καὶ ... πράξεις secl.
Langerbeck   14 οἰκείον ἦν codd.: ἀν οἰκείον ἢ Richards
21 φαύλως PC: φαύλοισ L   χρηστῶς PC: χρηστοῖς L

τούτων μὲν κατ' οὐδένα τῶν τρόπων, δυοῖν δὲ θάτερον, ἤτοι καθά- 5
 περ οἱ νυμφόληπτοι καὶ θεόληπτοι τῶν ἀνθρώπων, ἐπιπνοῖα
 δαιμονίου τινὸς ὥσπερ ἐνθουσιάζοντες, ἢ διὰ τύχην (πολ-
 25 λοὶ γὰρ ταυτό φασιν εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν).
 ὅτι μὲν οὖν ἡ παρουσία διὰ τούτων ἀπάντων ἢ τινῶν 6
 ἢ τινὸς ὑπάρχει τοῖς ἀνθρώποις, οὐκ ἄδηλον. ἅπασαι
 γὰρ αἱ γενέσεις σχεδὸν πίπτουσιν εἰς ταύτας τὰς ἀρχάς·
 καὶ γὰρ <τὰς> ἀπὸ τῆς διανοίας ἀπάσας πρὸς τὰς ἀπὸ ἐπιστήμης
 30 ἂν τις συναγάγοι πράξεις.

30 τὸ δ' εὐδαιμονεῖν καὶ τὸ ζῆν 7
 μακαρίως καὶ καλῶς εἴη ἂν ἐν τρισὶ μάλιστα, τοῖς εἶναι
 δοκοῦσιν αἰρετωτάτοις. οἱ μὲν γὰρ τὴν φρόνησιν μέγιστον
 εἶναί φασιν ἀγαθόν, οἱ δὲ τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ τὴν ἡδονήν.
 καὶ πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ἔνιοι περὶ τοῦ μεγέθους αὐτῶν 8
 1214^b διαμφισβητοῦσι, συμβάλλεσθαι φάσκοντες θάτερον θατέρου
 μᾶλλον εἰς αὐτήν, οἱ μὲν ὡς οὖσαν μεῖζον ἀγαθὸν τὴν
 φρόνησιν τῆς ἀρετῆς, οἱ δὲ ταύτης τὴν ἀρετὴν, οἱ δ' ἀμ-
 φοτέρων τούτων τὴν ἡδονήν. καὶ τοῖς μὲν ἐκ πάντων δοκεῖ
 5 τούτων, τοῖς δ' ἐκ δυοῖν, τοῖς δ' ἐν ἐνί τινι τούτων εἶναι τὸ
 6 ζῆν εὐδαιμόνως.
 6 περὶ δὴ τούτων ἐπιστήσαντας, ἅπαντα τὸν δυνά- II
 μενον ζῆν κατὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν †θέσθαι† τινὰ σκοπὸν
 τοῦ καλῶς ζῆν, ἤτοι τιμὴν ἢ δόξαν ἢ πλοῦτον ἢ παι-
 δεῖαν, πρὸς ὃν ἀποβλέπων ποιήσεται πάσας τὰς πράξεις
 10 (ὥς τό γε μὴ συντετᾶσθαι τὸν βίον πρὸς τι τέλος ἀφρο-
 σύνης πολλῆς σημειῖον ἐστίν), μάλιστα δὴ δεῖ πρῶτον ἐν 2
 αὐτῷ διορίσασθαι μήτε προπετῶς μήτε ραθύμως, ἐν τίνι
 τῶν ἡμετέρων τὸ ζῆν εὔ, καὶ τίνων ἄνευ τοῖς ἀνθρώποις

24 πολλοὶ-25 εὐτυχίαν = EN 1099^b7-8; Pol. 1332^a25-7 30-3 = EN
 1098^b22-6

24 δαιμονίου P: δαιμονία CL διὰ τύχην L (cf. 15^a12, 48^a13,
 EN 1099^b10): διὰ τὴν τύχην PC 26 ταύτης post ἢ suppl. Ross
 29 <τὰς> suppl. Casaubon 30 συναγάγοι Marc.: συναγάγη
 L: συναγάγει PC 1214^b 6 ἐπιστήσαντα χρὴ πάντα Allan (5)
 7 δεῖ θέσθαι mg. P², Gigon

οὐκ ἐνδέχεται τοῦθ' ὑπάρχειν. οὐ γὰρ ταῦτόν, ὦν τ' ἄνευ
 3 οὐχ οἶόν τε ὑγιαίνειν, καὶ τὸ ὑγιαίνειν· ὁμοίως δ' ἔχει τοῦτο 15
 καὶ ἐφ' ἐτέρων πολλῶν, ὥστ' οὐδὲ τὸ ζῆν καλῶς καὶ ὦν
 4 ἄνευ οὐ δυνατὸν ζῆν καλῶς (ἔστι δὲ τῶν τοιούτων τὰ μὲν
 οὐκ ἴδια τῆς ὑγείας οὐδὲ τῆς ζωῆς ἀλλὰ κοινὰ πάντων ὥς
 εἰπεῖν, καὶ τῶν ἕξεων καὶ τῶν πράξεων, οἷον ἄνευ τοῦ ἀνα-
 πνεῖν ἢ ἐγρηγορέναι ἢ κινήσεως μετέχειν οὐθὲν ἂν ὑπάρξειεν 20
 ἡμῖν οὐτ' ἀγαθὸν οὔτε κακόν, τὰ δ' ἴδια μᾶλλον περὶ ἐκά-
 στην φύσιν· ἃ δεῖ μὴ λανθάνειν· οὐ γὰρ ὁμοίως οἰκεῖον
 πρὸς εὐεξίαν τοῖς εἰρημένοις κρεωφαγία καὶ τῶν περιπά-
 5 των οἱ μετὰ δεῖπνον). ἔστι γὰρ ταῦτ' αἷτια τῆς ἀμφισβη-
 τήσεως περὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν, τί ἐστι καὶ γίνεται διὰ τίνων 25
 ὦν ἄνευ γὰρ οὐχ οἶόν τε εὐδαιμονεῖν, ἔνιοι μέρη τῆς εὐδαι-
 μονίας εἶναι νομίζουσι.

III πάσας μὲν οὖν τὰς δόξας ἐπισκοπεῖν, ὅσας ἔχουσί
 τινες περὶ αὐτῆς, περιέργον (πολλὰ γὰρ φαίνεται καὶ τοῖς
 παιδαρίοις καὶ τοῖς κάμνουσι καὶ παραφρονουσί, περὶ ὧν ἂν 30
 οὐθεῖς νοῦν ἔχων διαπορήσειεν· δέονται γὰρ οὐ λόγων, ἀλλ'
 οἱ μὲν ἡλικίας ἐν ἧ μεταβαλοῦσιν, οἱ δὲ κολάσεως ἱατρικῆς
 ἢ πολιτικῆς· κόλασις γὰρ ἢ φαρμακεία τῶν πληγῶν οὐκ
 2 ἐλάττων ἐστίν), ὁμοίως δὲ ταύταις οὐδὲ τὰς τῶν πολλῶν <ἐπι-
 σκεπτέον>· εἰκὴ γὰρ λέγουσι σχεδὸν περὶ ἀπάντων, καὶ μάλιστα 1215^a
 περὶ <ταύτης· ἀλλὰ τὰς τῶν σοφῶν ταύτης γε πέρι> 2
 {ἐπισκεπτέον} μόνας· ἄτοπον γὰρ προσφέρειν λόγον 2

1214^b 28-15^a 2 = EN 1095^a 28-30; cf. 1095^b 19 sqq., 1179^b 10 sqq.

17 οὐ P² s.l., Rav. Chalc.: om. Π 18 καλῆς ante ζωῆς suppl.
 Richards 19 καὶ¹ om. Marc. 20 ὑπάρξειεν PC: ὑπάρξαιεν L
 21 ἐκάστην PC: ἐκάστων L 22 ἃ . . . λανθάνειν post δεῖπνον (14^b 24)
 tra. Rackham 23 περιπάτων mg. P², addito ἴσως, L²: περὶ πάντων cett.
 32 μεταβαλοῦσιν Spengel: μεταβάλλουσιν codd. 33 πολιτικῆς]
 πληκτικῆς nescioquis 34 ἐλάττων P: ἐλάττω CL: ἐλαττον
 Richards <ἐπισκεπτέον> tra. Spengel e 15^a 3 1215^a 1 εἰκὴ γὰρ
 fort. V: εἰ μὴ γὰρ Π: οἱ μὴδὲν λέγουσι σχεδὸν περὶ ἀπάντων δὲ καὶ μάλιστα
 περὶ τούτων, τὰς τῶν σοφῶν ἐπισκεπτέον μόνας mg. P², addito ἴσως
 2 περὶ <ταύτης· ἀλλὰ τὰς τῶν σοφῶν ταύτης γε πέρι> Dodds: lac. post περὶ
 Ald.: μόνας codd.: εὐδαιμονίας Spengel

τοῖς λόγου μηθὲν δεομένοις, ἀλλὰ πάθους· ἐπεὶ δ' εἰσὶν ἀπο- 3
 ρίαι περὶ ἐκάστην πραγματείαν οἰκείαι, δῆλον ὅτι καὶ περὶ βί-
 5 ου τοῦ κρατίστου καὶ ζωῆς τῆς ἀρίστης εἰσὶν. ταύτας οὖν κα-
 λῶς ἔχει τὰς δόξας ἐξετάζειν· οἱ γὰρ τῶν ἀμφισβητούντων
 7 ἔλεγχαι τῶν ἐναντιουμένων αὐτοῖς λόγων ἀποδείξεις εἰσὶν.

7

ἔτι 4

δὲ πρὸ ἔργου τὸ τὰ τοιαῦτα μὴ λανθάνειν, μάλιστα πρὸς
 ᾧ δεῖ συντείνειν πάσαν σκέψιν, ἐκ τίνων ἐνδέχεται μετα-
 10 σχεῖν τοῦ εὖ καὶ καλῶς ζῆν (εἰ τὸ μακαρίως ἐπιφθονώτε-
 ρον εἰπεῖν) καὶ πρὸς τὴν ἐλπίδα τὴν περὶ ἕκαστα γενομένην
 ἂν τῶν ἐπιεικῶν. εἰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς διὰ τύχην γινομένοις 5
 ἢ τοῖς διὰ φύσιν τὸ καλῶς ζῆν ἐστίν, ἀνέλπιστον ἂν εἴη
 πολλοῖς (οὐ γάρ ἐστι δι' ἐπιμελείας ἢ κτήσις {οὐδὲ} ἐπ' αὐτοῖς
 15 οὐδὲ τῆς αὐτῶν πραγματείας)· εἰ δ' ἐν τῷ αὐτὸν ποιόν τινα
 εἶναι καὶ τὰς κατ' αὐτὸν πράξεις, κοινότερον ἂν εἴη τὸ
 ἀγαθὸν καὶ θεϊότερον, κοινότερον μὲν τῷ πλείοσιν ἐνδέχε-
 σθαι μετασχεῖν, θεϊότερον δὲ τῷ κείσθαι τὴν εὐδαιμονίαν <ἐν>
 τοῖς αὐτοῖς παρασκευάζουσι ποιούς τινας καὶ τὰς πράξεις.

20 ἔσται δὲ φανερά τὰ πλείστα τῶν ἀμφισβητουμένων IV
 καὶ διαπορουμένων, ἂν καλῶς ὀρισθῇ τί χρὴ νομίζειν εἶναι
 τὴν εὐδαιμονίαν, πότερον ἐν τῷ ποιόν τινα μόνον εἶναι τὴν
 ψυχὴν, καθάπερ τινὲς ᾤθησαν τῶν σοφῶν καὶ πρεσβυτέ-
 ρων, ἢ δεῖ μὲν καὶ ποιόν τινα ὑπάρχειν αὐτόν, μᾶλλον
 25 δὲ δεῖ τὰς πράξεις εἶναι ποιὰς τινάς.

25

διηρημένων δὲ τῶν 2

1215^a 12-19 cf. EN 1099^b13-20 22 πότερον-25 cf. EN
 1098^b30-1099^a7 25-^b14 = EN 1095^b14-1096^a10

3 πειθοῦς Jackson (vide Susemihli praef., viii) 4-5 βίου Chalc.:
 βίον Π 7 αὐταῖς Rackham 8 τὰ Rav.: om. Π δὲ post
 μάλιστα suppl. Ross 9 ἀ] ὁ Ross 10 τοῦ... ζῆν Sylburg: εὖ
 καὶ καλῶς τοῦ ζῆν Π τὸ fort. V: τῷ codd.: τῷ Bekker: τῷ <τῷ>
 Fritzsche 11 πρὸς secl. mg. P², addito ἴσως 14 ἐστι] an
 ἔσται? {οὐδὲ} secl. Spengel: τοῦδε Ross 15 οὐδὲ CL: οὐδὲ
 διὰ P 18-19 <ἐν> τοῖς αὐτοῖς mg. P², addito ἴσως, Dodds (cl.
 15^a15): ᾧ τοῖς αὐτοῖς Π: τοῖς αὐτοῖς Rav. et post ras., ut vid., Chalc.

βίων, καὶ τῶν μὲν οὐκ ἀμφισβητούντων τῆς τοιαύτης
 εὐημερίας, {ἀλλ' ὡς τῶν ἀναγκαίων χάριν σπουδαζομένων,}
 οἶον τῶν περὶ τὰς τέχνας τὰς φορτικὰς καὶ <τὰς> τῶν περὶ
 χρηματισμὸν καὶ τὰς βαναύσους (λέγω δὲ φορτικὰς μὲν τὰς
 πρὸς δόξαν πραγματευομένας μόνον, βαναύσους δὲ τὰς ἐδραίας 30
 καὶ μισθαρνικάς, χρηματιστικάς δὲ τὰς πρὸς ὠνὰς καὶ
 πράξεις καπηλικὰς), τῶν δ' εἰς ἀγωγὴν εὐδαιμονικὴν τατ-
 τομένων τριῶν ὄντων, {τῶν καὶ πρότερον ῥηθέντων ἀγαθῶν
 ὡς μεγίστων τοῖς ἀνθρώποις,} ἀρετῆς καὶ φρονήσεως καὶ
 ἡδονῆς, τρεῖς ὁρῶμεν καὶ βίους ὄντας, οὓς οἱ ἐπ' ἐξουσίας 35
 τυγχάνοντες προαιροῦνται ζῆν ἅπαντες, πολιτικὸν φιλόσο-
 φον ἀπολαυστικόν.

1215^b

- 3 τούτων γὰρ ὁ μὲν φιλόσοφος βούλεται 1215^b
 περὶ φρόνησιν εἶναι καὶ τὴν θεωρίαν τὴν περὶ τὴν ἀλήθειαν,
 ὁ δὲ πολιτικὸς περὶ τὰς πράξεις τὰς καλὰς (αὐταὶ δ'
 εἰσὶν αἱ ἀπὸ τῆς ἀρετῆς), ὁ δ' ἀπολαυστικὸς περὶ τὰς ἡδο-
 νὰς τὰς σωματικάς. διόπερ <ἕτερος> ἕτερον τὸν εὐδαίμονα 5
 4 προσαγορεύει, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον. Ἀναξαγόρας μὲν
 <γὰρ> ὁ Κλαζομένιος ἐρωτηθεὶς τίς ὁ εὐδαιμονέστατος, “οὐ-
 θεὶς”, εἶπεν, “ὦν σὺ νομίζεις· ἀλλ' ἄτοπος ἂν τίς σοι φανείη”.
 τοῦτον δ' ἀπεκρίνατο τὸν τρόπον ἐκεῖνος, ὁρῶν τὸν ἐρόμενον
 ἀδύνατον ὑπολαμβάνοντα μὴ μέγαν ὄντα καὶ καλὸν ἢ πλούσιον 10
 ταύτης τυγχάνειν τῆς προσηγορίας, αὐτὸς δ' ἴσως ᾤετο τὸν

26 οὐκ Marc. Rav.: *nequaquam* A¹: om. cett., Allan (5): οὐδ' suppl.
 Bonitz

27 ἀλλ' ὡς] ἀλλὰ τῶν μὲν ὡς mg. P², addito ἴσως: ἀλλ'
 ἄλλως Spengel {ἀλλ' . . . σπουδαζομένων,} secl. Walzer

28–9 καὶ
 <τὰς> τῶν Russell: καὶ τῶν codd.: καὶ . . . χρηματισμὸν post 15^a29
 βαναύσους Spengel

31 πρὸς ὠνὰς mg. P², addito ἴσως, Dodds:
 πρὸς ὦν (sic) ἀγορὰς μὲν P¹: πρὸς ὦν ἀγορὰς μὲν C, corr. P²: πρὸ (πρὸς L²) ὦν
 ἀγορὰς μὲν L¹: μὲν om. Rav.: ἀγορὰς μόνον Richards: ἀγοράσεις Ross:
 ἀγορασμὸν Jackson ((5), 298)

32 πράξεις Rav. Chalc. Urb.: πράσις
 P²: πράσει CL: πράσι P¹C²

δ' εἰς P Rav.: εἰς CL: οὖν εἰς s.l. L²

33–4 {τῶν . . . ἀνθρώποις,} secl. Walzer

35 ἐπ' (aut 15^a36 τυγχάν-
 οντες) secl. Spengel

1215^b 5 <ἕτερος> ante ἕτερον suppl. Rassow
 ((1), 1), post ἕτερον Bonitz τὸν secl. Rackham

7 <γὰρ>
 suppl. Dodds: om. codd. ἐρωτηθεὶς L: ἐρωτιθεὶς PC

8 ὦν PC: ὄν
 L ἄτοπος PC: ἀτοπον L, unde τί pro τίς Marc.²

9 ἐρόμενον
 P²: ἐρώμενον Π

ζῶντα ἀλύπως καὶ καθαρῶς πρὸς τὸ δίκαιον ἢ τινος θεωρίας
κοινωνοῦντα θείας, τοῦτον ὡς <κατ'> ἄνθρωπον εἰπεῖν μακάριον
εἶναι.

- 15 περὶ πολλῶν μὲν οὖν καὶ ἐτέρων οὐ ῥᾶδιον τὸ κρίναι V
καλῶς, μάλιστα δὲ περὶ οὗ πᾶσι ῥᾶστον εἶναι δοκεῖ, καὶ
παντὸς ἀνδρὸς τὸ γινῶναι, τί τῶν ἐν τῷ ζῆν αἰρετόν, καὶ
λαβῶν ἂν τις ἔχοι πλήρη τὴν ἐπιθυμίαν. πολλὰ γὰρ ἐστι
τοιαῦτα τῶν ἀποβαινόντων, <δι' α'> προῖενται τὸ ζῆν, οἷον νο-
20 σους περιωδυνίας χειμῶνας· ὥστε δῆλον ὅτι καὶ ἐξ ἀρχῆς
αἰρετόν ἦν, εἴ τις αἶρεσιν ἐδίδου, διὰ γε ταῦτα τὸ μὴ γε-
νέσθαι. πρὸς δὲ τούτοις ὁ βίος, ὃν ζῶσιν ἔτι παῖδες ὄντες· 2
καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦτον ἀνακάμψαι πάλιν οὐδεὶς ἂν ὑπομείνειεν
εὖ φρονῶν. ἔτι δὲ πολλὰ τῶν τε μηδεμίαν ἐχόντων {μὲν} ἡδο- 3
25 νῆν ἢ λύπην, καὶ τῶν ἐχόντων μὲν ἡδονὴν μὴ καλὴν δέ,
τοιαῦτ' ἐστὶν ὥστε τὸ μὴ εἶναι κρεῖττον εἶναι τοῦ ζῆν. ὅλως 4
δ' εἴ τις ἅπαντα συναγάγοι ὅσα πράττουσι μὲν καὶ πά-
σχουσιν ἅπαντες, ἐκόντες μέντοι μηθὲν αὐτῶν διὰ τὸ μηδ'
αὐτοῦ χάριν, καὶ προσθείη χρόνου πλήθος ἀπέραντόν τι, οὐ
30 μᾶλλον ἔνεκ' ἂν τις τούτων ἔλοιτο ζῆν ἢ μὴ ζῆν.
30

ἀλλὰ 5

- μὴν οὐδὲ διὰ τὴν τῆς τροφῆς μόνον ἡδονὴν ἢ τὴν τῶν ἀφρο-
δισίων, ἀφαιρεθεισῶν τῶν ἄλλων ἡδονῶν, ἃς τὸ γινώσκειν
ἢ βλέπειν ἢ τῶν ἄλλων τις αἰσθήσεων πορίζει τοῖς ἀνθρώ-
ποις, οὐδ' ἂν εἰς προτιμῆσειε τὸ ζῆν, μὴ παντελῶς ὢν ἀν-
35 δράποδον. δῆλον γὰρ ὅτι τῷ ταύτην ποιουμένῳ τὴν αἶρεσιν 6
οὐθὲν ἂν διενέγκειε γενέσθαι θηρίον ἢ ἄνθρωπον· ὁ γοῦν ἐν

1215^b 34 μὴ-ἀνδράποδον cf. EN 1095^b 19-20

13 <κατ'> suppl. Russell: ὡς codd. εἰπεῖν codd.: δεῖν ante
εἰπεῖν suppl. Richards 17 ἀνδρὸς II: ἀνθρώπου Marc. 19 <δι' α'>
add. mg. P², addito ἴσως: om. cett. 20 περιωδυνίας] ὠδύνas mg.
P², addito ἴσως 22 τίς ante ὁ suppl. Casaubon: commata post
ὄντες (22) et post φρονῶν (24) pos. Jackson ((5), 298) 24 {μὲν} om.
Marc. Oxon. (cf. 15^b 25): hab. cett. 27 συναγάγει CL 29 καὶ
II: καὶ mg. P² οὐ Marc. Rav., nihilo A¹: om. II 31 τῆς om. L
33 πορίζει Bekker: πορίζοι II 36 διενέγκει P: διηνέγκει C: διενέγκοιεν L

Αἰγύπτῳ βούς, ὃν ὡς Ἀπιν τιμῶσιν, ἐν πλείοσι τῶν τοιούτων 1216^a

7 <μᾶλλον> ἐξουσιάζει πολλῶν μοναρχῶν. ὁμοίως δὲ οὐδὲ διὰ τὴν
ἐν τῷ καθεύδειν ἡδονήν· τί γὰρ διαφέρει καθεύδειν ἀνέγερτον
ὑπνον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας μέχρι τῆς τελευταίας ἐτῶν
ἀριθμὸν χιλίων ἢ ὅποσωνοῦν, ἢ ζῆν ὄντα φυτόν; τὰ γοῦν 5
φυτὰ τοιαύτης τινὸς ἔοικε μετέχειν ζωῆς, ὥσπερ καὶ τὰ
παιδιά. καὶ γὰρ ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην ἐν τῇ μητρὶ
γένεσιν πεφυκότες μὲν διατελεῖ, καθεύδοντα δὲ τὸν πάντα
8 χρόνον. ὥστε φανερόν ἐκ τῶν τοιούτων ὅτι διαφεύγει σκο-
πουμένους, τί τὸ εὖ καὶ τί τὸ ἀγαθὸν τὸ ἐν τῷ ζῆν. 10

9 τὸν 10

μὲν οὖν Ἀναξαγόραν φασὶν ἀποκρίνασθαι πρὸς τινα δια-
ποροῦντα τοιαῦτ' ἄττα καὶ διερωτῶντα τίνας ἔνεκ' ἂν τις
ἔλοιτο γενέσθαι μᾶλλον ἢ μὴ γενέσθαι "τοῦ" φάναι "θεω-
ρῆσαι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν περὶ τὸν ὅλον κόσμον τάξιν".
οὗτος μὲν οὖν ἐπιστήμης τινὸς ἔνεκεν τὴν αἵρεσιν ᾤετο τιμίαν 15
10 εἶναι τοῦ ζῆν· οἱ δὲ Σαρδανάπαλλον μακαρίζοντες ἢ Σμιν-
δυρίδην τὸν Συβαρίτην ἢ τῶν ἄλλων τινὰς τῶν ζώντων τὸν
ἀπολαυστικὸν βίον, οὗτοι δὴ πάντες ἐν τῷ χαίρειν φαίνον-
11 ται τάττειν τὴν εὐδαιμονίαν· ἕτεροι δὲ τινες οὕτ' ἂν φρόνη-
σιν οὐδεμίαν οὔτε τὰς σωματικὰς ἡδονὰς ἔλουντο μᾶλλον ἢ 20
τὰς πράξεις τὰς ἀπ' ἀρετῆς. αἰροῦνται γοῦν οὐ μόνον ἐνιοὶ
δόξης χάριν αὐτάς, ἀλλὰ καὶ μὴ μέλλοντες εὐδοκιμῆσειν.
12 ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν πολιτικῶν οὐκ ἀληθῶς τυγχάνουσι τῆς
προσηγορίας· οὐ γάρ εἰσι πολιτικοὶ κατὰ τὴν ἀλήθειαν· ὁ
μὲν γὰρ πολιτικὸς τῶν καλῶν ἐστι πράξεων προαιρετικὸς 25
αὐτῶν χάριν, οἱ δὲ πολλοὶ χρημάτων καὶ πλεονεξίας

1216^a 5-9 cf. GA 778^b32-5 16 Σαρδανάπαλλον cf. EN 1095^b22
21-6 χάριν cf. EN 1095^b22 sqq.

1216^a 1 ἄπιν Π 2 <μᾶλλον> suppl. Russell monarchas ante-
cellat Δ¹: μοναρχῶν codd. οὐδὲ PC: οὐ L 3 ἐν τῷ Π: τοῦ edd.
ἀνέγερτον L 5 ἀριθμὸν secl. Rackham ὅποσωνοῦν PC: ὅποσονοῦν L
7 κατὰ] μετὰ Ross (cl. GA 779^a10) 8 δὲ Rav.: μὲν Π
12 τοιαῦτ' ἄττα Π 17 τὸν¹ PC: τὸ L 18 δὴ Marc.², Langer-
beck, Allan (5): δὲ cett. 23 ἀληθῶς L: ἀληθοῦς PC

27 ἔνεκεν ἄπτονται τοῦ ζῆν οὕτως.

27 ἐκ μὲν οὖν τῶν εἰρημένων φα- 13

νερὸν ὅτι πάντες ἐπὶ τρεῖς βίους φέρουσι τὴν εὐδαιμονίαν,
πολιτικὸν φιλόσοφον ἀπολαυστικὸν· τούτων δ' ἡ μὲν περὶ
30 τὰ σώματα καὶ τὰς ἀπολαύσεις ἡδονή, {καὶ} τίς καὶ ποία
τις γίνεται καὶ διὰ τίνων, οὐκ ἄδηλον, ὥστ' οὐ τίνες εἰσὶ δεῖ
ζητεῖν αὐτάς, ἀλλ' εἰ συντείνουσί τι πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ μὴ,
καὶ πῶς συντείνουσι, καὶ πότερον εἰ δεῖ προσάπτειν τῷ ζῆν
καλῶς ἡδονᾶς τινας, ταύτας δεῖ προσάπτειν, ἢ τούτων μὲν
35 ἄλλον τινὰ τρόπον ἀνάγκη κοινωνεῖν, ἕτεροι δ' εἰσὶν ἡδοναὶ
δι' αἷς εὐλόγως οἶονται τὸν εὐδαίμονα ζῆν ἡδέως καὶ μὴ
37 μόνον ἀλύπως.

37 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ὕστερον ἐπισκεπτέον· 14

περὶ δ' ἀρετῆς καὶ φρονήσεως πρῶτον θεωρήσωμεν, τὴν τε
φύσιν αὐτῶν ἑκατέρου τίς ἐστι, καὶ πότερον μόρια ταῦτα
40 τῆς ἀγαθῆς ζωῆς ἐστίν, ἢ αὐτὰ ἢ αἱ πράξεις αἱ ἀπ' αὐτῶν,
1216^b ἐπειδὴ προσάπτουσιν αὐτὰ καὶ εἰ μὴ πάντες εἰς τὴν εὐδαι-
2 μονίαν, ἀλλ' οὖν οἱ λόγου ἄξιοι τῶν ἀνθρώπων πάντες.

2

Σω- 15

κράτης μὲν οὖν ὁ πρεσβύτης ᾧ ἐστ' εἶναι τέλος τὸ γινώσκειν
τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐπεζητεῖ τί ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη καὶ τί ἡ
5 ἀνδρεία καὶ ἕκαστον τῶν μορίων αὐτῆς. ἐποίει γὰρ ταῦτ'
εὐλόγως. ἐπιστήμας γὰρ ᾧ ἐστ' εἶναι πάσας τὰς ἀρετάς,
ὥσθ' ἅμα συμβαίνειν εἰδέναι τε τὴν δικαιοσύνην καὶ εἶναι
δίκαιον. ἅμα μὲν γὰρ μεμαθήκαμεν τὴν γεωμετρίαν καὶ οἰκο-
δομίαν καὶ ἐσμὲν οἰκοδόμοι καὶ γεωμέτραι. διόπερ ἐζητεῖ
10 τί ἐστὶν ἀρετὴ, ἀλλ' οὐ πῶς γίνεται καὶ ἐκ τίνων. τοῦτο δὲ 16
ἐπὶ μὲν τῶν ἐπιστημῶν συμβαίνει τῶν θεωρητικῶν· οὐθὲν

27-9 cf. EN 1095^b 14-1096^a 5

30 σωματικὰς post τὰς suppl. Allan ((5), cl. EN 1148^a 5) {καὶ²} secl.
Russell (cl. 49^a 17) 32 αὐτάς codd.: ἡμᾶς Fritzsche: secl.
Ross 34 καλῶς Bonitz: καλὰς Π 35 αἱ post εἰσὶν suppl.
Rackham 39 ἑκατέρας Ross 40 ἡ¹ secl. Rackham, Rowe
((2), 19) 1216^b 2 λόγου Rav. et s.l. Laur. 81. 20: λόγοι PL: λο'
(sic) C 5 γὰρ] δὲ Fritzsche

γὰρ ἕτερόν ἐστι τῆς ἀστρολογίας οὐδὲ τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης οὐδὲ γεωμετρίας πλὴν τὸ γνωρίσαι καὶ θεωρῆσαι τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων τῶν ὑποκειμένων ταῖς ἐπιστήμῃς· οὐ μὴν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς οὐθὲν κωλύει πρὸς 15
πολλὰ τῶν ἀναγκαίων εἶναι χρησίμους αὐτὰς ἡμῖν. 16

17 τῶν 16

δὲ ποιητικῶν ἐπιστημῶν ἕτερον τὸ τέλος τῆς ἐπιστήμης καὶ γνώσεως, οἷον ὑγίεια μὲν ἰατρικῆς, εὐνομία δὲ ἣ τι τοιοῦθ' 18
ἕτερον τῆς πολιτικῆς. καλὸν μὲν οὖν καὶ τὸ γνωρίζειν ἕκαστον τῶν καλῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ γε περὶ ἀρετῆς οὐ τὸ εἰδέναι 20
τιμωτάτον τί ἐστίν, ἀλλὰ τὸ γινώσκειν ἐκ τίνων ἐστίν. οὐ γὰρ εἰδέναι βουλόμεθα τί ἐστὶν ἀνδρεία, ἀλλ' εἶναι ἀνδρεῖοι, οὐδὲ τί ἐστὶ δικαιοσύνη, ἀλλ' εἶναι δίκαιοι, καθάπερ καὶ ὑγιαίνειν μᾶλλον ἢ γινώσκειν τί ἐστὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ εὖ 25
ἔχειν τὴν ἕξιν μᾶλλον ἢ γινώσκειν τί ἐστὶ τὸ εὖ ἔχειν. 25

VI πειρατέον δὲ περὶ πάντων τούτων ζητεῖν τὴν πίστιν διὰ τῶν λόγων, μαρτυρίοις καὶ παραδείγμασι χρώμενον τοῖς φαινομένοις. κράτιστον μὲν γὰρ πάντας ἀνθρώπους φαίνεσθαι 30
συνομολογοῦντας τοῖς ῥηθησομένοις, εἰ δὲ μή, τρόπον γέ τινα πάντας, ὅπερ μεταβιβαζόμενοι ποιήσουσιν· ἔχει 30
γὰρ ἕκαστος οἰκεῖόν τι πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐξ ὧν ἀναγκαῖον δεικνύναι πως περὶ αὐτῶν· ἐκ γὰρ τῶν ἀληθῶς μὲν λεγομένων οὐ σαφῶς δέ, προϋῶσιν ἔσται καὶ τὸ σαφῶς, μεταλαμβάνουσιν αἰεὶ τὰ γνωριμώτερα τῶν εἰωθότων λέγεσθαι 35
συγκεχυμένως. 35

2 διαφέρουσι δ' οἱ λόγοι περὶ ἐκάστην μέθοδον, 35

1216^b 20-5 = EN 1103^b 26-9 26 sqq. = EN 1098^b 9 sqq.
35-17^a 17 cf. EN 1094^b 11-27, 1095^a 30-^b 13

12 τέλος post ἕτερον suppl. Casaubon (cl. 16^b 17) 20 γε περὶ]
περὶ γ' Richards 26 πάντων τούτων Π: τούτων πάντων Oxon. Ald.,
Bekker: τούτων πάντα Spengel (aut 27 χρωμένους) 27 χρωμένους
mg. P², addito ἵσως 28 τὸ post γὰρ suppl. Ross 30 πάντας
fort. V: πάντως codd. 31 ὧν] an οὐ? 34 ἀντὶ post γνωρι-
μώτερα suppl. Richards

οἷ τε φιλοσόφως λεγόμενοι καὶ μὴ φιλοσόφως. διόπερ
καὶ τῶν πολιτικῶν οὐ χρῆ νομίζειν περιέργον εἶναι τὴν
τοιαύτην θεωρίαν, δι' ἧς οὐ μόνον τὸ τί φανερόν, ἀλλὰ καὶ
τὸ διὰ τί. φιλοσόφου γὰρ τὸ τοιοῦτον περὶ ἐκάστην μέθοδον.

40 δεῖται μέντοι τοῦτο πολλῆς εὐλαβείας. εἰσὶ γάρ τινες οἱ 3

1217^a διὰ τὸ δοκεῖν φιλοσόφου εἶναι τὸ μὴθὲν εἰκῇ λέγειν ἀλλὰ
μετὰ λόγου, πολλάκις λανθάνουσι λέγοντες ἄλλοτρίους λόγους
τῆς πραγματείας καὶ κενούς (τοῦτο δὲ ποιούσιν ὅτε μὲν δι' 4
ἄγνοίαν, ὅτε δὲ δι' ἀλαζονείαν) ὑφ' ὧν ἀλίσκεσθαι συμ-
5 βαίνει καὶ τοὺς ἐμπείρους καὶ δυναμένους πράττειν ὑπὸ τοῦ-
των τῶν μῆτ' ἐχόντων μῆτε δυναμένων διάνοιαν ἀρχιτεκτο-
νικὴν ἢ πρακτικὴν. πάσχουσι δὲ τοῦτο δι' ἀπαιδευσίαν. 5
ἀπαιδευσία γάρ ἐστι περὶ ἕκαστον πρᾶγμα τὸ μὴ δύνασθαι
κρίνειν τοὺς τ' οἰκείους λόγους τοῦ πράγματος καὶ τοὺς ἄλλο-
10 τρίους.

10 καλῶς δ' ἔχει καὶ τὸ χωρὶς κρίνειν τὸν τῆς αἰτίας 6
λόγον καὶ τὸ δεικνύμενον, διὰ τε τὸ ῥηθὲν ἀρτίως, ὅτι προσ-
έχειν οὐ δεῖ πάντα τοῖς διὰ τῶν λόγων, ἀλλὰ πολλάκις
μᾶλλον τοῖς φαινομένοις (νῦν δ' ὁπότ' ἂν λῦειν μὴ ἔχωσιν,
ἀναγκάζονται πιστεύειν τοῖς εἰρημένοις), καὶ διότι πολλάκις
15 τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ λόγου δεδεῖχθαι δοκοῦν ἀληθὲς μὲν ἐστίν, οὐ
μέντοι διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δι' ἣν φησιν ὁ λόγος. ἔστι γὰρ
διὰ ψεύδους ἀληθὲς δεῖξαι· δῆλον δ' ἐκ τῶν ἀναλυτικῶν.

πεπροοιμισμένων δὲ καὶ τούτων, λέγωμεν ἀρξάμενοι VI
πρῶτον ἀπὸ τῶν πρώτων, ὥσπερ εἴρηται, οὐ σαφῶς λεγο-
20 μένων, ζητοῦντες †ἐπὶ τὸ† σαφῶς εὐρεῖν τί ἐστὶν ἢ εὐδαιμο-

37 τῶν πολιτικῶν codd.: τὸν πολιτικόν V: τῷ πολιτικῷ Richards
39 φιλοσόφου dubitanter Fritzsche, Allan ((5), cl. 17^a1): φιλόσοφον
codd. 1217^a 5-7 ὑπὸ . . . πρακτικὴν secl. Langerbeck 6 ἔχειν

post μῆτε suppl. Ross (sed cf. Dirlmeier) 12 πάντως Langerbeck

15 μὲν¹ secl. Rackham (sed cf. Denniston, 386) 16 ἔστι CL: ἐστί.

ἔστι P 18 δὲ καὶ Walzer: δὲ PC: καὶ L λέγωμεν CL: λέγομεν P

19 τῶν post πρώτων dubitanter suppl. Richards 20 †ἐπὶ τὸ† ἐτι

τὸ Sylburg: καὶ τὸ Bonitz: προίεναι ante ἐπὶ τὸ suppl. Richards:

ἐπίστασθαι Allan (5): ἔπειτα Solomon: an deleatur? σαφῶς εὐρεῖν]

σαφέστερον Allan (5)

- 2 νία. ὁμολογεῖται δὴ μέγιστον εἶναι καὶ ἄριστον τοῦτο τῶν
ἀγαθῶν τῶν ἀνθρωπίνων. ἀνθρώπινον δὲ λέγομεν, ὅτι τάχ'
ἂν εἴη καὶ βελτιόνος τινος ἄλλου τῶν ὄντων εὐδαιμονία,
3 οἶον θεοῦ. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ζώων, ὅσα χεῖρω τὴν φύ-
σιν τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, οὐθὲν κοινωνεῖ ταύτης τῆς προσηγο- 25
ρίας· οὐ γὰρ ἐστὶν εὐδαίμων ἵππος οὐδ' ὄρνις οὐδ' ἰχθὺς οὐδ'
ἄλλο τῶν ὄντων οὐθέν, ὃ μὴ κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν ἐν τῇ
φύσει μετέχει θείου τινός, ἀλλὰ κατ' ἄλλην τινα τῶν ἀγα-
θῶν μετοχὴν τὸ μὲν βέλτιον ζῆ τὸ δὲ χεῖρον αὐτῶν. 29
- 4 ἀλλ' 29
ὅτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὕστερον ἐπισκεπτέον· νῦν δὲ 30
λέγωμεν ὅτι τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ἐστὶν ἀνθρώπῳ πρακτὰ
τὰ δ' οὐ πρακτά. τοῦτο δὲ λέγομεν οὕτως, διότι ἔνια τῶν ὄν-
των οὐθὲν μετέχει κινήσεως, ὥστ' οὐδὲ <πρακ>τῶν ἀγαθῶν· καὶ
ταῦτ' ἴσως ἄριστα τὴν φύσιν ἐστίν. ἔνια δὲ πρακτὰ μὲν, ἀλλὰ
5 πρακτὰ κρείττους ἡμῶν. ἐπειδὴ δὲ διχῶς λέγεται τὸ πρα- 35
κτόν (καὶ γὰρ ὧν ἕνεκα πράττομεν καὶ ἃ τούτων ἕνεκα
μετέχει πράξεως, οἶον καὶ τὴν ὑγίειαν καὶ τὸν πλοῦτον
τίθεμεν τῶν πρακτῶν, καὶ τὰ τούτων πραττόμενα χάριν, τὰ
θ' ὑγιεινὰ καὶ τὰ χρηματιστικά), δῆλον ὅτι καὶ τὴν εὐδαι-
μονίαν τῶν ἀνθρώπῳ πρακτῶν ἄριστον θετέον. 40
- VIII σκεπτέον τοίνυν τί τὸ ἄριστον, καὶ λέγεται ποσαχῶς. 1217^b
ἐν τρισὶ δὴ μάλιστα φαίνεται δόξαις εἶναι τοῦτο. φασὶ γὰρ
ἄριστον μὲν εἶναι πάντων αὐτὸ τὸ ἀγαθόν, αὐτὸ δ' εἶναι
τὸ ἀγαθὸν ᾧ ὑπάρχει τό τε πρῶτῳ εἶναι τῶν ἀγαθῶν καὶ

1217^a 21 sqq. = EN 1095^a17-20   22-4 = EN 1102^a13 sqq.
24-9 = EN 1099^b32-1100^a1   33-5 cf. EN 1178^b7 sqq., 1141^a34
sqq.; *Metaph.* 1072^b7 sqq.   39-40 cf. EN 1095^a13-20
1217^b 2-18^a38 = EN 1096^a11-1097^a13

22 ἀνθρώπινον Π: ἀνθρωπίνων Marc. (an recte?)   24 μὲν secl.
Rackham (sed cf. Denniston, 386)   31 λέγωμεν CL: λέγομεν P:
secl. dubitanter Allan (5)   33 <πρακ>τῶν ἀγαθῶν Russell:
τῶν ἀγαθῶν codd.: πράξεως Rassow ((1), 2), Allan ((4), 65): πρακτῶν
post τῶν suppl. Richards   καὶ] καίτοι dubitanter Richards
35 κρείττους P: κρείττους CL

- 5 τὸ αἰτίω τῇ παρουσίᾳ τοῖς ἄλλοις τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι ταῦτα 2
 δ' ὑπάρχειν ἀμφοτέρω τῇ ἰδέᾳ τοῦ ἀγαθοῦ. (λέγω δὲ ἀμφο-
 τερα τό τε πρῶτον τῶν ἀγαθῶν καὶ τὸ τοῖς ἄλλοις αἴτιον
 ἀγαθοῖς τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι.) μάλιστα τε γὰρ
 10 γὰρ καὶ ὁμοιότητα τὰλλα ἀγαθὰ ἐκείνης εἶναι, καὶ πρῶτον
 τῶν ἀγαθῶν ἀναιρουμένου γὰρ τοῦ μετεχομένου ἀναιρεῖσθαι
 καὶ τὰ μετέχοντα τῆς ἰδέας, ἃ λέγεται τῷ μετέχειν ἐκεί-
 νης, τὸ δὲ πρῶτον τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον πρὸς τὸ ὕστερον.
 ὥστ' εἶναι αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγαθοῦ· καὶ γὰρ 3
 15 χωριστὴν εἶναι τῶν μετεχόντων, ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας
 16 ἰδέας.
- 16 ἔστι μὲν οὖν τὸ διασκοπεῖν περὶ ταύτης τῆς δόξης 4
 ἑτέρας τε διατριβῆς καὶ τὰ πολλὰ λογικώτερας ἐξ ἀνάγ-
 κης (οἱ γὰρ ἅμα ἀναιρετικοί τε καὶ κοινοὶ λόγοι κατ' οὐδεμί-
 αν εἰσὶν ἄλλην ἐπιστήμην)· εἰ δὲ δεῖ συντόμως εἰπεῖν περὶ 5
 20 αὐτῶν, λέγωμεν ὅτι πρῶτον μὲν τὸ εἶναι ἰδέαν μὴ μόνον
 ἀγαθοῦ ἀλλὰ καὶ ἄλλου ὁτουοῦν λέγεται λογικῶς καὶ κενῶς.
 ἐπέσκεπται δὲ πολλοῖς περὶ αὐτοῦ τρόποις καὶ ἐν τοῖς ἐξω-
 τερικοῖς λόγοις καὶ ἐν τοῖς κατὰ φιλοσοφίαν. ἐπειτ' εἰ καὶ 6
 ὅτι μάλιστα εἰσὶν αἱ ἰδέαι καὶ ἀγαθοῦ ἰδέα, μὴ ποτ' οὐδὲ
 25 χρήσιμος πρὸς ζωὴν ἀγαθὴν οὐδὲ πρὸς τὰς πράξεις.
- 25 πολ- 7
 λαχῶς γὰρ λέγεται καὶ ἰσαχῶς τῷ ὄντι τὸ ἀγαθόν. τό
 τε γὰρ ὄν, ὥσπερ ἐν ἄλλοις διήρηται, σημαίνει τὸ μὲν τί
 ἐστί, τὸ δὲ ποιόν, τὸ δὲ ποσόν, τὸ δὲ πότε, καὶ πρὸς τού-

16-18 = EN 1096^b30-2
 25-18^a1 = EN 1096^a23-34

23-5 = EN 1096^b32-1097^a13

1217^b 5 τὸ fort. in ras. Marc.: τῷ Π ἀγαθοῖς fort. V (cf. 17^b8):
 ἀγαθοῦ Π: ἀγαθὰ Susemihl 6 ὑπάρχειν Fritzsche (cf. Allan (3),
 147): ὑπάρχει codd. 8 ἀγαθοῖς¹ secl. Ross 10 τὸ post
 καί² suppl. Ross 13 ἔχειν PC: ἔχει L 16 τῆς PC: om. L
 20 λέγωμεν CL: λέγομεν P ὅτι πρῶτον μὲν bis L ἰδέαν Marc., fort.
 V: ἰδέαι Π 26 τὸ¹ P: om. CL 28 πότε] πρὸς τι Marc. (cf. EN
 1096^a20)

- τοῖς τὸ μὲν ἐν τῷ κινεῖσθαι τὸ δὲ ἐν τῷ κινεῖν, καὶ τὸ
ἀγαθὸν ἐν ἐκάστη τῶν πτώσεών ἐστι τούτων, ἐν οὐσίᾳ μὲν ὁ 30
νοῦς καὶ ὁ θεός, ἐν δὲ τῷ ποιῶ τὸ δίκαιον, ἐν δὲ τῷ ποσῶ
τὸ μέτριον, ἐν δὲ τῷ πότε ὁ καιρός, τὸ δὲ διδάσκον καὶ
8 τὸ διδασκόμενον περὶ κίνησιν. ὥσπερ οὖν οὐδὲ τὸ ὄν ἐν τί
ἐστι περὶ τὰ εἰρημένα, οὕτως οὐδὲ τὸ ἀγαθόν, οὐδὲ ἐπιστήμη
ἐστὶ μία οὔτε τοῦ ὄντος οὔτε τοῦ ἀγαθοῦ. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ὁμοιο- 35
σχημόνως λεγόμενα ἀγαθὰ μιᾶς ἐστι θεωρῆσαι, οἷον τὸν
καιρὸν ἢ τὸ μέτριον, ἀλλ' ἑτέρα ἕτερον καιρὸν θεωρεῖ καὶ
ἑτέρα ἕτερον μέτριον. οἷον περὶ τροφήν μὲν τὸν καιρὸν καὶ
τὸ μέτριον ἰατρικὴ καὶ γυμναστική, περὶ δὲ τὰς πολεμικὰς
πράξεις στρατηγία, καὶ οὕτως ἑτέρα περὶ ἑτέραν πράξιν, ὥστε 40
σχολῇ αὐτό γε τὸ ἀγαθὸν θεωρῆσαι μιᾶς. **1218^a**
- 9 ἔτι ἐν ὅσοις **1218^a**
ὑπάρχει τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, οὐκ ἔστι κοινόν τι παρὰ
10 ταῦτα, καὶ τοῦτο χωριστόν. εἴη γὰρ ἂν τι τοῦ πρώτου πρό-
τερον· πρότερον γὰρ τὸ κοινὸν καὶ χωριστόν διὰ τὸ ἀναι-
ρουμένου τοῦ κοινοῦ ἀναιρεῖσθαι τὸ πρῶτον. οἷον εἰ τὸ διπλά- 5
σιον πρῶτον τῶν πολλαπλασίων, οὐκ ἐνδέχεται τὸ πολλα-
πλάσιον τὸ κοινῇ κατηγορούμενον εἶναι χωριστόν· ἔσται γὰρ
τοῦ διπλασίου πρότερον, ἢ {εἰ} συμβαίνει τὸ κοινὸν εἶναι
τὴν ἰδέαν, οἷον εἰ χωριστόν ποιήσῃ τις τὸ κοινόν. εἰ γὰρ ἐστι
δικαιοσύνη ἀγαθόν, καὶ ἀνδρεία, ἔστι τοίνυν, φασίν, αὐτό τι 10
11 ἀγαθόν. τὸ οὖν αὐτὸ πρόσκειται πρὸς τὸν λόγον τὸν κοινόν.
τοῦτο δὲ τί ἂν εἴη πλὴν ὅτι αἰδίων καὶ χωριστόν; ἀλλ' οὐθὲν μάλ-
λον λευκὸν τὸ πολλάς ἡμέρας λευκὸν τοῦ μίαν ἡμέραν· ὥστ'
οὐδὲ <τὸ ἀγαθὸν μᾶλλον ἀγαθὸν τῷ αἰδίων εἶναι· οὐδὲ> δὴ τὸ

1218^a 1-8 = EN 1096^a17-238-15 = EN 1096^a34-b₅

32 διδάσκον P: διδάσκων CL 33 τὸ¹ Rav.: om. Π 34 περὶ
Π: πρὸς Marc. (cf. Owen, 163): παρὰ fort. V, Dodds 40 ἑτέρα
Bekker: ἑτέραι Π: ἑτεραι Marc. **1218^a** 1 σχολῇ PC: σχολῆς L
3 τοῦτο] τούτων Spengel 8 ἢ {εἰ} Allan ((2), 283, (3), 147): εἰ
codd. 9 τῇ ἰδέᾳ Ross 10 ἔστι Π: ἔτι Ald. 11 πρὸς ...
κοινῶν] τῷ λόγῳ τῷ κοινῷ Richards 14 <τὸ ... οὐδὲ> et 15 <τὸ>
suppl. Rassow ((1), 3); cf. Allan ((3), 147, et 18^a8))

- 15 κοινὸν ἀγαθὸν ταὐτὸ τῇ ἰδέᾳ· πᾶσι γὰρ ὑπάρχει <τὸ> κοινόν.
 15 ἀνάπαλιν 12
 δὲ καὶ δεικτέον ἢ ὡς νῦν δεικνύουσι τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ. νῦν μὲν γὰρ
 ἐκ τῶν ἀνομολογουμένων ἔχειν τὸ ἀγαθόν, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁμο-
 λογουμένα εἶναι ἀγαθὰ δεικνύουσιν, ἐξ ἀριθμῶν, ὅτι ἡ δικαιοσύ-
 νη καὶ ἡ ὑγίεια ἀγαθόν· τάξεις γὰρ καὶ ἀριθμοί, ὡς τοῖς ἀριθμοῖς
 20 καὶ ταῖς μονάσιν ἀγαθοῦ ὑπάρχοντος διὰ τὸ εἶναι τὸ ἐν αὐτὸ
 <τὸ> ἀγαθόν. δεῖ δ' ἐκ τῶν ὁμολογουμένων, οἷον ὑγείας 13
 ἰσχύος σωφροσύνης, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀκινήτοις μᾶλλον τὸ καλόν.
 πάντα γὰρ τάδε τάξεις καὶ ἡρεμία· εἰ ἄρα, ἐκείνα μάλ-
 λον· ἐκείνοις γὰρ ὑπάρχει ταῦτα μᾶλλον. παρὰβολος δὲ 14
 25 καὶ ἡ ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἐν αὐτὸ τὸ ἀγαθόν, ὅτι οἱ ἀριθ-
 μοὶ ἐφίενται· οὔτε γὰρ ὡς ἐφίενται λέγεται φανερώς,
 ἀλλὰ λίαν ἀπλῶς τοῦτο φασί, καὶ ὄρεξιν εἶναι πῶς ἂν
 τις ὑπολάβοι ἐν οἷς ζωὴ μὴ ὑπάρχει; δεῖ δὲ περὶ τούτου 15
 πραγματευθῆναι, καὶ μὴ ἀξιοῦν μηθὲν ἀλόγως, ἀ καὶ μετὰ
 30 λόγου πιστεῦσαι οὐ ῥάδιον. τό τε φάναι πάντα τὰ ὄντα
 ἐφίεσθαι ἐνὸς τινος ἀγαθοῦ οὐκ ἀληθές· ἕκαστον γὰρ ἰδίου
 ἀγαθοῦ ὀρέγεται, ὁφθαλμοῦ ὄψεως, σώμα ὑγείας, οὕτως
 33 ἄλλο ἄλλου.
 33 ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν αὐτό τι ἀγαθόν, ἔχει 16
 ἀπορίας τοιαύτας, καὶ ὅτι οὐ χρήσιμον τῇ πολιτικῇ, ἀλλ'
 35 ἰδιὸν τι ἀγαθόν, ὥσπερ καὶ ταῖς ἄλλαις, οἷον γυμναστικῇ

16 ἢ ὡς fort. V: πῶς Π δεικνύουσι PC: δείκνυσι L 17 ἀνομο-
 λογουμένων fort. V (cf. Dirlmeier et Rh. 1396^b28): ὁμολογουμένων
 codd.: μὴ ante ὁμολογουμένων suppl. Bonitz 20 ἀγαθοῦ
 ὑπάρχοντος Russell: ἀγαθὸν ὑπάρχον codd. 21 <τὸ> suppl. Russell:
 ἀγαθόν Fritzsche: ἀγαθόν codd. δεῖ] δεῖ(κτέον) Allan ((4), 66)
 23 τάξεις Rav. Lasc. Chalc.: τάξεις Π ἡρεμία] ἀριθμοί mg. P², addito
 ἴσως 24 ταῦτα PC: αὐτὰ L 25 ὅτι²] οὐ Ross: αὐτοῦ post
 ὅτι suppl. Fritzsche 26 αὐτοῦ post ἐφίενται suppl. Richards
 λέγεται V, ut vid. (in comp.), PC: λέγονται L: λέγουσι Spengel
 27 τοῦτο mg. P²: τότε Π 29 ἀλόγως PC: ἀλόγοις L δ]
 ὁ Spengel 32 ὄψεως PC: ὄντως L: ὄντος, ut vid., Marc.
 33 αὐτὸ τὸ ἀγαθόν dubitanter Rackham 34 τε post ἀπορίας suppl.
 Ross ὅτι] ἔτι Ross

- 17 εὐεξία. ἔτι καὶ τὸ ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμένον· ἢ γὰρ οὐδε-
 μιᾷ χρήσιμον αὐτὸ τὸ τοῦ ἀγαθοῦ εἶδος ἢ πάσαις ὁμοίως·
- 18 ἔτι οὐ πρακτόν· ὁμοίως δ' οὐδὲ τὸ κοινὸν ἀγαθὸν οὔτε αὐτὸ τ'
 ἀγαθὸν ἔστι (καὶ γὰρ ἂν μικρῷ ὑπάρξαι ἀγαθῷ) οὔτε **1218^b**
 πρακτόν. οὐ γὰρ ὅπως ὑπάρξει τὸ ὅτι οὖν ὑπάρχον ἢ
 ἰατρικὴ πραγματεύεται, ἀλλ' ὅπως ὑγίεια. ὁμοίως δὲ καὶ
- 19 τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐκάστη. ἀλλὰ πολλαχῶς τὸ ἀγαθόν,
 καὶ ἔστι τι αὐτοῦ καλόν, καὶ τὸ μὲν πρακτόν τὸ δ' οὐ πρακ- 5
 τόν. πρακτόν δὲ τὸ τοιοῦτον ἀγαθόν, τὸ οὐ ἔνεκα, οὐκ ἔστι
 δὲ τὸ ἐν τοῖς ἀκινήτοις. 7
- φανερὸν <οὖν> ὅτι οὔτε ἡ ἰδέα τ'ἀγαθοῦ 7
- τὸ ζητούμενον αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν ἐστίν, οὔτε τὸ κοινόν (τὸ μὲν
 γὰρ ἀκίνητον καὶ οὐ πρακτόν, τὸ δὲ κινήτὸν μὲν ἀλλ' οὐ
- 20 πρακτόν), τὸ δ' οὐ ἔνεκα ὡς τέλος ἄριστον καὶ αἷτιον τῶν 10
 ὑφ' αὐτὸ καὶ πρῶτον πάντων. ὥστε τοῦτ' ἂν εἴη αὐτὸ τὸ
 ἀγαθόν, τὸ τέλος τῶν ἀνθρώπων πρακτῶν. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ
 ὑπὸ τὴν κυρίαν πασῶν. αὕτη δ' ἐστὶ πολιτικὴ καὶ οἰκονο-
 μικὴ καὶ φρόνησις. διαφέρουσι γὰρ αὗται αἱ ἕξεις πρὸς
 τὰς ἄλλας τῷ τοιαῦται εἶναι· πρὸς δ' ἀλλήλας εἴ τι δια- 15
 φέρουσιν, ὕστερον λεκτέον. 16
- 21 ὅτι δ' αἷτιον τὸ τέλος τοῖς ὑφ' 16
 αὐτό, δηλοῖ ἡ διδασκαλία. ὀριστάμενοι γὰρ τὸ τέλος τὰλλα
 δεικνύουσιν, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν ἀγαθόν· αἷτιον γὰρ τὸ οὐ

38-^b6 cf. EN 1097^a16-24 ἀφίεται, 1096^b32-5 **1218^b** 10-14 = EN
 1094^a24-^b10, 1097^a16-24; cf. 1095^a14-17

38-^b1 αὐτὸ τ' ἀγαθόν mg. P², Fritzsche: αὐτὸ τὸ ἀγαθόν Rowe ((2), 23):
 αὐτὸ ἀγαθόν cett. **1218^b** 1 ὑπάρξαι PC: ὑπάρξας L: ὑπάρξη Marc.
 2 ὑπάρξει P: ὑπάρξη CL ἢ om. CL 4 πολλαχῶς P: ποσαχῶς CL
 5 καὶ¹ . . . καλόν dubitanter secl. Susemihl 7 εἶπερ ante τὸ suppl.
 Allan ((4), 66) τὸ] τοῦτο Spengel <οὖν> post φανερὸν suppl.
 Brandeis (343, adn. 9), Rowe ((2), 24), ὥστε ante φανερὸν dubitanter
 Susemihl οὔτε Rieckher: οὐδὲ codd. 11 τοῦτ' PC: τοῦτων L
 14 γὰρ PC: δέ L 15 τοιαῦται Bekker: τοιαῦτ' PC: τοιαύτας L
 16 τοῖς II: τῶν Rav. 18 τὸ P: τοῦ CL

- ἐνεκα. οἶον ἐπειδὴ τὸ ὑγιαίνειν τοδί, ἀνάγκη τόδε εἶναι
 20 τὸ συμφέρον πρὸς αὐτήν· τὸ δ' ὑγιεινὸν τῆς ὑγείας αἷτιον
 ὥς κινήσαν, καὶ τότε τοῦ εἶναι ἀλλ' οὐ τοῦ ἀγαθὸν εἶναι
 τὴν ὑγίειαν. ἔτι οὐδὲ δείκνυσιν οὐθεὶς ὅτι ἀγαθὸν ἢ ὑγεία, 22
 αὖ μὴ σοφιστῆς ἢ καὶ μὴ ἰατρός (οὗτοι γὰρ τοῖς ἀλλοτρίοις
 24 λόγοις σοφίζονται), ὥσπερ οὐδ' ἄλλην ἀρχὴν οὐδεμίαν.
 24
 25 δ' ὥς τέλος ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ καὶ τὸ ἄριστον τῶν πρακτῶν,
 σκεπτέον ποσαχῶς <καὶ> τὸ ἄριστον πάντων, ἐπειδὴ τοῦτο
 ἄριστον. {μετὰ ταῦτα ἄλλην λαβοῦσιν ἀρχήν.}

B

- 31 μετὰ δὲ ταύτ' ἄλλην λαβοῦσιν ἀρχὴν περὶ τῶν ἐπο- I
 μένων λεκτέον. πάντα δὴ τὰ ἀγαθὰ ἢ ἐκτὸς ἢ <ἐν> ψυχῇ,
 καὶ τούτων αἰρετώτερα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ, καθάπερ διαιροῦμεθα
 καὶ ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς λόγοις· φρόνησις γὰρ καὶ ἀρετὴ
 35 καὶ ἡδονὴ ἐν ψυχῇ, ὦν ἢ ἔνια ἢ πάντα τέλος εἶναι δοκεῖ
 πᾶσιν. τῶν δὲ ἐν ψυχῇ τὰ μὲν ἕξις ἢ δυνάμεις εἰσὶ, τὰ δ'
 37 ἐνέργειαι καὶ κινήσεις.
 37 ταῦτα δὴ οὕτως ὑποκείσθω καὶ 2
 περὶ ἀρετῆς, ὅτι ἐστὶν ἡ βελτίστη διάθεσις ἢ ἕξις ἢ δύναμις

32-7 = EN 1098^b12-15; Pol. 1323^a21 sqq., ^b18 sqq. 36-7 cf.
 EN 1098^b31 διαφέρει sqq. 37 sqq. cf. EN 1106^a15 sqq.

19 τὸ P², fort V: τοῦ Π τόδε] τοδί Spengel 20 ὑγιεινὸν PC:
 ὑγιαίνειν L 21 καὶ τότε] καίτοι Ross (155-8): καὶ τότε Richards (cl.
 τόδε 18^b19) τοῦ² Bonitz: τὸ codd. 22 δείκνυσιν οὐθεὶς PC:
 δεικνύουσιν οὐθ' L ἢ L: om. PC 24-5 τὸ δὲ τέλος ὡς vel ὡς δὲ τὸ
 τέλος Richards 24-7 τὸ δ' . . . ἀρχήν secl. Susemihl (aut 18^b31-2
 μετὰ . . . λεκτέον) 26-7 <καὶ> suppl. Allan (5): ποσαχῶς codd.:
 πῶς Dirlmeier, sed cf. Rowe ((2), 24, adn. 5), commate post σκεπτέον
 transposito: λέγεται post πάντων suppl. dubitanter Rackham: ἐπειδὴ . . .
 ἀρχήν secl. dubitanter Rackham 27 {μετὰ . . . ἀρχήν.} secl. Allan (5)
 32 <ἐν> Marc.², mg. P²: om. Π: σώματι ἢ ἐν post ἐν suppl. Spengel
 35 ὦν ἢ PC: ἡ¹ om. L 37 καί¹] ἢ Spengel

ἐκάστων, ὅσων ἐστί τις χρήσις ἢ ἔργον. δῆλον δ' ἐκ τῆς 1219^a
ἐπαγωγῆς. ἐπὶ πάντων γὰρ οὕτω τίθεμεν. οἶον ἱματίου ἀρετὴ
ἐστίν· καὶ γὰρ ἔργον τι καὶ χρήσις ἐστίν· καὶ ἡ βελτίστη ἔξις
τοῦ ἱματίου ἀρετὴ ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ πλοίου καὶ οἰκίας
καὶ τῶν ἄλλων. ὥστε καὶ ψυχῆς· ἔστι γὰρ τι ἔργον αὐτῆς. 5
καὶ τῆς βελτίονος δὴ ἕξεως ἔστω βέλτιον τὸ ἔργον. 6

3 καὶ ὡς 6
ἔχουσιν αἱ ἕξεις πρὸς ἀλλήλας, οὕτω καὶ τὰ ἔργα τὰ ἀπὸ
τούτων πρὸς ἀλλήλα ἐχέτω. καὶ τέλος ἐκάστου τὸ ἔργον.
4 φανερόν τοίνυν ἐκ τούτων ὅτι βέλτιον τὸ ἔργον τῆς ἕξεως·
τὸ γὰρ τέλος ἄριστον ὡς τέλος· ὑπέκειτο γὰρ τέλος τὸ 10
βέλτιστον καὶ τὸ ἔσχατον, οὗ ἕνεκα τὰλλα πάντα. 11

ὅτι μὲν 11
τοίνυν τὸ ἔργον βέλτιον τῆς ἕξεως καὶ τῆς διαθέσεως, δῆ-
5 λον· ἀλλὰ τὸ ἔργον λέγεται διχῶς. τῶν μὲν γὰρ ἐστὶν
ἑτερόν τι τὸ ἔργον παρὰ τὴν χρήσιν, οἶον οἰκοδομικῆς οἰκία
ἀλλ' οὐκ οἰκοδόμησις καὶ ἱατρικῆς ὑγίεια ἀλλ' οὐχ ὑγίανσις 15
οὐδ' ἰάτρευσις, τῶν δ' ἡ χρήσις ἔργον, οἶον ὄψεως ὄρασις
καὶ μαθηματικῆς ἐπιστήμης θεωρία. ὥστ' ἀνάγκη, ὧν ἔργον
ἡ χρήσις, τὴν χρήσιν βέλτιον εἶναι τῆς ἕξεως. 18

6 τούτων δὲ τοῦ- 18
τον τὸν τρόπον διωρισμένων, λέγωμεν ὅτι <ταὐτὸ> τὸ ἔργον
τοῦ πράγματος καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως. οἶον σκυ- 20
τοτομικῆς καὶ σκυτεύσεως ὑπόδημα· εἰ δὴ τις ἔστιν ἀρετὴ
σκυτικῆς καὶ σπουδαίου σκυτέως, τὸ ἔργον ἐστὶ σπουδαῖον

1219^a 5 ὥστε sqq. cf. EN 1097^b22 13-17 = EN 1094^a3-6;
Pol. 1254^a1-5 18-23 = EN 1098^a7 sqq.

1219^a 3 γὰρ PC: om. L 4 τοῦ post καὶ¹ add. L 10 ὑπέκειτο
PC: ὑπέκειται L: ὑπέρκειται Oxon. Ald. 15 ὑγίανσις P¹V: ὑγίαισις
P²CL 19 λέγωμεν C: λέγομεν PL <ταὐτὸ> suppl. Casaubon,
αὐτὸ post τὸ Rackham 21 σκυτεύσεως] σκυτέως Spengel
22 σκυτικῆς καὶ σπουδαίου σκυτέως] σκυτοτομικῆς καὶ σπουδαίος σκυτεύς
dubitanter Spengel: σκυτικὴ καὶ σπουδαίος σκυτεύς Rackham

23 ὑπόδημα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

23

ἔτι 7

ἔστω ψυχῆς ἔργον τὸ ζῆν ποιεῖν, τοῦ δὲ χρήσις καὶ ἐγρή-
 25 γορσις· ὁ γὰρ ὕπνος ἀργία τις καὶ ἡσυχία. ὥστ' ἐπεὶ τὸ
 ἔργον ἀνάγκη ἐν καὶ ταῦτ' εἶναι τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἀρε-
 τῆς, ἔργον ἂν εἴη τῆς ἀρετῆς ζωὴ σπουδαία. τοῦτ' ἄρα ἐστὶ τὸ
 τέλεον ἀγαθόν, ὅπερ ἦν ἡ εὐδαιμονία. δῆλον δὲ ἐκ τῶν 8
 ὑποκειμένων (ἦν μὲν γὰρ ἡ εὐδαιμονία τὸ ἄριστον, τὰ δὲ
 30 τέλη ἐν ψυχῇ καὶ τὰ ἄριστα τῶν ἀγαθῶν, †αὐτῇ† δὲ ἡ
 ἕξις ἢ ἐνέργεια), ἐπεὶ βέλτιον ἢ ἐνέργεια τῆς διαθέσεως
 καὶ τῆς βελτίστης ἕξεως ἢ βελτίστη ἐνέργεια, ἡ δ' ἀρετὴ
 βελτίστη ἕξις, τῆς ἀρετῆς ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς ἄριστον
 εἶναι. ἦν δὲ καὶ ἡ εὐδαιμονία τὸ ἄριστον. ἔστιν ἄρα ἡ 9
 35 εὐδαιμονία ψυχῆς ἀγαθῆς ἐνέργεια. ἐπεὶ δὲ ἦν ἡ εὐδαι-
 μονία τέλεόν τι, καὶ ἔστι ζωὴ καὶ τελέα καὶ ἀτελής, καὶ
 ἀρετὴ ὡσαύτως (ἡ μὲν γὰρ ὅλη, ἡ δὲ μόριον), ἡ δὲ τῶν
 ἀτελῶν ἐνέργεια ἀτελής, εἴη ἂν ἡ εὐδαιμονία ζωῆς τελείας
 39 ἐνέργεια κατ' ἀρετὴν τελείαν.

39

ὅτι δὲ τὸ γένος καὶ τὸν ὄρον 10

αὐτῆς λέγομεν καλῶς, μαρτύρια τὰ δοκοῦντα πᾶσιν ἡμῖν.

1219^b τὸ τε γὰρ εὖ πράττειν καὶ τὸ εὖ ζῆν τὸ αὐτὸ τῷ εὐδαι-

23 ἔτι-35 = EN 1098^a 5-17

23-5 ἡσυχία = EN 1095^b 30-3

βίου, 1102^b 7-8

25 ὥστ'-27 = EN 1098^a 5-7, 1098^b 29-1099^a 3

34 ἦν-35 = Pol. 1328^a 37-8 τέλειος

35-^b6 πᾶσαν = EN 1098^a 18

ἔτι-20, 1100^a 1-5

23-4 ἔτι ἔστω PC: ὅτι ἔστω L: et . . . est A¹: ἔστι δὲ aut <δῆλον δὲ> ὅτι
 ἐστὶ suppl. Spengel 24 τοῦ codd.: τοῦ<του> aut ἡ Spengel:
 τοῦ<το> dubitanter Dirlmeier (aut τὸ aequē dubitanter Dirlmeier)
 καὶ] ἡ Bonitz 28 τέλεον Bekker: πλέον codd. 30 †αὐτῇ† II:
 αὐτῇ Ambr. Oxon. Ald.: τὰ ἐν ante αὐτῇ suppl. Susemihl: an ἀρετῇ?
 ἡ PC: ἡ L 31 ἕξεις ἢ ἐνέργειαι Ross ἡ PC: ἡ L δὲ post ἐπεὶ
 suppl. Fritzsche 32 ἡ post ἀρετῇ suppl. Ross 33 ἀνάγκη
 τῆς ἀρετῆς mg. P², addito ἴσως: δεῖ τὴν ante τῆς¹ suppl. Ross, τὴν
 ante τῆς¹ dubitanter Richards ἐνέργειαν Bonitz: ἐνέργεια ἡ PC:
 ἐνέργεια ἡ L: δεῖ post ἐνέργειαν suppl. Fritzsche, τὸ post ἐνέργειαν
 Ross 34 εἶναι ἀνάγκη mg. P², addito ἴσως 1219^b 1 εἶναι
 post αὐτὸ suppl. Ross, ἔστι dubitanter Russell

μονεῖν, ὧν ἕκαστον χρήσις ἐστὶ καὶ ἐνέργεια, καὶ ἡ ζωὴ
καὶ ἡ πράξις (καὶ γὰρ ἡ πρακτικὴ χρηστικὴ ἐστίν· ὁ μὲν
γὰρ χαλκεὺς ποιεῖ χαλινόν, χρήται δ' ὁ ἵππικός) καὶ τὸ
μήτε μίαν ἡμέραν εἶναι εὐδαίμονα μήτε παῖδα μήθ' ἡλι- 5
κίαν πᾶσαν (διὸ καὶ τὸ Σόλωνος ἔχει καλῶς, τὸ μὴ ζῶντ'
εὐδαιμονίζειν, ἀλλ' ὅταν λάβῃ τέλος· οὐθὲν γὰρ ἀτελὲς
εὐδαιμον· οὐ γὰρ ὄλον). 8

11 ἔτι δ' οἱ ἔπαινοι τῆς ἀρετῆς διὰ 8
τὰ ἔργα, καὶ τὰ ἐγκώμια τῶν ἔργων· καὶ στεφανοῦνται οἱ
νικῶντες, ἀλλ' οὐχ οἱ δυνάμενοι νικᾶν, μὴ νικῶντες δέ· καὶ 10
12 τὸ κρίνειν ἐκ τῶν ἔργων ὁποῖός τις ἐστίν. ἔτι διὰ τί ἡ
εὐδαιμονία οὐκ ἐπαινείται; ὅτι διὰ ταύτην τᾶλλα, ἢ τῷ
εἰς ταύτην ἀναφέρεσθαι ἢ τῷ μόνον εἶναι αὐτῆς. διὸ ἕτερον
εὐδαιμονισμὸς καὶ ἔπαινος καὶ ἐγκώμιον. τὸ μὲν γὰρ ἐγκώμιον
λόγος τοῦ καθ' ἕκαστον ἔργου, ὁ δ' ἔπαινος <τοῦ> τοιοῦτον 15
εἶναι καθόλου, ὁ δ' εὐδαιμονισμὸς τέλους. 16

13 καὶ τὸ ἀπορούμε- 16
νον δ' ἐνίστε δῆλον ἐκ τούτων, διὰ τί ποτ' οὐθὲν βελτίους οἱ
σπουδαῖοι τῶν φαύλων τὸν ἡμισυν τοῦ βίου· ὅμοιοι γὰρ κα-
θεύδοντες πάντες. αἷτιον δ' ὅτι ἀργία ψυχῆς ὁ ὕπνος, ἀλλ'
14 οὐκ ἐνέργεια. διὸ καὶ ἄλλο εἴ τι μόνον ἐστὶ ψυχῆς, οἶον 20
τὸ θρεπτικόν, ἢ τοῦτου ἀρετὴ οὐκ ἔστι μόνον τῆς ὅλης ἀρετῆς,
ὥσπερ οὐδ' ἡ τοῦ σώματος· ἐν τῷ ὕπνῳ γὰρ μᾶλλον ἐνε-
ργεῖ τὸ θρεπτικόν, τὸ δ' αἰσθητικὸν καὶ ὀρεκτικὸν ἀτελὴ ἐν
τῷ ὕπνῳ. ὅσον δὲ τοῦ πη κινεῖσθαι μετέχουσι, καὶ αἱ φαν-
τασίαι βελτίους αἱ τῶν σπουδαίων, εἰ μὴ διὰ νόσον ἢ 25

1219^b 6 διὸ-8 ὄλον = EN 1100^a 10 sqq.

8 ἔτι-9 = EN

1101^b 31-4

9-10 cf. EN 1099^a 3-5

11-16 τέλους = EN

1101^b 21-34

16 καὶ-26 = EN 1102^a 28-^b 12

2 ἕκαστον] ἐκάτερον dubitanter Richards 15 <τοῦ> suppl.
Bonitz 16 τέλους Bonitz: τέλος codd. 17 δ' secl. Langer-
beck (sed cf. Denniston, 186) ποτ' L: ποτ' P: ποθέν C 20 ψυχῆς
P²CL: τῆς ψυχῆς P¹ 23 τὸ post καὶ suppl. Rackham 24 πη
Casaubon (cl. EN 1102^b 9): μὴ codd.

26 πῆρωσιν.

26 μετὰ ταῦτα περὶ ψυχῆς θεωρητέον· ἡ γὰρ ἀρετὴ 15
 ψυχῆς, οὐ κατὰ συμβεβηκός. ἐπεὶ δ' ἀνθρωπίνην ἀρετὴν
 ζητοῦμεν, ὑποκείσθω δύο μέρη ψυχῆς τὰ λόγου μετέχοντα,
 οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον μετέχειν λόγου ἅμφω, ἀλλὰ τὸ
 30 μὲν τῷ ἐπιτάττειν, τὸ δὲ τῷ πείθεσθαι καὶ ἀκούειν πεφυ-
 κέναι· εἰ δέ τί ἐστιν ἑτέρως ἄλογον, ἀφείσθω τοῦτο τὸ μό-
 ριον. (διαφέρει δ' οὐδὲν οὐτ' εἰ μεριστὴ ἡ ψυχὴ οὐτ' εἰ ἁμερῆς, 16
 ἔχει μέντοι δυνάμεις διαφόρους καὶ τὰς εἰρημένας, ὥσπερ
 ἐν τῷ καμπύλῳ τὸ κοῖλον καὶ τὸ κυρτὸν ἀδιαχώριστον,
 35 καὶ τὸ εὐθὺ καὶ τὸ λευκόν· καίτοι τὸ εὐθὺ οὐ λευκόν,
 36 ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, καὶ οὐκ οὐσία τῇ αὐτοῦ.)

36 ἀφῆρη- 17
 ται δὲ καὶ εἴ τι ἄλλο ἔστι μέρος ψυχῆς, οἷον τὸ φυτικόν. ἀν-
 θρωπίνης γὰρ ψυχῆς τὰ εἰρημένα μόρια <οὐκ> ἴδια· διὸ οὐδ'
 αἱ ἀρεταὶ αἱ τοῦ θρεπτικοῦ καὶ αὐξητικοῦ ἀνθρώπου· δεῖ γὰρ,
 40 εἰ <ἀνθρώπου> ἢ ἀνθρώπος, λογισμὸν ἐνεῖναι ὡς ἀρχήν,
 1220^a καὶ πράξιν, ἄρχει δ' ὁ λογισμὸς οὐ λογισμοῦ ἀλλ' ὁρέξεως

26-7 = EN 1102^a13-23   26-20^a13 cf. EN 1102^a23-1103^a10
 27-31 = EN 1102^b13-1103^a3   32-6 = EN 1102^a28-32   36-20^a4 =
 EN 1102^a32-^b12

28 εἶναι post ψυχῆς suppl. Russell (aut secl. τὰ)   29 μετέχειν L:
 μετέχει PC   29-30 τῷ μὲν τὸ . . . τῷ δὲ τὸ Richards (cl. Pl. *Crat.*
 384d): τῷ utrumque secl. Spengel   31 δέ τί L: δ' PC   33 καὶ
 secl. Ross, Allan (5) (sed cf. Denniston, 319)   36 ἀλλά] ἄλλ' ἢ
 Richards, Allan (5) (sed cf. Cook Wilson, 121)   οὐκ om. CL   οὐσία
 τῇ αὐτοῦ. Richards, Dodds: οὐσία τοῦτ' αὐτοῦ. Allan (5): οὐσία τὸ αὐτό.
 Bonitz: οὐσία τοῦ αὐτοῦ. codd. ἀφῆρηται] ἀφηρήσθω Fritzsche, Allan (5)
 37 φυτικόν V: φυσικόν codd. (cf. EN 1102^a32)   38 γὰρ Susemihl,
 e namque A¹: δὲ codd., prob. Dirlmeier   <οὐκ> suppl. Ross
 39 καὶ αὐξητικοῦ Bonitz (ex EN 1098^a1): καὶ ὁρεκτικοῦ codd., secl.
 dubitanter Susemihl   ἀνθρώπου secl. Ross   40 <ἀνθρώπου>
 suppl. Dodds: εἰ secl. Ross, Allan (5): ex natura enim humanae
 condicionis A¹ ἢ C, coniecerat Bonitz: ἢ cett. ὡς ἀρχήν Susemihl,
 prob. Dodds: καὶ ἀρχήν codd., prob. Dirlmeier: πρὸς ἀρχήν Richards
 1220^a 1 πράξιν] ὄρεξιν Allan (5): καὶ πράξιν corrupta cens. Ross

- 18 καὶ παθημάτων, ἀνάγκη ἄρα ταύτ' ἔχειν τὰ μέρη. καὶ
ὥσπερ ἡ εὐεξία σύγκειται ἐκ τῶν κατὰ μόριον ἀρετῶν, οὕτω
καὶ ἡ τῆς ψυχῆς ἀρετὴ ἢ τέλος. 4
- 19 ἀρετῆς δ' εἶδη δύο, ἡ μὲν 4
ἠθικὴ ἡ δὲ διανοητικὴ. ἐπαινοῦμεν γὰρ οὐ μόνον τοὺς δικαίους 5
ἀλλὰ καὶ τοὺς συνετοὺς καὶ τοὺς σοφοὺς· ἐπαινετὸν γὰρ ὑπέ-
κειτο ἡ ἀρετὴ ἢ τὸ ἔργον, ταῦτα δ' οὐκ ἐνεργεῖ, ἀλλ' εἰσὶν
20 αὐτῶν ἐνέργειαι. ἐπεὶ δ' αἱ διανοητικαὶ μετὰ λόγου, αἱ
μὲν τοιαῦται τοῦ λόγον ἔχοντος, ὃ ἐπιτακτικόν ἐστι τῆς ψυ-
χῆς ἢ λόγον ἔχει, αἱ δ' ἠθικαὶ τοῦ ἀλόγου μὲν, ἀκολουθη- 10
τικῆ δὲ κατὰ φύσιν τῷ λόγον ἔχοντι· οὐ γὰρ λέγομεν ποι-
ός τις τὸ ἦθος, ὅτι σοφὸς ἢ δεινός, ἀλλ' ὅτι πρᾶος ἢ θρασύς.
- 21 μετὰ ταῦτα σκεπτέον πρῶτον περὶ ἀρετῆς ἠθικῆς, τί ἐστι,
καὶ ποῖα μόρια αὐτῆς (εἰς τοῦτο γὰρ ἀνήκται), καὶ γίνε-
ται διὰ τίνων. δεῖ δὴ ζητεῖν ὥσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔχον- 15
τές τι ζητοῦσι πάντες, ὥστε αἰετὶ διὰ τῶν ἀληθῶς μὲν λε-
γομένων οὐ σαφῶς δὲ πειρᾶσθαι λαβεῖν καὶ τὸ ἀληθῶς
- 22 καὶ σαφῶς. νῦν γὰρ ὁμοίως ἔχομεν ὥσπερ ἂν εἰ ἦ καὶ
ὑγίειαν†, ὅτι ἡ ἀρίστη διάθεσις τοῦ σώματος, καὶ Κορίσκος ὁ
τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ μελάντατος· τί μὲν γὰρ ἐκάτερον τούτων 20
οὐκ ἴσμεν, πρὸς μέντοι τὸ εἰδέναι τί ἐκάτερον αὐτῶν πρὸ
ἔργου τὸ οὕτως ἔχειν. 22
- 23 ὑποκείσθω δὴ πρῶτον ἡ βελτίστη διὰ 22
θεσις ὑπὸ τῶν βελτίστων γίνεσθαι, καὶ πράττεσθαι ἄριστα
περὶ ἕκαστον ἀπὸ τῆς ἐκάστου ἀρετῆς, οἷον πόνοι τε ἄριστοι
καὶ τροφή ἅφ' ὧν γίνεται εὐεξία, καὶ ἀπὸ τῆς εὐεξίας 25

1220^a 4-13 = EN 1103^a 3-108-11 cf. EN 1102^b 13 sqq., 30-1

2 ἄρα L: ἄρα PC 4 ἢ τέλος] ἡ τελεία Ross (cf. Dirlmeier)
5 γὰρ PL: om. C 7 ἢ] ἡ Solomon ἡ] καὶ Fritzsche ἐνεργεῖ]
ἐνέργειαι Ross: ἐνεργῇ Langerbeck 11 δὲ L: om. PC 16 αἰετὶ
Spengel: δεῖ codd.: secl. Dirlmeier 17 καὶ τὸ] τὸ καὶ Richards
18 τὸ post καὶ¹ suppl. Fritzsche post εἰ suppl. λέγομεν Russell (aut
περὶ ὑγείας), ἔχομεν Dirlmeier, εἰδείημεν Spengel: lac. pos. Allan (5)
20 τῶν] om. L 21 αὐτῶν Fritzsche: αὐτῆς codd.: αὐτὸν (sic)
Marc.² 23 τὰ post πράττεσθαι suppl. Richards (cl. 20^a 31)

πονοῦσιν ἄριστα· ἔτι πάσαν διαθέσειν ὑπὸ τῶν αὐτῶν γίγνε- 24
σθαι καὶ φθειρέσθαι πως προσφερομένων, ὥσπερ ὑγίεια ὑπὸ
τροφῆς καὶ πόνων καὶ ὥρας. ταῦτα δὲ δῆλα ἐκ τῆς ἐπα-
γωγῆς. καὶ ἡ ἀρετὴ ἄρα ἡ τοιαύτη διαθέσεις ἐστίν, ἡ γίνε-
30 ταί τε ὑπὸ τῶν ἀρίστων περὶ ψυχῆν κινήσεων καὶ ἀφ' ἧς
πράττεται τὰ ἄριστα τῆς ψυχῆς ἔργα καὶ πάθη, καὶ ὑπὸ
τῶν αὐτῶν πως μὲν γίνεται, πως δὲ φθείρεται, καὶ πρὸς ταῦτα 25
ἡ χρήσις αὐτῆς ὑφ' ὧν καὶ αὔξεται καὶ φθείρεται, πρὸς
ᾧ <καὶ> βέλτιστα διατίθησιν. σημείον δ' ὅτι περὶ ἡδέα καὶ
35 λυπηρά καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία· αἱ γὰρ κολᾶσεις ἰατρεῖαι
οὔσαι καὶ γινόμεναι διὰ τῶν ἐναντιῶν, καθάπερ ἐπὶ τῶν
ἄλλων, διὰ τούτων εἰσίν.

1220^b ὅτι μὲν τοῖνυν ἡ ἡθικὴ ἀρετὴ περὶ ἡδέα καὶ λυπηρά II
ἐστὶ, δῆλον· ἐπεὶ δ' {ἐστὶ} τὸ ἦθος, ὥσπερ καὶ τὸ ὄνομα ση-
μαίνει, {ὅτι} ἀπὸ ἔθους ἔχει τὴν ἐπίδοσιν, ἐθίζεται δὲ τὸ ὑπ'
ἀγωγῆς μὴ ἐμφύτου τῷ πολλακίς κινεῖσθαι πῶς, οὕτως ἡδη
{τὸ} ἐνεργητικόν (ὃ ἐν τοῖς ἀψύχοις οὐχ ὀρώμεν· οὐδὲ γάρ
ἂν μυριάκις ῥύψης ἄνω τὸν λίθον, οὐδέποτε ποιήσῃ τοῦτο μὴ
5 βία)—διὸ ἔστω <τὸ> ἦθος †τοῦτο†, ψυχῆς κατὰ ἐπιτακτικὸν 2
λόγον <τοῦ ἀλόγου μὲν,> δυναμένου δ' ἀκολουθεῖν τῷ λόγῳ

26-34 = EN 1104^a11-b3
39-b6 = EN 1103^a14-23

34-9 = EN 1104^b3-1105^a13

26-7 τε post γίνεσθαι suppl. Rackham 27 ὑγίειαν dubitanter
Spengel 32 καὶ PC: om. L ταῦτα Bussemaker: δ' post ταῦτα
suppl. Bonitz: ταῦτα codd. Ald.: ea vero A¹ 32-3 καὶ . . . φθείρεται
bis PC 33 πρὸς] πως PC: καὶ ante πρὸς suppl. Langerbeck
34 <καὶ> suppl. Russell 34-9 σημείον . . . δῆλον secl. Allan ((1), 312)
39 ἐπεὶ] ἔθει Allan ((1), 312) {ἐστὶ} secl. Russell 1220^b 1 {ὅτι}
secl. Russell: ὅτι codd.: ὅ τι Jackson, cf. Dirlmeier τὸ secl. Rassow
((1), 5), post ὑπ' ἀγωγῆς (1-2) tra. Fritzsche 2 ἐμφύτου Fritzsche
3 {τὸ} secl. Rackham: <αὐ>τὸ Allan (5) ὃ L: καὶ PC τοῖς ἀψύχοις
PC: ταῖς ψυχαῖς L 5 <τὸ> suppl. Fritzsche, prob. Dirlmeier
†τοῦτο†] τοῦ[το] <ἀλόγου> Dirlmeier: lac. post τοῦτο pos. Allan (5)
6 <τοῦ ἀλόγου μὲν,> suppl. Fritzsche (cl. 20^a10), λογικοῦ μὲν οὐ Bonitz
δυναμένου Π: δυναμένη mg. P², Spengel: δυναμένης Ross: (cf. Stob. Ecl.
Eth. 2. 36. 12 ψυχῆς τοῦ ἀλόγου μέρους ποιότης κατ' ἐπιτακτικὸν λόγον
δυναμένη τῷ λογικῷ ἐπακολουθεῖν) δ' secl. Ross, Dirlmeier

3 ποιότης. λεκτέον δὴ κατὰ τί τῆς ψυχῆς ποί' ἅττα ἦθη. ἔστι δὲ
κατὰ τε τὰς δυνάμεις τῶν παθημάτων, καθ' ἃς ὡς παθητικοὶ
λέγονται, καὶ κατὰ τὰς ἕξεις, καθ' ἃς πρὸς τὰ πάθη ταῦτα λέ-
4 γονται {τῷ} πάσχειν πως ἢ ἀπαθεῖς εἶναι. μετὰ ταῦτα ἡ διαί- 10
ρεσις ἐν τοῖς ἀπηλλαγμένοις τῶν παθημάτων καὶ τῶν δυνάμε-
ων καὶ τῶν ἕξεων. λέγω δὲ πάθη μὲν τὰ τοιαῦτα, θυμὸν
φόβον αἰδῶ ἐπιθυμίαν, ὅλως οἷς ἔπεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ
5 αἰσθητικῇ ἡδονῇ ἢ λύπῃ καθ' αὐτὰ. καὶ κατὰ μὲν ταῦτα οὐκ
ἔστι ποιότης, {ἀλλὰ πάσχει,} κατὰ δὲ τὰς δυνάμεις ποιότης. 15
λέγω δὲ τὰς δυνάμεις καθ' ἃς λέγονται κατὰ τὰ πάθη οἱ
ἐνεργοῦντες, οἷον ὀργίλος ἀνάληγτος ἐρωτικὸς αἰσχυνηλὸς
ἀναίσχυνητος. ἕξεις δὲ εἰσιν ὅσαι αἰτιαὶ εἰσι τοῦ ταῦτα ἢ
κατὰ λόγον ὑπάρχειν ἢ ἐναντίως, οἷον ἀνδρεία σωφροσύνη
δειλία ἀκολασία. 20

III διωρισμένων δὲ τούτων, ληπτέον ὅτι ἐν ᾧ παντὶ συνε-
χεῖ καὶ διαιρετῷ ἔστιν ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις καὶ μέσον,
καὶ ταῦτα ἢ πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς ἡμᾶς, οἷον ἐν γυμνα-
στικῇ, ἐν ἱατρικῇ, ἐν οἰκοδομικῇ, ἐν κυβερνητικῇ, καὶ ἐν
ὁποιοῦν πράξει, καὶ ἐπιστημονικῇ καὶ ἀνεπιστημονικῇ, καὶ 25
2 τεχνικῇ καὶ ἀτέχνῳ. ἡ μὲν γὰρ κίνησις συνεχές, ἡ δὲ
πρᾶξις κίνησις. ἐν πᾶσι δὲ τὸ μέσον τὸ πρὸς ἡμᾶς βέλ-
τιστον· τοῦτο γὰρ ἔστιν ὡς ἡ ἐπιστήμη κελεύει καὶ ὁ λόγος.
πανταχοῦ δὲ τοῦτο καὶ ποιεῖ τὴν βελτίστην ἕξιν. καὶ τοῦτο
δηλον διὰ τῆς ἐπαγωγῆς καὶ τοῦ λόγου. τὰ γὰρ ἐναντία 30

1220^b 7-20 = EN 1105^b 19-1106^a 1221-35 = EN 1106^a 26-^b 35

7 ποί' ἅττα Marc. V Ald.: ποί' ἅττα II: ποιότης τὰ Spengel ἔστι PC:
ἔσται L 8 ὡς] πως Rackham: secl. Spengel τούτων post
παθητικοὶ suppl. dubitanter Spengel 9 καὶ post ἕξεις add. P
9-10 τοιοῦτοι λέγονται Richards: ταῦτα λέγονται PC: λέγονται ταῦτα L
10 {τῷ} secl. Russell (aut lac. pos. post ταῦτα) ἀπαθεῖς] ἀπαχθεῖς C
11 ἀπηλλαγμένοις P²C, cf. Allan ((1), 312): ἀπηλαγμένοις P¹: ἀπηλεγ-
μένοις L: enumeratione A¹: διελεγμένοις Rassow ((1), 5): ἐπηλλαγμένοις
Langerbeck 15 ἀλλὰ ... ποιότης² om. Marc. {ἀλλὰ πάσχει,}
secl. Rackham, 'pravum glossema': ἀλλὰ πάσχειν (vel πάθος) Spengel
ποιότης² L: ποιός τις PC 16 τὰς secl. Susemihl οἱ ante κατὰ tra.
Ross

φθείρει ἄλληλα· τὰ δ' ἄκρα καὶ ἀλλήλοις καὶ τῷ μέσῳ
ἐναντία. τὸ γὰρ μέσον ἐκάτερον πρὸς ἐκάτερόν ἐστιν, οἷον
τὸ ἴσον τοῦ μὲν ἐλάττονος μείζον, τοῦ μείζονος δὲ ἔλαττον.
ὥστ' ἀνάγκη τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν περὶ μέσ' ἅττα εἶναι καὶ 3
35 μεσότητα τινά. ληπτέον ἄρα ἢ ποία μεσότης ἀρετή, καὶ
περὶ ποία μέσα. εἰλήφθω δὴ παραδείγματος χάριν, καὶ 4
θεωρείσθω ἕκαστον ἐκ τῆς ὑπογραφῆς.

	ὀργιλότης	ἀναλγησία	πραότης
	θρασύτης	δειλία	ἀνδρεία
1221 ^a	ἀναισχυντία	κατάπληξις	αἰδώς
	ἀκολασία	ἀναισθησία	σωφροσύνη
	φθόνος	ἀνώνυμον	νέμεσις
	κέρδος	ζημία	δίκαιον
5	ἄσωτία	ἀνελευθερία	ἐλευθεριότης
	ἀλαζονεία	εἰρωνεία	ἀλήθεια
	κολακεία	ἀπέχθεια	φιλία
	ἀρέσκεια	αὐθάδεια	σεμνότης
	τρυφερότης	κακοπάθεια	καρτερία
10	χαυνότης	μικροψυχία	μεγαλοψυχία
	δαπανηρία	μικροπρέπεια	μεγαλοπρέπεια
	πανουργία	εὐήθεια	φρόνησις

τὰ μὲν πάθη ταῦτα καὶ τοιαῦτα συμβαίνει ταῖς ψυχαῖς, 5
πάντα δὲ λέγεται τὰ μὲν τῷ ὑπερβάλλειν τὰ δὲ τῷ ἔλ-
15 λείπειν. ὀργίλος μὲν γάρ ἐστιν ὁ μᾶλλον ἢ δεῖ ὀργιζόμε-
νος καὶ θάττον καὶ πλείοσιν ἢ οἷς δεῖ, ἀνάλγητος δὲ ὁ
ἐλλείπων καὶ οἷς καὶ ὅτε καὶ ὥς· καὶ θρασύς μὲν ὁ μήτε
ᾧ χρή φοβούμενος μήθ' ὅτε μήθ' ὥς, δειλὸς δὲ ὁ καὶ ᾧ

36-21^b9 = EN 1107^a28-1108^b10

38 ἀναλγησία] ἀοργησία Rackham (cl. EN 1108^a8, sed. cf. 1100^b32)
1221^a 13 οὐν post μὲν suppl. Ross (sed cf. Denniston, 473) τοιαῦτα
P: τὰ τοιαῦτα CL 16 ἀνάλγητος] ἀόργητος Rackham 17 καὶ⁴
om. CL 18 δ] δς L: δ C

- 6 μὴ δεῖ καὶ ὅτ' οὐ δεῖ καὶ ὡς οὐ δεῖ· ὁμοίως δὲ καὶ {ὁ} ἀκό-
 λαστος καὶ {ὁ} ἐπιθυμητικός {καὶ} ὁ ὑπερβάλλον πασιν ὅσοις 20
 ἐνδέχεται, ἀναίσθητος δὲ ὁ ἐλλείπων καὶ μὴδ' ὅσον βέλ-
 τιον καὶ κατὰ τὴν φύσιν ἐπιθυμῶν, ἀλλ' ἀπαθὴς ὥσπερ
 7 λίθος· κερδαλέος δὲ ὁ πανταχόθεν πλεονεκτικός, ζημιώδης
 δὲ ὁ μηδαμόθεν, ἀλλ' <ἦ> ὀλιγαχόθεν· ἀλαζών δὲ ὁ πλείω
 8 τῶν ὑπαρχόντων προσποιούμενος, εἴρων δὲ ὁ ἐλάττω· καὶ 25
 κόλαξ μὲν ὁ πλείω συνεπαινῶν ἢ καλῶς ἔχει, ἀπεχθητι-
 κός δὲ ὁ ἐλάττω· καὶ τὸ μὲν λίαν πρὸς ἡδονὴν ἄρεσκεια,
 9 τὸ δ' ὀλίγα καὶ μόγις αὐθάδεια· ἔτι δ' ὁ μὲν μηδεμίαν
 ὑπομένων λύπην, μὴδ' εἰ βέλτιον, τρυφερός, ὁ δὲ πᾶσαν
 ὁμοίως ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν ἀνώνυμος, μεταφορᾷ δὲ λέ- 30
 10 γεται σκληρός καὶ ταλαίπωρος καὶ κακοπαθητικός· χαῦ-
 νος δ' ὁ μειζόνων ἀξίων αὐτόν, μικρόψυχος δ' ὁ ἐλαττό-
 νων· ἔτι δ' ἄσωτος μὲν ὁ πρὸς ἅπασαν δαπάνην ὑπερ-
 11 βάλλων, ἀνελεύθερος δὲ ὁ πρὸς ἅπασαν ἐλλείπων· ὁμοίως
 δὲ καὶ ὁ μικροπρεπὴς καὶ ὁ σαλάκων, ὁ μὲν γὰρ ὑπερ- 35
 βάλλει τὸ πρέπον, ὁ δ' ἐλλείπει τοῦ πρέποντος· καὶ ὁ μὲν
 πανοῦργος πάντως καὶ πάντοθεν πλεονεκτικός, ὁ δ' εὐῆθης
 12 οὐδ' ὅθεν δεῖ· φθονερός δὲ τῷ λυπεῖσθαι ἐπὶ πλείοσιν εὐπρα-
 γίαις ἢ δεῖ (καὶ γὰρ οἱ ἄξιοι εὖ πράττειν λυποῦσι τοὺς
 φθονεροὺς εὖ πράττοντες), ὁ δ' ἐναντίος ἀνωνυμώτερος, ἔστι 40
 δ' ὁ ὑπερβάλλον {ἐπὶ} τῷ μὴ λυπεῖσθαι μὴδ' ἐπὶ τοῖς 1221^b
 ἀναξίοις εὖ πράττουσιν, ἀλλ' εὐχερὴς ὥσπερ οἱ γαστρίμαρ-
 γοι πρὸς τροφὴν, ὁ δὲ δυσχερὴς κατὰ τὸν φθόνον ἐστίν· 3
 13 τὸ 3
 δὲ πρὸς ἕκαστον μὴ κατὰ συμβεβηκός οὕτως ἔχειν περιέρι-
 γον διορίζειν· οὐδεμία γὰρ ἐπιστήμη, οὔτε θεωρητικὴ οὔτε ποιη- 5

19 ὅτ' οὐ] ὅτου L {ὁ} secl. Bekker 20 καὶ {ὁ} ἐπιθυμητικός
 {καὶ} ὁ ὑπερβάλλον secl. Dirlmeier: καὶ ὁ ἐπιθυμητικός καὶ ὁ ὑπερβάλλον
 codd.: οὐ μὴ δεῖ post καὶ ὁ ἐπιθυμητικός suppl. Dodds 24 <ἦ>
 suppl. Spengel (cf. Cook Wilson, 121): ἀλλ' codd.: ἢ Dirlmeier, ex aut
 . . . aut A¹: καὶ ἐλαττούμενος post ὀλιγαχόθεν suppl. Richards: εἰ γ' post
 ἀλλ' suppl. Bussemaker 33 μὲν II: om. Marc. 1221^b 1 {ἐπὶ}
 secl. Spengel 2 ἀναξίοις] ἀναξίως Spengel, aut ἀναξίοις εὖ πράττειν

τική, οὔτε λέγει οὔτε πράττει τοῦτο προσδιορίζουσα, ἀλλὰ τοῦτ' ἐστὶ πρὸς τὰς συκοφαντίας τῶν τεχνῶν τὰς λογικάς. ἀπλῶς 14
μὲν οὖν διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον, ἀκριβέστερον δ', ὅταν
9 περὶ τῶν ἔξεων λέγωμεν τῶν ἀντικειμένων.

9 αὐτῶν δὲ τοῦ-
10 των τῶν παθημάτων εἶδη κατονομάζεται τῷ διαφέρειν κατὰ
τὴν ὑπερβολὴν ἢ χρόνου ἢ τοῦ μᾶλλον ἢ πρὸς τι τῶν ποιούν-
των τὰ πάθη. λέγω δ' οἷον ὀξύθυμος μὲν τῷ θάπτον πά- 15
σχειν ἢ δεῖ, χαλεπὸς δὲ καὶ θυμώδης τῷ μᾶλλον, πικρὸς
δὲ τῷ φυλακτικὸς εἶναι τῆς ὀργῆς, πλήκτης δὲ καὶ λοιδο-
15 ρητικὸς ταῖς κολάσεσι ταῖς ἀπὸ τῆς ὀργῆς. ὀψοφάγοι δὲ 16
καὶ γαστρίμαργοι καὶ οἰνόφλυγες τῷ πρὸς ὁποτέρας τροφῆς
ἀπόλαυσιν ἔχειν τὴν δύναμιν παθητικὴν παρὰ τὸν λόγον.

οὐ δεῖ δὲ ἀγνοεῖν ὅτι ἓν τῶν λεγομένων οὐκ ἔστιν ἐν τῷ 17
πῶς λαμβάνειν, ἀν πῶς λαμβάνηται τῷ μᾶλλον πάσχειν.
20 οἷον μοιχὸς οὐ τῷ μᾶλλον ἢ δεῖ πρὸς τὰς γαμετὰς πλη-
σιάζειν (οὐ γὰρ ἔστιν), ἀλλὰ μοχθηρία τις αὕτη δὴ ἐστίν.
συνειλημμένον γὰρ τό τε πάθος λέγεται καὶ τὸ τοιόνδε
εἶναι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ὕβρις. διὸ καὶ ἀμφισβητοῦσι, συγ- 18
γενέσθαι μὲν φάσκοντες, ἀλλ' οὐ μοιχεύσαι, ἀγνοοῦντες γὰρ
25 ἢ ἀναγκαζόμενοι· καὶ πατάξαι μὲν, ἀλλ' οὐχ' ὑβρίσαι·
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα.

εἰλημμένων δὲ τούτων, μετὰ ταῦτα λεκτέον ὅτι ἐπειδὴ IV
δύο μέρη τῆς ψυχῆς, καὶ αἱ ἀρεταὶ κατὰ ταῦτα διήρην-
ται, καὶ αἱ μὲν τοῦ λόγον ἔχοντος διανοητικά, ὧν ἔργον

1221^b 9-15 = EN 1126^a8-31
18-26 = EN 1107^a8-27

15-17 cf. EN 1118^b16-21

11 μᾶλλον ἢ πρὸς τι corrupta cens. Ross 13 καὶ Ald.: καὶ ὁ Π
14-15 πλήκτης . . . ὀργῆς om. PC 16 τῷ PC: τὸ L πρὸς
ὁποτέρας L: πρόσω ποτέρας C: πρόσω ὁποτέρας P 18-19 οὐκ . . .
πάσχειν corrupta cens. Ross 19 πῶς λαμβάνειν L: προσλαμβάνειν PC
ἀν πῶς² Bussemaker: ἀν πῶς² PC: ἀνπερ L: τὸ post ἀν suppl. Fritzsche
τῷ] τὸ Richards 21 ἔστιν¹ Allan (5): ἐστίν codd. αὕτη] αὕτη
Fritzsche (cl. EN 1107^a13) δὴ codd.: <ῆ>δη Rackham 26 ἐπὶ] ἔχει
Ross: secl. Eucken 29 διανοητικά secl. Ross, dubitanter Rackham

- ἀλήθεια, ἥ περὶ τοῦ πῶς ἔχει ἢ περὶ γενέσεως, αἱ δὲ τοῦ 30
 ἀλόγου, ἔχοντος δ' ὄρεξιν (οὐ γὰρ ὅτιοῦν μέρος ἔχει τῆς
 2 ψυχῆς ὄρεξιν, εἰ μεριστὴ ἐστίν), ἀνάγκη δὴ φαῦλον τὸ ἥθος
 καὶ σπουδαῖον εἶναι τῷ διώκειν καὶ φεύγειν ἡδονὰς τινὰς
 καὶ λύπας. δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τῶν διαιρέσεων τῶν περὶ τὰ
 πάθη καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἕξεις. αἱ μὲν γὰρ δυνά- 35
 μεις καὶ αἱ ἕξεις τῶν παθημάτων, τὰ δὲ πάθη λύπη καὶ
 3 ἡδονὴ διώρισται ὥστε διὰ τε ταῦτα καὶ διὰ τὰς ἔμπροσθεν
 θέσεις συμβαίνει πᾶσαν ἠθικὴν ἀρετὴν περὶ ἡδονὰς εἶναι
 καὶ λύπας. πᾶσα γὰρ ψυχὴ ὑφ' οἷων πέφυκε γίνεσθαι
 χείρων καὶ βελτίων, πρὸς ταῦτα καὶ περὶ ταῦτά ἐστιν. {ἡ 40
 4 ἡδονή.} δι' ἡδονὰς δὲ καὶ λύπας φαύλους εἶναι φαμέν, τῷ 1222^a
 διώκειν καὶ φεύγειν ἢ ὡς μὴ δεῖ ἢ ἄς μὴ δεῖ. διὸ καὶ
 διορίζονται πάντες προχείρως ἀπάθειαν καὶ ἡρεμίαν περὶ
 ἡδονὰς καὶ λύπας εἶναι τὰς ἀρετάς, τὰς δὲ κακίας ἐκ
 τῶν ἐναντίων. 5
- V ἐπεὶ δ' ὑπόκειται ἀρετὴ εἶναι ἡ τοιαύτη ἕξις ἀφ' ἧς
 πρακτικοὶ τῶν βελτίστων καὶ καθ' ἣν ἄριστα διάκεινται
 περὶ τὸ βέλτιστον, βέλτιστον δὲ καὶ ἄριστον τὸ κατὰ τὸν
 ὀρθὸν λόγον, τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ μέσον ὑπερβολῆς καὶ ἐλλεί-
 ψεως τῆς πρὸς ἡμᾶς, ἀναγκαῖον ἂν εἴη τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν 10
 καθ' {αὐτὸν} ἕκαστον μεσότητά εἶναι καὶ περὶ μέσ' ἅττα ἐν
 2 ἡδοναῖς καὶ λύπαις καὶ ἡδέσι καὶ λυπηροῖς. ἔσται δ' ἡ

32-22^a5 = EN 1104^b3-1105^a13
 6-8 = EN 1104^b27-8

1222^a 2-5 = EN 1104^b24-8

31 τῆς PC: om. L 32 ἠθικαὶ ante ἀνάγκη suppl. Kapp
 36 τῶν παθημάτων] τοῖς παθήμασι Ross: αἷται ante τῶν suppl.
 Bussemaker 39 πᾶσα γὰρ ψυχὴ PC: πάσης γὰρ ψυχῆς L, Bonitz:
 ἕξις post πάσης γὰρ ψυχῆς suppl. Fritzsche, ἕξις post πᾶσα γὰρ ψυχῆς
 Allan ((5), cl. EN 1104^b19) 39-40 πέφυκε ... βελτίων om. PC
 40-1222^a1 {ἡ ἡδονή.} secl. Rassow ((1), 6), Rowe ((2), 42): ἡ ἡδονή. codd.:
 ἡδὴ Dirlmeier: ἡδομένη Dodds: ἡ ἕξις Bonitz: ἡ φύσις (aut ἐστὶν ἡ ἡδονή)
 τὴν φύσιν ἔχει) Allan (5) 1222^a 1 εἶναι φαμέν PC: φαμέν εἶναι L
 3 ἀπάθειας καὶ ἡρεμίας PC 11 {αὐτὸν} secl. Spengel: καθ' αὐτὸν
 ἕκαστον codd.: καθ' αὐτὴν ἐκάστην Ross: κατ' αὐτὴν ἐκάστην Richards
 καὶ Susemihl: ἡ codd.

- μεσότης ὅτε μὲν ἐν ἡδοναῖς (καὶ γὰρ ὑπερβολὴ καὶ ἔλ-
 λειψις), ὅτε δ' ἐν λύπαις, ὅτε δ' ἐν ἀμφοτέραις. ὁ γὰρ
 15 ὑπερβάλλων τῷ χαίρειν τῷ ἡδεῖ ὑπερβάλλει καὶ ὁ τῷ
 λυπεῖσθαι τῷ ἐναντίῳ, καὶ ταῦτα ἢ ἀπλῶς ἢ πρὸς τινα
 17 ὄρον, οἷον ὅταν μὴ ὡς οἱ πολλοί· ὁ δ' ἀγαθὸς ὡς δεῖ.
 17 ἐπεὶ 3
 δ' <οὐκ> ἐστὶ τις ἕξις ἀφ' ἧς τοιοῦτος ἔσται ὁ ἔχων αὐτὴν ὥστε
 τοῦ αὐτοῦ πράγματος οὐ μὲν ἀποδέχεσθαι τὴν ὑπερβολὴν οὐ
 20 δὲ τὴν ἔλλειψιν, ἀνάγκη, ὡς ταῦτ' ἀλλήλοις ἐναντία καὶ τῷ
 μέσῳ, οὕτω καὶ τὰς ἕξεις ἀλλήλαις ἐναντίας εἶναι καὶ τῇ
 22 ἀρετῇ.
 22 συμβαίνει μέντοι τὰς ἀντιθέσεις ἔνθα μὲν φανερω- 4
 τέρας εἶναι πάσας, ἔνθα δὲ τὰς ἐπὶ τὴν ὑπερβολὴν, ἐνιαχοῦ
 δὲ τὰς ἐπὶ τὴν ἔλλειψιν. αἴτιον δὲ τῆς ἐναντιώσεως, ὅτι 5
 25 οὐκ αἰὲ ἐπὶ ταῦτά τῆς ἀνισότητος ἢ ὁμοιότητος πρὸς τὸ μέ-
 σον, ἀλλ' ὅτε μὲν θάττον ἂν μεταβαίῃ ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς
 ἐπὶ τὴν μέσῃν ἕξιν, ὅτε δ' ἀπὸ τῆς ἔλλειψεως, ἧς <ὅς>
 πλεον ἀπέχει, οὗτος δοκεῖ ἐναντιώτερος εἶναι, οἷον καὶ περὶ
 τὸ σῶμα ἐν μὲν τοῖς πόνοις ὑγιεινότερον ἢ ὑπερβολὴ τῆς
 30 ἔλλειψεως καὶ ἐγγύτερον τοῦ μέσου, ἐν δὲ τῇ τροφῇ ἢ ἔλ-
 λειψις ὑπερβολῆς. ὥστε καὶ αἱ προαιρετικαὶ ἕξεις αἱ φι- 6
 λογυμναστικαὶ φιλοϋγιεῖς μᾶλλον ἔσονται καθ' ἑκατέραν τὴν
 αἵρεσιν, ἔνθα μὲν οἱ πολυπονώτεροι, ἔνθα δ' οἱ ὑποστα-
 τικώτεροι, καὶ ἐναντίος τῷ μετρίῳ καὶ τῷ ὡς ὁ λόγος ἔνθα
 35 μὲν ὁ ἄπονος καὶ οὐκ ἄμφω, ἔνθα δὲ {καὶ} ὁ ἀπολαυστικός

17 ἐπεὶ-^b14 = EN 1108^b 11-1109^a 19

17 μῇ] μάλλον ἢ dubitanter Jackson (vide Susemihli praef., viii)
 18 <οὐκ> suppl. Dodds 19-20 οὐ μὲν ... οὐ δὲ L: οὐ μὲν
 οὖν ... οὐ δὲ PC: ὁ μὲν ... ὁ δὲ Bonitz: τοῦτον μὲν ... τοῦτον δὲ Allan (5)
 22 φανερωτέρας] φανεράς Ross, ex *perspicuas* A¹ 25 ἐστι τὰ ἄκρα
 post αἰὲ suppl. Ackrill ἔρχεται (vel ἦκει) post ἐπὶ ταῦτα suppl.
 Richards τῆς ἀνισότητος] ἢ ἀνισότης Dirlmeier ἢ ὁμοιότητος] ἢ
 ὁμοιότης Bonitz: ἢ ὁμοιότης Dirlmeier 27 <ὅς> suppl. Susemihl
 28 ἀπέχει II Marc.²: ἀπέχων Marc.¹ 33-4 αἱ πολυπονώτεροι ... αἱ
 ὑποστατικώτεροι Bonitz 34 ἐναντίος P²CV: ἐναντίως L, fort. P¹
 35 {καὶ²} secl. Bonitz (cf. Denniston, 305)

7 καὶ οὐχ ὁ πεινητικός. συμβαίνει δὲ τοῦτο, διότι ἡ φύσις
εὐθύς οὐ πρὸς ἅπαντα ὁμοίως ἀφέστηκε τοῦ μέσου, ἀλλ'
ἦττον μὲν φιλόπονοι ἐσμέν, μᾶλλον δ' ἀπολαυστικοί. ὁμοίως
8 δὲ ταῦτ' ἔχει καὶ περὶ ψυχῆς. ἐναντίαν δὲ τίθεμεν τὴν
ἔξιν ἐφ' ἣν τε ἁμαρτάνομεν μᾶλλον καὶ ἐφ' ἣν οἱ πολ- 40
λοί (ἢ δ' ἑτέρα ὥσπερ οὐκ οὐσα λανθάνει· διὰ γὰρ τὸ ὀλί-
9 γον ἀναίσθητος ἐστίν), οἷον ὀργὴν πραότητι καὶ τὸν ὀργίλον
τῷ πρᾶω. καίτοι ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἐπὶ τὸ ἵλεων εἶναι 1222^b
καὶ τὸ καταλλακτικὸν εἶναι καὶ μὴ ὀργίζεσθαι ῥαπιζό-
μενον. ἀλλ' ὀλίγοι οἱ τοιοῦτοι, ἐπ' ἐκεῖνο δὲ πάντες ῥέπουσι
μᾶλλον. διὸ καὶ οὐ κολακικὸν ὁ θυμός.

10 ἐπεὶ δ' εἴληπται 4
ἡ διαλογὴ τῶν ἔξεων καθ' ἕκαστα τὰ πάθη, καὶ αἱ ὑπερ- 5
βολαὶ καὶ ἐλλείψεις, καὶ τῶν ἐναντίων ἔξεων καθ' ἃς ἔχουσι
κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον (τίς δ' ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ πρὸς τίνα
δεῖ ὄρον ἀποβλέποντας λέγειν τὸ μέσον, ὕστερον ἐπισκεπτέον),
φανερὸν ὅτι πᾶσαι αἱ ἠθικαὶ ἄρεται καὶ κακίαι περὶ ἡδονῶν
καὶ λυπῶν ὑπερβολᾶς καὶ ἐλλείψεις εἰσὶ, καὶ ἡδοναὶ καὶ 10
λύπαι ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἔξεων καὶ παθημάτων γίνονται.
11 ἀλλὰ μὴν ἢ γε βελτίστη ἔξις ἢ περὶ ἕκαστα μέση ἐστίν. δη-
λον τοίνυν ὅτι αἱ ἄρεται ἢ πᾶσαι ἢ τούτων τινὲς ἔσονται
τῶν μεσοτήτων.

VI λάβωμεν οὖν ἄλλην ἀρχὴν τῆς ἐπιούσης σκέψεως. εἰσὶ 15
δὴ πᾶσαι μὲν αἱ οὐσίαι κατὰ φύσιν τινὲς ἀρχαί, διὸ καὶ

1222^b 15-23^a20 = EN 1113^b3-1115^a3
1113^b17-19

15 εἰσὶ-20 = EN

38 μὲν om. C 39 ἐναντίαν Bekker: ἐναντία codd. 42 πραότητι
fort. V: πραότητα Π 1222^b 1-2 τὸ . . . τὸ Oxon., Bonitz: τῷ . . .
τῷ Π, Dirlmeier 2 μὴ PC: om. L 4 οὐ κολακικὸν codd.:
οὐ καταλλακτικὸν Fritzsche (cf. 22^b2): οὐκ εὐκολαστὸν Richards: οὐκ
ἀκολουθητικὸν Dodds: {οὐ} κολαστικὸν Dirlmeier (cl. VV 1251^a5)
5-6 καὶ αἱ . . . ἐλλείψεις corrupta cens. Dodds: <ῆ> καὶ¹ {αἱ} Rassow
(1, 8): καθ' <ᾶς> αἱ Spengel (cf. Dirlmeier) 9 φανερόν ὅτι]
φανερόν δ' ὅτι Oxon. Ald., manifestum vero A¹: φανερόν δὴ ὅτι Sylburg
16 τινὲς] κινήσεως Allan ((5), cl. 48^a25)

ἐκάστη πολλὰ δύναται τοιαῦτα γεννᾶν, οἷον ἄνθρωπος ἄν-
 θρώπους καὶ ζῶν {ὄν} ὅλως ζῶα καὶ φυτὸν φυτά. πρὸς 2
 δὲ τούτοις ὁ γ' ἄνθρωπος καὶ πράξεών τινῶν ἐστὶν ἀρχὴ μόνον
 20 τῶν ζώων· τῶν γὰρ ἄλλων οὐθὲν εἴπομεν ἂν πράττειν. τῶν δ' 3
 ἀρχῶν ὅσαι τοιαῦται, ὅθεν πρῶτον αἱ κινήσεις, κύριαι λέ-
 γονται, μάλιστα δὲ δικαίως ἀφ' ὧν μὴ ἐνδέχεται ἄλλως,
 ἣν ἴσως ὁ θεὸς ἀρχει. ἐν δὲ ταῖς ἀκινήτοις ἀρχαῖς, οἷον ἐν 4
 ταῖς μαθηματικαῖς, οὐκ ἔστι τὸ κύριον, καίτοι λέγεταί γε
 25 καθ' ὁμοιότητα· καὶ γὰρ ἐνταῦθα κινουμένης τῆς ἀρχῆς
 πάντα μάλιστ' ἂν τὰ δεικνύμενα μεταβάλλοι, αὐτὰ δ'
 αὐτὰ οὐ μεταβάλλει ἀναιρουμένου θατέρου ὑπὸ θατέρου, ἂν μὴ
 τῷ τῇν ὑπόθεσιν ἀνελεῖν καὶ δι' ἐκείνης δεῖξαι. ὁ δ' ἄνθρω- 5
 29 πος ἀρχὴ κινήσεως τινός· ἡ γὰρ πρᾶξις κινήσεις.
 29 ἐπεὶ δ'
 30 ὥσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ἡ ἀρχὴ αἰτία ἐστὶ τῶν δι' αὐτὴν ὄντων
 ἢ γινομένων, δεῖ νοῆσαι καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων. εἰ 6
 γὰρ ἔχοντος τοῦ τριγώνου δύο ὀρθὰς ἀνάγκη τὸ τετράγωνον
 ἔχειν τέτταρας ὀρθὰς, φανερόν ὡς αἴτιον τούτου τὸ δύο ὀρθὰς
 ἔχειν τὸ τρίγωνον. εἰ δέ γε μεταβάλλοι τὸ τρίγωνον, ἀνάγκη
 35 καὶ τὸ τετράγωνον μεταβάλλειν, οἷον εἰ τρεῖς, ἔξ, εἰ δὲ τέτ-
 ταρες, ὀκτώ. κἂν εἰ μὴ μεταβάλλοι, τοιοῦτον δ' ἐστί, κἀκεῖνο
 τοιοῦτον ἀναγκαῖον εἶναι. δῆλον δ' ὁ ἐπιχειροῦμεν ὅτι ἀναγ- 7
 καίον, ἐκ τῶν ἀναλυτικῶν· νῦν δ' οὔτε μὴ λέγειν οὔτε λέ-
 γειν ἀκριβῶς οἷόν τε, πλὴν τοσοῦτον. εἰ γὰρ μηθὲν ἄλλο αἴτιον
 40 τοῦ τὸ τρίγωνον οὕτως ἔχειν, ἀρχὴ τις ἂν εἴη τοῦτο καὶ αἴτιον
 τῶν ὕστερον. ὥστ' εἴπερ ἐστὶν ἓν τῶν ὄντων ἐνδεχόμενα ἐναν- 8
 τίως ἔχειν, ἀνάγκη καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἶναι τοιαύτας.

20 cf. EN 1099^b 32-1100^a 1, 1111^a 25-6

18 {ὄν} secl. Dirlmeier, dubitanter Susemihl: ζῶων ὄν ὅλως codd.:
 ζῶων ὁμοίως Casaubon 19 μόνων PC 22 ἀφ' ὧν codd.: ἀφ' ἧς
 Russell: αὕτη ἀφ' ἧς Ross 26 δ'] δὲ δι' Richards 27 ἀναιρούμενον
 θάτερον Rieckher 28 τὸ post καὶ suppl. Richards δι' ἐκείνης] διὰ
 κενῆς Dodds (cl. 17^b 21): διὰ καινῆς Rassow ((1), 9) 34 μεταβάλλοι
 PL: μεταβάλλει C 35 οἷον ἐστὶ τοῦτο τρεῖς mg. P², addito ἴσως
 38-9 οὔτε λέγειν L: om. PC 41 ὕστερον PC: ὕστερων L

ἐκ γὰρ τῶν ἐξ ἀνάγκης ἀναγκαῖον τὸ συμβαῖνον ἐστί, τὰ 1223^a
 δέ γε ἐντεῦθεν ἐνδέχεται γενέσθαι τάναντία, καὶ {δ} ἐφ'
 αὐτοῖς ἐστί τοῖς ἀνθρώποις πολλὰ τῶν τοιούτων, καὶ ἀρχαὶ
 9 τῶν τοιούτων εἰσὶν αὐτοί. ὥστε ὅσων πράξεων ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν
 ἀρχὴ καὶ κύριος, φανερόν ὅτι ἐνδέχεται καὶ γίνεσθαι καὶ 5
 μή, καὶ ὅτι ἐφ' αὐτῷ ταῦτ' ἐστί γίνεσθαι καὶ μή, ὧν γε
 κύριός ἐστι τοῦ εἶναι καὶ τοῦ μὴ εἶναι. ὅσα δ' ἐφ' αὐτῷ ἐστί
 ποιεῖν ἢ μὴ ποιεῖν, αἴτιος τούτων αὐτὸς ἐστίν· καὶ ὅσων αἴτιος,
 ἐφ' αὐτῷ. 9

10 ἐπεὶ δ' ἡ τε ἀρετὴ καὶ ἡ κακία καὶ τὰ ἀπ' 9
 αὐτῶν ἔργα τὰ μὲν ἐπαινετὰ τὰ δὲ ψεκτὰ (ψέγεται γὰρ 10
 καὶ ἐπαινεῖται οὐ διὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἢ τύχης ἢ φύσεως
 ὑπάρχοντα, ἀλλ' ὅσων αὐτοὶ αἴτιοι ἐσμέν· ὅσων γὰρ ἄλλος
 αἴτιος, ἐκεῖνος καὶ τὸν ψόγον καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει), δῆλον
 ὅτι καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία περὶ ταῦτ' ἐστὶν ὧν αὐτὸς
 11 αἴτιος καὶ ἀρχὴ πράξεων. ληπτέον ἄρα ποίῳ αὐτὸς αἴτιος 15
 καὶ ἀρχὴ πράξεων. πάντες μὲν δὴ ὁμολογοῦμεν, ὅσα μὲν
 ἐκούσια καὶ κατὰ προαίρεσιν τὴν ἐκάστου, ἐκεῖνον αἴτιον εἶναι,
 ὅσα δ' ἀκούσια, οὐκ αὐτὸν αἴτιον. πάντα δ' ὅσα προελόμενος,
 καὶ ἐκὼν δῆλον ὅτι. δῆλον τοίνυν ὅτι καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ
 κακία τῶν ἐκουσίων ἄν εἴησαν. 20

VII ληπτέον ἄρα τί τὸ ἐκούσιον καὶ τί τὸ ἀκούσιον, καὶ τί
 ἐστὶν ἡ προαίρεσις· ἐπεὶ δὲ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία ὀρίζεται τού-
 2 τοις, πρῶτον σκεπτέον τὸ ἐκούσιον καὶ τὸ ἀκούσιον. τριῶν δὴ

1223^a 4-9 = EN 1113^b 14-21
 21-25^b 16 = EN 1109^b 30-1111^b 3

9-13 = EN 1109^b 30-5

1223^a 2-3 {δ} secl. Ross, cf. Kenny ((2), 19): ἃ Fritzsche: καὶ ἃ ἐπ'
 αὐτοῖς (αὐτοῖς Marc.) ἐστί τοῖς ἀνθρώποις {πολλὰ} τῶν τοιούτων Spengel
 4 τῶν τοιούτων om. L¹, add. mg. L² αὐτοί L: αὐταί PC: om. Oxon. Ald.
 6-7 γίνεσθαι ... ἐστί² om. C 8 αὐτὸς Bonitz (cl. 23^a 12): οὗτος codd.
 11 διὰ secl. Fritzsche 16 καὶ ἀρχὴ πράξεων secl. Dodds
 17-18 καὶ . . . ἀκούσια om. PC ἐκεῖνον] ἐκεῖνων Fritzsche
 19 δῆλον¹ ὅτι om. Marc. δῆλον² τοίνυν ὅτι καὶ ἡ Marc. (cf. 23^a 14):
 τοίνυν ὅτι ἡ Π 21 καὶ ... ἀκούσιον om. Marc. τί το² om. L
 22 ἐπεὶ δέ] ἐπειδὴ Oxon. Ald. 23 καὶ ... ἀκούσιον om. PC δὴ L:
 δὲ PC

τούτων ἔν τι δόξειεν <ἄν> εἶναι, ἥτοι κατ' ὄρεξιν ἢ κατὰ προαί-
 25 ρεσιν ἢ κατὰ διάνοιαν, τὸ μὲν ἐκούσιον κατὰ τούτων τι, τὸ δ'
 ἀκούσιον παρὰ τούτων τι. ἀλλὰ μὴν ἢ ὄρεξις εἰς τρία διαι- 3
 ρεῖται, εἰς βούλησιν καὶ θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν· ὥστε ταῦτα
 διαιρετέον, καὶ πρῶτον <τὸ> κατ' ἐπιθυμίαν.

δόξειε δ' ἂν πᾶν τὸ κατ' ἐπιθυμίαν ἐκούσιον εἶναι. τὸ γὰρ 4
 30 ἀκούσιον πᾶν δοκεῖ εἶναι βίαιον, τὸ δὲ βίαιον λυπηρόν, καὶ πᾶν
 ὃ ἀναγκαζόμενοι ποιοῦσιν ἢ πάσχουσιν, ὥσπερ καὶ Εὐηγος φησί

πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πράγμα' ἀνιαρὸν ἔφν.

ὥστ' εἴ τι λυπηρόν, βίαιον, καὶ εἰ βίαιον, λυπηρόν. τὸ δὲ παρὰ 5
 τὴν ἐπιθυμίαν πᾶν λυπηρόν (ἢ γὰρ ἐπιθυμία τοῦ ἡδέος), ὥστε
 35 βίαιον καὶ ἀκούσιον. τὸ ἄρα κατ' ἐπιθυμίαν ἐκούσιον· ἐναντία
 γὰρ ταύτ' ἀλλήλοις. ἔτι ἢ μοχθηρία ἀδικώτερον πᾶσα ποιεῖ, ἢ 6
 δ' ἀκρασία μοχθηρία δοκεῖ εἶναι, ὃ δ' ἀκρατὴς ὁ κατὰ τὴν
 ἐπιθυμίαν παρὰ τὸν λογισμὸν οἷος πράττειν, ἀκρατεύεται
 δ' ὅταν ἐνεργῇ κατ' αὐτήν, τὸ δ' ἀδικεῖν ἐκούσιον, ὥσθ' ὁ
 1223^b ἀκρατὴς ἀδικήσῃ τῷ πράττειν κατ' ἐπιθυμίαν· ἐκὼν ἄρα
 πράξει, καὶ ἐκούσιον τὸ κατ' ἐπιθυμίαν· καὶ γὰρ ἄτοπον εἰ
 3 δίκαιοι ἔσονται οἱ ἀκρατεῖς γινόμενοι.

3 ἐκ μὲν τοίνυν 7
 τούτων δόξειεν ἂν τὸ κατ' ἐπιθυμίαν ἐκούσιον εἶναι, ἐκ δὲ
 5 τῶνδε τοῦναντίον. ἅπαν γὰρ ὁ ἐκὼν τις πράττει, βουλόμενος
 πράττει, καὶ ὁ βούλεται, ἐκὼν. βούλεται δ' οὐθεὶς ὁ οἶεται
 εἶναι κακόν. ἀλλὰ μὴν ὁ ἀκρατευόμενος οὐχ ἂ βούλεται ποιεῖ·
 τὸ γὰρ παρ' ὁ οἶεται βέλτιστον εἶναι πράττειν δι' ἐπιθυμίαν
 ἀκρατεύεσθαι ἐστίν. ὥστε ἅμα συμβήσεται τὸν αὐτὸν ἐκόντα
 10 καὶ ἄκοντα πράττειν· τοῦτο δ' ἀδύνατον. ἔτι δ' ὁ ἐγκρατὴς 8

24 <ἄν> suppl. Spengel   28 <τὸ> suppl. Casaubon (cf. 23^a29)
 30 ἀκούσιον, καὶ post βίαιον² suppl. Urmsion   33 μὴ post εἰ add.
 P¹C, τι P²   33-4 τὸ . . . λυπηρόν om. C   37 ὁ²] οἷος Spengel
 38 οἷος secl. Spengel   1223^b 4 ἂν L¹: δ' ἂν PCL²   5-6 βου-
 λόμενος πράττει L: om. P¹C: τοῦτο καὶ βούλεται, mg. P², addito ἵσως
 10 ἐγκρατὴς L, mg. P², addito ἵσως: ἀκρατὴς P¹C

δικαιοπραγήσει, καὶ <γάρ> μᾶλλον τῆς ἀκρασίας ἢ {γάρ}
 ἐγκράτεια ἀρετῇ, ἢ δ' ἀρετῇ δικαιοτέρους ποιεῖ. ἐγκρατεύε-
 ται δ' ὅταν πράττη παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν κατὰ τὸν λογι-
 σμόν. ὥστ' εἰ τὸ μὲν δικαιοπραγεῖν ἐκούσιον, ὥσπερ καὶ τὸ
 ἀδικεῖν (ἄμφω γὰρ δοκεῖ ταῦτα ἐκούσια εἶναι, καὶ ἀνάγκη, 15
 εἰ θάτερον ἐκούσιον, καὶ θάτερον), τὸ δὲ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν
 ἀκούσιον, ἅμα ἄρα ὁ αὐτὸς τὸ αὐτὸ πράξει ἐκῶν καὶ ἄκων.
 9 ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ θυμοῦ. ἀκρασία γὰρ καὶ ἐγ-
 κράτεια καὶ θυμοῦ δοκεῖ εἶναι, ὥσπερ καὶ ἐπιθυμίας· καὶ
 τὸ παρὰ τὸν θυμὸν λυπηρόν, καὶ βίαιον ἢ κᾶθεξίς, ὥστ' εἰ τὸ 20
 βίαιον ἀκούσιον, τὸ κατὰ τὸν θυμὸν ἐκούσιον ἂν εἴη πᾶν.
 ἔοικε δὲ καὶ Ἡράκλειτος λέγειν εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ θυμοῦ
 βλέψας ὅτι λυπηρὰ ἢ κώλυσις αὐτοῦ· “χαλεπὸν γάρ” φησι
 10 “θυμῷ μάχεσθαι· ψυχῆς γὰρ ὠνεῖται.” εἰ δ' ἀδύνατον τὸν
 αὐτὸν ἐκόντα καὶ ἄκοντα πράττειν ἅμα τὸ <αὐτὸ> κατὰ τὸ 25
 αὐτὸ τοῦ πράγματος, μᾶλλον ἐκούσιον τὸ κατὰ βούλησιν τοῦ
 κατ' ἐπιθυμίαν καὶ θυμόν. τεκμήριον δέ· πολλὰ γὰρ πράττο-
 μεν ἐκόντες ἄνευ ὀργῆς καὶ ἐπιθυμίας. 28
 11 λείπεται ἄρα εἰ τὸ 28
 βουλούμενον καὶ ἐκούσιον ταῦτ' οὐ σκέψασθαι. φαίνεται δὲ καὶ
 τοῦτο ἀδύνατον. ὑπόκειται γὰρ ἡμῖν καὶ δοκεῖ ἡ μοχθηρία 30
 ἀδικωτέρους ποιεῖν, ἢ δ' ἀκρασία μοχθηρία τις φαίνεται·
 συμβήσεται δὲ τοῦναντίον. βούλεται μὲν γὰρ οὐθεὶς ἂ οἶεται
 εἶναι κακὰ, πράττει δ' ὅταν γίνηται ἀκρατῆς· εἰ οὖν τὸ μὲν
 ἀδικεῖν ἐκούσιον, τὸ δ' ἐκούσιον τὸ κατὰ βούλησιν, ὅταν ἀκρα-
 τῆς γένηται, οὐκέτι ἀδικήσει, ἀλλ' ἔσται δικαιότερος ἢ πρὶν 35

1223^b 18-28 = EN 1111^a24-^b3
 1315^a30-1

22-4 = EN 1105^a7-10; Pol.

11 καὶ μᾶλλον τῆς ἀκρασίας. ἢ γὰρ codd., corr. Allan (5) τῆς
 ἀκρασίας.] τοῦ ἀκρατοῦς. Ross 17 ἀκούσιον fort. V: ἐκούσιον codd.
 24-5 τὸν αὐτὸν C², eundem A¹: τὸ αὐτὸ PC¹L: εἰ δὲ ἀδύνατον τὸ αὐτὸ <τὸν
 αὐτὸν> . . . πράττειν ἅμα {τὸ} <καὶ> κατὰ Bonitz 25 <αὐτὸ> suppl.
 Dirlmeier (cl. 23^b17): τὸ¹ secl. Russell 33 γίνηται] γένηται
 Solomon (cf. 23^b35) 35 γένηται PC: γίνηται C

36 γενέσθαι ἀκρατής. τοῦτο δ' ἀδύνατον.

36 ὅτι μὲν τοίνυν οὐκ ἔστι 12

τὸ ἐκούσιον τὸ κατὰ ὄρεξιν πράττειν, οὐδ' ἀκούσιον τὸ παρὰ τὴν ὄρεξιν, φανερόν· ὅτι δ' οὐδὲ κατὰ προαίρεσιν, πάλιν ἐκ VIII

1224^a ἀπεδείχθη, ἀλλὰ μᾶλλον πᾶν ὃ βούλεται καὶ ἐκούσιον (ἀλλ' ὅτι καὶ μὴ βουλόμενον ἐνδέχεται πράττειν ἐκόντα, τοῦτο δέδεικται μόνον· πολλὰ δὲ βουλῶμενοι πράττομεν ἑξαίφνης, 4 προαιρεῖται δ' οὐδεὶς οὐδὲν ἑξαίφνης).

4 εἰ δὲ ἀνάγκη μὲν ἦν 2

5 τριῶν τούτων ἓν τι εἶναι τὸ ἐκούσιον, ἢ κατ' ὄρεξιν ἢ κατὰ προαίρεσιν ἢ κατὰ διάνοιαν, τούτων δὲ τὰ δύο μὴ ἐστί, λείπεται ἐν τῷ διανοοῦμένῳ πως πράττειν εἶναι τὸ ἐκούσιον. ἔτι 3 δὲ μικρὸν προαγαγόντες τὸν λόγον, ἐπιθῶμεν τέλος τῷ περὶ τοῦ ἐκουσίου καὶ ἀκουσίου διορισμῷ. δοκεῖ γὰρ τὸ βία καὶ μὴ 10 βία τι ποιεῖν οἰκεῖα τοῖς εἰρημένοις εἶναι· τό τε γὰρ βίαιον ἀκούσιον, καὶ τὸ ἀκούσιον πᾶν βίαιον εἶναι φαμέν. ὥστε περὶ τοῦ βία σκεπτέον πρῶτον, τί ἐστί καὶ πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐκού- 13 σιον καὶ ἀκούσιον.

13 δοκεῖ δὴ τὸ βίαιον καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἀν- 4 τικεῖσθαι, καὶ ἡ βία καὶ ἡ ἀνάγκη, τῷ ἐκουσίῳ καὶ τῇ πει- 15 θοῇ ἐπὶ τῶν πραττομένων. καθόλου δὲ τὸ βίαιον καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων λέγομεν· καὶ γὰρ τὸν λίθον ἄνω καὶ τὸ πῦρ κάτω βία καὶ ἀναγκαζόμενα φέρεσθαι φαμέν. τοῦτο δ' ὅταν κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν καθ' αὐτὰ ὁρμὴν φέρεται, οὐ βία, οὐ μὴν οὐδ' ἐκούσια λέγεται, ἀλλ' ἀνώνυμος 20 ἡ ἀντίθεσις. ὅταν δὲ παρὰ ταύτην, βία φαμέν. ὁμοίως δὲ 5

36 γενέσθαι P: γε CL 39 ὥς οὐκ codd., Dirlmeier: οὐχ ὥς Rassow ((1), 10-12): ὥς ἀκούσιον οὐκ Bonitz: οὐχ ὥς ἐκούσιον dubitanter Rackham 1224^a 1 ὅτι post μᾶλλον dubitanter suppl. Rackham 2 μὴ om. Marc. 3 μόνον] πρότερον dubitanter Susemihl: om. Solomon: 'prae ceteris' Dirlmeier 7 πῶς L 11 ἀκούσιον¹ . . . βίαιον om. PC¹ 14 τῷ] τῇ C 15 δὲ] γὰρ Marc. 18 τοῦτο codd., Dirlmeier: ταῦτα Fritzsche φύσιν Marc.: φύσει P τὴν² om. C 20 παρὰ] περὶ PC

- καὶ ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ὁρῶμεν βία πολλὰ
καὶ ἀσχοῦντα καὶ ποιοῦντα, ὅταν παρὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁρμὴν
ἔξωθέν τι κινή. ἐν μὲν τοῖς ἀψύχοις ἀπλή ἡ ἀρχή, ἐν δὲ
τοῖς ἐμψύχοις πλεονάζει· οὐ γὰρ αἰεὶ ἡ ὀρεξις καὶ ὁ λόγος
6 συμφωνεῖ. ὥστ' ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων ζώων ἀπλοῦν τὸ βίαιον, 25
ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀψύχων (οὐ γὰρ ἔχει λόγον καὶ ὀρεξιν
ἐναντίαν, ἀλλὰ τῇ ὀρέξει ζῆ)· ἐν δ' ἀνθρώπῳ ἔνεστιν ἄμφω,
καὶ ἐν τινι ἡλικία, ἥ καὶ τὸ πράττειν ἀποδίδομεν. οὐ γὰρ
φάμεν τὸ παιδίον πράττειν, οὐδὲ τὸ θηρίον, ἀλλὰ τὸν ἡδὴ
διὰ λογισμὸν πράττοντα. 30
- 7 δοκεῖ δὴ τὸ βίαιον ἅπαν λυπηρὸν 30
εἶναι, καὶ οὐθεὶς βία μὲν ποιεῖ, χαίρων δέ. διὸ περὶ τὸν
ἐγκρατὴ καὶ τὸν ἀκρατὴ πλείστη ἀμφισβήτησις ἐστίν. ἐναν-
τίας γὰρ ὁρμᾶς ἔχων αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ πράττει, ὥσθ'
ὁ τ' ἐγκρατὴς βία, φασίν, ἀφέλκει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἡδέων
ἐπιθυμιῶν (ἀλγεῖ γὰρ ἀφέλκων πρὸς ἀντιτείνουσιν τὴν ὀρε- 35
8 ξιν), ὁ τ' ἀκρατὴς βία παρὰ τὸν λογισμόν. ἦττον δὲ δοκεῖ
λυπεῖσθαι· ἡ γὰρ ἐπιθυμία τοῦ ἡδέος, ἥ ἀκολουθεῖ χαίρων,
ὥστε ὁ ἀκρατὴς μᾶλλον ἐκῶν καὶ οὐ βία, ὅτι οὐ λυπηρῶς. ἡ
δὲ πειθὼ τῇ βίᾳ καὶ ἀνάγκῃ ἀντιτίθεται. ὁ δ' ἐγκρατὴς
ἐφ' ᾧ πέπεισται ἄγει, καὶ πορεύεται οὐ βία, ἀλλ' ἐκῶν. ἡ 1224^b
δὲ ἐπιθυμία οὐ πείσασα ἄγει· οὐ γὰρ μετέχει λόγου. 2
- 9 ὅτι 2

21 τῶν post ἐπὶ¹ suppl. Fritzsche ἐμψύχων Π (cf. Ph. 259^b2):
ἀψύχων Oxon. Ald., inanimata A¹ 22 παρὰ] περὶ PC αὐτῷ]
αὐτοῖς Bonitz 23 τι Marc.: τις Π οὖν post μὲν suppl. Dirlmeier
29 ἀλλὰ τὸν Jackson (vide Susemihli praef., viii): ἀλλ' ὅταν codd., prob.
Dirlmeier 30 πράττοντα L: πράττοντι PC: πράττοντες V:
πράττωνται Dirlmeier (cf. EN 1110^a13) 31 χαίρων δ' L: om.
PC¹: add. mg. C² 33 ἕκαστος] ἑκάτερος Spengel 34-5 τῶν
ἡδέων ἐπιθυμιῶν codd. (cf. Woods): suaviūm cupiditate A¹: τῶν ἡδέων,
ἐπιθυμιῶν Dirlmeier (post Bekker): τῶν <τῶν> ἡδέων ἐπιθυμιῶν Fritzsche
35 τὴν om. L 36 παρὰ] περὶ PC 38 οὐ² om. P¹C¹: add. mg.
P²C² 38-1224^b1 ἡ ... ἐκῶν om. PC 1224^b 1 ἄγει codd.,
prob. Dirlmeier: ἄγεται Apelt ((2), 15), dubitanter Solomon: ὁρμᾶ
dubitanter Richards

μὲν οὖν δοκοῦσιν οὗτοι μόνοι βία καὶ ἔκοντες ποιεῖν, καὶ διὰ
 τίν' αἰτίαν, ὅτι καθ' ὁμοιότητά τινα τοῦ βία, καθ' ἣν καὶ
 5 ἐπὶ τῶν ἀψύχων λέγομεν, εἴρηται· οὐ μὴν ἀλλ' εἴ τις 10
 προσθῇ τὸ ἐν τῷ διορισμῷ προσκείμενον καὶ κεῖ, λύεται τὸ
 λεχθέν. ὅταν μὲν γάρ τι τῶν ἔξωθεν παρὰ τὴν ἐν αὐτῷ
 ὁρμὴν κινῇ ἢ ἡρεμίζῃ, βία φαμέν, ὅταν δὲ μή, οὐ βία· ἐν
 δὲ τῷ ἐγκρατεῖ καὶ ἀκρατεῖ ἢ καθ' αὐτὸν ὁρμῇ ἐνούσα ἄγει
 10 (ἄμφω γὰρ ἔχει)· ὥστ' οὐ βία οὐδέτερος, ἀλλ' ἐκὼν διὰ γε
 ταῦτα πράττει ἄν, οὐδ' ἀναγκαζόμενος. τὴν γὰρ ἔξωθεν 11
 ἀρχὴν, τὴν παρὰ τὴν ὁρμὴν ἢ ἐμποδίζουσιν ἢ κινούσιν,
 ἀνάγκην λέγομεν, ὥσπερ εἴ τις λαβὼν τὴν χεῖρα τύπτει
 τινὰ ἀντιτείνοντος καὶ τῷ βούλεσθαι καὶ τῷ ἐπιθυμῆν· ὅταν
 15 δ' ἔσωθεν ἢ ἀρχῇ, οὐ βία.

15 ἔτι καὶ ἡδονὴ καὶ λύπη ἐν
 ἀμφοτέροις ἔνεστι. καὶ γὰρ ὁ ἐγκρατευόμενος λυπεῖται παρὰ 12
 τὴν ἐπιθυμίαν πράττων ἤδη, καὶ χαίρει τὴν ἀπ' ἐλπίδος
 ἡδονήν, ὅτι ὕστερον ὠφεληθήσεται, ἢ καὶ ἤδη ὠφελεῖται
 ὑγιαίνων· καὶ ὁ ἀκρατὴς χαίρει μὲν τυγχάνων ἀκρατευό-
 20 μενος οὐ ἐπιθυμῶν, λυπεῖται δὲ τὴν ἀπ' ἐλπίδος λύπην,
 οἷεται γὰρ κακῶς πράξειν. ὥστε τὸ μὲν βία ἐκάτερον 13
 φάναι ποιεῖν ἔχει λόγον, καὶ διὰ τὴν ὀρεξιν καὶ διὰ τὸν
 λογισμὸν ἐκάτερον ἄκοντα ποτὲ πράττειν· κεχωρισμένα γὰρ
 ὄντα ἐκάτερα ἐκκρούεται ὑπ' ἀλλήλων. ὅθεν καὶ ἐπὶ τὴν
 25 ὅλην μεταφέρουσι ψυχὴν, ὅταν τῶν ἐν ψυχῇ τι τοιοῦτον ὀρώ-
 σιν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν μορίων ἐνδέχεται τοῦτο λέγειν· ἢ δ' 14
 ὅλη ἐκούσα ψυχὴ καὶ τοῦ ἀκρατοῦς καὶ τοῦ ἐγκρατοῦς πράττει,
 βία δ' οὐδέτερος, ἀλλὰ τῶν ἐν ἐκείνοις τι, ἐπεὶ καὶ φύσει

3 μόνοι codd.: μόνον Rackham: οὐ post μόνον suppl. Jackson ((5), 298), Woods (cf. Dirlmeier) ἔκοντες Allan, Kenny ((2), 40; cf. Spengel ad 24^b39): ἄκοντες codd. 4 τοῦ] τῷ dubitanter Dirlmeier
 5 τις PC: τι L 6 προσθῇ] προσθείη Spengel τῷ PC: αὐτῷ L
 προσκείμενον P: προκείμενον CL 9 ἐγκρατεῖ καὶ ἀκρατεῖ L: ἀκρατεῖ
 καὶ ἐγκρατεῖ PC 10 ἀμφω] cf. 24^a27 15 ἔτι] mg. C², addito
 ἴσως: ἐπεὶ PC¹L: δὲ post ἔτι suppl. Rassow ((1), 12) 17 ἀπ' om. PC
 21 κακῶς πράξειν Russell: κακὸν πράττειν codd. 25 ὅταν Russell: ὅτι
 codd.: ἐπὶ post ὅτι suppl. Solomon 28 ἐπεὶ] ἔτι mg. C², addito ἴσως

ἀμφοτέρα ἔχομεν.

29

καὶ γὰρ ὁ λόγος <τῶν> φύσει ἀρχῶν, 29

ὅτι ἐωμένης τῆς γενέσεως καὶ μὴ πηρωθείσης ἐνέσται, καὶ ἡ 30

15 ἐπιθυμία, ὅτι εὐθύς ἐκ γενετῆς ἀκολουθεῖ καὶ ἔνεστιν. σχεδὸν δὲ

τούτοις δυσὶ τὸ φύσει διορίζομεν, τῷ τε ὅσα εὐθύς γιγνομέ-

νοις ἀκολουθεῖ πᾶσι, καὶ ὅσα ἐωμένης τῆς γενέσεως εὐθυπο-

ρεῖν γίγνεται ἡμῖν, οἷον πολὺ καὶ γῆρας καὶ τᾶλλα τὰ

τοιαῦτα. ὥστε μὴ κατὰ φύσιν ἐκάτερος πράττει, ἀπλῶς δὲ 35

16 κατὰ φύσιν ἐκάτερος, οὐ τὴν αὐτήν. <αὐται> μὲν οὖν <αἱ> περὶ

τὸν ἐγκρατῆ καὶ ἀκρατῆ ἀπορίας περὶ τοῦ βία πράττειν ἢ ἀμ-

φοτέρους ἢ τὸν ἕτερον, ὥστε ἢ μὴ ἐκόντας ἢ ἅμα βία καὶ

ἐκόντας, εἰ δὲ τὸ βία ἀκούσιον, ἅμα ἐκόντας καὶ ἄκοντας

πράττειν· σχεδὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον ἡμῖν ὡς ἀπαν- 1225^a

τητέον.

2

17 λέγονται δὲ κατ' ἄλλον τρόπον βία καὶ ἀναγκα- 2

σθέντες πράξαι, οὐ διαφωνοῦντος τοῦ λόγου καὶ τῆς ὁρέξεως,

ὅταν πράττωσιν ὁ καὶ λυπηρόν καὶ φαῦλον ὑπολαμβάνου-

σιν, ἀλλ' ἂν μὴ τοῦτο πράττωσι, πληγαὶ ἢ δεσμοὶ ἢ θάνατοι 5

18 ὧσιν. ταῦτα γὰρ φασιν ἀναγκασθέντες πράξαι. ἢ οὐ, ἀλ-

λὰ πάντες ἐκόντες ποιοῦσιν αὐτὸ τοῦτο; ἔξεστι γὰρ μὴ

ποιεῖν, ἀλλ' ἐκείνο ὑπομεῖναι τὸ πάθος. 8

19 ἢ ἴσως τούτων τὰ 8

1225^a 2-36 = EN 1110^a4-^b1 μὴ29 <τῶν> φύσει ἀρχῶν Dodds: φύσει ἄρχων codd.: φύσει ὑπάρχει
Rassow ((1), 12-13) 30 ὅτι mg. C², addito ἴσως, L: ἔτι PC¹: ἐπεὶ

Dirlmeier 35 πως post ὥστε dubitanter suppl. Susemihl, πῃ vel

ποτε Dirlmeier μὴ] μὲν Spengel: <πως> μὲν <οὐ> Ross: πως post

πράττει suppl. Solomon 36 <αὐται> μὲν οὖν <αἱ> suppl. Bonitz,

aut <αὐται> post ἀπορίας (24^b37; cf. Dirlmeier): αἱ μὲν οὖν codd.

37 ἐγκρατῆ καὶ ἀκρατῆ L: ἀκρατῆ καὶ ἐγκρατῆ PC εἰσι post ἀπορίας

suppl. Ross 39 ἐκόντας¹ Spengel: ἄκοντας codd. ἀκούσιον Bonitz:ἐκούσιον codd. 1225^a 1 ἐκ mg. C², addito ἴσως, L: καὶ PC¹

2 δὲ L: om. PC κατ'] κατὰ L: κατὰ τὸν C 5 ἀλλ' ἂν]

ἀλλὰ Rackham μὴ τοῦτο πράττωσι,] μὴ τοῦτο πράττουσι Spengel

6 αὐτοῖς post ὧσιν suppl. Langerbeck 7 αὐτὸ τοῦτο L: οὗτοι τοῦτο

PC: αὐτὰ ταῦτα Spengel 8 ἢ Russell: ἔτι codd.

- μέν φαίη τις ἂν τὰ δ' οὐ. ὅσα μὲν γὰρ ἐφ' αὐτῷ τῶν
 10 τοιούτων μὴ ὑπάρξαι ἢ ὑπάρξαι, ἀεὶ ὅσα πράττει ἃ μὴ
 βούλεται, ἐκὼν πράττει, καὶ οὐ βία· ὅσα δὲ μὴ ἐφ' αὐτῷ
 τῶν τοιούτων, βία πῶς, οὐ μέντοι γ' ἀπλῶς, ὅτι οὐκ αὐτὸ
 τοῦτο προαιρεῖται ὃ πράττει, ἀλλ' οὐ ἔνεκα, ἐπεὶ καὶ ἐν τού- 20
 15 κτείνῃ, γελοῖος ἂν εἴη, εἰ λέγοι ὅτι βία καὶ ἀναγκαζόμενος,
 ἀλλὰ δεῖ μείζον κακὸν καὶ λυπηρότερον εἶναι, ὃ πείσεται
 μὴ ποιήσας. οὕτω γὰρ ἀναγκαζόμενος, καὶ μὴ βία, πράξει, ἢ
 οὐ φύσει <γε,> ὅταν κακὸν ἀγαθοῦ ἔνεκα ἢ μείζονος κακοῦ ἀπο-
 19 λύσεως πράττῃ, καὶ ἄκων γε· οὐ γὰρ ἐφ' αὐτῷ ταῦτα.
 19 διὸ 21
 20 καὶ τὸν ἔρωτα πολλοὶ ἀκούσιον τιθέασιν, καὶ θυμοὺς ἐνίους καὶ
 τὰ φυσικά, ὅτι ἰσχυρὰ καὶ ὑπὲρ τὴν φύσιν· καὶ συγγνώ-
 μην ἔχομεν ὡς πεφυκότα βιάζεσθαι τὴν φύσιν. καὶ μάλ-
 λον ἂν δόξειε βία καὶ ἄκων πράττειν, ἵνα μὴ ἀλγῇ ἰσχυ-
 ρῶς, ἢ ἵνα μὴ ἡρέμα, καὶ ὅλως ἵνα μὴ ἀλγῇ ἢ ἵνα
 25 {μὴ} χαίρῃ. τὸ γὰρ ἐφ' αὐτῷ, εἰς ὃ ἀνάγεται ὅλον, τοῦτ' ἐστίν
 ὃ ἢ αὐτοῦ φύσις οἷα τε φέρειν· ὃ δὲ μὴ οἷα τε, μὴδ' ἐστὶ
 τῆς ἐκείνου φύσει ὀρέξεως ἢ λογισμοῦ, οὐκ ἐφ' αὐτῷ. διὸ καὶ 22
 τοὺς ἐνθουσιῶντας καὶ προλέγοντας, καίπερ διανοίας ἔργον
 ποιούντας, ὅμως οὐ φάμεν ἐφ' αὐτοῖς εἶναι οὐτ' εἰπεῖν ἃ εἶπον,
 30 οὔτε πράξαι ἃ ἔπραξαν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ δι' ἐπιθυμίαν· ὥστε 23
 καὶ διανοιαὶ τινες καὶ πάθη οὐκ ἐφ' ἡμῖν εἰσίν, ἢ πράξεις

10 μὴ ὑπάρξαι ἢ ὑπάρξαι PC¹L: *vel facere vel non facere* A¹: ἐστὶν post
 ὑπάρξαι add. C² sup., addito ἴσως ἀεὶ Bonitz, Susemihl (sed etiam aut
 καὶ aut {δεῖ} Bonitz): δεῖ codd.: οὐτων (sic) δη mg. C², addito ἴσως: καὶ
 {ὅσα} Ross 10-11 ἃ... πράττει om. PC¹: mg. C² rest. 14 εἰ
 edd., si A¹: ὁ PC: οὐ L ὁ ante ψηλαφῶν suppl. Jackson ((4), 302), τινα
 post ψηλαφῶν Langerbeck ἀποκτείνῃ PC¹L: ἀποκτείνει V, fort. sup.
 C²: ἀποκτείνει Spengel 16 δεῖ mg. C², fort. V, oportet A¹: δη
 PC¹L 17 μὴ² codd., non A¹: εἰ mg. C², ut vid.: secl.
 Fritzsche: ἢ Bonitz 18 <γε,> suppl. Russell: φύσει codd.: φήσει
 Spengel ἔνεκα ἢ mg. C² Ald., *gratia vel* A¹: ἔνεκ' ἂν PC¹L μείζονος
 L, mg. C²: om. PC¹ Marc. 22 ἔχομεν L, mg. C²: om. PC¹
 Marc. 25 {μὴ} secl. Bekker, Kenny ((2), 46): hab. codd.
 ἀναγάζεται L 31 ἢ καὶ Richards

αἱ κατὰ τὰς τοιαύτας διανοίας καὶ λογισμούς, ἀλλ' ὥσπερ
 Φιλόλαος ἔφη εἶναι τινες λόγους κρείττους ἡμῶν. ὥστ'
 εἰ τὸ ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον καὶ πρὸς τὸ βίᾳ ἔδει σκέψασθαι,
 τοῦτο μὲν οὕτω διηγήσθω (οἱ γὰρ μάλιστ' ἐμποδίζοντες τὸ 35
 ἐκούσιον †. . † ὡς βίᾳ πράττοντες, ἀλλ' ἐκόντες). 36

IX ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἔχει τέλος, 36

- καὶ οὔτε τῇ ὀρέξει οὔτε τῇ προαιρέσει τὸ ἐκούσιον ὥρισται, λοι-
 2 πὸν δὴ ὀρίσασθαι τὸ κατὰ τὴν διάνοιαν. δοκεῖ δὴ ἐναντίον εἶναι 1225^b
 τὸ ἐκούσιον τῷ ἀκουσίῳ, καὶ τὸ εἰδότα ἢ ὄν ἢ ᾧ ἢ οὐ ἔνεκα
 (ἐνίοτε γὰρ οἶδε μὲν ὅτι πατήρ, ἀλλ' οὐχ ἵνα ἀποκτείνῃ, ἀλλ'
 ἵνα σώσῃ, ὥσπερ αἱ Πελιάδες· ἢ τὸ ᾧ, ὅτι τοδὶ μὲν πόμα, ἀλλ'
 ὡς φίλτρον, καὶ οἶνον, τὸ δ' ἦν κώνειον) τῷ ἀγνοοῦντα καὶ 5
 ὄν καὶ ᾧ καὶ ὃ δι' ἄγνοιαν, μὴ κατὰ συμβεβηκός· τὸ δὲ
 δι' ἄγνοιαν, καὶ ὃ καὶ ᾧ καὶ ὄν, ἀκούσιον· τὸ ἐναντίον ἄρ'
 3 ἐκούσιον. ὅσα μὲν οὖν ἐφ' ἑαυτῷ ὄν μὴ πράττειν πράττει μὴ
 ἀγνοῶν καὶ δι' αὐτόν, ἐκούσια ταῦτ' ἀνάγκη εἶναι, καὶ τὸ
 ἐκούσιον τοῦτ' ἐστίν· ὅσα δ' ἀγνοῶν καὶ διὰ τὸ ἀγνοεῖν, ἄκων. 10
 4 ἐπεὶ δὲ τὸ ἐπίστασθαι καὶ τὸ εἰδέναι διττόν, ἐν μὲν τὸ ἔχειν,
 ἐν δὲ τὸ χρῆσθαι τῇ ἐπιστήμῃ, ὃ ἔχων μὴ χρώμενος δὲ ἔστι
 μὲν ὡς δικαίως <ἂν> ἀγνοῶν λέγοιτο, ἔστι δὲ ὡς οὐ δικαίως, οἷον
 εἰ δι' ἀμέλειαν μὴ ἐχρήτο. ὁμοίως δὲ καὶ μὴ ἔχων τις
 ψέγοιτο ἂν, εἰ ὃ ῥᾶδιον ἢ ἀναγκαῖον ἦν μὴ ἔχει, δι' ἀμέ- 15
 λειαν ἢ ἡδονὴν ἢ λύπην. ταῦτ' οὖν προσδιοριστέον.

36-^b16 = EN 1110^b18-1111^a21

33-4 ὥστ' εἰ Π: ὡς εἰ Marc.: ὥστε Oxon., ergo A¹ 34 καὶ² secl.
 Spengel ἔδει codd.: δεῖ Spengel 36 lac. post ἐκούσιον pos. edd.,
 λόγοι Dirlmeier ἀλλ' ἐκόντες cf. 25^a6-8: ἀλλ' οὐχ ἐκόντες (ἀλλ' ἐκόντες
 in ras.) λόγοι οὗτοί εἰσιν mg. P², addito ἴσως ὡς ... ἐκόντες corrupta
 cens. Ross, qui dubitanter coniecit <λέγουσιν> ὡς βίᾳ πράττομεν, ἀλλ'
 <οὐχ> ἐκόντες 1225^b 1 δὴ¹ Ald.: δεῖ Π τὸ Spengel (e MM
 1188^b26): τὰ codd.: τῷ Richards τὴν om. L ἐναντία L
 4 πολιαδές C ἢ τὸ ᾧ Bywater ((1), 116), Kenny ((2) 54): ἦτοι ὡς P:
 ἦτο ὡς vel ἦτε ὡς C: ἦτοι^{ov} ὡς L ὅτι codd., Bywater: τοδὶ Fritzsche
 5 οἶνον] οἶνος Ross ἀγνοοῦντα Rieckher: ἀγνοοῦντι codd. 6 ᾧ]
 C² sup. ὃ, addito ἴσως ὃ Oxon. Ald., quid A¹: ὅτω Π 8 ὅσα
 PLC² sup.: ὅσω C¹ 9 αὐτόν L 10 ἄκων πρῶτον P²
 12 ὃ L: om. PC 13 <ἂν> suppl. Rassow ((1), 14) 14 τίς L
 15 ἂν, εἰ ὃ P¹LC² sup.: ἂν ἢ ὃ C¹: ὃ ἂν ἢ P² 16 ἦ¹ om. L

περὶ μὲν οὖν τοῦ ἔκουσίου καὶ ἀκουσίου διωρίσθω τοῦτον τὸν
τρόπον· περὶ δὲ προαιρέσεως μετὰ τοῦτο λέγωμεν, διαπορήσαν- X
τες πρῶτον τῷ λόγῳ περὶ αὐτῆς. διστάσειε γὰρ ἂν τις ἐν
20 τῷ γένει πέφυκε καὶ ἐν ποίῳ θείναι αὐτὴν χρῆ, καὶ πότερον
οὐ ταῦτόν τὸ ἔκουσιον καὶ τὸ προαιρετὸν ἢ ταῦτόν ἐστιν. μᾶ- 2
λιστα δὲ λέγεται παρὰ τινων, καὶ ζητοῦντι δόξειε δ' ἂν δυοῖν
εἶναι θάτερον ἢ προαίρεσις, ἥτοι δόξα ἢ ὀρεξις· ἀμφότερα
24 γὰρ φαίνεται παρακολουθοῦντα.

24 ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ὀρεξις 3
25 φανερόν· ἢ γὰρ βούλησις ἂν εἴη ἢ ἐπιθυμία ἢ θυμός, οὐθείς
γὰρ ὀρέγεται μηθὲν πεπονθὼς τούτων. θυμὸς μὲν οὖν καὶ
ἐπιθυμία καὶ τοῖς θηρίοις ὑπάρχει, προαίρεσις δ' οὐ. ἔτι δὲ
καὶ οἷς ὑπάρχει ἄμφω ταῦτα, πολλὰ καὶ ἄνευ θυμοῦ καὶ
ἐπιθυμίας προαιροῦνται· καὶ ἐν τοῖς πάθεσιν ὄντες οὐ προαι-
30 ροῦνται, ἀλλὰ καρτεροῦσιν. ἔτι ἐπιθυμία μὲν καὶ θυμὸς αἰεὶ
μετὰ λύπης, προαιρούμεθα δὲ πολλὰ καὶ ἄνευ λύπης.
ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βούλησις καὶ προαίρεσις ταῦτόν. βούλονται 4
μὲν γὰρ ἔνια {ταῦτόν} καὶ τῶν ἀδυνάτων εἰδότες, οἷον βασιλεῦειν
τε πάντων ἀνθρώπων καὶ ἀθάνατοι εἶναι, προαιρεῖται δ' οὐθείς
35 μὴ ἀγνοῶν ὅτι ἀδύνατον, οὐδ' ὅλως ἂ δυνατόν μὲν, μὴ ἐφ'
αὐτῷ δ' οἶεται πρᾶξι ἢ μὴ πρᾶξαι. ὥστε τοῦτο μὲν φανε-
ρόν, ὅτι ἀνάγκη τὸ προαιρετὸν τῶν ἐφ' αὐτῷ τι εἶναι.

1226^a ὁμοίως δὲ δῆλον ὅτι οὐδὲ δόξα, οὐδ' ἀπλῶς εἴ τις οἶεται τι. 5
τῶν γὰρ ἐφ' αὐτῷ τι ἦν τὸ προαιρετόν, δοξάζομεν δὲ πολλὰ
καὶ τῶν οὐκ ὄντων ἐφ' ἡμῖν, οἷον τὴν διάμετρον <ὅτι ἂ>σύμ-
μετρος. ἔτι οὐκ ἔστι προαίρεσις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς. οὐδὲ δὴ ἢ 6

1225^b 18-28^a 19 = EN 1111^b 4-1113^a 12

17 διηρήσθω dubitanter Rackham 18 λέγομεν L 19-22 διστάσειε
... ζητοῦντι secl. Allan (5) 21 οὐ ταῦτόν om. C ταῦτόν² PC:
ταῦτά L 25 γὰρ om. L 33 {ταῦτόν} secl. Sylburg, non vert.
A¹: hab. Π 35 ἂ δυνατόν Fritzsche: ἀδύνατον Π: ὁ δυνατόν Oxon.
Ald. 37 ἀνάγκη PL: ἀνάγκη μὲν CV: ἦν post ἀνάγκη suppl.
Fritzsche τί L 1226^a 1 τι L: om. PC 2 τί L ἦν
Bonitz: εἶναι codd.: secl. Dirlmeier 3 διάμετρον <ὅτι ἂ>σύμμετρος.
Russell (cl. EN 1112^a 22): διάμετρον σύμμετρον codd. 4 ἢ PC: ἢ L

- τῶν ἐφ' αὐτῷ ὄντων πρακτῶν δόξα, ἥ τυγχάνομεν οἰόμενοι 5
 δεῖν τι πράττειν ἢ ἀπρακτεῖν. κοινὸν δὲ περὶ δόξης τοῦτο
 7 καὶ βουλήσεως· οὐθεὶς γὰρ τέλος οὐδὲν προαιρεῖται, ἀλλὰ τὰ
 πρὸς τὸ τέλος· λέγω δ' οἶον οὐθεὶς ὑγιαίνειν προαιρεῖται,
 ἀλλὰ περιπατεῖν ἢ καθῆσθαι τοῦ ὑγιαίνειν ἕνεκεν, οὐδ' εὐδαι-
 μονεῖν, ἀλλὰ χρηματίζεσθαι ἢ κινδυνεύειν τοῦ εὐδαιμονεῖν 10
 ἕνεκα· καὶ ὅλως δηλοῖ ἀεὶ προαιρούμενός <τις> τί τε καὶ τίνος
 ἕνεκα προαιρεῖται, ἔστι δὲ τὸ μὲν τίνος, οὐ ἕνεκα προαιρεῖται
 8 ἄλλο, τὸ δὲ τί, ὃ προαιρεῖται ἕνεκα ἄλλου. βούλεται δέ γε
 μάλιστα τὸ τέλος, καὶ δοξάζει δεῖν καὶ ὑγιαίνειν καὶ εὖ
 πράττειν. ὥστε φανερόν διὰ τούτων ὅτι ἄλλο καὶ δόξης καὶ 15
 βουλήσεως. βούλεσθαι μὲν καὶ δόξα μάλιστα τοῦ τέλους,
 προαίρεσις δ' οὐκ ἔστιν. 17
- 9 ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν οὔτε βούλησις οὔτε 17
 δόξα οὔθ' ὑπόληψις ἀπλῶς ἢ προαίρεσις, δηλὸν· τί δὲ δια-
 φέρει τούτων, καὶ πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐκούσιον; ἅμα δὲ δηλὸν
 10 ἔσται, καὶ τί ἐστι προαίρεσις. ἔστι δὴ τῶν δυνατῶν καὶ εἶναι 20
 καὶ μὴ τὰ μὲν τοιαῦτα ὥστε ἐνδέχεσθαι βουλευέσασθαι περὶ
 αὐτῶν· περὶ ἐνίων δ' οὐκ ἐνδέχεται. τὰ μὲν γὰρ δυνατὰ
 μὲν ἐστι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἐφ' ἡμῖν αὐτῶν ἢ
 γένεσις ἐστιν, ἀλλὰ τὰ μὲν διὰ φύσιν τὰ δὲ δι' ἄλλας
 αἰτίας γίνεται, περὶ ὧν οὐδεὶς ἂν ἐγχειρήσειε βουλευέσθαι 25
- 11 μὴ ἀγνοῶν· περὶ ὧν δ' ἐνδέχεται μὴ μόνον τὸ εἶναι καὶ
 μὴ, ἀλλὰ καὶ τὸ βουλευέσασθαι τοῖς ἀνθρώποις, ταῦτα δ'
 ἐστὶν ὅσα ἐφ' ἡμῖν ἐστι πράξαι ἢ μὴ πράξαι. διὸ οὐ βου-

5 δόξα P²: δόξαν P¹CL ἡ PC: ἡ L 6 τι L: om. PC
 ἢ ἀπρακτεῖν L: ἢ οὐ πράττειν Marc.: om. PC 11 <τις> suppl. Allan
 (5): ὁ post ἀεὶ Fritzsche 12 ἕνεκα post τίνος dubitanter suppl.
 Rackham 14 δοξάζει fort. V: δοξάζειν codd. 16 βούλεσθαι
 . . . δόξα] aut βούλησις . . . δόξα aut βούλεσθαι . . . δοξάζειν Spengel μὲν
 καὶ codd., Dirlmeier: γὰρ post μὲν suppl. Spengel 16-17 βούλε-
 σθαι . . . ἔστιν secl. Allan (5) 17 οὖν L: om. PC 18 ἡ PC: ἡ L
 19-20 τούτων; [καὶ . . . προαίρεσις], aut (l. 19) ἐκούσιον, <σκεπτέον> vel
 <ληπτέον> Allan (5) 22 αὐτῶν P: αὐτῆς CL 23 μὲν ἐστι PC:
 μὴ ἔστι L 25 οὐδ' post ἂν add. C 26 ὧν] ἐνίων
 Solomon 27 καὶ τὸ L: om. PC βουλευέσασθαι L: συμβουλευέσα-
 σθαι PC δ' secl. Ross (sed cf. Denniston, 182)

λευόμεθα περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς, οὐδὲ πῶς ἂν ὁ κύκλος τετρα-
 30 γωνισθείη· (τὰ μὲν γὰρ οὐκ ἐφ' ἡμῖν· τὸ δ' ὅλως οὐ πρακτόν).
 ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν πρακτῶν περὶ ἀπάντων (ἥ καὶ 12
 δηλὸν ὅτι οὐδὲ δόξα ἀπλῶς ἢ προαίρεσις ἐστίν), τὰ δὲ προαι-
 ρετὰ καὶ πρακτὰ τῶν ἐφ' ἡμῖν ὄντων ἐστίν. διὸ καὶ ἀπορή- 13
 σειεν ἂν τις, τί δὴ ποθ' οἱ μὲν ἰατροὶ βουλευόμενοι περὶ ὧν
 35 ἔχουσι τὴν ἐπιστήμην, οἱ δὲ γραμματικοὶ οὐ; αἴτιον δ' ὅτι
 διχῇ γινομένης τῆς ἀμαρτίας (ἥ γὰρ λογιζόμενοι ἀμαρτά-
 νομεν ἢ κατὰ τὴν αἴσθησιν αὐτὸ δρῶντες) ἐν μὲν τῇ ἱατρικῇ
 ἀμφοτέρως ἐνδέχεται ἀμαρτεῖν, ἐν δὲ τῇ γραμματικῇ κατὰ
 1226^b τὴν αἴσθησιν καὶ πρᾶξιν, περὶ ἧς ἂν σκοπῶσιν, εἰς ἀπειρον
 2 ἥξουσιν.
 2 ἐπειδὴ οὖν οὔτε δόξα οὔτε βούλησις {ἐστι} προαίρεσις 14
 ἐστὶν ὡς ἐκάτερον, οὐδ' ἄμφω (ἐξαίφνης γὰρ προαιρεῖται μὲν
 οὐθεὶς, δοκεῖ δὲ πράττειν καὶ βούλονται), ὡς ἐξ ἀμφοῖν ἄρα·
 5 ἄμφω γὰρ ὑπάρχει τῷ προαιρουμένῳ ταῦτα.
 5 ἀλλὰ πῶς
 ἐκ τούτων, σκεπτέον· δηλοῖ δέ πως καὶ τὸ ὄνομα αὐτό. ἡ 15
 γὰρ προαίρεσις αἴρεσις μὲν ἐστίν, οὐχ ἀπλῶς δέ, ἀλλ' ἐτέρου
 πρὸ ἐτέρου· τοῦτο δὲ οὐχ οἶόν τε ἄνευ σκέψεως καὶ βουλῆς·
 διὸ ἐκ δόξης βουλευτικῆς ἐστὶν ἡ προαίρεσις. περὶ μὲν δὴ 16
 10 τοῦ τέλους οὐδεὶς βουλεύεται, ἀλλὰ τοῦτο κεῖται πᾶσι, περὶ
 δὲ τῶν εἰς τοῦτο τεινόντων, πότερον τότε ἢ τότε συντείνει,
 ἡ δεδογμένου τοῦτο πῶς ἔσται. βουλευόμεθα δὲ τοῦτο πάντες,
 ἕως ἂν εἰς ἡμᾶς ἀναγάγωμεν τῆς γενέσεως τὴν ἀρχὴν. εἰ δὴ 17
 προαιρεῖται μὲν μηθεὶς μὴ παρασκευασάμενος μηδὲ βουλευ-

30 τὸ δ' PC: τά δ' (i.e. τὰδ') L

Bonitz: ἐν CL: om. P ἥ PC: om. L

37 δρῶντες codd.: δρῶμεν Richards

Spengel 2–3 {ἐστι} secl. Allan (5): βούλησίς ἐστι προαίρεσις L: ἐστι

προαίρεσις om. PC, secl. Bonitz: βούλησίς ἐστιν <ἡ> προαίρεσις {ἐστιν} ὡς

ἐκάτερον Ross 4 δεῖν post δὲ dubitanter suppl. Susemihl καὶ

βούλονται] καὶ βούλεται Ald. Fritzsche, βεβουλευμένος Bussemaker

ὡς secl. Spengel, aut δῆλον ante ὡς, vel simile quid, suppl. 8 πρὸ

Sylburg: πρὸς codd. ἐτέρου PC: ἕτερον L 12 τοῦτο¹] τούτου

Spengel τοῦτο² πάντες PC, omnes A¹ (cf. EN 1113^a5): πάντως τοῦτο L

13 ἡ post ἂν add. PC 14 μὴ mg. P²L: om. P¹C

31 ἀλλ' L: om. PC ἐφ'

32 προαιρετὰ L: προαιρετικά PC

1226^b 1 αἰ post ἂν suppl.

- σάμενος, εἰ χεῖρον ἢ βέλτιον, βουλεύεται δὲ ὅσα ἐφ' ἡμῖν ἐστι 15
 τῶν δυνατῶν καὶ εἶναι καὶ μὴ τῶν πρὸς τὸ τέλος, δηλον ὅτι ἡ
 προαίρεσις μὲν ἐστὶν ὁρεξὶς τῶν ἐφ' αὐτῷ βουλευτική. ἅπαν-
 τες γὰρ βουλόμεθα ἃ καὶ προαιρούμεθα, οὐ μέντοι γε ἃ βου-
 λόμεθα, πάντα προαιρούμεθα (λέγω δὲ βουλευτικήν, ἧς ἀρχὴ
 καὶ αἰτία βούλευσις ἐστὶ), καὶ ὁρέγεται διὰ τὸ βουλεύσασθαι. 20
- 18 διὸ οὔτε ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις ἐστὶν ἡ προαίρεσις, οὔτε ἐν πάσῃ
 ἡλικίᾳ, οὔτε πάντως ἔχοντος ἀνθρώπου. οὐδὲ γὰρ τὸ βουλεύ-
 σασθαι οὐθ' ὑπόληψις τοῦ διὰ τί· ἀλλὰ δοξάσαι μὲν εἰ
 ποιητέον ἢ μὴ ποιητέον οὐθὲν κωλύει πολλοῖς ὑπάρχειν, τὸ 25
 δὲ διὰ λογισμοῦ οὐκ ἐτι. ἔστι γὰρ βουλευτικὸν τῆς ψυχῆς τὸ 25
- 19 θεωρητικὸν αἰτίας τινός. ἡ γὰρ οὐ ἔνεκα μία τῶν αἰτιῶν ἐστὶν·
 τὸ μὲν γὰρ διὰ τί αἰτία· οὐ δ' ἔνεκά ἐστιν ἡ γίνεταί τι,
 τοῦτ' αἰτιὸν φαμεν εἶναι, οἷον τοῦ βαδίζειν ἢ κομιδῇ τῶν
 χρημάτων, εἰ τούτου ἔνεκα βαδίζει. διὸ οἷς μῆτις κείται 30
- 20 σκοπός, οὐ βουλευτικοί. ὥστ' ἐπεὶ τὸ μὲν ἐφ' αὐτῷ ὃν ἡ πράτ- 30
 τειν ἢ μὴ πράττειν, ἔάν τις πράττη ἢ ἀπρακτῇ δι' αὐτὸν
 καὶ μὴ δι' ἄγνοιαν, ἐκῶν πράττει ἢ ἀπρακτεῖ, πολλὰ δὲ τῶν
 τοιούτων πράττομεν οὐ βουλευσάμενοι οὐδὲ προνοήσαντες,
 ἀνάγκη τὸ μὲν προαιρετὸν ἅπαν ἐκούσιον εἶναι, τὸ δ' ἐκούσιον
 μὴ <ἅπαν> προαιρετὸν, καὶ τὰ μὲν κατὰ προαίρεσιν πάντα 35
- 21 ἐκούσια εἶναι, τὰ δ' ἐκούσια μὴ πάντα κατὰ προαίρεσιν. ἅμα
 δ' ἐκ τούτων φανερόν καὶ ὅτι καλῶς διορίζονται οἱ τῶν παθη-
 μάτων τὰ μὲν ἐκούσια τὰ δ' ἀκούσια τὰ δ' ἐκ προνοίας νο-

15 εἰ Fritzsche: ἡ codd. βουλεύεται PC: βούλεται L 16 καὶ¹
 P: om. CL 17 ἅπαντες codd. (cf. 26^b12): ἅπαντα Bonitz
 18-19 οὐ . . . προαιρούμεθα om. Marc. 18 βουλόμεθα¹ V, voluntus
 A¹, Dirlmeier, Rowe ((2), 44): βουλευόμεθα codd. βουλόμεθα² P¹,
 voluntus A¹, Dirlmeier, Rowe ((2), 44): βουλευόμεθα P²CL 20 ὁρέγεται
 codd.: ὁρεγόμεθα Ross βουλεύσασθαι PC: βουλεύεσθαι L 22 πάντως
 Bonitz: παντὸς codd.: λόγον post παντὸς suppl. Spengel 23 οὐθ'
 codd. (cf. Denniston, 510): οὐδ' Susemihl τοῦ] τὸ C τὸ post ἀλλὰ
 suppl. Ross 25 τὸ post γὰρ suppl. Susemihl 26 ἡ PC: εἰ L
 27 διὰ τί] διότι, ut vid., C δ'] γὰρ dubitanter Susemihl 31 αὐτὸν] L
 35 <ἅπαν> suppl. Bonitz (cf. Dirlmeier) 37 παθημάτων
 codd. (cf. Antiphon. 127, et sup. 21^b18 sqq.): ἀδικημάτων Bonitz:
 ποιημάτων Ross

1227^a μοθετούσιν· εἰ γὰρ καὶ μὴ διακριβοῦσιν, ἀλλ' ἄπτονται γέ
 πη τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐροῦμεν ἐν τῇ περὶ 22
 τῶν δικαίων ἐπισκέψει· ἡ δὲ προαίρεσις ὅτι οὔτε ἀπλῶς βού-
 λησις οὔτε δόξα ἐστί, δῆλον, ἀλλὰ δόξα τε καὶ ὄρεξις, ὅταν
 5 ἐκ τοῦ βουλευέσασθαι συμπερανθῶσιν.

5 ἐπεὶ δὲ βουλεύεται αἰὲ
 ὁ βουλευόμενος ἔνεκα τινός, καὶ ἐστὶ σκοπός τις αἰὲ τῷ βου-
 λευομένῳ πρὸς ὃν σκοπεῖ τὸ συμφέρον, περὶ μὲν τοῦ τέλους
 οὐθεὶς βουλεύεται, ἀλλὰ τοῦτ' ἐστὶν ἀρχὴ καὶ ὑπόθεσις, ὥσπερ 23
 ἐν ταῖς θεωρητικαῖς ἐπιστήμαις ὑποθέσεις (εἴρηται δὲ περὶ
 10 αὐτῶν ἐν μὲν τοῖς ἐν ἀρχῇ βραχέως, ἐν δὲ τοῖς ἀναλυτι-
 κοῖς δι' ἀκριβείας), περὶ δὲ τῶν πρὸς τὸ τέλος φερόντων ἡ
 σκέψις καὶ μετὰ τέχνης καὶ ἄνευ τέχνης πᾶσιν ἐστίν, οἷον
 εἰ πολεμῶσιν ἢ μὴ πολεμῶσιν τοῦτο βουλευομένοις. ἐκ προτέρου 24
 δὲ μᾶλλον ἔσται τὸ δι' ὃ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ οὐ ἔνεκα, οἷον πλοῦτος
 15 ἢ ἡδονῇ ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον ὃ τυγχάνει οὐ ἔνεκα. βουλεύεται
 γὰρ ὁ βουλευόμενος, εἰ ἀπὸ τοῦ τέλους ἔσκεπται, ὃ τι ἐκεῖ
 συντείνει ὅπως εἰς αὐτὸν ἀγάγη, ἢ αὐτὸς δύναται πρὸς τὸ
 18 τέλος.

18 τὸ δὲ τέλος ἐστὶ φύσει μὲν αἰὲ ἀγαθόν, καὶ περὶ οὐ 25
 κατὰ μέρος βουλευόνται, οἷον ἰατρός βουλευέσαιο ἂν εἰ δῶη
 20 φάρμακον, καὶ στρατηγὸς ποῦ στρατοπεδεύσεται, οἷς ἀγαθὸν
 τὸ τέλος τὸ ἀπλῶς ἄριστον ἐστίν· παρὰ φύσιν δὲ καὶ διὰ 26
 στροφὴν οὐ τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον ἀγαθόν. αἷτιον

1227^a 18-^b5 = EN 1113^a15-^b2

1227^a 5-13 ἐπεὶ... πολεμῶσιν² secl. dubitanter Allan (5) 13 ἢ μὴ
 πολεμῶσιν om. C τούτω] τούτω Fritzschē: τουτωί dubitanter Rack-
 ham: τούτω secl. Woods: τοῦτο βουλευομένοις ἐκ προτέρου <τινός
 ἀρκτέον· αἵρετον> δὲ dubitanter Allan (5) ποτέρου P² Ross (et 14 δὲ
 secl. Ross) 14 ὃ] οὐ L 16 εἰ P²: ἢ CL: ἢ P¹ ἢ post
 ἔσκεπται suppl. Fritzschē ὃ τι C: ὅτι cett. ἐκεῖ codd. (cf. Dirl-
 meier): ἐκεῖσε Rackham 17 αὐτὸν Fritzschē: αὐτὸν codd. ἀναγάγη
 Richards (cl. 25^a25, 26^b13) ἢ P¹CL: ἢ mg. P², addito ἵσως: ἢ <ἡ>
 Rackham ἰέναι post δύναται suppl. Rackham 20 lac. ante οἷς
 pos. Allan (5) 21 παρὰ L: περὶ PC 21-2 διὰ στροφὴν Allan
 ((5), cl. 46^b9): διαστροφὴν codd., dubitanter Dirlmeier: διαστροφὴ
 Fritzschē (cl. 27^a30, 31 et EN 1144^a34): καὶ κατὰ διαστροφὴν Sylburg

- δ' ὅτι τῶν ὄντων τὰ μὲν οὐκ ἔστιν ἐπ' ἄλλῳ χρήσασθαι ἢ
 πρὸς ἃ πέφυκεν, οἷον ὄψει· οὐ γὰρ οἶδον τ' ἰδεῖν οὐ μὴ ἔστιν
 ὄφεις, οὐδ' ἀκοῦσαι οὐ μὴ ἔστιν ἀκοή· ἀλλ' ἀπὸ ἐπιστήμης 25
 ποιῆσαι καὶ οὐ μὴ ἔστιν ἡ ἐπιστήμη. οὐ γὰρ ὁμοίως τῆς ὑγείας
 ἡ αὐτῇ ἐπιστήμη καὶ νόσου, ἀλλὰ τῆς μὲν κατὰ φύσιν τῆς
 27 δὲ παρὰ φύσιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ βούλησις φύσει μὲν τοῦ
 ἀγαθοῦ ἐστί, παρὰ φύσιν δὲ καὶ τοῦ κακοῦ, καὶ βούλεται φύ-
 σει μὲν τὸ ἀγαθόν, παρὰ φύσιν δὲ καὶ διὰ στροφὴν καὶ τὸ 30
 κακόν. 31
- ἀλλὰ μὴν ἐκάστου γε φθορὰ καὶ διαστροφή οὐκ εἰς τὸ 31
 τυχόν, ἀλλ' εἰς τὰ ἐναντία καὶ τὰ μεταξύ. οὐ γὰρ ἔστιν
 ἐκβῆναι ἐκ τούτων, ἐπεὶ καὶ ἡ ἀπάτη οὐκ εἰς τὰ τυχόντα
 γίνεται, ἀλλ' εἰς τὰ ἐναντία ὅσοις ἐστὶν ἐναντία, καὶ εἰς
 ταῦτα τῶν ἐναντίων ἃ κατὰ τὴν ἐπιστήμην ἐναντία ἐστίν. 35
- 28 ἀνάγκη ἄρα καὶ τὴν ἀπάτην καὶ τὴν προαίρεσιν ἀπὸ τοῦ
 μέσου ἐπὶ τὰ ἐναντία γίνεσθαι (ἐναντία δὲ τῷ μέσῳ τὸ
 πλεόν καὶ τὸ ἔλαττον). αἷτιον δὲ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρόν·
 οὕτω γὰρ ἔχει ὥστε τῇ ψυχῇ φαίνεσθαι τὸ μὲν ἡδὺ ἀγαθόν
 καὶ τὸ ἡδίων ἄμεινον, καὶ τὸ λυπηρόν κακόν καὶ τὸ λυπη- 40
- 29 ρότερον χεῖρον. ὥστε καὶ ἐκ τούτων δῆλον ὅτι περὶ ἡδονᾶς 1227^b
 καὶ λύπας ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία. περὶ μὲν γὰρ τὰ προαι-
 ρετὰ τυγχάνουσιν οὔσαι, ἡ δὲ προαίρεσις περὶ τὸ ἀγαθόν καὶ
 κακόν καὶ τὰ φαινόμενα, τοιαῦτα δὲ φύσει ἡδονὴ καὶ
 λύπη. 5
- 30 ἀνάγκη τοίνυν, ἐπειδὴ ἡ ἀρετὴ μὲν ἡ ἠθικὴ αὐτὴ τε 5
 μεσότης τίς ἐστι καὶ περὶ ἡδονᾶς καὶ λύπας πᾶσα, ἡ δὲ
 κακία ἐν ὑπερβολῇ καὶ ἐλλείψει καὶ περὶ ταῦτα τῇ ἀρετῇ,
 τὴν ἀρετὴν εἶναι τὴν ἠθικὴν ἕξιν προαιρετικὴν μεσότητος τῆς
 πρὸς ἡμᾶς ἐν ἡδέσει καὶ λυπηροῖς, καθ' ὅσα ποίος τις λέ-

23 τὰ] τοῖς Richards 27 τῆς²] τοῖς C 30 διὰ στροφὴν
 Allan (5): διαστροφήν codd.: διαστροφῇ Fritzsche (cl. 27^a21): καὶ κατὰ
 διαστροφήν Sylburg 32 καὶ τὰ Π: καὶ Marc.: τὰ Ald. 37 τὸ
 μέσον Ald., *medium* A¹ καὶ ante τὸ suppl. Ald. 39-40 οὕτω ...
 λυπηρόν om. PC 40 καὶ post ἡδίων add. L 1227^b 6 τίς om. L
 7 καὶ² om. C

10 γεται τὸ ἦθος, ἣ χαίρων ἣ λυπούμενος· ὁ γὰρ φιλόγλυκος
ἣ φιλόπικρος οὐ λέγεται ποῖός τις τὸ ἦθος.

τούτων δὲ διωρισμένων, λέγωμεν πότερον ἡ ἀρετὴ ἀνα- XI
μάρτητον ποιεῖ τὴν προαίρεσιν καὶ τὸ τέλος ὀρθόν, οὕτως
ὥστε οὐ ἔνεκα δεῖ προαιρεῖσθαι, ἣ ὥσπερ δοκεῖ τισί, τὸν
15 λόγον. ἔστι δὲ τοῦτο ἐγκράτεια· αὕτη γὰρ οὐ διαφθείρει τὸν
λόγον. ἔστι δ' ἀρετὴ καὶ ἐγκράτεια ἕτερον. λεκτέον δ' ὅστε- 2
ρον περὶ αὐτῶν, ἐπεὶ ὅσοις γε δοκεῖ τὸν λόγον ὀρθὸν παρέ-
χειν ἢ ἀρετῇ, τοῦτο αἴτιον· ἢ μὲν ἐγκράτεια τοιοῦτον, τῶν
ἐπαινετῶν δ' ἢ ἐγκράτεια. λέγωμεν δὲ προαπορήσαντες. ἔστι 3
20 γὰρ τὸν μὲν σκοπὸν ὀρθὸν εἶναι, ἐν δὲ τοῖς πρὸς τὸν σκο-
πὸν διαμαρτάνειν· ἔστι δὲ τὸν μὲν σκοπὸν ἡμαρτῆσθαι, τὰ δὲ
πρὸς ἐκεῖνον περαίνοντα ὀρθῶς ἔχειν, καὶ μηδέτερον. πότερον 4
δ' ἢ ἀρετῇ ποιεῖ τὸν σκοπὸν ἢ τὰ πρὸς τὸν σκοπόν; τιθέμεθα
δὴ ὅτι τὸν σκοπὸν, διότι τούτου οὐκ ἔστι συλλογισμὸς οὐδὲ
25 λόγος. ἀλλὰ δὴ ὥσπερ ἀρχὴ τοῦτο ὑποκείσθω.

25 οὔτε γὰρ ἱατρὸς
σκοπεῖ εἰ δεῖ ὑγιαίνειν ἢ μή, ἀλλ' εἰ περιπατεῖν ἢ μή, οὔτε
ὁ γυμναστικὸς εἰ δεῖ εὖ ἔχειν ἢ μή, ἀλλ' εἰ παλαῖσαι ἢ
μή. ὁμοίως δ' οὐδ' ἄλλη οὐδεμία περὶ τοῦ τέλους· ὥσπερ γὰρ
ταῖς θεωρητικαῖς αἰ ὑποθέσεις ἀρχαί, οὕτω καὶ ταῖς ποιητι-
30 καῖς τὸ τέλος ἀρχὴ καὶ ὑπόθεσις. ἐπειδὴ δεῖ τὸδε ὑγιαίνειν,
ἀνάγκη τοδὶ ὑπάρξαι, εἰ ἔσται ἐκεῖνο, ὥσπερ ἐκεῖ, εἰ ἔστι
τὸ τρίγωνον δύο ὀρθαί, ἀνάγκη τοδὶ εἶναι. τῆς μὲν οὖν νοή- 6
σεως ἀρχὴ τὸ τέλος, τῆς δὲ πράξεως ἢ τῆς νοήσεως τελευτῇ.
εἰ οὖν πάσης ὀρθότητος ἢ ὁ λόγος ἢ ἡ ἀρετὴ αἰτία, εἰ μὴ

1227^b 19 ἔστι-22 = Pol. 1331^b 26-38

10 φιλόγλυκος Sylburg: φιλόγλυκος codd. 12 λέγωμεν L: λέ-
γομεν PC 18 τὸ post τοῦτο suppl. dubitanter Russell ἢ μὲν]
ὅτι μὲν hab. C, ut vid.: ἢ μὲν <γάρ> vel <ὅτι> ἢ μὲν Fritzsche
19 λέγωμεν CV: λέγομεν PL 23 ὀρθὸν post σκοπὸν¹ suppl. dubi-
tanter Rackham 24 συλλογισμὸς Ambr. Oxon., Russell: λογισμὸς Π
25 ἀλλὰ δεῖ ὥσπερ ἀρχὴν τοῦτο ὑποκείσθαι Allan (5) 26 ἀλλ' . . . μὴ²
om. C 30 τὸδε codd.: τοδὶ Spengel

- ὁ λόγος, διὰ τὴν ἀρετὴν ἂν ὀρθὸν εἶη τὸ τέλος, ἀλλ' οὐ τὰ 35
 7 πρὸς τὸ τέλος. τέλος δ' ἐστὶ τὸ οὐ ἔνεκα. ἔστι γὰρ πᾶσα
 προαίρεσις τινὸς καὶ ἔνεκα τινός. οὐ μὲν οὖν ἔνεκα τὸ μέσον
 ἐστίν, οὐ αἰτία ἡ ἀρετή, τὸ προαιρεῖσθαι οὐ ἔνεκα. ἔστι μέντοι
 8 ἡ προαίρεσις οὐ τούτου, ἀλλὰ τῶν τούτου ἔνεκα. τὸ μὲν οὖν τυγ-
 χάνειν τούτων ἄλλης δυνάμεως, ὅσα ἔνεκα τοῦ τέλους δεῖ 40
 πράττειν· τοῦ δὲ τὸ τέλος ὀρθὸν εἶναι τῆς προαιρέσεως {οὐ} ἡ 1228^a
 9 ἀρετὴ αἰτία. καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τῆς προαιρέσεως κρίνομεν
 ποιὸς τις· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ τίνος ἔνεκα πράττει, ἀλλ' οὐ τί
 10 πράττει. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ κακία τῶν ἐναντίων ἔνεκα ποιεῖ
 τὴν προαίρεσιν. εἰ δὴ τις, ἐφ' αὐτῷ ὃν πράττειν μὲν τὰ 5
 καλὰ ἀπρακτεῖν δὲ τὰ αἰσχροῦ, τοῦναντίον ποιεῖ, δηλὸν ὅτι
 οὐ σπουδαῖός ἐστιν οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ὥστ' ἀνάγκη τὴν τε
 κακίαν ἐκούσιον εἶναι καὶ τὴν ἀρετὴν· οὐδεμία γὰρ ἀνάγκη τὰ
 11 μοχθηρὰ πράττειν. διὰ ταῦτα καὶ ψεκτὸν ἡ κακία καὶ ἡ
 ἀρετὴ ἐπαινετόν· τὰ γὰρ ἀκούσια αἰσχροῦ καὶ κακὰ οὐ ψέ- 10
 γεται οὐδὲ τὰ ἀγαθὰ ἐπαινείται, ἀλλὰ τὰ ἐκούσια. ἔτι πάν-
 τας ἐπαινοῦμεν καὶ ψέγομεν εἰς τὴν προαίρεσιν βλέποντες
 μᾶλλον ἢ εἰς τὰ ἔργα· καίτοι αἰρετώτερον ἡ ἐνέργεια τῆς
 ἀρετῆς, ὅτι πράττουσι μὲν φαῦλα καὶ ἀναγκαζόμενοι,
 12 προαιρεῖται δ' οὐδεὶς. ἔτι διὰ τὸ μὴ ῥάδιον εἶναι ἰδεῖν τὴν 15
 προαίρεσιν ὅποιά τις, διὰ ταῦτα ἐκ τῶν ἔργων ἀναγκαζό-
 13 μεθα κρίνειν ποιὸς τις. αἰρετώτερον μὲν οὖν ἡ ἐνέργεια, ἐπαι-
 νετώτερον δ' ἡ προαίρεσις. ἐκ τε τῶν κειμένων οὖν συμβαίνει
 ταῦτα, καὶ ἔτι ὁμολογεῖται τοῖς φαινομένοις.

35 ὀρθὸν ἂν Marc.: ἂν ὀρθὸν ἂν Ald. 36 τὸ² secl. Ross
 38 τὸ codd., Dirlmeier, dubitanter Kenny ((2), 85-7), aut τοῦ con.
 idem: τῷ Fritzsche post προαιρεῖσθαι hab. οὐ ἔνεκα codd. (οὐ ἔνεκα δεῖ
 CL): secl. Richards 39 τῶν P: τῆς CL 1228^a 1 τοῦ codd.:
 τὸ dubitanter Kenny ((2), 87) εἶναι, τῆς προαιρέσεως. {οὐ . . . 2 αἰτία}
 Allan (5): αἰτία om. C {οὐ} secl. Fritzsche: οὐ Kenny, ἐστὶν sub-
 audiendum ((2), 87) 10 ἀκούσια] ἐκούσια L², ut vid. ψέγεται
 PC: ψεκτά L 11 ἐπαινείται PC: ἐπαινετά L 14 ὅτι codd.: ἔτι
 Ald., Bekker, et Δ¹ 15 μὴ PC: om. L 17 ὅποιός L

Γ

23 ὅτι μὲν οὖν μεσότητές εἰσὶ †τε ἐν ταῖς ἀρεταῖς† (καὶ ἰ
αὗται προαιρετικαὶ καὶ αἱ ἐναντία κακαί), καὶ τίνες εἰσὶν
25 αὗται, καθόλου εἴρηται· καθ' ἐκάστην δὲ λαμβάνοντες λέγω-
26 μεν ἐφεξῆς, καὶ πρῶτον εἴπωμεν περὶ ἀνδρείας.

26 σχεδὸν δὴ 2

δοκεῖ πᾶσιν ὅ τ' ἀνδρείος εἶναι περὶ φόβους καὶ ἡ ἀνδρεία
μία τῶν ἀρετῶν. διείλομεν δ' ἐν τῇ διαγραφῇ πρότερον καὶ
θράσος καὶ φόβον ἐναντία· καὶ γὰρ ἐστὶ πως ἀντικείμενα
30 ἀλλήλοις. δῆλον οὖν ὅτι καὶ οἱ κατὰ τὰς ἑξῆς ταύτας λεγό- 3
μενοι ὁμοίως ἀντικείμενοι σφίσιν αὐτοῖς, οἷον ὁ δειλός
(οὗτος γὰρ λέγεται κατὰ τὸ φοβεῖσθαι μᾶλλον ἢ δεῖ καὶ
θαρρεῖν ἥττον ἢ δεῖ) καὶ ὁ θρασύς· καὶ γὰρ οὗτος κατὰ τὸ
τοιοῦτος εἶναι οἷος φοβεῖσθαι μὲν ἥττον ἢ δεῖ, θαρρεῖν δὲ
35 μᾶλλον ἢ δεῖ. διὸ καὶ παρωνυμιάζεται· ὁ γὰρ θρασύς
παρὰ τὸ θράσος λέγεται παρωνύμως. ὥστ' ἐπεὶ ἡ ἀνδρεία 4
ἐστὶν ἡ βελτίστη ἑξῆς περὶ φόβους καὶ θάρρη, δεῖ δὲ μῆθ'
οὕτως ὡς οἱ θρασεῖς (τὰ μὲν γὰρ ἐλλείπουσι, τὰ δ' ὑπερβάλλ-
λουσι) μῆθ' οὕτως ὡς οἱ δειλοὶ (καὶ γὰρ οὗτοι ταῦτό ποιοῦσι,
1228^b πλὴν οὐ περὶ ταῦτά ἀλλ' ἐξ ἐναντίας· τῷ μὲν γὰρ θαρρεῖν
ἐλλείπουσι, τῷ δὲ φοβεῖσθαι ὑπερβάλλουσι), δῆλον ὡς ἡ
μέση διάθεσις θρασύτητος καὶ δειλίας ἐστὶν ἀνδρεία· αὕτη
4 γὰρ βελτίστη.

4 δοκεῖ δ' ὁ ἀνδρείος ἄφοβος εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ 5

5 πολὺ, ὁ δὲ δειλὸς φοβητικός, καὶ ὁ μὲν καὶ πολλὰ καὶ

1228^a 23-6 = EN 1114^b26-30, 1115^a4-6 26-30^a36 = EN
1115^a6-1117^b22 30-5 = EN 1115^b28-1116^a2

23 τε secl. Richards: εἰσὶ post τε tra. Rackham †τε ἐν ταῖς ἀρεταῖς†]
'verba haud integra' Russell: αἱ ἀρεταί Fritzsche: ταῖς P: om. CL
24 τε post αὗται suppl. Richards: αἱ om. PC 25 λέγωμεν CL:
λέγομεν P 28 ἐκ τῆς διαγραφῆς P²C πρότερον Bonitz: πότερον
codd. καὶ om. L 29 φόβον CL: φόβος cett. 33 οὗτος] ὁ
τοιοῦτος C 36 ἐπεὶ ἡ ἀνδρεία P: ἐπεὶ τῇ ἀνδρείᾳ Ald.: fortitudini A¹:
ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ CL 1228^b 1 ὡς post πλὴν add. PC 5 καὶ²
PC: om. L

ὀλίγα καὶ μεγάλα καὶ μικρὰ φοβεῖσθαι, καὶ σφόδρα καὶ
ταχύ, ὃ δὲ τὸ ἐναντίον ἢ οὐ φοβεῖσθαι ἢ ἡρέμα καὶ μόλις
καὶ ὀλιγάκις καὶ μεγάλα, καὶ ὃ μὲν ὑπομένει τὰ φοβερά
6 σφόδρα, ὃ δὲ οὐδὲ τὰ ἡρέμα. ποῖα οὖν ὑπομένει ὁ ἀνδρεῖος,
πρῶτον πότερον τὰ ἐαυτῷ φοβερά ἢ τὰ ἐτέρῳ; εἰ μὲν δὴ τὰ 10
ἐτέρῳ φοβερά, οὐθὲν σεμνὸν φαίη ἂν τις εἶναι· <οὐδ'> εἰ τὰ
αὐτῷ, <εἰ μὴ> εἶη {ἄν} αὐτῷ μεγάλα καὶ πολλὰ φοβερά. <φοβερά 12
δὲ τὰ> φόβου ποιητικὰ ἐκάστω ἢ φοβερά, οἷον εἰ μὲν σφόδρα 12^a
φοβερά, εἶη ἂν ἰσχυρὸς ὁ φόβος, εἰ δ' ἡρέμα, ἀσθενής.
ὥστε συμβαίνει τὸν ἀνδρεῖον μεγάλους φόβους καὶ
πολλοὺς φοβεῖσθαι. ἐδόκει δὲ τοῦναντίον ἢ ἀνδρεία 15
ἄφοβον παρασκευάζειν, τοῦτο δ' εἶναι ἐν τῷ ἢ μὴθὲν
7 ἢ ὀλίγα φοβεῖσθαι, καὶ ἡρέμα καὶ μόλις. ἀλλ' ἴσως τὸ
φοβερόν λέγεται, ὥσπερ καὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀγαθόν,
διχῶς. τὰ μὲν γὰρ ἀπλῶς, τὰ δὲ τινὶ μὲν καὶ ἡδέα καὶ
ἀγαθὰ ἐστίν, ἀπλῶς δ' οὐ, ἀλλὰ τοῦναντίον φαῦλα καὶ 20
οὐχ ἡδέα, ὅσα τοῖς πονηροῖς ὠφέλιμα καὶ ὅσα ἡδέα τοῖς
8 παιδίῳις ἢ παιδίᾳ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ φοβερά τὰ μὲν
ἀπλῶς ἐστί, τὰ δὲ τινί. ἃ μὲν δὴ <ὁ> δειλὸς φοβεῖται ἢ
δειλός, τὰ μὲν οὐδενὶ ἐστι φοβερά, τὰ δ' ἡρέμα· τὰ δὲ τοῖς
πλείστοις φοβερά, καὶ ὅσα τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, ταῦθ' ἀπλῶς 25
9 φοβερά λέγομεν. ὃ δ' ἀνδρεῖος πρὸς ταῦτ' ἔχει ἀφόβως,
καὶ ὑπομένει τὰ τοιαῦτα φοβερά, ἃ ἐστι μὲν ὡς φοβερά
αὐτῷ <φαίνεται>, ἐστι δ' ὡς οὐ, ἢ μὲν ἀνθρωπος, φοβερά, ἢ δ'
ἀνδρεῖος, οὐ φοβερά ἀλλ' ἢ ἡρέμα ἢ οὐδαμῶς. ἐστι μέντοι
10 φοβερά ταῦτα· τοῖς γὰρ πλείστοις φοβερά. διὸ καὶ ἐπαινέεται 30

1228^b 18-38 = EN 1115^b7-15

10 πρῶτον om. PC   ἐαυτῷ] αὐτῷ C: αὐτῷ L   11 <οὐδ'> εἰ
suppl. Robinson: εἰ δὲ Π   12 αὐτῷ PC: αὐτῷ L   <εἰ μὴ> εἶη {ἄν}
Robinson: εἶη ἂν om. P   αὐτῷ L: αὐτῷ P, C, ut vid.   μεγάλα καὶ secl.
Solomon   πολλὰ Π: om. Marc.; cf. v. Fragstein, 124   12-12^a <φοβερά²
δὲ τὰ> (τὰ δὲ φοβερά, Bonitz) suppl. Dirlmeier (cl. 29^a33)   12^a ἢ] cf.
28^b22, 23: ᾧ codd., secl. Spengel: καθ' ὅσον Russell   15 φοβεῖσθαι
Bas.³, Ross: ποιεῖσθαι codd.   16 ἄφοβον PC: φόβον L: timidum Λ¹
19 καὶ² om. L   23 <ὁ> suppl. Fritzsche   26 φοβερά om. L
28 <φαίνεται> suppl. Allan (5)

ἡ ἕξις· ὥσπερ γὰρ ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὑγιεινὸς ἔχει. καὶ γὰρ
οὗτοι οὐ τῷ ὑπὸ μηθενὸς ὁ μὲν πόνου τρίβεσθαι, ὁ δ' ὑπὸ μη-
δεμιᾶς ὑπερβολῆς, τοιοῦτοι εἰσίν, ἀλλὰ τῷ ὑπὸ τούτων ἀπα-
θεῖς εἶναι, ἢ ἀπλῶς ἢ ἡρέμα, ὑφ' ὧν οἱ πολλοὶ ἢ οἱ πλεί-
στοι. οἱ μὲν οὖν νοσῶδεις καὶ ἀσθενεῖς καὶ δειλοὶ καὶ ὑπὸ
τῶν κοινῶν παθημάτων πάσχουσί τι, πλὴν θάπτόν τε καὶ
μᾶλλον ἢ οἱ πολλοί· καὶ ἔτι ὑφ' ὧν οἱ πολλοὶ πάσχουσιν,
ὑπὸ τούτων ἀπαθεῖς ἢ ὅλως ἢ ἡρέμα.

ἀπορεῖται δ' εἰ τῷ

1229^a ἀνδρείῳ οὐθέν ἐστι φοβερὸν, οὐδ' ἂν φοβηθείη. ἢ οὐθέν
κωλύει τὸν εἰρημένον τρόπον; ἢ γὰρ ἀνδρεία ἀκολουθήσας
τῷ λόγῳ ἐστίν, ὁ δὲ λόγος τὸ καλὸν αἰρεῖσθαι κελεύει. διὸ
καὶ ὁ μὴ διὰ τοῦτο ὑπομένων ἀντά, οὗτος ἦτοι ἐξέστηκεν ἢ
θρασύς· ὁ δὲ διὰ τὸ καλὸν ἀφοβος καὶ ἀνδρείος μόνος. ὁ μὲν
οὖν δειλὸς καὶ ἂ μὴ δεῖ φοβεῖται, ὁ δὲ θρασύς καὶ ἂ μὴ δεῖ
θαρρεῖ· ὁ δ' ἀνδρείος ἄμφω ἂ δεῖ, καὶ ταύτῃ μέσος ἐστίν.
ἂ γὰρ ἂν ὁ λόγος κελεύῃ, ταῦτα καὶ θαρρεῖ καὶ φοβεῖται.
ὁ δὲ λόγος τὰ μεγάλα λυπηρὰ καὶ φθαρτικὰ οὐ κελεύει
ὑπομένειν, ἂν μὴ καλὸν ᾖ. ὁ μὲν οὖν θρασύς, καὶ εἰ μὴ κε-
λεύει, ταῦτα θαρρεῖ, ὁ δὲ δειλὸς οὐδ' ἂν κελεύῃ· ὁ δὲ ἀν-
δρείος μόνον, εἰ κελεύῃ.

ἔστι δ' εἶδη ἀνδρείας πέντε λεγόμενα καθ' ὁμοιότητα· <τὰ> αὐτὰ γὰρ ὑπομένουσιν, ἀλλ' οὐ
διὰ τὰ αὐτά. μία μὲν πολιτικῇ· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ δι' αἰδῶ οὔσα.
δευτέρα ἢ στρατιωτικῇ· αὕτη δὲ δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ εἰδέναι,
οὐχ ὥσπερ Σωκράτης ἔφη τὰ δεινὰ, ἀλλὰ {ὅτι} τὰς βοηθείας

1229^a 4 cf. EN 1115^a29 ἐν-31, 1115^b5, 12-13, 21, 1116^a15, 1116^b2-3 11-31 = EN 1116^a16 λέγονται-1117^a27

34 ἢ³ Russell: καὶ codd.: ἢ καὶ vel οἱ ἄλλοι καὶ Richards 37 καὶ
ἐτι P¹CL: οἱ δὲ mg. P², addito ἵσως: καίτοι Fritzsche: καίπερ ἐνίοτε
Ross 1229^a 2 τὸ] τῷ C αἰρεῖσθαι PC: ἀναιρεῖσθαι L
3 τοῦτο C, mg. Casaubon: τοῦτον PL: τούτων Casaubon 9 καλὸν
Allan ((4), 71, cl. 30^a32-3): καλὰ codd. 11 μόνον Rackham: μόνος
codd. 12 <τὰ> suppl. V 13 ἢ ante πολιτικῇ suppl.
Fritzsche 15 ἀλλὰ {ὅτι} secl. Sylburg: ἀλλ' ὅτι codd. (cf. 30^a9-10):
ἴσασι post ὅτι suppl. Bonitz: ἀλλὰ τὸ Jackson ((6), 159; sc. εἰδέναι post
δεινῶν 29^a16) τὰς] τοὺς L

- 16 τῶν δεινῶν. τρίτη δ' ἢ δι' ἀπειρίαν καὶ ἄγνοιαν, δι' ἣν τὰ
 παιδία καὶ οἱ μαινόμενοι οἱ μὲν ὑπομένουσι τὰ φερόμενα,
 οἱ δὲ λαμβάνουσι τοὺς ὄφεις. ἄλλη δ' ἢ κατ' ἐλπίδα, καθ'
 ἣν οἷ τε κατευτυχηκότες πολλὰκις ὑπομένουσι τοὺς κινδύνους
 17 καὶ οἱ μεθύοντες· εὐέλπιδας γὰρ ποιεῖ ὁ οἶνος. ἄλλη δὲ 20
 διὰ πάθος ἀλόγιστον, οἶον δι' ἔρωτα καὶ θυμόν. ἂν τε γὰρ
 ἐρᾷ, θρασὺς μᾶλλον ἢ δειλός, καὶ ὑπομένει πολλοὺς κινδύ-
 νους, ὥσπερ ὁ ἐν Μεταποντίῳ τὸν τύραννον ἀποκτείνας καὶ ὁ
 ἐν Κρήτῃ μυθολογούμενος· καὶ δι' ὀργὴν καὶ θυμόν ὥσαύ-
 τως. ἐκστατικὸν γὰρ ὁ θυμός. διὸ καὶ οἱ ἄγριοι σύες ἀν- 25
 δρεῖοι δοκοῦσιν εἶναι, οὐκ ὄντες· ὅταν γὰρ ἐκστῶσι, τοιοῦτοι
 18 εἰσὶν, εἰ δὲ μή, ἀνώμαλοι, ὥσπερ οἱ θρασεῖς. ὅμως δὲ μά-
 λιστα φυσικὴ ἢ τοῦ θυμοῦ· ἀήττητον γὰρ ὁ θυμός, διὸ καὶ
 19 οἱ παῖδες ἄριστα μάχονται. διὰ νόμον δὲ ἢ πολιτικὴ ἀν-
 δρεία. κατ' ἀλήθειαν δὲ οὐδεμία τούτων, ἀλλὰ πρὸς τὰς 30
 παρακελεύσεις τὰς ἐν τοῖς κινδύνοις χρήσιμα ταῦτα πάντα.
 20 περὶ δὲ τῶν φοβερῶν νῦν μὲν ἀπλῶς εἰρήκαμεν, βέλτιον
 δὲ διορίσασθαι μᾶλλον. ὅλως μὲν οὖν φοβερά λέγεται τὰ ποιη-
 τικὰ φόβου. τοιαῦτα δ' ἐστὶν ὅσα φαίνεται ποιητικὰ λύπης
 φθαρτικῆς· τοῖς γὰρ ἄλλην τινὰ προσδεχομένοις λύπην 35
 ἑτέρα μὲν ἂν τις ἴσως λύπη γένοιτο καὶ πάθος ἕτερον, φό-
 βος δ' οὐκ ἔσται, οἶον εἴ τις προορῶτο ὅτι λυπήσεται λύπην
 ἣν οἱ φθονοῦντες λυποῦνται, ἢ τοιαύτην οἶαν οἱ ζηλοῦντες ἢ οἱ
 21 αἰσχνόμενοι. ἀλλ' ἐπὶ μόναις ταῖς τοιαύταις φαινομέναις
 ἔσεσθαι λύπαις φόβος γίνεται, ὅσων ἡ φύσις ἀναιρετικὴ τοῦ 40
 ζῆν. διὸ καὶ σφόδρα τινὲς ὄντες μαλακοὶ περὶ ἔνια ἀνδρεῖοι 1229^b
 εἰσὶ, καὶ ἔνιοι σκληροὶ καὶ καρτερικοὶ {καὶ} δειλοί. 2
 22 καὶ δὴ καὶ 2

1229^b 2-13 cf. EN 1115^a 17-27

17 φερόμενα] φοβερά L: ἐπιφερόμενα Rackham (sed cf. 29^b 27)
 19 κατευτυχηκότες codd.: κατενωχηκότες Ald.: *laute conuivati* A¹
 22 καὶ Casaubon: *multaque* A¹: ἢ codd. 23 μεταπόντῳ V
 ἀποκτείνειν C 25 σύες PC: θῆρες L 37 λυπήσεται Bekker:
 λύπη ἔσται codd. 38 οἱ¹ om. L 1229^b 2 {καὶ³} secl. V καὶ
 δὴ καὶ P: καὶ δὴ CL

δοκεῖ σχεδὸν ἴδιον τῆς ἀνδρείας εἶναι τὸ περὶ τὸν θάνατον
καὶ τὴν περὶ τούτου λύπην ἔχειν πῶς. εἰ γὰρ τις εἴη τοιοῦτος
5 οἷος πρὸς ἀλέας καὶ ψύχην καὶ τὰς τοιαύτας λύπας ὑπομενε-
τικός, ὥς ὁ λόγος, ἀκινδύνους οὕσας, πρὸς δὲ τὸν θάνατον
καὶ μαλακὸς καὶ περίφοβος, μὴ δι' ἄλλο τι πάθος ἀλλὰ
δι' αὐτὴν τὴν φθοράν, ἄλλος δὲ πρὸς μὲν ἐκείνας μαλακός,
πρὸς δὲ τὸν θάνατον ἀπαθής· ἐκεῖνος μὲν ἂν εἶναι δόξειε
10 δειλός, οὗτος δ' ἀνδρεῖος. καὶ γὰρ κίνδυνος ἐπὶ τοῖς τοιούτοις 23
λέγεται μόνοις τῶν φοβερῶν, ὅταν πλησίον ᾗ τὸ τῆς τοιαύ-
της φθορᾶς ποιητικόν. φαίνεται δὲ κίνδυνος, ὅταν πλησίον
13 φαίνηται.

13 τὰ μὲν οὖν φοβερά, περὶ ὅσα φαμέν εἶναι τὸν
ἀνδρεῖον, εἴρηται δὴ ὅτι τὰ φαινόμενα ποιητικᾷ λύπης τῆς
15 φθαρτικῆς· ταῦτα μέντοι πλησίον τε φαινόμενα καὶ μὴ
πόρρω, καὶ τοσαῦτα τῷ μεγέθει ὄντα ἢ φαινόμενα ὥστ'
εἶναι σύμμετρα πρὸς ἄνθρωπον. ἔνια γὰρ ἀνάγκη παντὶ 24
φαίνεσθαι ἀνθρώπῳ φοβερά καὶ διαταράττειν. οὐθὲν γὰρ
κωλύει, ὥσπερ θερμὰ καὶ ψυχρά, καὶ τῶν ἄλλων δυνάμεων
20 ἐνίας ὑπὲρ ἡμᾶς εἶναι καὶ τὰς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος
ἐξεῖς· οὕτω καὶ τῶν περὶ τὴν ψυχὴν <ἐνια> παθημάτων.

οἱ μὲν <οὖν> δειλοὶ καὶ θρασεῖς διαψεύδονται διὰ τὰς ἐξεῖς·
τῷ μὲν γὰρ δειλῷ τά τε μὴ φοβερά δοκεῖ φοβερά εἶναι καὶ τὰ 25
ἡρέμα σφόδρα, τῷ δὲ θρασεῖ τὸ ἐναντίον τά τε φοβερά θαρρα-
25 λέα καὶ τὰ σφόδρα ἡρέμα, τῷ δ' ἀνδρεῖῳ τᾷληθῇ μάλιστα.
διόπερ οὕτ' εἴ τις ὑπομένει τὰ φοβερά δι' ἄγνοιαν, ἀνδρεῖος,
οἷον εἴ τις τοὺς κεραυνοὺς ὑπομένει φερομένους διὰ μανίαν, οὕτ'

4 περὶ om. L   5 ἀλέας] θερμασίας sup. P²   6 εἶναι ante ὡς
dubitanter suppl. Richards   12 δὲ Π: καὶ post δὲ add. Marc.: γὰρ
Sussemihl   13 φαίνηται Sylburg: φαίνεται codd.   14 δὴ ὅτι
PC: διότι L   15-16 καὶ . . . φαινόμενα om. Marc.   16 καὶ om. P
21 <ἐνια> suppl. Robinson: τινα post καὶ suppl. Ross   22 <οὖν>
suppl. Bonitz: om. codd.: enim A¹: lac. pos. V   διαψεύδονται codd.:
ἐπιψεύδονται Sussemihl   26 ὑπομένει CL: ὑπομένοι P, Sussemihl
27 ὑπομένει codd.: ὑπομένοι Spengel   ἐπιφερομένους dubitanter Rack-
ham (cl. 29^a18)

εἰ γιγνώσκων ὅσος ὁ κίνδυνος, διὰ θυμόν, οἷον οἱ Κελτοὶ πρὸς
 τὰ κύματα ὅπλα ἀπαντῶσι λαβόντες, καὶ ὅλως ἢ βαρβα-
 26 ρικὴ ἀνδρεία μετὰ θυμοῦ ἐστίν. ἔνιοι δὲ καὶ δι' ἄλλας ἡδονὰς 30
 ὑπομένουσιν. καὶ γὰρ ὁ θυμὸς ἡδονὴν ἔχει τινά· μετ' ἐλπί-
 δος γάρ ἐστι τιμωρίας. ἀλλ' ὅμως οὗτ' εἰ διὰ ταύτην οὗτ' εἰ δι'
 ἄλλην ἡδονὴν ὑπομένει τις τὸν θάνατον ἢ <διὰ> φυγὴν μειζό-
 27 νων λυπῶν, οὐδεὶς δικαίως <ἂν> ἀνδρείος λέγοιτο τούτων. εἰ γὰρ 35
 ἦν ἡδὺ τὸ ἀποθνήσκειν, πολλάκις ἂν δι' ἀκρασίαν ἀπέθνησκον
 οἱ ἀκόλαστοι, ὥσπερ καὶ νῦν αὐτοῦ μὲν τοῦ ἀποθνήσκειν οὐκ
 ὄντος ἡδέος, τῶν ποιητικῶν δ' αὐτοῦ, πολλοὶ δι' ἀκρασίαν
 περιπίπτουσιν εἰδότες, ὧν οὐθεὶς <ἂν> ἀνδρείος εἶναι δόξειεν, εἰ
 καὶ πάνυ ἐτοιμῶς ἀποθνήσκοι. οὗτ' εἰ φεύγοντες τὸ πονεῖν,
 ὅπερ πολλοὶ ποιοῦσιν, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδεὶς ἀνδρείος, καθ- 40
 ἅπερ καὶ Ἀγάθων φησὶ

φαῦλοι βροτῶν γὰρ τοῦ πονεῖν ἡσσώμενοι,
 θανεῖν ἐρώσιν.

1230^a

ὥσπερ καὶ τὸν Χείρωνα μυθολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ
 28 ἔλκουσ ὀδύνην εὖξασθαι ἀποθανεῖν ἀθάνατον ὄντα. παραπλησίως 5
 δὲ τούτοις καὶ ὅσοι δι' ἐμπειρίαν ὑπομένουσι τοὺς κινδύνους,
 ὥνπερ τρόπον σχεδὸν οἱ πλείστοι τῶν στρατιωτικῶν ἀνθρώπων
 ὑπομένουσιν. αὐτὸ γὰρ τούναντίον ἔχει ἢ ὡς ᾤετο Σωκράτης,
 ἐπιστήμην οἰόμενος εἶναι τὴν ἀνδρείαν. οὔτε γὰρ διὰ τὸ εἰδέναι
 τὰ φοβερά θαρροῦσιν οἱ ἐπὶ τοὺς ἰστούς ἀναβαίνειν ἐπιστά-
 29 μενοι, ἀλλ' ὅτι ἴσασι τὰς βοθηθείας τῶν δεινῶν· οὔτε δι' ὃ θαρρα- 10
 λεώτερον ἀγωνίζονται, τοῦτο ἀνδρεία, καὶ γὰρ ἂν ἡ ἰσχύς καὶ ὁ
 πλοῦτος κατὰ Θέογγιν ἀνδρεία εἶεν·

πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος.

28-30 = EN 1115^b26-8; Str. 7. 293   30-30^a4 = EN 1116^a10-15,
 1117^a5-9 τi   1230^a 4-16 = EN 1116^b3-19; cf. 1115^b1 οὐχ-4

33 <διὰ> dubitanter suppl. Rackham   34 <ἂν> suppl. Spengel
 38 <ἂν> suppl. Spengel   39 ἐτοιμῶς P¹CL: ἰσχει post ἐτοιμῶς
 suppl. P²: ἔτοιμος Bekker   ἀποθνήσκοι dubitanter Rackham:
 ἀποθνήσκειν codd.: ἀποθνήσκει V   1230^a 8 τὴν ἀνδρείαν εἶναι L
 9 ἰστούς L   10 διὸ CL

- 13 φανερώς <δ'> ἔνιοι δειλοὶ ὄντες ὁμως ὑπομένουσι δι' ἐμπειρίαν·
τοῦτο δέ, ὅτι οὐκ οἴονται κίνδυνον εἶναι· ἴσασι γὰρ τὰς βοηθείας.
15 σημείον δέ· ὅταν γὰρ μὴ ἔχῃν οἴωνται βοήθειαν, ἀλλ' ἥδη
πλησίον ἢ τὸ δεινόν, οὐχ ὑπομένουσιν. ἀλλὰ πάντων τῶν 30
τοιούτων ἀνδρείων οἱ διὰ τὴν αἰδῶ ὑπομένοντες μάλιστα φανείν
<ᾶν> ἀνδρείοι, καθάπερ καὶ Ὅμηρος τὸν Ἑκτορά φησιν ὑπομεί-
ναι τὸν κίνδυνον τὸν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα·

Ἑκτορα δ' αἰδῶς εἶλε·

20 <καί>

Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει.

- 21 καὶ ἐστὶν ἡ πολιτικὴ ἀνδρεία αὕτη.
21 ἡ δ' ἀληθὴς οὔτε αὕτη οὐτ' 31
ἐκείνων οὐδεμία, ἀλλὰ ὁμοία μὲν, ὥσπερ καὶ ἡ τῶν θηρίων,
ἃ διὰ τὸν θυμὸν ὁμόσε τῇ πληγῇ φέρεται. οὔτε γὰρ ὅτι
ἀδοξήσῃ, δεῖ μένειν τὸ φοβερόν, οὔτε δι' ὀργήν, οὔτε διὰ τὸ
25 μὴ νομίζειν ἀποθανεῖσθαι, ἢ διὰ τὸ δυνάμεις ἔχειν φυλα-
κτικάς· οὐδὲ γὰρ οἰήσεται οὕτω γε φοβερόν εἶναι οὐθέν. ἀλλ' 32
ἐπειδὴ πᾶσα <γ'> ἀρετὴ προαιρετικὴ (τοῦτο δὲ πῶς λέγομεν,
εἴρηται πρότερον, ὅτι ἔνεκά τινος πάντα αἰρεῖσθαι ποιεῖ, καὶ
τοῦτό ἐστι τὸ οὐ ἔνεκα, τὸ καλόν), δῆλον ὅτι καὶ ἡ ἀνδρεία
30 ἀρετὴ τις οὕσα ἔνεκά τινος ποιῇσι τὰ φοβερά ὑπομένειν, ὥστ'
οὔτε δι' ἄγνοιαν (ὀρθῶς γὰρ μᾶλλον ποιεῖ κρίνειν) οὔτε δι'
ἡδονήν, ἀλλ' ὅτι καλόν, ἐπεὶ, ἂν γε μὴ καλὸν ἢ ἀλλὰ μανικόν,
33 οὐχ ὑπομένει· αἰσχρὸν γάρ.
33 περὶ ποῖα μὲν οὖν ἐστὶν ἡ ἀν- 33
δρεία μεσότης καὶ τίνων καὶ διὰ τί, καὶ τὰ φοβερά τίνα

16-21 = EN 1116^a 17-29

21 sqq. = EN 1116^b 13-1117^a 1

13 <δ'> suppl. Rieckher: lac. pos. V 17 ἀνδρείων Spengel:
αἰτίων codd., secl. Richards 18 <ᾶν> suppl. Susemihl
20 <καί> suppl. Fritzsche ἐλεγχείην L 24 τὸ φοβερόν Russell
(cl. 30^a 30): φοβούμενους codd.: φοβούμενον Casaubon 26 οὐδὲ
Bekker: οὔτε codd. 27 <γ'> add. Marc.: om. Π (sed cf. Dennis-
ton, 115) 33 ὑπομένει codd.: ὑπομενεί Richards (cl. 30^a 30 ποιήσῃ)

- δύναμιν ἔχει, σχεδὸν εἴρηται κατὰ τὴν παροῦσαν ἔφοδον 35
- II ἱκανῶς· περὶ δὲ σωφροσύνης καὶ ἀκολασίας μετὰ ταῦτα δι-
 ελέσθαι πειρατέον. λέγεται δ' ὁ ἀκόλαστος πολλαχῶς. ὃ τε
 γὰρ μὴ κεκολασμένος πω μὴδ' ἱατρευμένος, ὥσπερ ἄτμη-
 τος ὁ μὴ τετμημένος, καὶ τούτων ὁ μὲν δυνατός, ὁ δ' ἀδύ- 1230^b
 νατος· (ἄτμητον γὰρ τό τε μὴ δυνάμενον τμηθῆναι καὶ τὸ
 2 δυνατόν μὲν μὴ τετμημένον δέ). τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ
 τὸ ἀκόλαστον. καὶ γὰρ τὸ μὴ πεφυκὸς δέχεσθαι κόλασιν,
 καὶ τὸ πεφυκὸς μὲν μὴ κεκολασμένον δὲ περὶ ἁμαρτίας, 5
 περὶ ἧς ὀρθοπραγεῖ ὁ σῶφρων, ὥσπερ οἱ παῖδες· κατὰ ταύ-
 3 τὴν γὰρ ἀκόλαστοι λέγονται τὴν ἀκολασίαν. ἔτι δ' ἄλλον
 τρόπον οἱ δυσίατοι καὶ οἱ ἀνίατοι πᾶμπαν διὰ κολᾶσεως.
 πλεοναχῶς δὲ λεγομένης τῆς ἀκολασίας, ὅτι μὲν περὶ ἡδο-
 νὰς τινὰς καὶ λύπας εἰσὶ, φανερόν, καὶ ὅτι ἐν τῷ περὶ ταύ- 10
 τας διακεῖσθαι πῶς καὶ ἀλλήλων διαφέρουσι καὶ τῶν ἄλ-
 λων· (διεγράψαμεν δὲ πρότερον πῶς τὴν ἀκολασίαν ὀνομά-
 4 ζοντες μεταφέρομεν). τοὺς γὰρ ἀκινήτως ἔχοντας δι' ἀναι-
 σθησίαν πρὸς ταύτας τὰς ἡδονὰς οἱ μὲν καλοῦσιν ἀναισθήτους,
 5 οἱ δὲ ἄλλοις ὀνόμασι τοιούτοις προσαγορεύουσιν. ἔστι δ' οὐ 15
 πᾶν γινώριμον τὸ πάθος οὐδ' ἐπιπόλαιον διὰ τὸ πάντας ἐπὶ
 θᾶτερον ἁμαρτάνειν μᾶλλον καὶ πᾶσιν εἶναι σύμφυτον τὴν
 τῶν τοιούτων ἡδέων ἦτταν καὶ αἰσθησιν. μάλιστα δ' εἰσὶ
 τοιοῦτοι, οἷους οἱ κωμωδοδιδάσκαλοι παράγουσιν ἀγροίκους, οἱ
 οὐδὲ τὰ μέτρια καὶ τὰ ἀναγκαῖα πλησιάζουσι τοῖς ἡδέσιν. 20
 6 ἐπεὶ δ' ὁ σῶφρων ἐστὶ περὶ ἡδονὰς, ἀνάγκη καὶ περὶ ἐπιθυ-

36-31^b4 = EN 1117^b23-1119^b18 37 λέγεται-30^b20 = EN
 1119^a33-^b18 1230^b21-31^a26 = EN 1117^b27-1118^b8

35 ἔχει om. L 38 πω V, Ross: πῶς codd. ἱατρευμένος Spengel: ἱατρευόμενος codd., Dirlmeier 1230^b 3 δε² om. L 8 οἱ² om. CL διὰ κολᾶσεως L: δι' ἀκολασίαν P: δι' ἀκολασίας C
 12 πρότερον L: πότερον PC ὀνομάζοντες] ὄνομα C 13 γὰρ codd., Allan (5): δὲ Susemihl 14 ταύτας τὰς Spengel: τὰς αὐτάς codd.
 15 τοιούτοις codd.: <τοὺς> τοιούτους dubitanter Russell post προσαγορεύουσιν lac. susp. Susemihl (cl. 31^b1) 16 ἐπιπόλαιον] ἐπὶ πόλεως C
 19 κωμωδοδιδάσκαλοι L: κωμωδιδάσκαλοι P: κωμοδιδάσκαλοι C

- μίας τινὰς αὐτὸν εἶναι. δεῖ δὴ λαβεῖν περὶ τίνας. οὐ γὰρ
 περὶ πάσας οὐδὲ περὶ ἅπαντα τὰ ἡδέα ὁ σώφρων σώφρων
 ἐστίν, ἀλλὰ τῇ μὲν δόξῃ περὶ δύο τῶν αἰσθητῶν, περί τε τὸ
 25 γευστὸν καὶ τὸ ἀπτόν, τῇ δ' ἀληθείᾳ περὶ τὸ ἀπτόν· περὶ 7
 γὰρ τὴν διὰ τῆς ὀψεως ἡδονὴν τῶν καλῶν ἄνευ ἐπιθυμίας
 ἀφροδισίων, ἢ λύπην τῶν αἰσχυρῶν, καὶ περὶ τὴν διὰ τῆς
 ἀκοῆς τῶν εὐαρμόστων ἢ ἀναρμόστων, ἔτι δὲ πρὸς τὰς δι'
 ὀσφρήσεως, τὰς τε ἀπὸ εὐωδίας καὶ τὰς ἀπὸ δυσωδίας, οὐκ
 30 ἔστιν ὁ σώφρων. οὐδὲ γὰρ ἀκόλαστος οὐδεὶς λέγεται τῷ πά-
 σχειν ἢ μὴ πάσχειν. εἰ γοῦν τις ἢ καλὸν ἀνδριάντα θεώ- 8
 μενος ἢ ἵππον ἢ ἄνθρωπον, ἢ ἀκροώμενος ἄδοντος, μὴ βού-
 λοιτο μῆτε ἐσθίειν μῆτε πίνειν μῆτε ἀφροδισιάζειν, ἀλλὰ
 τὰ μὲν καλὰ θεωρεῖν τῶν δ' ἁδόντων ἀκούειν, οὐκ ἂν δόξειεν
 35 ἀκόλαστος εἶναι, ὥσπερ οὐδ' οἱ κηλούμενοι παρὰ ταῖς Σειρήσιν.
 ἀλλὰ περὶ τὰ δύο τῶν αἰσθητῶν ταῦτα, περὶ ἅπερ καὶ 9
 τᾶλλα θηρία μόνον τυγχάνει αἰσθητικῶς ἔχοντα, καὶ χαί-
 ροντα καὶ λυπούμενα, περὶ τὰ γευστὰ καὶ ἀπτὰ. περὶ δὲ 10
 τὰ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ἡδέα σχεδὸν ὁμοίως ἅπαντα φαί-
1231^a νεται ἀναισθητῶς διακείμενα, οἷον περὶ εὐαρμοστίαν ἢ κάλ-
 λος. οὐθὲν γάρ, ὃ τι καὶ ἄξιον λόγου, φαίνεται πάσχοντα
 αὐτῇ τῇ θεωρίᾳ τῶν καλῶν ἢ τῇ ἀκροάσει τῶν εὐαρμόστων,
 εἰ μὴ τί που συμβέβηκε τερατῶδες· ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὰ εὐώδη
 5 ἢ δυσώδη· καίτοι τὰς γε αἰσθησεις ὀξυτέρας ἔχουσι πάσας.
 ἀλλὰ καὶ τῶν ὁσμῶν ταύταις χαίρουσιν ὅσαι κατὰ σύμβε- 11
 βηκὸς εὐφραίνουσιν, ἀλλὰ μὴ καθ' αὐτάς. λέγω δὲ <μῇ> καθ'
 αὐτάς, αἷς ἢ ἐλπίζοντες χαίρομεν ἢ μεμνημένοι, οἷον
 ὀψων καὶ ποτῶν (δι' ἐτέραν γὰρ ἡδονὴν ταύταις χαίρομεν,
 10 τὴν τοῦ φαγεῖν ἢ πιεῖν), καθ' αὐτὰς δὲ οἷον αἱ τῶν ἀνθρώπων

23 ἅπαντα] πάντα C

Fritzsche τε] τι C

ὑπὸ τῶν τοιούτων Russell

37 θηρία om. C μόνα L

39 αἰσθητῶν PC: αἰσθήσεων L

8 αἷς Spengel: αἷς Π

Fritzsche

24 πῶς post δύο add. Marc., πως

31 ὑπὸ τούτων post πάσχειν suppl. Fritzsche,

35 καλούμενοι C περὶ C Σηρίσιν L

38 τὰ post καί² suppl. Ross1231^a 7 <μῇ²> suppl. Fritzscheἢ¹ Fritzsche: μῇ codd.

9 ἐτέρου Marc.,

10 οἷον Π, Dirlmeier: οἷαι Marc., Bekker

- εἰσίν. διὸ ἐμμελῶς ἔφη Στρατόνικος τὰς μὲν καλὸν ὄζειν
 12 τὰς δὲ ἡδύ. ἐπεὶ καὶ τῶν περὶ τὸ γευστὸν οὐ περὶ πᾶσαν
 ἡδονὴν ἐπτόχεται τὰ θηρία, οὐδ' ὅσων τῷ ἄκρῳ τῆς γλώττης
 ἢ αἰσθήσις, ἀλλ' ὅσων τῷ φάρυγγι, καὶ ἔοικεν ἀφῇ μᾶλ-
 λον ἢ γεύσει τὸ πάθος. διὸ οἱ ὀψοφάγοι οὐκ εὖχονται τὴν 15
 γλώτταν ἔχειν μακρὰν ἀλλὰ τὸν φάρυγγα γεράνου, ὥσπερ
 Φιλοξένος ὁ Ἐρύξιδος. ὥστε περὶ τὰ ἀπτόμενα, ὡς ἀπλῶς
 13 εἰπεῖν, θετέον τὴν ἀκολασίαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀκόλαστος
 περὶ τὰς τοιαύτας ἐστίν. οἶνοφλυγία γὰρ καὶ γαστριμαργία
 καὶ λαγνεία καὶ ὀψοφαγία καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα περὶ 20
 τὰς εἰρημένας ἐστὶν αἰσθήσεις, εἰς ἅπερ μόρια ἢ ἀκολασία
 14 διαιρεῖται. περὶ δὲ τὰς δι' ὀψεως ἢ ἀκοῆς ἢ ὀσφρήσεως
 ἡδονὰς οὐθεὶς λέγεται ἀκόλαστος, ἐὰν ὑπερβάλλῃ, ἀλλ'
 ἄνευ ὀνειδους τὰς ἀμαρτίας ψέγομεν ταύτας, καὶ ὅλως περὶ
 ὅσα μὴ λέγονται ἐγκρατεῖς οἱ δ' ἀκρατεῖς· οὐκ εἰσὶν ἀκό- 25
 λαστοι οὐδὲ σώφρονες. 26
- 15 ἀναίσθητος μὲν οὖν, ἢ ὅπως δεῖ ὄνο- 26
 μάζειν, ὁ οὕτως ἔχων ὥστε καὶ ἐλλείπειν ὅσων ἀνάγκη κοι-
 νωνεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντας καὶ χαίρειν· ὁ δ' ὑπερβάλ-
 16 λων ἀκόλαστος. πάντες γὰρ τούτοις φύσει τε χαίρουσι, καὶ
 ἐπιθυμίας λαμβάνουσι, καὶ οὐκ εἰσὶν οὐδὲ λέγονται ἀκόλα- 30
 στοι (οὐ γὰρ ὑπερβάλλουσι τῷ χαίρειν μᾶλλον ἢ δεῖ τυγ-
 χάνοντες καὶ λυπεῖσθαι μᾶλλον ἢ δεῖ μὴ τυγχάνοντες),
 οὐδ' ἀνάληγτοι (οὐ γὰρ ἐλλείπουσι τῷ χαίρειν ἢ λυπεῖσθαι,
 ἀλλὰ μᾶλλον ὑπερβάλλουσιν). 34
- 17 ἐπεὶ δ' ἔστιν ὑπερβολὴ καὶ 34
 ἔλλειψις περὶ αὐτὰ, δῆλον ὅτι καὶ μεσότης, καὶ βελτίστη 35
 αὕτη ἢ ἕξις, καὶ ἀμφοῖν ἐναντία. ὥστ' <εἰ> σωφροσύνη ἢ βελ-

1231^a 26-^b4 = EN 1118^b28-1119^a20

11 τὰς codd.: τὰ Casaubon 12 τὰς codd.: τὰ Casaubon
 14 ὅσον P 17 Ἐρύξιδος Sylburg: ἐξ ὕριδος Π: ἐρύξις Marc.
 20 καὶ λαγνεία post ὀψοφαγία tra. Richards 23 ἡδονὰς Bekker:
 ὁσμάς codd. ὑπερβάλλῃ C 31 οὐ PC: καὶ L 36 <εἰ> suppl.
 Spengel: ὥστε PL: ὥστ' C: ἐπεὶ post ὥστ' suppl. Bonitz

1231^b τίστη ἔξις, περὶ ἃ ὁ ἀκόλαστος, ἡ περὶ τὰ ἡδέα τὰ εἰρημένα
τῶν αἰσθητῶν μεσότης σωφροσύνη ἂν εἴη, μεσότης οὐσα
ἀκολασίας καὶ ἀναισθησίας· ἡ δ' ὑπερβολὴ ἀκολασία· ἡ
δ' ἔλλειψις ἦτοι ἀνώνυμος ἢ τοῖς εἰρημένοις ὀνόμασι προσ-
αγορευομένη. ἀκριβέστερον δὲ περὶ τοῦ γένους τῶν ἡδονῶν 18
ἔσται διαιρετέον ἐν τοῖς λεγομένοις ὕστερον περὶ ἐγκρατείας
καὶ ἀκρασίας.

5 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ληπτέον καὶ περὶ πραότητος καὶ III
χαλεπότητος· καὶ γὰρ τὸν πρᾶον περὶ λύπην τὴν ἀπὸ θυ-
μοῦ γιγνομένην ὁρῶμεν ὄντα, τῷ πρὸς ταύτην ἔχειν πῶς.
διεγράψαμεν δὲ καὶ ἀντεθήκαμεν τῷ ὀργίλῳ καὶ χαλεπῷ
καὶ ἀγρίῳ (πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς αὐτῆς ἐστὶ διαθέ-
10 σεως) τὸν ἀνδραποδῶδη καὶ τὸν ἀόργητον. σχεδὸν γὰρ ταῦτα 2
μάλιστα καλοῦσι τοὺς μηδ' ἐφ' ὅσοις δεῖ κινουμένους τὸν θυμόν,
ἀλλὰ προπηλακιζομένους εὐχερῶς καὶ ταπεινοὺς πρὸς τὰς
ὀλιγωρίας. ἔστι γὰρ ἀντικείμενον τῷ μὲν ταχὺ τὸ μόλις,
τῷ δ' ἡρέμα τὸ σφόδρα, τῷ δὲ πολὺν χρόνον τὸ ὀλίγον
15 λυπεῖσθαι ταύτην τὴν λύπην ἣν καλοῦμεν θυμόν. ἐπεὶ δ' 3
ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἶπομεν, καὶ ἐνταυθ' ἐστὶν ὑπερ-
βολὴ καὶ ἔλλειψις (ὁ μὲν γὰρ χαλεπὸς τοιοῦτός ἐστιν ὁ
καὶ θάττον καὶ μᾶλλον πάσχων καὶ πλείω χρόνον καὶ
ὅτ' οὐ δεῖ καὶ ὁποίοις οὐ δεῖ καὶ ἐπὶ πολλοῖς, ὁ δ' ἀνδρα-
20 ποδῶδης τοῦναντίον), δῆλον ὅτι ἔστι τις καὶ ὁ μέσος τῆς ἀνι-
σότητος. ἐπεὶ οὖν ἡμαρτημένοι ἀμφοτέραι αἱ ἕξεις ἐκείναι, 4
φανερὸν ὅτι ἐπιεικὴς ἡ μέση τούτων ἔξις· οὔτε γὰρ προτερεῖ
οὔθ' ὑστερίζει οὔτε οἷς οὐ δεῖ ὀργίζεται οὔτε οἷς δεῖ οὐκ ὀργίζε-
ται. ὥστ' ἐπεὶ καὶ πραότης ἡ βελτίστη ἔξις περὶ ταῦτα τὰ
25 πάθη ἐστίν, εἴη ἂν καὶ ἡ πραότης μεσότης τις, καὶ ὁ πρᾶος
μέσος τοῦ χαλεποῦ καὶ τοῦ ἀνδραποδῶδους.

1231^b 5-26 = EN 1125^b 26-1126^b 9

37 δὲ post ἡ add. V 1231^b 2 τοῦ γένους PC: τὸ γένος L
5-6 καὶ χαλεπότητος om. PC 6 τὸν] τὸ L 10 ἀόργητον
Russell: ἀνόργητον Rackham: ἀνόητον codd. 17-18 ὁ² . . . πάσχων]
οἷος . . . πάσχειν Spengel 20 ὁ dubitanter secl. Rackham
23 οὐ ante δεῖ² add. CV 25 ἂν PC: om. L 26 τοῦ² om. L

- IV ἔστι δὲ καὶ ἡ μεγαλοψυχία καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια καὶ ἡ ἐλευθεριότης μεσότητες. ἡ μὲν ἐλευθεριότης περὶ χρημάτων κτήσιν καὶ ἀποβολήν. ὁ μὲν γὰρ κτήσεται μὲν πᾶσιν μᾶλλον χαίρων ἢ δεῖ, ἀποβολῇ δὲ πᾶσιν λυπούμενος μᾶλλον ἢ δεῖ ἀνελεύθερος, ὁ δ' ἀμφοτέρωθεν ἡττον ἢ δεῖ ἄσωτος, ὁ δ' ἄμφω ὡς δεῖ ἐλευθέριος. τοῦτο δὲ λέγω τὸ ὡς δεῖ, καὶ 30 ἐπὶ τούτων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, τὸ ὡς ὁ λόγος ὁ ὀρθός. ἐπεὶ δ' ἐκείνοι μὲν εἰσιν ἐν ὑπερβολῇ καὶ ἐλλείψει, ὅπου δὲ ἔσχατα εἰσὶ, καὶ μέσον, καὶ τοῦτο βέλτιστον, ἐν δὲ περὶ ἕκα- 35 στον τῷ εἶδει τὸ βέλτιστον, ἀνάγκη καὶ τὴν ἐλευθεριότητα μεσότητα εἶναι ἀσωτίας καὶ ἀνελευθερίας περὶ χρημάτων 3 κτήσιν καὶ ἀποβολήν. (διχῶς δὲ τὰ χρήματα λέγομεν καὶ τὴν χρηματιστικὴν. ἡ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ χρήσις τοῦ κτήματος ἐστίν, οἷον ὑποδήματος ἢ ἱματίου, ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς μὲν, οὐ μέντοι οὕτως ὡς ἂν εἴ τις σταθμῶ χρήσαιτο τῷ ὑποδήματι, ἀλλ' οἷον ἢ πώλησις καὶ ἢ μίσθωσις· χρήται 4 γὰρ <ῆ> ὑποδήματι <ὁ δεόμενος>). ὁ δὲ φιλάργυρος ὁ περὶ τὸ νόμισμά ἐστιν ἐσπουδακώς, τὸ δὲ νόμισμα τῆς κτήσεως 5 ἀντὶ τῆς κατὰ συμβεβηκὸς χρήσεως ἐστίν· ὁ δ' ἀνελεύθερος ἂν εἴη καὶ ἄσωτος περὶ τὸν κατὰ συμβεβηκὸς τρόπον τοῦ χρηματισμοῦ, καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ κατὰ φύσιν χρηματισμοῦ τὴν αὐξήσιν διώκει· ὁ δ' ἄσωτος ἐλλείπει τῶν ἀναγκαίων· ὁ δ' ἐλευ- 6 θέριος τὴν περιουσίαν δίδωσιν. αὐτῶν δὲ τούτων εἶδη λέγονται 10 διαφέροντα τῷ μᾶλλον καὶ ἡττον περὶ μόρια, οἷον ἀνελεύθερος φειδωλὸς καὶ κίμβιξ καὶ αἰσχροκερδής, φειδωλὸς

27-32^a18 = EN 1119^b22-1122^a1838-32^a4 = Pol. 1257^a6-13

27 ἔστι] εἰσι Allan (5) 30 μᾶλλον χαίρων] χαίρων μᾶλλον L
 31 δ'] post δέ, περὶ suppl. Fritzsche ἀσώματος L 37 ἀσωτίας
 Susemihl: ἀσωτίας codd. 39-1232^a1 κτήσις τοῦ χρήματος L
 1232^a 4 <ῆ> ὑποδήματι <ὁ δεόμενος>. suppl. Robinson, vel fort. <ῆ>
 ὑποδήματι <τῷ δεομένῳ ἀλλαττόμενος>. (cl. Pol. 1257^a10-12): ὑποδήματι
 fort. V: ὑποδήματα L: calcei A¹: ὑποδή P, μτ superscripto: ὑποδήμ C, τ
 superscripto: <ῆ> ὑπόδημα Rackham (sed cf. Dirlmeier et Pol.
 1257^a6-13) 5 αὐτῷ post νόμισμα dubitanter suppl. Robinson
 6 εἴη ἂν L 8 ἐπὶ] ἀντὶ dubitanter Robinson (cl. Pol. 1257^b1-15)
 11 ἀνελεύθερος codd.: ἀνελευθέρου Fritzsche 12 κίμβιξ L: κίβιξ PC

μέν ἐν τῷ μὴ προῖεσθαι, αἰσχροκερδῆς δ' ἐν τῷ ὁτιοῦν προ-
 σίεσθαι, κίμβιξ δὲ ὁ σφόδρα περὶ μικρὰ διατεινόμενος, πα-
 15 ραλογιστῆς δὲ καὶ ἀποστερητῆς ὁ ἄδικος κατ' ἀνελευθερίαν.
 καὶ τοῦ ἀσώτου ὡσαύτως λαφύκτης μὲν ὁ ἐν τῷ ἀτάκτως 7
 ἀναλίσκειν, ἀλόγιστος δὲ ὁ ἐν τῷ μὴ ὑπομένειν τὴν ἀπὸ
 λογισμοῦ λύπην.

περὶ δὲ μεγαλοψυχίας ἐκ τῶν τοῖς μεγαλοψύχοις V
 20 ἀποδιδομένων δεῖ διορίσαι τὸ ἴδιον. ὥσπερ γὰρ καὶ τὰ ἄλ-
 λα <ᾶ> κατὰ τὴν γειτνίασιν καὶ ὁμοιότητα μέχρι του λαν-
 θάνει πόρρω προϊόντα, καὶ περὶ τὴν μεγαλοψυχίαν ταῦτὸ
 συμβέβηκεν. διὸ ἐνίοτε οἱ ἐναντίοι τοῦ αὐτοῦ ἀντιπιοιοῦται, 2
 οἷον ὁ ἄσωτος τῷ ἐλευθερίῳ καὶ ὁ αὐθάδης τῷ σεμνῷ καὶ
 25 ὁ θρασύς τῷ ἀνδρείῳ· εἰσὶ γὰρ καὶ περὶ ταῦτα καὶ ὁμοιοι
 μέχρι τινός, ὥσπερ ὁ ἀνδρείος ὑπομενετικός κινδύνων καὶ
 ὁ θρασύς, ἀλλ' ὁ μὲν ὦδε ὁ δ' ὦδε· ταῦτα δὲ διαφέρει
 πλείστον. λέγομεν δὲ τὸν μεγαλόψυχον κατὰ τὴν τοῦ ὀνό- 3
 ματος προσηγορίαν, ὥσπερ ἐν μεγέθει τινὶ ψυχῆς καὶ δυ-
 30 νάμει. ὥστε καὶ τῷ σεμνῷ καὶ τῷ μεγαλοπρεπεῖ ὁμοιοι
 εἶναι δοκεῖ· †ὅτε† <...> καὶ πᾶσαις ταῖς ἀρεταῖς ἀκολουθεῖν
 φαίνεται. καὶ γὰρ τὸ ὀρθῶς κρίναι τὰ μεγάλα καὶ μικρὰ 4
 τῶν ἀγαθῶν ἐπαινετόν. δοκεῖ δὲ ταῦτ' εἶναι μεγάλα, ἃ διώκει
 ὁ τὴν κρατίστην ἔχων ἕξιν περὶ τὰ τοιαῦτα {εἶναι} {ἡδέα}. ἡ δὲ 5
 35 μεγαλοψυχία κρατίστη· κρίνει δ' ἡ περὶ ἕκαστον ἀρετὴ τὸ
 μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον ὀρθῶς, ἅπερ ὁ φρόνιμος ἂν κελεύ-

1232^a 19-33^a30 = EN 1123^a34-1125^a34 28-30 cf. EN 1123^a34-5
 30 τῷ σεμνῷ cf. EN 1125^a12-16

13 μὴ om. C προῖεσθαι L 14 κίμβιξ L: κίβιξ PC
 16 λαφύκτης PC: φυλάκτης L: ἀφυλάκτης fort. V 20 ἴδιον Bonitz:
 αἵτιον codd. 21 <ᾶ> suppl. Fritzsche, τὰ Ross του λανθάνει
 Casaubon: τοῦ λανθάνειν codd. 24 ἐλευθερίῳ Ald.: liberalis A¹:
 ἀνελευθερίῳ codd. 26 ὑπομονητικός L 29 δυνάμει codd.: νύ
 A¹ (δυνάμει Rieckher) 31 †ὅτε† et lac. pos. Russell: ὁ τε C: ὅτε
 PL: ἔτι Spengel (fort. recte): ἀν δοκεῖ, <διὰ κοινόν τι> ὁ τε <κριτικόν ἐστι>
 καί? Mingay (51-3) 34 {εἶναι} secl. Richards (e 32^a33 εἶναι): {ἡδέα}
 secl. Spengel (e 32^a34 ἡ δέ): τοιαῦτ' εἶναι ἡδέα II 35 τὰ post περὶ
 add. L, τῷ superscripto V: ἕκαστον, α superscripto V 36 ἅπερ]
 καθάπερ Spengel: ἡπερ Jackson ((7), 147-50)

σειε καὶ ἡ ἀρετὴ, ὥστε ἔπεσθαι αὐτὴν πάσας τὰς ἀρετάς, ἢ αὐτὴν ἔπεσθαι πάσαις.

38

- 6 ἔτι δοκεῖ μεγαλοψύχου εἶναι τὸ 38
καταφρονητικὸν εἶναι. ἐκάστη δ' ἀρετὴ καταφρονητικούς ποιεῖ
τῶν παρὰ τὸν λόγον μεγάλων, οἷον ἀνδρεία κινδύνων (μέγα 1232^b
γὰρ <οὐδέν> οἶεται εἶναι τῶν αἰσχυρῶν, καὶ πλήθος οὐ πᾶν
φοβερόν), καὶ σώφρων ἡδονῶν μεγάλων καὶ πολλῶν, καὶ
7 ἔλευθέριος χρημάτων. μεγαλοψύχου δὲ δοκεῖ τοῦτο διὰ τὸ περὶ
ὀλίγα σπουδάζειν, καὶ ταῦτα μεγάλα, καὶ οὐχ ὅτι δοκεῖ ἐτέρῳ 5
τινί, καὶ μᾶλλον ἢ φροντίζειεν ἀνὴρ μεγαλόψυχος, τί δο-
κεῖ ἐνὶ σπουδαίῳ ἢ πολλοῖς τοῖς τυγχάνουσιν, ὥσπερ Ἀντι-
φῶν ἔφη πρὸς Ἀγάθωνα κατεψηφισμένος τὴν ἀπολογίαν
ἐπαινέσαντα. καὶ τὸ ὀλίγων τοῦ μεγαλοψύχου μάλιστ'
8 εἶναι πάθος ἴδιον. πάλιν περὶ τιμῆς καὶ τοῦ ζῆν καὶ πλούτου, 10
περὶ ὧν σπουδάζειν δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, οὐθὲν φροντίζειν
περὶ τῶν ἄλλων πλὴν περὶ τιμῆς. καὶ λυπηθῆσεται ἂν ἀτι-
μαζόμενος καὶ ἀρχόμενος ὑπὸ ἀναξίου. καὶ χαίρει μάλιστα
τυγχάνων. 14
- 9 οὕτω μὲν οὖν δόξειεν ἂν ἐναντίως ἔχειν· τὸ γὰρ 14
εἶναί τε μάλιστα περὶ τιμῆν καὶ καταφρονητικὸν εἶναι τῶν 15
πολλῶν καὶ δόξης οὐχ ὁμολογεῖσθαι· δεῖ δὲ τοῦτο διορίσαν-

37-8 cf. EN 1123^b26-34
1232^b 10 τοῦ ζῆν cf. EN 1124^b6-9
EN 1123^b17-24, 34-5, 1124^a12-13

38-9 cf. EN 1124^b5-6, 29
12 πλὴν περὶ τιμῆς, 14-16 cf.

37 καὶ ἡ ἀρετὴ secl. Spengel: καὶ ἡ <τοιαύτη> ἀρετὴ, vel καὶ ἡ φρόνησις
Richards: 'non est integer locus' Susemihl 1232^b 1 μὴ post τῶν
suppl. Ross: τῶν κατὰ dubitanter Russell παρὰ] περὶ C 2 <οὐ-
δέν> suppl. Robinson, ἡγεῖσθαι Solomon, οἰεσθαι τι Jackson ((7),
147-51), τὴ φοβεῖσθαι Richards τῶν αἰσχυρῶν] τὸ αἰσχρὸν Dirlmeier
πλήθος codd.: πάθος Fritzsche 4 τοῦτο δοκεῖ L: δοκεῖν τοῦτο
Jackson ((7), 147-51) 5 ὅτι] ὅ τι C, Jackson ((7), 147-51)
8 Ἀγάθωνα C κατεψηφισμένος Marc.², V: κατεψηφισμένως Marc.¹,
L: κατεψευσμένως PC: *maligne* A¹ 11 φροντίζει Casaubon
12 λυπηθῆσεται P (cf. χαίρει 32^b13): λυπηθῆσεν' ἂν C: λυπηθῆσονται' ἂν L:
λυπηθῆσονται' ἂν Ambr. 13 χαίρειν L 14 τὸ Π: τῷ Marc.
15-16 εἶναι <της> τῶν πολλῶν {καὶ} δόξης dubitanter Rackham 16 καὶ
secl. A¹, Susemihl δὲ codd.: *quocirca* A¹: δὴ Susemihl

- τας εἰπεῖν. ἔστι γὰρ τιμὴ καὶ μικρὰ καὶ μεγάλη διχῶς. 10
 ἢ γὰρ τῷ ὑπὸ πολλῶν τῶν τυχόντων ἢ τῷ ὑπὸ τῶν ἀξίων
 λόγου, καὶ πάλιν τῷ ἐπὶ τίνι ἢ τιμῇ διαφέρει. μεγάλη
 20 γὰρ οὐ τῷ πλήθει τῶν τιμώντων οὐδὲ τῷ ποιῶ μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τῷ τιμίαν εἶναι· τῇ ἀληθείᾳ δὲ καὶ ἀρχαὶ καὶ τὰλλα
 ἀγαθὰ τίμια καὶ ἄξια σπουδῆς ταῦτα ὅσα μεγάλα ἀλη-
 θῶς ἐστίν, ὥστε καὶ ἀρετὴ οὐδεμία ἄνευ μεγέθους· διὸ δο-
 κοῦσι μεγαλοψύχους ποιεῖν {ἐκάστη,} περὶ ὃ ἐστὶν ἐκάστη αὐτῶν,
 25 ὥσπερ εἴπομεν.
 25 ἀλλ' ὅμως ἐστὶ τις παρὰ τὰς ἄλλας ἀρετὰς 11
 μία μεγαλοψυχία, ὥστε καὶ ἰδίᾳ μεγαλόψυχον τοῦτον
 λεκτέον τὸν ἔχοντα ταύτην. ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἓν τῶν ἀγαθῶν τὰ
 μὲν τίμια τὰ δ' ὡς διωρίσθη προῖον, τῶν τοιούτων ἀγαθῶν
 δὲ τὰ μὲν μεγάλα κατ' ἀλήθειαν τὰ δὲ μικρά, καὶ τού-
 30 των ἔνιοι ἄξιοι καὶ ἀξιούσιν αὐτούς, ἐν τούτοις ζητητέος ὁ με-
 γαλόψυχος. τετραχῶς δ' ἀνάγκη διαφέρειν. ἔστι μὲν γὰρ 12
 ἄξιον εἶναι μεγάλων καὶ ἀξιῶν ἑαυτὸν τούτων, ἔστι δὲ μικρὰ
 καὶ ἄξιόν τινα τηλικούτων καὶ ἀξιῶν ἑαυτὸν τούτων, ἔστι δ'
 ἀνάπαλιν πρὸς ἐκάτερα αὐτῶν· ὁ μὲν γὰρ ἂν εἴη τοιοῦτος
 35 οἷος ἄξιος ὢν μικρῶν μεγάλων ἀξιῶν ἑαυτὸν τῶν ἐντίμων
 ἀγαθῶν, ὁ δὲ ἄξιος ὢν μεγάλων ἀξιῶν ἂν μικρῶν ἑαυτόν.
 ὁ μὲν οὖν ἄξιος μικρῶν, μεγάλων δ' ἀξιῶν ἑαυτὸν ψεκτός 13
 (ἀνόητος γάρ, καὶ οὐ καλὸν τὸ παρὰ τὴν ἀξίαν <ἀξιῶν>
 τυγχάνειν), ψεκτός δὲ καὶ ὅστις ἄξιος ὢν ὑπαρχόντων αὐτῷ
 1233^a τῶν τοιούτων μετέχει μὴ ἀξιοῖ ἑαυτόν· λείπεται δὲ ἐνταῦθα 14
 ἐναντίος τούτοις ἀμφοτέροις, ὅστις ὢν ἄξιος μεγάλων ἀξιοῖ αὐτὸς

18 ἦ¹] καὶ Richards 21 τιμίαν] μίαν Marc.: τίμια dubitanter
 Richards αἰ ante ἀρχαὶ Marc., Bekker 24 {ἐκάστη,} secl. Russell
 ὅ] ὁ L, ut vid. 26 ὥστε (quare) A¹: ὥσπερ codd. 28 οὐ post
 δ' suppl. Solomon 28-9 ἀγαθῶν δὲ τὰ] δ' ἀγαθῶν ἐστὶ τὰ
 Marc.: ἀγαθῶν δ' ἐστὶ τὰ C 30 ζητητέος Bekker: ζητητέον codd.
 33 τινα codd.: εἶναι, vel <εἶναι> τινα Richards (cl. 32^b 32) τοιλικούτων C
 36 ἀξιώη L 38 ἀνόητος . . . ἀξιάν <ἀξιῶν> Robinson: τοῦ post τὸ
 suppl. Ross: ἀξιῶντα vel οἰόμενον vel χαννόμενον post ἀξίαν suppl.
 Richards 1233^a 2 ὢν ἄξιος] ἄξιος ὢν L

- ἐαυτὸν τούτων, καὶ τοιοῦτός ἐστιν οἶον ἀξιοῖ ἐαυτόν· οὗτος
ἐπαινετὸς καὶ μέσος τούτων. 4
- 15 ἐπεὶ οὖν περὶ τιμῆς αἵρεσιν καὶ 4
χρήσιν καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τῶν ἐντίμων ἀρίστη ἐστὶ 5
διάθεσις ἢ μεγαλοψυχία, καὶ <περὶ> τοῦτ' ἀποδίδομεν,
καὶ οὐ περὶ τὰ χρήσιμα, τὸν μεγαλόψυχον, ἅμα δὲ καὶ ἢ
μεσότης αὕτη ἐπαινετωτάτη· δηλὸν ὅτι καὶ ἢ μεγαλοψυχία
16 μεσότης ἂν εἴη, τῶν δ' ἐναντίων, ὥσπερ διεγράψαμεν, ἢ 10
μὲν ἐπὶ τὸ ἀξιοῦν ἐαυτὸν ἀγαθῶν μεγάλων ἀνάξιον ὄντα
χαυνότης (τοὺς τοιούτους γὰρ χαύνους λέγομεν, ὅσοι μεγάλων
οἶονται ἀξιοὶ εἶναι οὐκ ὄντες), ἢ δὲ περὶ τὸ ἀξιον ὄντα μὴ
ἀξιοῦν ἐαυτὸν μεγάλων μικροψυχία (μικροψύχου γὰρ εἶναι
δοκεῖ, ὅστις ὑπαρχόντων δι' ἃ δικαίως ἂν ἡξιοῦτο, μὴ
ἀξιοῖ μηθενὸς μεγάλου ἐαυτόν), ὥστ' ἀνάγκη καὶ τὴν μεγα- 15
17 λοψυχίαν εἶναι μεσότητα χαυνότητος καὶ μικροψυχίας. ὁ
δὲ τέταρτος τῶν διορισθέντων οὔτε πάμπαν ψεκτὸς οὔτε με-
γαλόψυχος, περὶ οὐδὲν ἔτ' ὧν μέγεθος· οὔτε γὰρ ἄξιος οὔτε
18 ἀξιοῖ μεγάλων, διὸ οὐκ ἐναντίος. καίτοι δόξειεν ἂν ἐναντίον
εἶναι τῷ μεγάλων ἀξίῳ ὄντι μεγάλων τὸ μικρῶν ὄντα ἀξιον 20
<μικρῶν> ἀξιοῦν ἐαυτόν. οὐκ ἔστι δ' ἐναντίος τῷ οὔτε μεμ-
πτὸς εἶναι (ὥς γὰρ ὁ λόγος κελεύει, ἔχει)· καὶ ὁ αὐτός ἐστι τῇ
φύσει τῷ μεγαλοψύχῳ (ὧν γὰρ ἄξιοι, τούτων ἀξιοῦσιν
19 αὐτοὺς ἄμφω)· καὶ ὁ μὲν γένοιτ' ἂν μεγαλόψυχος (ἀξιώσει
γὰρ ὧν ἐστιν ἀξιος), ὁ δὲ μικρόψυχος, ὃς ὑπαρχόντων αὐτῷ 25
μεγάλων κατὰ τιμὴν ἀγαθῶν οὐκ ἀξιοῖ, τί ἂν ἐποίει, εἰ μι-

1233^a 9-30 = EN 1125^a16-34; cf. 1122^b30-1123^a18

3 οἷον ἀξιοῖ ἐαυτόν· Richards: οἷος ἀξιοῦν ἐαυτόν, codd. 6 <περὶ>
suppl. Walzer 7 τὰ post οὐ suppl. Fritzsche, τὸ Ross τὸν
μεγαλόψυχον codd.: τῷ μεγαλοψύχῳ Fritzsche 8 αὕτη secl. Rackham
10 ἐπὶ codd. (cf. 22^a23): ἐπεὶ Ald.: περὶ Ross (cl. 33^a12) τὸ] τῷ L
13 μικροψύχου] μικρόψυχος Fritzsche 14 ἡξιοῦτο L: ἡξιοῦν, τ sup.,
PC: ἀξιοῦτο Ald.: ἀξιοῖτο Bekker 17 ὠρισθέντων PC 18 ἔτ'
ὧν Russell: ἔχων codd., Dirlmeier: ἔχ<ον> ὧν Sussehihl 20 τῷ
μεγάλῳ P Marc. 21 <μικρῶν> suppl. Spengel τῷ οὔτε
Robinson: οὔτε τῷ μὴ codd.: reprehensione caret (μὴ) A¹: οὐδὲ Spengel
24 αὐτοὺς CL 26 οὐκ P²: om. P¹CL ἐαυτὸν post ἀξιοῖ add. P²
ἐποίει] faceret A¹ (cf. EN 1123^b12, 1148^a20, 1150^a30): εἴποι codd.

κρῶν ἄξιος ἦν; ἡ γὰρ ἂν μεγάλων ἀξιών χαῦνος ἦν, ἡ
 ἔτι ἐλαττόνων. διὸ καὶ οὐθεὶς ἂν εἴποι μικρόψυχον, εἴ τις 20
 μέτοικος ὦν ἄρχειν μὴ ἀξιοῖ ἑαυτόν, ἀλλ' ὑπέικει· ἀλλ'
 30 εἴ τις εὐγενὴς ὦν καὶ ἡγούμενος μέγα εἶναι τὸ ἄρχειν.

ἔστι δὲ καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς οὐ περὶ τὴν τυχούσαν VI
 πρᾶξιν καὶ προαίρεσιν, ἀλλὰ τὴν δαπάνην, εἰ μὴ που κατὰ
 μεταφορὰν λέγομεν· ἄνευ δὲ δαπάνης μεγαλοπρέπεια οὐκ
 ἔστιν. τὸ μὲν γὰρ πρέπον ἐν κόσμῳ ἐστίν, ὁ δὲ κόσμος οὐκ
 35 ἐκ τῶν τυχόντων ἀναλωμάτων, ἀλλ' ἐν ὑπερβολῇ τῶν
 ἀναγκαίων ἐστίν. ὁ δὲ ἐν μεγάλῃ δαπάνῃ τοῦ πρέποντος με- 2
 γέθους προαιρετικὸς καὶ τῆς τοιαύτης μεσότητος, καὶ ἐπὶ
 τῇ τοιαύτῃ ἡδονῇ ὀρεκτικὸς, μεγαλοπρεπὴς. ὁ δ' ἐπὶ τὸ μεί- 3
 ζον καὶ παρὰ μέλος, ἀνώνυμος· οὐ μὴν ἀλλ' ἔχουσι τινὰ

1233^b γειννίασιν, οὓς καλοῦσιν τινες ἀπειροκάλους καὶ σαλάκωνας.
 οἶον εἰ εἰς γάμον δαπανῶν τις τοῦ ἀγαπητοῦ, πλούσιος ὦν,
 δοκεῖ πρέπειν ἑαυτῷ τοιαύτην κατασκευὴν οἶον ἀγαθοδαι-
 μονιστὰς ἐστιῶντι, οὗτος μὲν μικροπρεπὴς, ὁ δὲ τοιούτους δε-
 5 χόμενος ἐκείνως μὴ δόξης χάριν μηδὲ δι' ἐξουσίαν ὅμοιος
 τῷ σαλάκωνι, ὁ δὲ κατ' ἀξίαν καὶ ὡς ὁ λόγος, μεγαλο-
 πρεπὴς· τὸ γὰρ πρέπον κατ' ἀξίαν ἐστίν· οὐθὲν γὰρ πρέπει
 τῶν παρὰ τὴν ἀξίαν. δεῖ δὲ †πρέπον εἶναι (καὶ γὰρ τοῦ 4
 πρέποντος κατ' ἀξίαν καὶ πρέπον)† καὶ περὶ ὁ (οἶον περὶ οἰκέτου
 10 γάμον ἕτερον τὸ πρέπον καὶ περὶ ἐρωμένου) καὶ αὐτῷ, εἴπερ

31-33^b15 = EN 1122^a18-1123^a33

27 ἡ¹ L: εἰ PC ἂν om. Marc. ἡ² P¹ ut vid., CL: εἰ P²
 28 ἔτι ἐλαττόνων L: ἐλαττόνων ἔτι PC 36 δὴ codd., V: δὲ Ald.,
 verum A¹ 38 τῇ om. C ἡδονῇ] δαπάνη Richards 39 ἔχουσι
 mg. Casaubon, Allan (5): ἔχει codd. 1233^b 3 ἀγαθοδαιμονισ-
 τὰς PC 5 ἐκείνως V: nuptiali apparatu A¹: ἐκείνος codd. 8 τῶν
 Π: τῷ Ald.: om. Marc., nihil praeter dignitatem A¹ 8-9 †πρέπον ...
 πρέπον)† corrupta: an δεῖ δὲ πρέπον εἶναι (καὶ γὰρ {τοῦ} πρέπον τὸ κατ'
 ἀξίαν {καὶ πρέπον}), vel δεῖ δὲ πρέπον εἶναι (καὶ γὰρ τοῦ πρέποντος <τὸ>
 κατ' ἀξίαν καὶ πρέπον)?· δεῖ δὲ πρέπον εἶναι (καὶ γὰρ τοῦ μεγαλοπρεποῦς <τὸ>
 κατ' ἀξίαν καὶ πρέπον) dubitanter Richards: δεῖ δὲ <τὸ> πρέπον εἶναι καὶ
 <ἐν ᾧ καὶ ὡς> τοῦ πρέποντος κατ' ἀξίαν <όντος>, {καὶ πρέπον} Dirlmeier

ἐπὶ τοσοῦτον ἢ τοιοῦτον, οἷον τὴν θεωρίαν οὐκ ᾤετο Θεμιστοκλεῖ
 5 πρέπειν, ἣν ἐποιήσατο Ὀλυμπίαζε, διὰ τὴν προϋπάρξασαν
 ταπεινότητα, ἀλλὰ Κίμωνι. ὁ δ' ὅπως ἔτυχεν ἔχων πρὸς
 τὴν ἀξίαν ὃ οὐθεις τούτων. καὶ ἐπ' ἐλευθεριότητος ὡσαύ-
 τως· ἔστι γὰρ τις οὗτ' ἐλευθέριος οὗτ' ἀνελεύθερος. 15

VII σχεδὸν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστα τῶν περὶ τὸ ἦθος
 ἐπαινετῶν καὶ ψεκτῶν τὰ μὲν ὑπερβολαὶ τὰ δ' ἐλλείψεις
 τὰ δὲ μεσότητές εἰσι παθητικάι. οἷον ὁ φθονερός καὶ ἐπι-
 χαιρέκακος. καθ' ᾧς γὰρ ἔξεις λέγονται, ὁ μὲν φθόνος τὸ
 λυπεῖσθαι ἐπὶ τοῖς κατ' ἀξίαν εὖ πράττουσιν ἐστίν, τὸ δὲ τοῦ 20
 ἐπιχαιρεκάκου πάθος ἐστίν αὐτὸ ἀνώνυμον, ἀλλ' ὁ ἔχων
 δῆλός ἐστι τῷ χαίρειν ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν κακοπραγίαις.
 2 μέσος δὲ τούτων ὁ νεμεσητικός, καὶ ὃ ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι
 τὴν νέμεσιν, τὸ λυπεῖσθαι μὲν ἐπὶ ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν
 κακοπραγίαις καὶ εὐπραγίαις, χαίρειν δ' ἐπὶ ταῖς ἀξίαις· 25
 διὸ καὶ θεὸν οἶονται εἶναι τὴν νέμεσιν. 26

3 αἰδῶς δὲ μεσότης 26
 ἀναισχυντίας καὶ καταπλήξεως· ὁ μὲν γὰρ μηδεμιᾶς φρον-
 τίζων δόξης ἀναίσχυντος, ὁ δὲ πάσης ὁμοίως καταπλήξ,
 4 ὁ δὲ τῆς τῶν φαινομένων ἐπιεικῶν αἰδήμων. φιλία δὲ με-
 σότης ἔχθρας καὶ κολακείας· ὁ μὲν γὰρ εὐχερῶς ἅπαντα 30
 πρὸς τὰς ἐπιθυμίας ὁμιλῶν κόλαξ, ὁ δὲ πρὸς ἀπάσας ἀν-
 τικρούων ἀπεχθητικός, ὁ δὲ μή{τε} πρὸς ἅσας ἡδονὴν
 μήτ' ἀκολουθῶν μήτ' ἀντιτείνων, ἀλλὰ <πάντων> πρὸς τὸ
 5 φαινόμενον βέλτιστον, φίλος. σεμνότης δὲ μεσότης

1233^b 18-26 = EN 1108^b 1-7
 29-34 = EN 1126^b 11-1127^a 12

26-9 = EN 1128^b 10-35

11 ἐπὶ τοσοῦτον ἢ τοιοῦτον] ἐστι (auctore Jacksono (7), 150-1), τοσοῦ-
 τος καὶ τοιοῦτος Richards, aut εἶπερ (10) . . . τοιοῦτον (11) tra. sup. post ὃ
 (9) Richards τις post ᾤετο suppl. Bywater ((2), 222-3): ᾤοντο Spengel
 14 ὃ CL: ᾧ P: nullus est horum A¹: secl. Fritzsche 15 οὔτ'¹ . . .
 ἀνελεύθερος Casaubon : ὡς ἐλευθέριος ὅταν ἐλεύθερος codd. 17 γὰρ
 post μὲν add. L 21 ἐστὶν Spengel: ἐπὶ τὸ codd. 22 ἐστι
 Casaubon: ἐπι codd. τῷ L: τὸ PC (cf. 33^a 10): ὁ Richards χαίρειν]
 χαίρων Richards περὶ C 24 περὶ C 27 μηδεμιᾶς] μιᾶς L
 32 μή Spengel: μήτε codd. 33 <πάντων> suppl. Robinson

- 35 αὐθαδείας καὶ ἄρεσκειας· ὁ μὲν γὰρ μηδὲν πρὸς ἕτερον
ζῶν <ἀλλὰ> καταφρονητικὸς αὐθάδης, ὁ δὲ πάντα πρὸς
ἄλλον ἢ καὶ πάντων ἐλάττων ἄρεσκος, ὁ δὲ τὰ μὲν τὰ
δὲ μή, καὶ πρὸς τοὺς ἀξίους οὕτως ἔχων σεμνός. ὁ 6
δὲ ἀληθῆς καὶ ἀπλοῦς, ὃν καλοῦσιν αὐθέκαστον, μέσος
τοῦ εἴρωνος καὶ ἀλαζόνο. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ χεῖρω
1234^a καθ' αὐτοῦ ψευδόμενος μὴ ἀγνοῶν εἴρων, ὁ δ' ἐπὶ τὰ
βελτίῳ ἀλαζών, ὁ δ' ὡς ἔχει, ἀληθῆς καὶ καθ' Ὅμηρον
3 πεπνυμένος· καὶ ὅλως ὁ μὲν φιλαλήθης, ὁ δὲ φιλοψευδής.
3 ἔστι 7
δὲ καὶ ἡ εὐτραπελία μεσότης, καὶ ὁ εὐτράπελος μέσος τοῦ
5 ἀγροίκου καὶ δυστραπέλου καὶ τοῦ βωμολόχου. ὥσπερ γὰρ
περὶ τροφήν ὁ σικκὸς τοῦ παμφάγου διαφέρει τῷ ὁ μὲν
μηθὲν ἢ ὀλίγα καὶ χαλεπῶς προσίεσθαι, ὁ δὲ πάντα εὐχε-
ρῶς, οὕτω καὶ ὁ ἄγροικος ἔχει πρὸς τὸν φορτικὸν καὶ βω-
μολόχον· ὁ μὲν γὰρ οὐθὲν γελοῖον ἀλλ' ἢ χαλεπῶς προσίε-
10 ται, ὁ δὲ πάντα εὐχερῶς καὶ ἡδέως. δεῖ δ' οὐδέτερον, ἀλλὰ
τὰ μὲν τὰ δὲ μή, καὶ κατὰ τὸν λόγον· οὗτος δ' εὐτράπελος.
ἡ δ' ἀπόδειξις ἡ αὐτῇ· ἡ τε γὰρ εὐτραπελία ἡ τοιαύτη, 8
καὶ μὴ ἦν μεταφέροντες λέγομεν, ἐπιεικεστάτη ἔξις, καὶ ἡ
μεσότης ἐπαινετή, τὰ δ' ἄκρα ψεκτά. οὕσης δὲ διττῆς τῆς
15 εὐτραπελίας (ἡ μὲν γὰρ ἐν τῷ χαίρειν ἔστι τῷ γελοίῳ καὶ
τῷ εἰς αὐτόν, ἐὰν ἡ τοιονδί, ὣν ἐν καὶ τὸ σκῶμμα ἐστίν, ἡ
δ' ἐν τῷ δύνασθαι τοιαῦτα πορίζεσθαι), ἕτεραι μὲν εἰσιν
ἀλλήλων, ἀμφοτέραι μέντοι μεσότητες. καὶ γὰρ τὸν δυνά- 9
μενον τοιαῦτα πορίζεσθαι ἐφ' ὅσοις ἡσθήσεται <ὁ> εὐ κρίνων,

38-34^a3 = EN 1127^a13-b³2
1128^b3

1234^a 3-23 εὐ = EN 1127^b33-

36 <ἀλλὰ> hab. Ald.: sed A¹: πάντων post ἀλλὰ suppl. Russell: ἀλλὰ
om. codd. καταφρονητικὸς P: ἀκαταφρονητικὸς CL 37 ἢ secl.
Spengel 1234^a 1 κατ' αὐτοῦ CL 6 περὶ] παρὰ L
9 ἀλλ' ἢ Richards, prob. Dirlmeier: ἀλλὰ codd. (cf. Kühner-Gerth,
ii. 284. 6, 285 Anm. 3 et Cook Wilson, 121-4) προσίεσθαι L
11 τὸν om. CL ὁ post δ' suppl. Fritzsche 16 τῷ] τὸ Marc.
αὐτόν Marc.: αὐτόν Π 18 ἀμφοτέροι C ὁ δυνάμενος Sylburg
19 <ὁ> suppl. Casaubon

κἂν εἰς αὐτὸν ἦ τὸ γελοῖον, μέσος ἔσται τοῦ φορτικοῦ καὶ τοῦ 20
 ψυχροῦ. ὁ δ' ὄρος οὗτος βελτίων ἢ τὸ <μῆ> λυπηρὸν εἶναι τὸ λε-
 χθὲν τῷ σκωπτομένῳ ὄντι ὁποιωοῦν· μᾶλλον γὰρ δεῖ τῷ ἐν
 μεσότητι ὄντι ἄρεσκεῖν· οὗτος γὰρ κρινεῖ εὖ. 23

10 πᾶσαι δ' αὖται 23
 αἱ μεσότητες ἐπαινεταὶ μὲν, οὐκ εἰσὶ δ' ἄρεταί, οὐδ' αἱ ἐναν-
 τίαί· ἀνευ προαιρέσεως γάρ. ταῦτα δὲ πάντ' ἐστὶν 25
 ἐν ταῖς τῶν παθημάτων διαιρέσεσιν· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν
 11 πάθος τί ἐστίν. διὰ δὲ τὸ φυσικᾶ εἶναι εἰς τὰς φυσικὰς
 συμβάλλεται ἀρετάς· ἔστι γάρ, ὥσπερ λεχθήσεται ἐν τοῖς
 ὕστερον, ἐκάστη πως ἀρετὴ καὶ φύσει καὶ ἄλλως, μετὰ φρο-
 12 νήσεως. ὁ μὲν οὖν φθόνος εἰς ἀδικίαν συμβάλλεται (πρὸς 30
 γὰρ ἄλλον αἱ πράξεις αἱ ἀπ' αὐτοῦ) καὶ ἡ νέμεσις εἰς δικαιο-
 σύνην, ἡ <δ'> αἰδὼς εἰς σωφροσύνην, διὸ καὶ ὀρίζονται ἐν τῷ
 γένει τούτῳ τὴν σωφροσύνην· ὁ δ' ἄληθής καὶ ψευδής ὁ μὲν
 ἔμφρων, ὁ δ' ἄφρων. 34

13 ἔστι δ' ἐναντιώτερον τοῖς ἄκροις 34
 τὸ μέσον ἢ ἐκεῖνα ἀλλήλοις, διότι τὸ μὲν μετ' οὐδετέρου γίνεται 1234^b
 αὐτῶν, τὰ δὲ πολλᾶκις μετ' ἀλλήλων, καὶ εἰσιν ἐνίοτε οἱ
 αὐτοὶ θρασυδείλοι, καὶ τὰ μὲν ἄσωτοι τὰ δὲ ἀνελεύθεροι,
 14 καὶ ὅλως ἀνώμαλοι κακῶς. ὅταν μὲν γὰρ καλῶς ἀνώμα-
 λοι ὦσιν, οἱ μέσοι γίνονται· ἐν τῷ μέσῳ γὰρ ἐστὶ πως τὰ 5
 ἄκρα. 6

αἱ δὲ ἐναντιώσεις οὐ δοκοῦσιν ὑπάρχειν τοῖς ἄκροις πρὸς 6
 τὸ μέσον ὁμοίως ἀμφότεραι, ἀλλ' ὅτε μὲν καθ' ὑπερβολὴν
 15 ὅτε δὲ κατ' ἑλλειψιν. αἷτια δὲ τὰ τε πρότερον ῥηθέντα δύο,
 ὀλιγότης τε, οἶον τῶν πρὸς τὰ ἡδέα ἀναισθητῶν, καὶ ὅτι
 ἐφ' ὃ ἁμαρτάνομεν μᾶλλον, τοῦτο ἐναντιώτερον εἶναι δοκεῖ· 10

20 αὐτὸν CV: αὐτὸν cett. 21 <μῆ> suppl. Casaubon 23 κρινεῖ
 Russell: κρίνει codd. 24 αἱ Ald.: om. cett. 29 φύσει καὶ
 Spengel: φυσικαὶ codd.: naturales A¹ 31 γὰρ ἄλλον L: ἄλλον γὰρ PC
 32 <δ'> suppl. Ross 32-3 διὸ . . . σωφροσύνην om. Marc. 34 ἐν
 ante τοῖς add. C 1234^b 5 ὦσιν Marc.²: εἰσὶν Π Marc.¹ οἱ om.
 Ald. 8 πρότερον Fritzsche: πρῶτα codd. 9 τε Ald., et, ut
 vid., A¹ (paucitas . . . et quod): δὲ codd. ἡλιθιότης post οἶον add. P²
 10 ἐναντιώτατον L

- τὸ δὲ τρίτον, ὅτι τὸ ὁμοιότερον ἦττον ἐναντίον φαίνεται, ὅσον 16
 πέπονθε τὸ θάρσος πρὸς τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀσωτία πρὸς ἐλευ-
 13 θεριότητα.
 13 περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἀρετῶν τῶν ἐπαινετῶν
 εἴρηται σχεδόν· περὶ δὲ δικαιοσύνης ἤδη λεκτέον.

H

- περὶ φιλίας, τί ἐστὶ καὶ ποῖόν τι, καὶ τίς ὁ φίλος, I
 καὶ πότερον ἢ φιλία μοναχῶς λέγεται ἢ πλεοναχῶς, καὶ
 20 εἰ πλεοναχῶς, ποσαχῶς, ἔτι δὲ πῶς χρηστέον τῷ φίλῳ
 καὶ τί τὸ δίκαιον τὸ φιλικόν, ἐπισκεπτέον οὐθενὸς ἦττον τῶν
 περὶ τὰ ἦθη καλῶν καὶ αἰρετῶν. τῆς τε γὰρ πολιτικῆς ἔργον 2
 εἶναι δοκεῖ μάλιστα ποιῆσαι φιλίαν, καὶ τὴν ἀρετὴν διὰ
 τοῦτό φασιν εἶναι χρήσιμον· οὐ γὰρ ἐνδέχεσθαι φίλους ἑαυτοῖς
 25 εἶναι τοὺς ἀδικουμένους ὑπ' ἀλλήλων. ἔτι τὸ δίκαιον καὶ τὸ 3
 ἄδικον περὶ τοὺς φίλους εἶναι μάλιστα πάντες φαμέν (καὶ ὁ
 αὐτὸς δοκεῖ ἀνῆρ εἶναι {καὶ} ἀγαθὸς καὶ φίλος, καὶ φιλία
 ἠθικὴ τις εἶναι ἕξις), καὶ ἐάν τις βούληται ποιῆσαι ὥστε μὴ
 ἀδικεῖν, ἅλις φίλους ποιῆσαι· οἱ γὰρ ἀληθινοὶ φίλοι οὐκ
 30 ἀδικοῦσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐὰν δίκαιοι ᾖσιν, οὐκ ἀδικήσουσιν· 4
 ἢ ταῦτόν ἄρα ἡ ἐγγύς τι ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ φιλία. πρὸς 5
 δὲ τούτοις τῶν μεγίστων ἀγαθῶν τὸν φίλον εἶναι ὑπολαμβά-
 νομεν, τὴν δὲ ἀφιλίαν καὶ τὴν ἐρημίαν δεινότατον, ὅτι ὁ
 βίος ἅπας καὶ ἡ ἐκούσιος ὁμιλία μετὰ τούτων· μετ' οἰκείων

1234^b 18-22 = EN 1155^a322-35^a4 = EN 1155^a3-31

11 ἐναντιώτερον L 12 τὸ θάρσος πρὸς τὴν ἀνδρείαν Bonitz (recte):
 θράσος . . . θάρσος PC: θάρσος . . . θράσος L: *audacia ad fortitudinem* A¹
 (cf. 20^b39) ἀσωτεία codd. 14 περὶ . . . λεκτέον om. PC
 λέγεται L 19 ἡ φιλία post λέγεται L 20 ποσαχῶς Russell:
 πόσα ἐστὶν codd.: πόσα ἐστὶν <εἶδη> Bonitz 27 {καὶ} secl. Russell:
 hab. codd. 28 ποιῆσαι] πείσαι dubitanter Richards 29 ἅλις
 Jackson ((1), 49): ἀλλ' εἰς codd.: ἀλλήλοις Casaubon: an ἀληθινούς vel
 ἀληθεῖς? Mingay (53-5), cf. Décarie ποιῆσαι] ποιήσσει Spengel
 32 εἶναι L: om. PC

γὰρ ἡ μετὰ συγγενῶν ἡ μεθ' ἐταίρων συνδιημερεύομεν ἡ 1235^a
 6 τέκνων ἡ γονέων ἡ γυναικός. καὶ τὰ ἴδια δίκαια τὰ πρὸς
 τοὺς φίλους ἐστὶν ἐφ' ἡμῖν μόνον, τὰ δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους νενο-
 μοθέτῃται, καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. 4

7 ἀπορεῖται δὲ πολλὰ περὶ τῆς 4
 φιλίας, πρῶτον μὲν ὡς οἱ ἔξωθεν περιλαμβάνοντες καὶ 5
 ἐπὶ πλέον λέγοντες· δοκεῖ γὰρ τοῖς μὲν τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ
 εἶναι φίλον, ὅθεν εἴρηται

ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον· 7

καὶ γὰρ

κολοῖς παρὰ κολοῖον·
 ἔγνω δὲ φῶρ τε φῶρα, καὶ λύκος λύκον.

8 οἱ δὲ φυσιολόγοι καὶ τὴν ὅλην φύσιν διακοσμοῦσιν ἀρχὴν λαβόν- 10
 τες τὸ τὸ ὅμοιον ἰέναι πρὸς τὸ ὅμοιον, διὸ Ἐμπεδοκλῆς καὶ τὴν
 κῦνα ἔφη καθῆσθαι ἐπὶ τῆς κεραμίδος διὰ τὸ ἔχειν πλεῖστον
 9 ὅμοιον. οἱ μὲν οὖν οὕτω τὸ φίλον λέγουσιν· οἱ δὲ τὸ ἐναν-
 τίον τῷ ἐναντίῳ φασὶν εἶναι φίλον. τὸ μὲν γὰρ ἐρώμενον καὶ
 ἐπιθυμητὸν πᾶσιν εἶναι φίλον, ἐπιθυμεῖ δὲ οὐ τὸ ξηρὸν τοῦ 15
 ξηροῦ, ἀλλ' ὑγροῦ, ὅθεν εἴρηται

ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖα

καὶ τὸ

μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

ἡ δὲ μεταβολὴ εἰς τοῦναντίον. τὸ δ' ὅμοιον ἐχθρὸν τῷ ὁμοίῳ· καὶ 17
 γὰρ

κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει,

1235^a 4-29 = EN 1155^a 32-^b9

1235^a 1 ἐταίρων Marc.: ἐτέρων Π
 (cf. 39^b7) 7 αἰεὶ L: om. C: αἰεὶ P
 PC: τὸν L 15 ἐπιθυμεῖν Fritzsche
 vel τὸ ξηρὸν οὐ τοῦ ξηροῦ Russell
 Marc. μεταβολή· πάντων γὰρ γλυκύ C

5 παραλαμβάνοντες Spengel
 8 παρὰ] περὶ C 13 τὸ¹
 15-16 οὐ τοῦ ξηροῦ τὸ ξηρὸν
 16 ἀλλ' ὑγροῦ] ἀλλὰ τοῦ ὑγροῦ
 17 ἔχει post ὅμοιον add. L

καὶ τὰ ἀπὸ τῶν αὐτῶν τρεφόμενα πολέμια ἀλλήλοις ζῶα.
20 αὐται μὲν οὖν αἱ ὑπολήψεις τοσοῦτον διεστᾶσιν. αἱ μὲν γὰρ 10
τὸ ὁμοιον φίλον, τὸ δ' ἐναντίον πολέμιον,

τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
τοῦλασσον, ἐχθρᾶς τε ἡμέρας κατάρχεται,

ἔτι δὲ καὶ οἱ τόποι κεχωρισμένοι τῶν ἐναντίων, ἡ δὲ φιλία 11
25 δοκεῖ συνάγειν· οἱ δὲ <τὰ> ἐναντία φίλα, καὶ Ἡράκλειτος
ἐπιτιμᾷ τῷ ποιήσαντι

ὥς ἔρις ἔκ τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,

οὐ γὰρ ἂν εἶναι ἀρμονίαν μῆ ὄντος ὀξέος καὶ βαρέος, οὐδὲ τὰ
29 ζῶα ἄνευ θήλεος καὶ ἄρρενος ἐναντίων ὄντων.
29 δύο μὲν αὐται δόξαι 12
30 περὶ φιλίας εἰσὶ, λίαν τε καθόλου <καὶ> κεχωρισμένα τοσοῦτον·
ἀλλαι δὲ ἤδη ἐγγυτέρω καὶ οἰκείαι τῶν φαινομένων. τοῖς μὲν γὰρ
οὐκ ἐνδέχεται δοκεῖ τοὺς φαύλους εἶναι φίλους, ἀλλὰ μόνον τοὺς
ἀγαθοὺς· τοῖς δ' ἄτοπον εἰ μῆ φιλοῦσιν αἱ μητέρες τὰ τέκνα
(φαίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς θηρίοις ἐνοῦσα φιλία· προαποθνήσκειν 13
35 γοῦν αἰροῦνται τῶν τέκνων)· τοῖς δὲ τὸ χρήσιμον δοκεῖ φίλον εἶναι 14
μόνον. σημεῖον δ' ὅτι καὶ διώκουσι ταῦτα πάντες, τὰ δὲ ἄχρηστα
καὶ αὐτοὶ αὐτῶν ἀποβάλλουσιν (ὥσπερ Σωκράτης ὁ γέρων
ἔλεγε τὸν πτυέλων καὶ τὰς τρίχας καὶ τοὺς ὄνυχας παρα-
βάλλων), καὶ τὰ μόρια ὅτι ῥίπτουμιν τὰ ἄχρηστα, καὶ τέλος
1235^b τὸ σῶμα, ὅταν ἀποθάνῃ· ἄχρηστος γὰρ ὁ νεκρός. (οἷς δὲ
χρήσιμον, φυλάττουσιν, ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ.) ταῦτα δὲ πάντα 15

29–^b12 = EN 1155^b9–16

19 τὰ ἀπὸ] τὰ πό . . . ζῶα versum trochaicum hic latere susp. Jackson
(1), 149–50) 20 αἱ] οἱ Fritzsch: ἡ Spengel 23 ἐχθρᾶς PC
(cl. E. Ph. 540): ἐχθρᾶς L τε CL: θ' P ἡμέρας PC (cl. E. Ph. 540):
ἡμέρα L 25 <τὰ> suppl. Bekker: om. codd. 27 καὶ codd.:
ἐκ τ' Il. 18. 107: κάξ Rackham 29 οὖν post μὲν suppl. Susemihl
30 <καὶ> suppl. Casaubon κεχωρισμένα Marc. 31 ἐγγύτεραι L
οἰκειότεραι Rackham 35 γοῦν Fritzsch: οὖν codd. 37 αὐτοὶ
αὐτῶν Bonitz, e X. Mem. 1. 2. 53: αἱ τοιαῦται τῶν < . . . > codd.: φύσεως
post τῶν suppl. Sylburg, πορνῶν v. Fragstein

δοκεῖ μὲν ὑπεναντία ἀλλήλοις εἶναι. τό τε γὰρ <ὅμοιον>
 ἄχρηστον τῷ ὁμοίῳ, καὶ ἐναντιότητος ὁμοιότητος ἀπέχει πλεῖστον,
 καὶ τὸ ἐναντίον ἀχρηστότατον τῷ ἐναντίῳ· φθαρτικὸν γὰρ τοῦ
 16 ἐναντίου τὸ ἐναντίον. ἔτι δοκεῖ τοῖς μὲν ῥᾶδιον τὸ κτήσασθαι
 φίλον· τοῖς δὲ σπανιώτατον γινῶναι, καὶ οὐκ ἐνδέχεσθαι ἄνευ
 ἀτυχίας (τοῖς γὰρ εὖ πράττουσι βούλονται πάντες δοκεῖν
 17 φίλοι εἶναι)· οἱ δ' οὐδὲ τοῖς συνδιαμένουσιν ἐν ταῖς ἀτυχίαις
 ἄξιόυσι πιστεῦναι, ὥς ἐξαπατώντας καὶ προσποιουμένους, ἵνα 10
 κτῆσωνται διὰ τῆς τῶν ἀτυχούντων ὁμιλίας πάλιν εὐτυχούν-
 των φιλίαν.

II ληπτέος δὴ λόγος ὅστις ἡμῖν ἅμα τὰ τε δοκοῦντα περὶ τού-
 των μάλιστα ἀποδώσει, καὶ τὰς ἀπορίας λύσει καὶ τὰς ἐναντιώ-
 σεις. τοῦτο δ' ἔσται, ἐὰν εὐλόγως φαίνεται τὰ ἐναντία δοκοῦντα· 15
 μάλιστα γὰρ ὁμολογούμενος ὁ τοιοῦτος ἔσται λόγος τοῖς φαι-
 νομένοις. συμβαίνει δὲ μένειν τὰς ἐναντιώσεις, ἐὰν ἔστι <μὲν> ὥς
 ἀληθὲς ἢ τὸ λεγόμενον, ἔστι δ' ὥς οὐ. 18

2 ἔχει δ' ἀπορίαν καὶ πό- 18
 τερον τὸ ἡδὺ ἢ τὸ ἀγαθὸν ἔστι τὸ φιλούμενον. εἰ μὲν γὰρ φιλοῦ-
 μεν οὐ ἐπιθυμοῦμεν, καὶ μάλιστα ὁ ἔρως τοιοῦτον (οὐθεὶς γὰρ 20

ἐραστῆς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ),

ἢ δὲ ἐπιθυμία τοῦ ἡδέος, ταύτη μὲν τὸ φιλούμενον τὸ ἡδὺ, εἰ δὲ
 ὁ βουλόμεθα, τὸ ἀγαθόν· ἔστι δ' ἕτερον τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀγαθόν.
 3 περὶ δὲ τούτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν συγγενῶν τούτοις πει-
 ρατέον διορίσαι, λαβούσιν ἀρχὴν τήνδε. τό γὰρ ὀρεκτὸν καὶ 25
 βουλευτὸν ἢ τὸ ἀγαθόν ἢ τὸ φαινόμενον ἀγαθόν. διὸ καὶ τὸ
 ἡδὺ ὀρεκτὸν· φαινόμενον γὰρ τι ἀγαθόν· τοῖς μὲν γὰρ δοκεῖ,
 τοῖς δὲ φαίνεται καὶ μὴ δοκῇ· οὐ γὰρ ἐν ταύτῳ τῆς ψυχῆς

1235^b 13-36^a7 = EN 1155^b17-27

1235^b 3 <ὅμοιον> suppl. Fritzsche (cl. MM 1208^b19, 1209^a38)
 7 τὸ post σπανιώτατον suppl. Ross 8 ἀτυχίας fort. V: εὐτυχίας
 codd., dubitanter Dirlmeier 13 δὴ] δὲ L λόγος Laur. 81. 4 (cf.
 35^b16): λοιπὸς cett.: τρόπος Sylburg τε om. CL 17 <μὲν>
 suppl. Casaubon 19-20 φιλοῦμεν οὐ Bonitz: φιλούμενον codd.
 24 δὲ P: om. cett.: δὴ Susemihl

ἡ φαντασία καὶ ἡ δόξα. ὅτι μέντοι φίλον καὶ τὸ ἀγαθὸν 4
30 καὶ τὸ ἡδύ, δηλον.

30 τούτου δὲ διωρισμένου ληπτέον ὑπόθεσιν
ἐτέραν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν τὰ μὲν ἀπλῶς ἐστὶν ἀγαθὰ, τὰ
δὲ τινί, ἀπλῶς δὲ οὐ. καὶ τὰ αὐτὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ καὶ ἀπλῶς
ἡδέα. τὰ μὲν γὰρ τῷ ὑγιαίνοντί φαμεν σώματι συμφέ-
ροντα ἀπλῶς εἶναι σώματι ἀγαθὰ, τὰ δὲ τῷ κάμνοντι οὐ,
35 οἷον φαρμακείας καὶ τομᾶς. ὁμοίως δὲ καὶ ἡδέα ἀπλῶς 5
σώματι τὰ τῷ ὑγιαίνοντι καὶ ὀλοκλήρῳ, οἷον τὸ ἐν τῷ
φωτὶ ὄραν καὶ οὐ τὸ ἐν τῷ σκότει· καίτοι τῷ ὀφθαλμιῶντι
ἐναντίως. καὶ οἶνος ἡδίων οὐχ ὁ τῷ διεφθαρμένῳ τὴν γλῶτ-
ταν ὑπὸ οἰνοφλυγίας, ἐπεὶ οὗτοί γε ὄξος παρεγχέουσιν, ἀλλὰ
1236^a τῇ ἀδιαφθόρῳ αἰσθήσει. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ψυχῆς, καὶ οὐχ 6
ἀ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς θηρίοις, ἀλλ' ἀ τοῖς καθεστῶσιν·
ἀμφοτέρων γοῦν μεμνημένοι ταυθ' αἰρούμεθα. ὥς δ' ἔχει 7
παιδίον καὶ θηρίον πρὸς ἄνθρωπον καθεστῶτα, οὕτως ἔχει ὁ
5 φαῦλος καὶ ἄφρων πρὸς τὸν ἐπιεικῆ καὶ φρόνιμον. τούτοις
δὲ ἡδέα τὰ κατὰ τὰς ἑξεῖς· ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ
7 τὰ καλά.

7 ἐπεὶ οὖν τὰ ἀγαθὰ πλεοναχῶς (τὸ μὲν γὰρ τῷ 8
τοιόνδ' εἶναι λέγομεν ἀγαθόν, τὸ δὲ τῷ ὠφέλιμον καὶ χρή-
σιμον), ἔτι δὲ τὸ ἡδύ τὸ μὲν ἀπλῶς καὶ ἀγαθὸν ἀπλῶς,
10 τὸ δὲ τινι ἢ φαινόμενον ἀγαθόν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν
ἀψύχων δι' ἕκαστον τούτων ἐνδέχεται ἡμᾶς αἰρεῖσθαι τι
καὶ φιλεῖν, οὕτω καὶ ἄνθρωπον. τὸν μὲν γὰρ <τῷ> τοιόνδε

1236^a 7-15 = EN 1155^b27-1156^a5

29 φίλον] φιλοῦμεν Jackson ((1), 149-50, cl. 35^b19) 31 μὲν om. L
34 οὐ om. PC 37 ὄραν] ζῆν Jackson ((1), 149-50) καὶ om. PC
39 οὗτοί γε Robinson: οὔτε γε L: οὔτε PC: οὔτε τε Laur. 81. 4 V: ἐνίοτε vel
ἐστὶν ὅτε Richards: an οὔτε <διακρίνουσιν οὐδ' εἴ γ'> ὄξος παρεγχέουσιν?
Mingay (55-6) ἀλλὰ] ἀλλ' ἀ Fritzsche: ἀλλ' ὁ Ross 1236^a 2 ἀλλ' ἀ
Fritzsche: ἀλλὰ codd. 8 τὸ ἀγαθόν Spengel 9 ἔτι δὲ Bonitz:
ἐπεὶ δὲ CL: ἐπεὶ δὲ P: ἐπειδὴ Bekker 10 ἢ codd.: non vert. A¹,
secl. Spengel: καὶ Breier (vide Susemihli praef., vii) 12 οὕτω
Bonitz: ὥσπερ codd. <τῷ> suppl. Bonitz: om. codd.: <ὅτι> τοιόσδε (cl.
36^a13) vel <ῆ> τοιόνδε Richards

καὶ δι' ἀρετὴν, τὸν δ' ὅτι ὠφέλιμος καὶ χρήσιμος, τὸν δ' ὅτι
 ἡδὺς καὶ δι' ἡδονήν. φίλος δὴ γίνεται ὅταν φιλούμενος ἀν-
 τιφιλῇ, καὶ τοῦτο μὴ λανθάνῃ πως αὐτοῦς.

15

9

ἀνάγκη ἄρα 15

- τρία φιλίας εἶδη εἶναι, καὶ μήτε καθ' ἐν ἀπάσας μηδ' ὡς
 εἶδη ἐνὸς γένους, μήτε πᾶμπαν λέγεσθαι ὁμωνύμως. πρὸς
 μίαν γὰρ τινα λέγονται καὶ πρῶτην, ὥσπερ τὸ ἱατρικόν·
 καὶ <γὰρ> ψυχὴν ἱατρικὴν καὶ σῶμα λέγομεν καὶ ὄργανον καὶ
 10 ἔργον, ἀλλὰ κυρίως τὸ πρῶτον. πρῶτον δ' οὐ λόγος ἐν ἡμῖν 20
 ὑπάρχει. οἷον ὄργανον ἱατρικόν, ᾧ ἂν ὁ ἱατρός χρήσαιο·
 ἐν δὲ τῷ τοῦ ἱατροῦ λόγῳ οὐκ ἔστιν ὁ τοῦ ὄργανου. ζητεῖται
 11 μὲν οὖν πανταχοῦ τὸ πρῶτον· διὰ δὲ τὸ <τὸ> καθόλου εἶναι
 πρῶτον λαμβάνουσιν καὶ <τὸ> πρῶτον καθόλου, τοῦτο δ' ἐστὶ
 ψεῦδος. ὥστε καὶ περὶ τῆς φιλίας οὐ δύνανται πάντ' ἀποδιδό- 25
 ναι τὰ φαινόμενα. οὐ γὰρ ἐφαρμόττοντος ἐνὸς λόγου οὐκ
 οἴονται <τὰς> ἄλλας φιλίας εἶναι· αἱ δ' εἰσὶ μὲν, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως
 12 εἰσίν· οἱ δ' ὅταν ἡ πρώτη μὴ ἐφαρμόττῃ, ὡς οὐσαν καθόλου
 13 ἄν, εἴπερ ἦν πρώτη, οὐδ' εἶναι φιλίας τὰς ἄλλας φασίν. ἔστι
 δὲ πολλὰ εἶδη φιλίας· τῶν γὰρ ῥηθέντων ἦν ἡδη, ἐπειδὴ 30
 διώρισταί τριχῶς λέγεσθαι τὴν φιλίαν. ἡ μὲν γὰρ διώρι-
 σται δι' ἀρετὴν, ἡ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον, ἡ δὲ διὰ τὸ ἡδύ.
 14 τούτων ἡ μὲν διὰ τὸ χρήσιμόν ἐστιν ἡ {διὰ} τῶν πλείστων
 φιλία (διὰ γὰρ τὸ χρήσιμοι εἶναι φιλοῦσιν ἀλλήλους, καὶ
 μέχρι τούτου, ὥσπερ ἡ παροιμία 35

15-32 = EN 1155^a6-1433-36^b 17 = EN 1156^a14-^b6

14 δὴ] δὲ Jackson ((2), 145): δὲ δὴ Dirlmeier 15 λανθάνῃ L:
 λανθάνει PC: λανθάνειν Marc. 16 εἶδη om. C μηδ' Sussehl (cl.
 36^b23-6): μὴθ' codd. 18-19 ἱατρικόν· καὶ <γὰρ> ψυχὴν Bonitz (cl.
Metaph. 1003^b1): ἱατρικόν, καὶ ψυχὴν Jackson ((2), 145) 20 δ' PC:
 δὲ L: δι' (*per quod*) A¹ ἡμῖν codd.: πάσιν Bonitz: <πάσιν> ἡμῖν
 Richards 23 <τὸ> suppl. Solomon 23-4 εἶναι πρῶτον P:
 εἶναι τὸ³ πρῶτον CL 24 <τὸ> suppl. Spengel 27 <τὰς>
 suppl. Bonitz (cl. 36^a29) 28 οἱ Bekker: αἱ codd. οὐσα P, fort. V
 30 ἡδη L: εἶδη PC: τρία post ῥηθέντων suppl. Spengel: †τῶν . . . ἡδη†
 Russell 33 δ' post τούτων suppl. Ross διὰ post ἡ² hab. codd.:
 non vert. A¹: νὴ Δία Meineke 34 χρήσιμοι L Marc.², et, ut vid., A¹
 (*quia utiles*): χρήσιμον PC Marc.¹

Γλαῦκ' ἐπίκουρος ἀνὴρ τόσσον φίλος ἔσκε μάχεται,

καὶ

οὐκέτι γιγνώσκουσιν Ἀθηναῖοι Μεγαρήας),

- 38 ἡ δὲ δι' ἡδονῇ τῶν νέων (τούτου γὰρ αἰσθῆσιν ἔχουσιν· διὸ εὐμετά- 15
βολος φιλία ἢ τῶν νέων· μεταβαλλόντων γὰρ τὰ ἦθη κατὰ τὰς
1236^b ἡλικίας μεταβάλλει καὶ τὸ ἡδύ), ἡ δὲ κατ' ἀρετὴν τῶν βελτίστων. 16
φανερὸν δ' ἐκ τούτων ὅτι ἡ πρώτη φιλία ἢ τῶν ἀγαθῶν
ἐστὶν ἀντιφιλία καὶ ἀντιπροαίρεσις πρὸς ἀλλήλους. φίλον μὲν
γὰρ τὸ φιλούμενον τῷ φιλοῦντι, φίλος δὲ ὁ φιλούμενος καὶ ἀν-
5 τιφιλῶν. αὕτη μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις μόνον ὑπάρχει φιλία 17
(μόνον γὰρ αἰσθάνεται προαιρέσεως)· αἱ δ' ἄλλαι καὶ ἐν
τοῖς θηρίοις, καὶ τὸ χρήσιμον ἐπὶ μικρόν τι φαίνεται ἐνυ-
πάρχον καὶ πρὸς ἄνθρωπον τοῖς ἡμέροις καὶ πρὸς ἄλληλα,
οἷον τὸν τροχίλον φησὶν Ἡρόδοτος τῷ κροκοδείλῳ, καὶ ὡς
10 οἱ μάντιες τὰς συνεδρείας καὶ διεδρείας λέγουσιν. καὶ οἱ 18
φαῦλοι ἂν εἶεν φίλοι ἀλλήλοις καὶ διὰ τὸ χρήσιμον καὶ διὰ
τὸ ἡδύ. οἱ δ' ὅτι ἡ πρώτη οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς, οὗ φασι 19
φίλους εἶναι· ἀδικήσει γὰρ ὃ γε φαῦλος τὸν φαῦλον,
οἱ δ' ἀδικοῦμενοι οὐ φιλοῦσι σφᾶς αὐτούς. οὐδ' οὐ φιλοῦσι 20
15 μὲν, ἀλλ' οὐ τὴν πρώτην φιλίαν, ἐπεὶ τὰς γε ἑτέρας οὐθὲν
κωλύει. δι' ἡδονῇ γὰρ ὑπομένουσιν ἀλλήλους βλαπτόμενοι,
ὡς ἂν ὦσιν ἀκρατεῖς· οὐ δοκοῦσι δ' οὐδ' οἱ δι' ἡδονῇ φιλοῦν- 21

1236^b 17-37^b7 = EN 1156^b7-17, 33-1157^a12

36 τόσσον φίλος Fritzsche: τὸν σοφὸν φίλον codd.: τὸ σοφὸν φίλον fort.
V: cf. Archil. fr. 13 Diehl ἔσκε codd.: ἔστε Fick, fort. recte (vide LSJ)
37 Ἀθηναῖοι Oxon. A¹: Ἀθῆναι L: ἀληθῆναι PC 1236^b 4 φίλος δὲ ὁ
φιλούμενος Fritzsche: φίλος δὲ τῷ φιλουμένῳ codd. 5 ἡ post ὑπάρχει
suppl. Richards: φιλία secl. Ross 6 μόνον codd.: μόνος Spengel:
μόνοι . . . αἰσθάνονται dubitanter Russell 7 καὶ] οἷς ante καὶ suppl.
Bonitz, γὰρ post καὶ Richards 8 ἀνθρώπων CL ἄλληλα Casaubon:
ἄλλα codd. 12 οἱ PC: οὐ L 14 οὐδ' οὐ codd.: alii A¹: οἱ δὲ Ald.,
Sussemihl 15 οὐθὲν (nihil) A¹: οὐθεῖς codd. 16 ὑπομένουσιν
Bonitz: ὑπονοοῦσιν codd.: οὕτω νοοῦσιν Jackson ((2), 146) 17 ὡς ἂν
codd.: ἕως ἂν Jackson ((2), 146): ἥς ἂν Richards οὐδ' οἱ δι' PC, et, ut
vid., A¹ (ob voluptatem amantes): οὐ δι' L: οἱ δι' fort. V

τες ἀλλήλους φίλοι εἶναι, ὅταν κατ' ἀκρίβειαν ζητῶσιν, ὅτι
οὐχ ἡ πρώτη. ἐκείνη μὲν γὰρ βέβαιος, αὕτη δὲ ἀβέβαιος.
ἡ δ' ἐστὶ μὲν, ὥσπερ εἴρηται, φιλία, οὐκ ἐκείνη δέ, ἀλλ' 20
22 ἀπ' ἐκείνης. τὸ μὲν οὖν ἐκείνως μόνον λέγειν τὸν φίλον
βιάζεσθαι τὰ φαινόμενα ἐστὶ, καὶ παράδοξα λέγειν ἀναγ-
23 καῖον· καθ' ἓνα δὲ λόγον πάσας ἀδύνατον. λείπεται τοῖνυν οὕτως,
ὅτι ἐστὶ μὲν ὡς μόνη <ἡ> πρώτη φιλία, ἐστὶ δὲ ὡς πάσαι,
οὔτε ὡς ὁμώνυμοι καὶ ὡς ἔτυχον ἔχουσαι πρὸς ἑαυτάς, οὔτε 25
καθ' ἓν εἶδος, ἀλλὰ μάλλον πρὸς ἓν. 26

24 ἐπεὶ δ' ἀπλῶς ἀγα- 26
θὸν καὶ ἀπλῶς ἡδὺ τὸ αὐτὸ καὶ ἄμα, ἂν μὴ τι ἐμπο-
δίζῃ, ὁ δ' ἀληθινὸς φίλος καὶ ἀπλῶς ὁ πρῶτος ἐστίν, ἐστὶ
δὲ τοιοῦτος ὁ δι' αὐτὸν αὐτὸς αἰρετός (ἀνάγκη δ' εἶναι τοιοῦτον·
ὡς γὰρ βούλεται τις δι' αὐτὸν εἶναι τὰγαθὰ, ἀνάγκη καὶ 30
25 ταῦτον αἰρεῖσθαι εἶναι†), ὁ {δ'} ἀληθινὸς φίλος καὶ ἡδύς
ἐστὶν ἀπλῶς· διὸ δοκεῖ καὶ ὁ ὁπωσοῦν φίλος ἡδύς. 32
26 ἔτι δὲ 32

διοριστέον περὶ τούτου μάλλον· ἔχει <γὰρ> ἐπίστασιν, πότερον
{γὰρ} τὸ <γ'> αὐτῷ ἀγαθὸν ἢ τὸ ἀπλῶς ἀγαθὸν φίλον, καὶ
πότερον τὸ κατ' ἐνέργειαν φιλεῖν μεθ' ἡδονῆς, ὥστε καὶ τὸ 35
φιλητὸν ἡδύ, ἢ οὐ. ἄμφω γὰρ εἰς ταῦτ' συνακτέον· τά τε
γὰρ μὴ ἀπλῶς ἀγαθὰ ἀλλὰ κακὰ τύχη, ἀπλῶς φευκτά· καὶ
τὸ μὴ αὐτῷ ἀγαθὸν οὐθὲν πρὸς αὐτόν. ἀλλὰ τοῦτ' ἐστὶν ὁ

19 βίαιος C 21 τὸν φίλον codd.: τὴν φιλίαν Jackson ((2),
146, cl. 36^b 23 πάσας) 23 πάσαι C ἀδύνατον Bonitz: δυνατόν
codd. λύπεται C 24 <ἡ> suppl. Bekker: om. codd. (cf. 36^a 27)
25 ἔτυχεν C 26-32 †ἐπεὶ . . . ἡδύς† Solomon 26 δ'] δὲ
<τὸ> Spengel 27 τι (quid) A¹: τις codd. 28 ἀληθινῶς Ross
29 δέ] ὁ Ross δι' αὐτὸν αὐτὸς] δι' αὐτὸν αὐτὸς L: δι' αὐτὸν αὐτόν P¹: ὁ δὲ
δι' αὐτὸν αἰρετός P²: δι' αὐτὸν αὐτόν C: αὐτὸς δι' αὐτόν (vel αὐτόν)
Richards 30 ὡς codd.: ὡ Spengel 31 ἀν αὐτόν <δι'
αὐτόν> αἰρεῖσθαι {εἶναι}?: δι' αὐτόν αἰρετόν Spengel {δ'} secl. Spengel
33-4 <γὰρ> ἐπίστασιν, πότερον {γὰρ} τό <γ'> Bas.³: ἐπίστασιν πότερον γὰρ
τὸ codd. 37 κακὰ τύχη, ἀπλῶς φευκτά Mingay: κακὰ ἀπλῶς τύχη
φευκτά codd.: ἂν post ἀπλῶς add. P²: κακὰ ἂν πως τύχη Jackson ((2), 148):
κακὰ ἂν οὕτως τύχη v. Arnim: κακὰ ἀπλῶς <κᾶν ἡδεὰ ὄντα> τύχη
Richards

- ζητείται, τὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ οὕτως εἶναι ἀγαθὰ. ἔστι γὰρ 27
1237^a αἰρετὸν μὲν τὸ ἀπλῶς ἀγαθόν, αὐτῷ δὲ τὸ αὐτῷ ἀγαθόν·
 ἃ δεῖ συμφωνῆσαι. καὶ τοῦτο ἡ ἀρετὴ ποιεῖ καὶ ἡ πολι-
 τικὴ ἐπὶ τούτῳ, ὅπως οἷς μήπω ἐστὶ γένηται. εὐθέτως δὲ καὶ
 πρὸ ὁδοῦ ἄνθρωπος ὢν (φύσει γὰρ αὐτῷ ἀγαθὰ τὰ ἀπλῶς
 5 ἀγαθὰ), ὁμοίως δὲ καὶ ἀνὴρ ἀντὶ γυναικὸς καὶ εὐφύης 28
 ἀφουός, διὰ τοῦ ἡδέος δὲ ἡ ὁδός· ἀνάγκη <γὰρ> εἶναι τὰ
 καλὰ ἡδέα. ὅταν δὲ ταῦτα διαφωνῇ, οὕτω σπουδαῖος τελέως·
 ἐνδέχεται γὰρ ἐγγενέσθαι ἀκρασίαν· τὸ γὰρ διαφωνεῖν
 9 τὰγαθὸν τῷ ἡδεῖ ἐν τοῖς πάθεσιν ἀκρασία ἐστίν.
 9 ὥστ' ἐπειδὴ 29
 10 ἡ πρῶτη φιλία κατ' ἀρετὴν, ἔσονται καὶ αὐτοὶ ἀπλῶς
 ἀγαθοί. τοῦτο δ' οὐχ ὅτι χρήσιμοι, ἀλλ' ἄλλον τρόπον·
 διχῶς γὰρ ἔχει τὸ τωδὶ ἀγαθὸν καὶ ἀπλῶς ἀγαθόν. καὶ
 ὁμοίως ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ὠφελίμου, καὶ ἐπὶ τῶν ἔξεων. ἄλλο 30
 γὰρ τὸ ἀπλῶς ὠφέλιμον καὶ †τὸ καλὸν τοιοῦτον† γυμνά-
 15 ζεσθαι πρὸς τὸ φαρμακεύεσθαι. ὥστε καὶ ἡ ἔξις ἡ ἀν-
 θρώπου ἀρετὴ. ἔστω γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῶν φύσει σπουδαίων· 31
 ἡ γὰρ τοῦ φύσει σπουδαίου ἀρετὴ ἀπλῶς ἀγαθόν, ἡ δὲ τοῦ
 μὴ ἐκείνω. ὁμοίως δὴ ἔχει καὶ τὸ ἡδύ. ἐνταῦθα γὰρ 32
 ἐπιστατέον καὶ σκεπτέον πότερόν ἐστιν ἄνευ ἡδονῆς φι-
 20 λία, καὶ τί διαφέρει, καὶ ἐν ποτέρῳ ποτ' ἐστὶ τὸ φιλεῖν, {καὶ}
 πότερον ὅτι ἀγαθός, καὶ εἰ μὴ ἡδύς, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο.

39 οὕτως codd.: αὐτῷ Bekker: αὐτῷ Ross **1237^a** 1 μὲν τὸ ἀπλῶς
 codd.: ἀπλῶς μὲν τὸ Richards αὐτῷ] αὐτῷ C αὐτῷ] αὐτῷ L
 2 τοῦτο ἡ Bekker: τοῦτον codd. 3 γένηται. ἐπὶ δὲ <...>, εὐθέτως
 suppl. Susemihl εὐθέτως] εὐθετος aut εὐθέτως <ἔχει> Richards 4 ὁ
 post ὁδοῦ suppl. Jackson ((2), 148) 5-6 εὐφύης ἀφουός Fritzschē:
 ἀφύης εὐφουός codd. 6 <γὰρ> suppl. Ross: ἀνάγκη καὶ PC: ἀνάγκη
 cett.: ἀλλ' ἀνάγκη vel ἀνάγκη δὲ Richards 7 ταῦτα Bussemaker:
 τοῦτο codd. σπουδαῖος Richards: σπουδαῖον codd. 8 τὸ L: τῷ
 PC 13 ὁξέων C 14 †τὸ καλὸν τοιοῦτον† corrupta: τὸ καλὸν
 τοιοῦτο Marc.: τὸ αὐτῷ οἶον τὸ Bonitz: τὸ κακὸν τοιοῦτον <ὄν> Richards:
 τοισδί, ὃν τρόπον Jackson ((2), 149) 15 ἡ ἀνθρώπου codd. (cf. Pl.
Euthd. 274e2): ἡ ἀνθρώπου Fritzschē 17 γὰρ codd.: ἄρα Susemihl
 ἡ²] εἰ CL 18 δὴ codd.: δὲ Jackson ((2), 149) 19 φιλίας in
 eras. C 20-1 καὶ ante πότερον add. L: non hab. PC 21 μὴ
 secl. Ross: ἡδύς, ἡ οὐ; ἀλλὰ διὰ τοῦτο; Spengel

- διχῶς δὴ λεγομένου τοῦ φιλεῖν, πότερον ὅτι ἀγαθὸν τὸ κατ'
 33 ἐνέργειαν οὐκ ἄνευ ἡδονῆς φαίνεται; δῆλον δ' ὅτι ὥσπερ
 ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης αἱ πρόσφατοι θεωρίαι καὶ μαθήσεις
 αἰσθηταὶ μάλιστα τῷ ἡδεῖ, οὕτω καὶ αἱ τῶν συνήθων ἀνα- 25
 γνωρίσεις, καὶ ὁ λόγος ὁ αὐτὸς ἐπ' ἀμφοῖν. φύσει γοῦν τὸ
 ἀπλῶς ἀγαθὸν ἡδὺ ἀπλῶς, καὶ οἷς ἀγαθόν, τούτοις ἡδύ.
 34 διὸ εὐθύς τὰ ὅμοια ἀλλήλοις χαίρει, καὶ ἀνθρώπῳ ἡδιστον
 ἄνθρωπος. ὥστ' ἐπεὶ καὶ ἀτελεῖ, δῆλον ὅτι καὶ τελειωθέντι.
 ὁ δὲ σπουδαῖος τέλειος. 30
- εἰ δὲ τὸ κατ' ἐνέργειαν φιλεῖν μεθ' 30
 ἡδονῆς ἀντιπροαίρεσις τῆς ἀλλήλων γνωρίσεως, δῆλον ὅτι
 καὶ ὅλως ἡ φιλία ἡ πρώτη ἀντιπροαίρεσις τῶν ἀπλῶς
 35 ἀγαθῶν καὶ ἡδέων, ὅτι ἀγαθὰ καὶ ἡδέα. ἔστι δ' αὕτη ἡ
 φιλία ἕξις ἀφ' ἧς ἡ τοιαύτη προαίρεσις. τὸ γὰρ ἔργον
 αὐτῆς ἐνέργεια, αὕτη δ' οὐκ ἔξω, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ φιλοῦντι, 35
 δυνάμει δὲ πάσης ἔξω· ἡ γὰρ ἐν ἐτέρῳ ἢ <ῆ> ἔτερον. διὸ
 36 τὸ φιλεῖν χαίρειν, ἀλλ' οὐ τὸ φιλεῖσθαι ἐστίν. τὸ μὲν γὰρ
 φιλεῖσθαι φιλητοῦ ἐνέργεια, τὸ δὲ καὶ φιλίας, καὶ τὸ μὲν
 ἐν ἐμψύχῳ, τὸ δὲ καὶ ἐν ἀψύχῳ· φιλεῖται γὰρ καὶ τὰ
 37 ἄψυχα. ἐπεὶ δὲ τὸ φιλεῖν τὸ κατ' ἐνέργειαν τῷ φιλουμένῳ 40
 {ὅ} ἐστὶ χρῆσθαι ἢ φιλούμενον, ὁ δὲ φίλος φιλούμενον 1237^b
 τῷ φίλῳ ἢ φίλος, ἀλλὰ μὴ ἢ μουσικὸς ἢ ἢ ἱατρικὸς· ἡδονὴ
 τοίνυν ἢ ἀπ' αὐτοῦ, ἢ αὐτός, αὕτη φιλική. αὐτὸν γὰρ φι-
 λεί, οὐχ ὅτι ἄλλος. ὥστ' ἂν μὴ χαίρη ἢ ἀγαθός, οὐχ ἡ
 38 πρώτη φιλία. οὐδὲ δεῖ ἐμποδίζειν οὐθέν τῶν συμβεβηκότων 5

22 ἀγαθόν (*bonum*) A¹: ἀγαθὸς codd. 25 αἰσθηταὶ] ἀγαπηταὶ
 dubitanter Robinson ἡδεῖ Fritzsche: εἶδει Π 26 γνωρίσεις C
 31 ἀντὶ προαιρέσεως L 32 ἡ² PC: om. L 33 αὕτη Oxon.:
 αὕτη cett. 36 δυνάμει δὲ πάσης codd.: δύναμις δὲ πάσα aut δυνάμει
 δὲ πάσαι Bonitz: δυνάμει δὲ <σωματικῆς> πάσης dubitanter Richards
 <ῆ> suppl. Bonitz 38 φιλεῖσθαι φιλητοῦ ἐνέργεια, τὸ δὲ καὶ φιλίας
 codd.: οὐ τοῦ post φιλεῖσθαι suppl. Rackham: φιλεῖσθαι φιλητοῦ, τὸ δὲ καὶ
 ἐνέργεια φιλίας vel φιλίας ἐνέργεια Richards: φιλεῖσθαι φιλητοῦ, ἐνέργεια
 {τὸ} δὲ κατὰ φιλίαν Dirlmeier 40 τῷ φιλουμένῳ Fritzsche: τὸ
 φιλούμενον codd. 1237^b 1 {ὅ} secl. Bonitz: hab. codd. 2 τῷ
 Bonitz: καὶ codd. ἢ om. L ἢ³ om. C ἱατρός Marc. 4 ἄλλος
 P²: ἄλλῳ P¹CL: ἄλλο Jackson ((2), 150) 5 δεῖ P²: *decet* A¹: δὴ P¹CL

μᾶλλον ἢ τὸ ἀγαθὸν εὐφραίνειν. τί γὰρ σφόδρα δυσώδης;
7 λείπεται· ἀγαπᾶται γὰρ τῷ εὐνοεῖν, συζῇ δὲ μή.

7

αὕτη 39

μὲν οὖν ἡ πρώτη φιλία, ἣν πάντες ὁμολογοῦσιν· αἱ δ' ἄλλαι
δι' αὐτὴν καὶ δοκοῦσι καὶ ἀμφισβητοῦνται. βέβαιον γάρ τι
10 δοκεῖ ἡ φιλία· μόνη δ' αὕτη βέβαιος. τὸ γὰρ κεκριμένον
βέβαιον, τὰ δὲ μὴ ταχὺ γινόμενα μηδὲ ῥαδίως {οὐ} ποιεῖ
τὴν κρίσιν ὀρθήν. οὐκ ἔστι δ' ἄνευ πίστεως φιλία βέβαιος· 40
ἡ δὲ πίστις οὐκ ἄνευ χρόνου. δεῖ γὰρ πείραν λαβεῖν, ὥσπερ
λέγει καὶ Θεόγυις·

15 οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός,
πρὶν πειραθείης ὥσπερ ὑποζυγίου.

οὐδ' ἄνευ χρόνου φίλος, ἀλλὰ βούλονται φίλοι, καὶ μάλιστα
λανθάνει ἡ τοιαύτη ἔξις ὥς φιλία. ὅταν γὰρ προθύμως 41
ἔχωσι φίλοι εἶναι, διὰ τὸ πάνθ' ὑπηρετεῖν τὰ φιλικὰ ἀλλή-
20 λους, οἴονται οὐ βούλεσθαι φίλοι, ἀλλ' εἶναι φίλοι. τὸ δ'
ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς φιλίας· οὐ
γὰρ εἰ βούλονται ὑγιαίνειν, ὑγιαίνουσιν, ὥστ' οὐδ' εἰ φίλοι
βούλονται, ἤδη καὶ φίλοι εἰσίν. σημεῖον δέ· εὐδιάβλητοι γὰρ 42
οἱ διακεείμενοι ἄνευ πείρας τοῦτον τὸν τρόπον· περὶ ὧν μὲν
25 γὰρ πείραν δεδώκασιν ἀλλήλοις, οὐκ εὐδιάβλητοι, περὶ ὧν
δὲ μή, πεισθεῖεν ἂν ὅταν σύμβολα λέγωσιν οἱ διαβάλλ-
οντες. ἅμα δὲ φανερόν ὅτι οὐδ' ἐν τοῖς φαύλοις αὕτη ἡ 43

1237^b 8-38^a30 = EN 1156^b17-32

6 τί codd.: εἰ Bekker 6-7 δυσώδης, λείπεται. Bekker: οἶον εἰ
σφόδρα δυσώδης γίνεται, < . . . > συζῇν δὲ μή Richards 7 τῷ
Fritzschē: τὸ codd. 8 ἣν Fritzschē: ἡ codd. 11 {οὐ} secl.
Bonitz: hab. codd. 13 οὐκ ἄνευ χρόνου] versum trochaicum
hic latere susp. Jackson ((2), 150-2) 15 οὐ γὰρ] οὐδὲ γὰρ
Thgn. 125 16 πειραθείης] πειρηθείης Thgn. 125 17 οὐδ' L:
οὐκ PC: οἱ δ' Fritzschē: οὐ δὴ Richards φίλος] <οὐ> φίλοι, ἀλλὰ
βούλονται <εἶναι> φίλοι Fritzschē 18 ὥς] <οὐκ> οὐσα Richards (sed
cf. 22^a41) 20 οὐ L: om. PC εἶναι post βούλεσθαι suppl.
Richards 22 εἰ¹ P²L: om. P¹C εἶναι post φίλοι suppl. Richards
23 εὐδιάλυτοι C

- φιλία· ἄπιστος γὰρ ὁ φαῦλος καὶ κακοήθης πρὸς πάντας·
 αὐτῷ γὰρ μετρεῖ τοὺς ἄλλους. διὸ εὐεξαπατητότεροί εἰσιν
 44 οἱ ἀγαθοί, ἂν μὴ διὰ πείραν ἀπιστῶσιν. οἱ δὲ φαῦλοι 30
 αἰροῦνται τὰ φύσει ἀγαθὰ ἀντὶ τοῦ φίλου, καὶ οὐθεὶς φιλεῖ
 μᾶλλον ἄνθρωπον ἢ πράγματα. ὥστ' οὐ φίλοι. οὐ γὰρ γί-
 νεται οὕτω κοινὰ τὰ φίλων· προσνέμεται γὰρ ὁ φίλος τοῖς
 πράγμασιν, οὐ τὰ πράγματα τοῖς φίλοις. 34
 45 οὐ γίνεται ἄρ' 34
 ἡ φιλία ἡ πρώτη ἐν πολλοῖς, ὅτι χαλεπὸν πολλῶν πείραν 35
 λαβεῖν· ἐκάστω γὰρ ἂν ἔδει συζῆσαι. οὐδὲ δὴ αἰρετέον
 46 ὁμοίως περὶ ἱματίου καὶ φίλου· καίτοι ἐν πάσι δοκεῖ τοῦ
 νοῦν ἔχοντος δυοῖν τὸ βέλτιον αἰρεῖσθαι, καὶ εἰ μὲν τῷ
 χεῖρονι πάλαι ἐχρήτο, τῷ βελτίονι δὲ μηδέπω, τοῦθ' αἰρε-
 τέον, ἀλλ' οὐκ ἀντὶ τοῦ πάλαι φίλου τὸν ἀγνώτα εἰ βελτίων 40
 οὐ γὰρ ἐστὶν ἄνευ πείρας οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας ὁ φίλος, 1238^a
 ἀλλὰ χρόνου δεῖ. διὸ εἰς παροιμίαν ἐλήλυθεν ὁ μέδιμνος τῶν
 47 ἀλῶν· ἅμα δὲ δεῖ μὴ μόνον ἀπλῶς ἀγαθὸν εἶναι, ἀλλὰ
 καὶ σοί, εἰ δὴ φίλος ἔσται σοί. {φίλος} ἀγαθὸς μὲν γὰρ
 ἀπλῶς ἐστὶ τῷ ἀγαθὸς εἶναι, φίλος δὲ τῷ ἄλλῳ ἀγαθός, 5
 ἀπλῶς <δ'> ἀγαθός καὶ φίλος, ὅταν συμφωνήσῃ ταύτ' ἄμφω,
 ὥστε ὁ ἐστὶν ἀπλῶς ἀγαθόν, τὸ αὐτὸ ἄλλῳ, εἰ καὶ μὴ
 48 ἀπλῶς μὲν σπουδαίῳ, ἄλλῳ δ' ἀγαθός, ὅτι χρήσιμος. τὸ
 δὲ πολλοῖς ἅμα εἶναι φίλον καὶ τὸ φιλεῖν κωλύει· οὐ
 γὰρ οἶόν τε ἅμα πρὸς πολλοὺς ἐνεργεῖν. - 10
 49 ἐκ δὴ τούτων φα- 10

33 τῶν post τὰ hab. C   προνέμεται L   34 ἄρ'] ἄρα Marc.:
 οὖν P²: unde A¹: om. P¹CL   36 ἔδει Bussemaker: δεῖ codd.
 37 φίλου] φίλοι L   37-8 τὸν νοῦν ἔχοντα PC   1238^a 1 οὐδὲ
 μιᾶς ἡμέρας P²: neque . . . unius diei A¹: οὐδὲ μίαν ἡμέραν C et, ut vid., P¹:
 οὐδεμίαν ἡμέραν L   3 δεῖ Bonitz: εἰ codd.   4 εἰ δὴ Fritzsche:
 εἶναι P: εἶεν L: εἶει (sic) C: εἰ ὁ Bussemaker: εἰ δὴ <ὁ> Dirlmeier
 {φίλος²} secl. Russell: καὶ post ἔσται suppl. Richards   6 <δ'> autem
 A¹: om. cett.   7 τὸ αὐτὸ Richards: τῷ τούτου P¹CL: τοῦτο P²: τὸ
 τούτου Marc.: τοιοῦτον καὶ Dirlmeier: an τοῦτο <καὶ>? Mingay (56-7), cf.
 Décarie   εἰ καὶ PC: ἡ καὶ L: ἡ εἰ Ald.: καὶ εἰ Richards   8 σπουδαῖος
 Fritzsche   9 φίλον Sylburg: φίλος codd.   κωλύει P²C: κωλύει
 P¹L   10 οἶόν τε] οἶονται C

νερόν ὅτι ὀρθῶς λέγεται ὅτι ἡ φιλία τῶν βεβαίων, ὥσπερ
ἡ εὐδαιμονία τῶν αὐτάρκων. καὶ ὀρθῶς εἴρηται

ἡ γὰρ φύσις βέβαιον, οὐ τὰ χρήματα

- (πολὺ δὲ καλλίον εἰπεῖν ὅτι ἡ ἀρετὴ τῆς φύσεως), καὶ ὅτι χρό- 50
15 νος λέγεται δεικνῦναι τὸν φιλούμενον, καὶ αἱ ἀτυχαίαι μᾶλλον τῶν
εὐτυχιῶν. τότε γὰρ δῆλον ὅτι κοινὰ <τὰ> τῶν φίλων (οὗτοι γὰρ
μόνοι ἀντὶ τῶν φύσει ἀγαθῶν καὶ φύσει κακῶν, περὶ αἱ εὐτυ-
χίαι καὶ αἱ δυστυχίαι, αἰροῦνται μᾶλλον ἄνθρωπον ἢ τούτων τὰ
μὲν εἶναι τὰ δὲ μὴ εἶναι)· ἡ δ' ἀτυχία δηλοῖ τοὺς μὴ ὄντως 51
20 ὄντας φίλους, ἀλλὰ διὰ τὸ χρήσιμον συντυχόντας. ὁ δὲ χρόνος
δηλοῖ ἀμφοτέρους· οὐδὲ γὰρ ὁ χρήσιμος ταχὺ δῆλος, ἀλλ'
ὁ ἡδὺς μᾶλλον. πλὴν οὐδ' ὁ ἀπλῶς ἡδὺς ταχύ. ὅμοιοι
γὰρ οἱ ἄνθρωποι τοῖς οἴνοις καὶ ἐδέσμασιν· ἐκείνων τε γὰρ
τὸ μὲν ἡδὺ ταχὺ δηλοῖ, πλείω δὲ χρόνον γινόμενον ἀηδὲς
25 καὶ οὐ γλυκύ, καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὁμοίως. ἔστι γὰρ καὶ τὸ
ἀπλῶς ἡδὺ τῷ τέλει ὀριστέον καὶ τῷ χρόνῳ. ὁμολογήσαιεν 52
δ' ἂν καὶ οἱ πολλοί, οὐκ ἐκ τῶν ἀποβαινόντων μόνον, ἀλλ'
ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πόματος καλοῦσι γλύκιον· τοῦτο γὰρ <οὐ> διὰ τὸ
ἀποβαῖνον οὐχ ἡδύ, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ συνεχές, ἀλλὰ τὸ
30 πρῶτον ἔξαπατάν.
30 ἡ μὲν οὖν πρώτη φιλία, καὶ δι' ἣν αἱ 53
ἄλλαι λέγονται, ἡ κατ' ἀρετὴν ἐστί, καὶ δι' ἣν δονῆν τὴν
ἀρετῆς, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· αἱ δ' ἄλλαι ἐγγίνονται

14 ἡ secl. Richards ὅτι² codd.: ὅ τε Jackson ((2), 152): ὁ Ross
15 φιλούμενον codd.: φίλον Jackson ((2), 152) 16 δηλονότι CL
<τὰ> add. P² 18 καὶ αἱ δυστυχίαι om. C, αἱ om. P 19 ἀτυχία
L: ἀτυχεῖα PC: εὐτυχία (successus) A¹ ὄντως] οὕτως PC 20 συντυχ-
όντας Russell: τυχόν P: τυχών C: ἀτυχ L: τυχόντας (comparatos) A¹: τοῦ
ὀνόματος post χρήσιμον suppl. Richards (cl. 48^b11), τὸ Dirlmeier
(cf. Allan (3), 149) 22 ταχύ (statim) A¹ Bonitz: ταχύς codd.
23 οἴνοις (vino) A¹: ὄνοις Π 24 ἡδὺ] γλυκύ Richards: om. PC, L
cum lac. χρόνῳ CL 25 καὶ³ CL: om. P 26 ὁμολογήσειε C
27 οὐκ codd.: ὅτι Fritzsche: οὐχ ὅτι Ross 28 <οὐ> suppl. Jackson
((2), 153) 30 ἔξαπατάν codd.: ἔξαπατᾶ Bussemaker 31 τῇν
P¹C: τῆς L et, ut vid., P²: ἀπ' post τῇν suppl. Fritzsche

φιλίαι καὶ ἐν παισὶ καὶ θηρίοις καὶ τοῖς φαύλοις. ὅθεν λέγεται, “ἤλιξ ἤλικα τέρπει” καὶ 34

κακὸς κακῶ <δὲ> συντέττηκεν ἡδονῇ. 34

- 54 ἐνδέχεται δὲ καὶ ἡδεῖς ἀλλήλοις εἶναι τοὺς φαύλους, 35
οὐχ ἢ φαῦλοι ἢ μηδέτεροι, ἀλλ’ οἶον ὠδικοὶ ἄμφω, ἢ
ὁ μὲν φιλωδὸς ὁ δ’ ὠδικὸς ἐστίν, καὶ ἢ πάντες ἔχουσιν
55 ἀγαθὸν καὶ ταύτη συναρμόττουσιν ἀλλήλοις· ἔτι χρήσιμοι
ἂν εἶεν ἀλλήλοις καὶ ὠφέλιμοι, οὐχ ἀπλῶς ἀλλὰ πρὸς τὴν
56 προαίρεσιν, ἢ <ἢ> οὐδέτεροι. ἐνδέχεται δὲ καὶ τὸν ἐπιεικῆ 1238^b
φαῦλῳ εἶναι φίλον. καὶ γὰρ χρήσιμος ἂν εἴη πρὸς τὴν
προαίρεσιν, ὁ μὲν φαῦλος πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν τῷ σπου-
δαίῳ, ὁ δὲ τῷ μὲν ἀκρατεῖ πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν, τῷ δὲ
φαῦλῳ πρὸς τὴν κατὰ φύσιν· καὶ βουλήσεται τὰ ἀγαθὰ, 5
ἀπλῶς μὲν τὰ ἀπλῶς, τὰ δ’ ἐκείνῳ ἐξ ὑποθέσεως, ἢ πενία
συμφέρει ἢ νόσοις, <καὶ> ταῦτα τῶν ἀπλῶς ἀγαθῶν ἔνεκα,
ὥσπερ καὶ {αὐτὸ} τὸ φάρμακον πιεῖν· οὐ γὰρ βούλεται <αὐτό>,
57 ἀλλὰ τοῦδ’ ἔνεκα βούλεται. ἔτι καθ’ οὓς τρόπους καὶ ἀλλή-
λοις οἱ μὴ σπουδαῖοι εἶεν ἂν φίλοι. εἴη γὰρ ἂν ἡδὺς οὐχ 10
ἢ φαῦλος, ἀλλ’ ἢ τῶν κοινῶν τινος μετέχει, οἶον εἰ μουσι-
κός. ἔτι ἢ ἔνι τι πᾶσιν ἐπιεικές· διὸ ἔνιοι ὁμιλητικοὶ εἶεν

1238^b 5-14 = Pol. 1332^a 10-21

34 <δὲ> suppl. Tauchnitz (cl. 39^b 22) συντέκεν CL ἡδονῇ C:
ἡδονή L 35 δὲ codd.: γάρ (nam) A¹ καὶ post εἶναι (et pravi)
suppl., ut vid., A¹ 36 οὐχ (non) A¹: καὶ codd. ἢ (quatenus) A¹: ἢ
L: οἱ PC 37 φιλωδὸς fort. V: φειδωλὸς codd. τι post ἔχουσιν
suppl. Fritzsche (cl. 38^b 12 et EN 1153^b 32), post ἀγαθὸν (38) Ross
38 ἀλλήλους L 1238^b 1 <ἢ> suppl. Bonitz, φαῦλοι ἢ post ἢ
Richards 1-2 τὸν ἐπιεικῆ φαῦλῳ Fritzsche: τὸν ἐπιεικῆ II: φαύλων
PC: φαῦλον L: τῷ ἐπιεικῇ φαῦλον (bono viro amicum malum) A¹
2 χρήσιμος P²V: χρήσιμον P¹CL 6 ἀπλῶς² Rieckher: ἀπλᾶ codd.
ἢ (quatenus) A¹: ἢ II 6-7 πενία συμφέρει ἢ νόσοις (paupertati aut
morbis confert) A¹: πενία . . . νόσος codd. 7 <καὶ> ταῦτα (idque) A¹:
ταῦτα codd.: post ταῦτα, δὲ suppl. Dirlmeier ἀπλῶς Rieckher: ἀπλῶν
codd. 8 {αὐτὸ} secl. Fritzsche: hab. codd. πιεῖν P²L: ποιεῖν
P¹C <αὐτό> suppl. Fritzsche, ἀπλῶς Richards 12 ἢ (quatenus)
A¹: ἢ II: εἰ Marc. ἐν Bekker: ἐνί P: ἐνί CL: ἐν (unum) A¹ εἶεν C
habeantur A¹: εἰσιν P¹L: εἰσιν <οὕτως> P²

ἄν καὶ σπουδαίῳ. ἢ ἢ προσαρμόττουσιν ἐκάστῳ· ἔχουσι
γὰρ τι πάντες τοῦ ἀγαθοῦ.

- 15 τρία μὲν οὖν εἶδη ταῦτα φιλίας· ἐν πάσι δὲ τούτοις III
κατ' ἰσότητά πως λέγεται ἢ φιλία. καὶ γὰρ οἱ κατ'
ἀρετὴν φίλοι ἐν ἰσότητί πως ἀρετῆς εἰσι φίλοι ἀλλήλοις.
ἄλλη δὲ διαφορὰ τούτων ἢ καθ' ὑπερβολήν, ὥσπερ θεοῦ 2
ἀρετῇ πρὸς ἄνθρωπον. τοῦτο γὰρ ἕτερον εἶδος φιλίας, καὶ
20 ὅλως ἄρχοντος καὶ ἄρχομένου, καθάπερ καὶ τὸ δίκαιον
ἕτερον· κατ' ἀναλογίαν γὰρ ἴσον, κατ' ἀριθμὸν δ' οὐκ ἴσον.
ἐν τούτῳ τῷ γένει πατὴρ πρὸς υἱὸν καὶ ὁ εὐεργέτης πρὸς
τὸν εὐεργετηθέντα. αὐτῶν δὲ τούτων διαφοραὶ εἰσὶν· ἄλλη <γὰρ> 3
πατὴρ πρὸς υἱὸν καὶ ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, αὕτη μὲν ὥς
25 ἄρχοντος καὶ ἄρχομένου ἢ δὲ εὐεργέτου πρὸς εὐεργετηθέντα.
ἐν ταύταις δὲ ἡ οὐκ ἔνεστιν ἡ οὐχ ὁμοίως τὸ ἀντιφιλεῖσθαι.
γελοῖον γὰρ, εἴ τις ἐγκαλοίῃ τῷ θεῷ, ὅτι οὐχ ὁμοίως {τῷ} 4
ἀντιφιλεῖ ὥς φιλεῖται, ἢ τῷ ἄρχοντι· {καὶ ἄρχομένῳ·}
φιλεῖσθαι γάρ, οὐ φιλεῖν, τοῦ ἄρχοντος, ἢ φιλεῖν ἄλλον
30 τρόπον. καὶ ἡδονὴ διαφέρει οὐδὲν ἢ τε τοῦ αὐτάρκους ἐπὶ τῷ 5
αὐτοῦ κτήματι ἢ παιδί, καὶ τοῦ ἐνδεοῦς ἐπὶ τῷ γινομένῳ.
ὥς δ' αὕτως καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τὴν χρῆσιν φίλων καὶ ἐπὶ 6
τῶν δι' ἡδονήν· οἱ μὲν κατ' ἰσότητα εἰσὶν, οἱ δὲ καθ' ὑπερο-

15-39 = EN 1158^b 1-19

13 μὴ post καὶ suppl. Bonitz (cl. 38^b 10) σπουδαίῳ PC: σπουδαῖοι
L: boni A¹ ἢ] εἰ P² ἢ P² quatenus A¹: εἰ CL: ἢ fort. P¹
17 ἀρετῆς εἰσι L: εἰσὶν ἀρετῆς PC 19 ἀρετῇ secl. Rackham, vel
ἀρετῇ vel κατ' ἀρετὴν, subaudito φιλία 22 δὲ post τούτῳ suppl.
Ross (sed cf. 28^a 9 et Denniston, 110) 23 <γὰρ> suppl. Russell:
ἄλλη L: ἄλλην PC: ἄλλαι Spengel 25 ἢ L: ἢ PC δὲ om. PC
27 {τῷ} om. P², secl. A¹: τῷ codd.: τὸ Bussemaker 28 ἀντιφιλεῖ
(vicissim ipse diligit) A¹: ἀντιφιλεῖσθαι codd. ὥς φιλεῖται P¹ CL: ὥς
φιλεῖ mg. P², addito ἴσως {καὶ ἄρχομένῳ·} secl. Walzer, hab. codd.: καὶ
<ὁ> ἀρχόμενος Fritzsche 30 καὶ] verum A¹: καίτοι Fritzsche: καὶ
<ἡ> Jackson ((2), 154) οὐδὲν Π: οὐθέν· (sic) Marc.: οὐδ' ἐν Jackson ((2),
154): secl. Spengel ἢ τε] εἰ τε L: εἶτε (sive) A¹: ἦττον Bonitz
31 αὐτοῦ P: αὐτοῦ CL ἢ post καὶ suppl. Ross 32 ὥς δ' αὕτως
PL: ὥς δ' αὐτῶς C: ὡσαύτως Marc. 33 οἱ¹ P²: om. P¹ CL εἰσὶν
ἐστιν CL

χῆν. διὸ καὶ οἱ ἐκείνως οἰόμενοι ἐγκαλοῦσιν, ἐὰν μὴ ὁμοίως
 7 χρήσιμοι καὶ εὖ ποιῶσιν, καὶ ἐπὶ τῆς ἡδονῆς. δῆλον δ' ἐν 35
 τοῖς ἐρωτικοῖς· τοῦτο γὰρ αἴτιον τοῦ μάχεσθαι ἀλλήλοις
 πολλάκις. ἀγνοεῖ γὰρ ὁ ἐρῶν ὅτι οὐχ ὁ αὐτὸς λόγος αὐτοῖς
 ἐπὶ τὴν προθυμίαν. διὸ εἶρηκεν Εὐνικός· {ὁ}

ἐρώμενος τοιαύτ' ἂν οὐκ ἐρῶν λέγοι.

οἱ δὲ νομίζουσι τὸν αὐτὸν εἶναι λόγον.

- IV ὥσπερ οὖν εἴρηται, τριῶν ὄντων εἰδῶν φιλίας, κατ' 1239^a
 ἀρετὴν κατὰ τὸ χρήσιμον καὶ κατὰ τὸ ἡδύ, αὗται πάλιν
 διήρηνται εἰς δύο· αἱ μὲν γὰρ κατὰ τὸ ἴσον αἱ δὲ καθ'
 2 ὑπεροχὴν εἰσίν. φιλίαι μὲν οὖν ἀμφοτέραι, φίλοι δ' οἱ
 κατὰ τὴν ἰσότητα· ἄτοπον γὰρ ἂν εἴη εἰ ἀνὴρ παιδίῳ 5
 φίλος, φιλεῖ δέ γε καὶ φιλεῖται. ἐνιαχοῦ δὲ φιλεῖσθαι
 μὲν δεῖ τὸν ὑπερέχοντα, ἐὰν δὲ φιλῇ, ὀνειδίζεται ὡς ἀνα-
 ξιον φιλῶν. τῇ γὰρ ἀξία τῶν φίλων μετρεῖται καὶ τινι
 3 ἴσῳ. τὰ μὲν οὖν δι' ἡλικίας ἔλλειψιν ἀνάξια ὁμοίως φι-
 λεῖσθαι, τὰ δὲ κατ' ἀρετὴν ἢ γένος ἢ κατὰ ἄλλην τοιαύ- 10
 την ὑπεροχὴν. αἰεὶ δὲ τὸν ὑπερέχοντα ἢ ἦττον ἢ μὴ φιλεῖν
 ἀξιούν, καὶ ἐν τῷ χρησίμῳ καὶ ἐν τῷ ἡδεῖ καὶ κατ' ἀρετὴν.
 4 ἐν μὲν οὖν ταῖς μικραῖς ὑπεροχαῖς εἰκότως γίνονται ἀμ-
 φισβητήσεις (τὸ γὰρ μικρὸν ἐνιαχοῦ οὐδὲν ἰσχύει, ὥσπερ
 ἐν ξύλου σταθμῷ, ἀλλ' ἐν χρυσίῳ· ἀλλὰ τὸ μικρὸν κακῶς 15
 κρίνουσιν· φαίνεται γὰρ τὸ μὲν οἰκεῖον ἀγαθὸν διὰ τὸ ἐγγύς

1239^a 1-^b5 = EN 1158^b20-1159^a33

34 ὡσι post ὁμοίως suppl. Casaubon 35 γὰρ post καὶ² suppl.
 Ross, ὁμοίως dubitanter Rackham 37 αὐτοῖς Fritzsche: τῆς codd.:
 τοῖς (in iis) A¹ 38 ἐπὶ τὴν προθυμίαν codd.: ἐστι τῆς προθυμίας
 Fritzsche εἶρηκεν Εὐνικός Russell (cf. Meineke, FCG i. 249): εἶρηκεν
 Αἴνικός Jackson ((1), 150-1; cf. Sud. 2. 172. 16, Adler): εὐρηκέναι νεῖκος
 P¹CL: εὐρηκε νεῖκος P² {ὁ} hab. codd., secl. Jackson ((1), 150-1), qui
 verum senarium hic latere susp. 1239^a 2 καὶ post ἀρετὴν suppl.
 Rackham (cl. 39^a12) 6 δε² om. CL, hab. P: γὰρ (nam) A¹
 8 τῶν φίλων] τὸ φιλεῖν Bonitz 11 αἰεὶ] δεῖ Cook Wilson, auctore
 Susemihlo 12 ἀξιον Bonitz 14 οὐδὲν ἰσχύει V: οὐδ' ἐν ἰσχύι
 codd. 15 ξύλου Marc., ligni A¹: ξύλω II 16 το² Marc.²:
 om. II Marc.¹

- μέγα, τὸ δ' ἄλλότριον διὰ τὸ πόρρω μικρόν)· ὅταν δὲ 5
 ὑπερβολὴ ᾗ, οὐδ' αὐτοὶ ἐπιζητοῦσιν ὥς δεῖ ἢ ἀντιφιλεῖσθαι
 ἢ ὁμοίως ἀντιφιλεῖσθαι, οἷον εἴ τις ἄξιοι τὸν θεόν. φανερόν 6
 20 δὴ ὅτι φίλοι μὲν, ὅταν ἐν τῷ ἴσῳ, τὸ ἀντιφιλεῖν δ' ἔστιν
 21 ἄνευ τοῦ φίλους εἶναι.
- 21 δῆλον δὲ καὶ διὰ τί ζητοῦσι μᾶλλον 7
 οἱ ἄνθρωποι τὴν καθ' ὑπεροχὴν φιλίαν τῆς κατ' ἰσότητα·
 ἅμα γὰρ ὑπάρχει οὕτως αὐτοῖς τό τε φιλεῖσθαι καὶ ἡ
 ὑπεροχή. διὸ ὁ κόλαξ παρ' ἐνίοις ἐντιμότερος τοῦ φίλου·
 25 ἅμφω γὰρ φαίνεσθαι ποιεῖ ὑπάρχειν τῷ κολακευομένῳ.
 μάλιστα δ' οἱ φιλότιμοι τοιοῦτοι· τὸ γὰρ θαυμάζεσθαι ἐν
 ὑπεροχῇ. φύσει δὲ γίνονται οἱ μὲν φιλητικοὶ οἱ δὲ φιλό- 8
 τιμοι. φιλητικὸς δὲ ὁ τῷ φιλεῖν χαίρων μᾶλλον ἢ τῷ
 φιλεῖσθαι· ἐκείνος δὲ φιλότιμος μᾶλλον. ὁ μὲν οὖν χαίρων
 30 τῷ θαυμάζεσθαι καὶ φιλεῖσθαι τῆς ὑπεροχῆς φίλος· ὁ δὲ
 τῆς ἐν τῷ φιλεῖν ἡδονῆς ὁ φιλητικός. ἔστι γὰρ ἀνάγκη <φιλεῖν>
 ἐνεργοῦντα· τὸ μὲν γὰρ φιλεῖσθαι συμβεβηκός· ἔστι γὰρ λαν-
 θάνειν φιλούμενον, φιλοῦντα δ' οὐ. ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὴν 9
 φιλίαν τὸ φιλεῖν μᾶλλον ἢ τὸ φιλεῖσθαι, τὸ δὲ φιλεῖ-
 35 σθαι κατὰ τὸ φιλητόν. σημεῖον δέ· ἔλοιτ' ἂν ὁ φίλος μᾶλ-
 λον, εἰ μὴ ἐνδέχοιτ' ἅμφω, γιγνώσκειν ἢ γιγνώσκεσθαι, οἷον
 ἐν ταῖς ὑποβολαῖς αἱ γυναῖκες ποιοῦσι, καὶ ἡ Ἀνδρομάχη
 ἢ Ἀντιφῶντος. καὶ γὰρ ἔοικε τὸ μὲν ἐθέλειν γινώσκεσθαι
 αὐτοῦ ἔνεκα, καὶ τοῦ πᾶσχειν τι ἄγαθὸν ἀλλὰ μὴ ποιεῖν,
 40 τὸ δὲ γινώσκειν τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ φιλεῖν ἔνεκα. διὸ καὶ 10

17 ὅταν-19 = EN 1158^b33-1159^a521-^b5 = EN 1159^a12-^b1

18 ὥς ἐπιζητοῦσι C 19 εἴ τις] οὐθεὶς Jackson ((2), 153) 20 δὴ
 PC: δὲ L οὐκ post δ' suppl. Fritzsche (sed cf. 39^a5-6) 21 διὰ τί
 PC: διατί L 24 ὁ] οὐ CL 31 τῆς . . . ἡδονῆς codd., Dirl-
 meier: τῇ . . . ἡδονῇ Spengel ὁ secl. Richards 31-2 ἔστι γὰρ
 ἀνάγκη <φιλεῖν> ἐνεργοῦντα Robinson: ἐνεστι γὰρ ἀνάγκη ἐνεργοῦντα codd.:
 ἐνεστι γὰρ ἀνάγκη ἐνεργοῦντι Richards 32 φιλεῖσθαι P² redamari
 L¹: φιλεῖν P¹CL 37 ὑποβολαῖς V (cl. EN 1159^a28 et Pl. R. 538a):
 ὑπερβολαῖς codd.: ὑπεκβολαῖς Casaubon 39 αὐτοῦ CL τί CL

τοὺς ἐμμένοντας τῷ φιλεῖν πρὸς τοὺς τεθνεώτας ἐπαινοῦμεν· **1239^b**
 γινώσκουσι γὰρ, ἀλλ' οὐ γινώσκονται. 2

οἱ μὲν οὖν πλείονες 2
 τρόποι φιλίας, καὶ πόσοι τρόποι, ὅτι τρεῖς, καὶ ὅτι τὸ
 φιλεῖσθαι καὶ ἀντιφιλεῖσθαι καὶ οἱ φίλοι διαφέρουσιν,
 V οἷ τε κατ' ἰσότητα καὶ οἱ καθ' ὑπεροχὴν, εἴρηται· ἐπεὶ δὲ 5
 τὸ φίλον λέγεται καὶ καθόλου μᾶλλον, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς
 ἐλέχθη, ὑπὸ τῶν ἔξωθεν συμπεριλαμβανόντων (οἱ μὲν
 γὰρ τὸ ὁμοίον φασιν εἶναι φίλον, οἱ δὲ τὸ ἐναντίον),
 λεκτέον καὶ περὶ τούτων πῶς εἰσι πρὸς τὰς εἰρημένας
 φιλίας. 10

2 ἀνάγεται δὲ τὸ μὲν ὁμοιον καὶ εἰς τὸ 10
 ἡδὺ καὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. τό τε γὰρ ἀγαθὸν ἀπλοῦν, τὸ δὲ
 κακὸν πολὺμορφον· καὶ ὁ ἀγαθὸς μὲν ὁμοιος αἰεὶ καὶ οὐ
 μεταβάλλεται τὸ ἦθος, ὁ δὲ φαῦλος καὶ ὁ ἄφρων οὐθὲν
 3 ἔοικεν ἔωθεν καὶ ἐσπέρας. διὸ ἐὰν μὴ συμμεταβάλλωσιν οἱ
 φαῦλοι, οὐ φίλοι ἑαυτοῖς, ἀλλὰ δίστανται· ἢ δ' οὐ βέβαιος 15
 φιλία οὐ φιλία. ὥστε οὕτως μὲν τὸ ὁμοιον φίλον, ὅτι <τὸ> ἀγα-
 θὸν ὁμοιον, ἔστι δὲ ὡς καὶ κατὰ τὸ ἡδύ· τοῖς γὰρ ὁμοίοις
 4 ταῦθ' ἡδέα, καὶ ἕκαστον δὲ φύσει αὐτὸ αὐτῷ ἡδύ. διὸ
 καὶ φωναὶ καὶ {αἱ} ἔξεις καὶ συνημερεύσεις τοῖς ὁμογενέσιν
 ἡδισται ἀλλήλοις, καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις· καὶ ταύτη ἐνδέ- 20
 χεται καὶ τοὺς φαῦλους ἀλλήλους φιλεῖν.

κακὸς κακῷ δὲ συντέτηκεν ἡδονῇ.

5 τὸ δ' ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ φίλον ὡς {τὸ} χρήσιμον· αὐτὸ
 γὰρ αὐτῷ τὸ ὁμοιον ἄχρηστον. διὸ δεσπότης δούλου δεῖται

1239^b 5-40^a7 = EN 1159^b 10-24

1239^b 7 ἀπό CL συμπεριλαμβανόντων Spengel (sed cf. 35^a5)
 13 δ² secl. Ross 14 συμμεταβάλλωσιν v.d. Mühl: συμβάλλωσιν
 codd. 15 βεβαία L 16 οὐ φιλία om. A¹ <τὸ²> suppl.
 Bonitz 17 τὰ ἦθη post ὁμοίοις add. P² 18 ταῦθ' Oxon.,
 eadem A¹: ταῦτ' P: ταῦθ' CL 19 ἔξεις L: αἱ ἔξεις PC: διαλέξεις
 Richards (sed cf. 39^b20) 22 κακῷ κακὸς ... ἡδοναῖς Stobaeus
 (E. fr. 296 Nauck) δὲ κακῷ L 23 {τὸ²} secl. Robinson
 24 αὐτῷ L

- 25 καὶ δοῦλος δεσπότου, καὶ γυνή καὶ ἀνὴρ ἀλλήλων, καὶ ἡδὺ
καὶ ἐπιθυμητὸν τὸ ἐναντίον ὡς χρήσιμον, καὶ οὐχ ὡς ἐν
τέλει ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ τέλος. ὅταν γὰρ τύχη οὗ ἐπιθυμεί,
ἐν τῷ τέλει μὲν ἐστίν, οὐκ ὀρέγεται δὲ τοῦ ἐναντίου, οἶον τὸ
θερμὸν τοῦ ψυχροῦ καὶ τὸ ξηρὸν τοῦ ὑγροῦ. ἔστι δὲ πῶς καὶ 6
- 30 ἡ τοῦ ἐναντίου φιλία τοῦ ἀγαθοῦ <φιλία>. ὀρέγεται γὰρ ἀλλήλων
διὰ τὸ μέσον· ὡς σύμβολα γὰρ ὀρέγεται ἀλλήλων διὰ τὸ οὕτω
γίνεσθαι ἐξ ἀμφοῖν ἐν μέσον. ἔτι κατὰ συμβεβηκὸς ἐστὶ 7
τοῦ ἐναντίου, καθ' αὐτὸ δὲ τῆς μεσότητος. ὀρέγονται γὰρ οὐκ
ἀλλήλων τὰναντία, ἀλλὰ τοῦ μέσου. ὑπερψυχθέντες γάρ,
35 ἐὰν θερμανθῶσιν, εἰς τὸ μέσον καθίστανται, καὶ ὑπερθερ-
μανθέντες, ἐὰν ψυχθῶσιν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
εἰ δὲ μή, αἰεὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ, οὐκ ἐν τοῖς μέσοις. ἀλλὰ χαί- 8
ρει ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἄνευ ἐπιθυμίας τοῖς φύσει ἡδέειν, οἱ
δὲ πᾶσι τοῖς ἐξιστάσι τῆς φύσει ἔξεως. τοῦτο μὲν οὖν 9
- 40 τὸ εἶδος καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ἐστίν· τὸ φιλεῖν δὲ γίνεται,
1240^a ὅταν ἢ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων. διὸ ἐνίοτε ἀνομοίοις χαίρουσιν,
οἶον αὐστηροὶ εὐτραπέλοις καὶ ὀξεῖς ῥαθύμοις. εἰς τὸ μέσον
γὰρ καθίστανται ὑπ' ἀλλήλων. κατὰ συμβεβηκὸς οὖν, ὥσ- 10
4 περ ἐλέχθη, τὰ ἐναντία φίλα, καὶ διὰ τὸ ἀγαθόν.
- 4 πόσα
- 5 μὲν οὖν εἶδη φιλίας, καὶ τίνες διαφοραὶ καθ' ἃς λέγονται
οἱ τε φίλοι καὶ οἱ φιλοῦντες καὶ οἱ φιλούμενοι, καὶ οὕτως
ὥστε φίλοι εἶναι καὶ ἄνευ τούτου, εἴρηται· περὶ δὲ VI
τοῦ αὐτὸν αὐτῷ φίλον εἶναι ἢ μή, πολλὴν ἔχει ἐπί-
σκεψιν. δοκεῖ γὰρ ἐνίοις μάλιστα ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ φί-
10 λος εἶναι, καὶ τούτῳ χρώμενοι κανόνι κρίνουσι τὴν πρὸς

1240^a 7-^b39 = EN 1166^a1-^b29

26 τῷ post ἐν suppl. Rackham 30 <φιλία>. suppl. Robinson,
vel dubitanter <ἐνεκα> 31 διὰ τὸ οὕτω Spengel: διὸ οὐ τὸ PC: διὸ οὐ
τῷ L 32 ἔτι] ὥστε Rieckher 37 ὅτι post ἐπιθυμία suppl.
Spengel 1240^a 3 οὖν] γάρ PC 6 οἱ³ om. Π 7 φίλοι]
φίλιαν dubitanter Dirlmeier δὲ om. C 8 τοῦ CL: om. P
αὐτὸν] αὐτὸν C 9 αὐτὸς] αὐτὸς C φίλω P 10 κρίνουσι
(iudicant) A¹: κινουσι codd.

τούς ἄλλους φίλους φιλίαν· κατὰ δὲ τοὺς λόγους καὶ τὰ δο-
 κοῦνθ' ὑπάρχειν τοῖς φίλοις τὰ μὲν ὑπεναντιοῦται, τὰ δ'
 2 ὅμοια φαίνεται ὄντα. ἔστι γὰρ πως κατὰ ἀναλογίαν αὕτη
 ἡ φιλία, ἀπλῶς δ' οὐ. ἐν δυσι γὰρ διηρημένοις τὸ φιλεῖ-
 σθαι καὶ φιλεῖν· δι' ἃ μᾶλλον οὕτως αὐτὸς αὐτῷ φίλος, <ὥς> 15
 ἐπὶ τοῦ ἀκρατοῦς καὶ ἐγκρατοῦς εἴρηται πῶς ἐκῶν ἢ ἄκων,
 τῷ τὰ μέρη ἔχειν πως πρὸς ἄλληλα τὰ τῆς ψυχῆς, καὶ
 ὅμοιον τὰ τοιαῦτα πάντα, εἰ φίλος αὐτὸς αὐτῷ καὶ ἐχ-
 θρός, καὶ εἰ ἀδικεῖ τις αὐτὸς αὐτόν. πάντα γὰρ ἐν δυσι
 3 ταῦτα καὶ διηρημένοις· ἥ δὲ δύο πως καὶ ἡ ψυχῇ, ὑπάρ- 20
 χει πως ταῦτα, ἥ δ' οὐ διηρημένα, οὐχ ὑπάρχει. 21

ἀπὸ δὲ 21

τῆς πρὸς αὐτὸν ἔξεως {ὥς} οἱ λοιποὶ τρόποι τοῦ φιλεῖν διο-
 ρίζονται, καθ' οὓς ἐν τοῖς λόγοις ἐπισκοπεῖν εἰώθαμεν. δο-
 κεῖ γὰρ φίλος εἶναι ὃ βουλόμενός τινι τάγαθὰ ἢ οἷα οἶεται
 4 ἀγαθὰ, μὴ δι' αὐτόν, ἀλλ' ἐκείνου ἔνεκα· ἄλλον δὲ τρόπον 25
 ᾧ τὸ εἶναι βούλεται δι' ἐκείνον καὶ μὴ δι' αὐτόν, κἂν εἰ
 μὴ διανεμῶν τάγαθὰ, μὴ τοι τὸ εἶναι τούτῳ, ἂν δόξειε
 5 μάλιστα φιλεῖν· ἄλλον δὲ τρόπον ᾧ συζῆν αἰρεῖται δι'
 αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν καὶ μὴ δι' ἕτερόν τι, οἷον οἱ πατέρες
 6 τὸ μὲν εἶναι τοῖς τέκνοις, συζῶσι δ' ἑτέροις. μάχεται δὲ 30
 ταῦτα πάντα πρὸς ἄλληλα. οἱ μὲν γὰρ ἂν μὴ τὸ ἐαυ-
 τοῖς, οἱ δὲ ἂν μὴ τὸ εἶναι, οἱ δὲ <ἂν μὴ> τὸ συζῆν, οὐκ οἴονται

11 τὰ L: τὸ PC 14 ἡ secl. Richards 15 οὕτως] οὗτος CL
 αὐτὸς] αὐτὸς C <ὥς> (velut) A¹: om. codd. 16 εἴρηται πως L:
 πῶς PC 17 πως P: πῶς CL 18 ὅμοια Spengel αὐτὸς]
 αὐτὸς C αὐτῷ] αὐτῷ L 19 αὐτὸς] αὐτὸς C 20 διηρημένοις
 Bonitz: διηρημένως PL: διηρημένου C ἡ Fritzsche: ἡ L: εἰ PC: ἡ (aut)
 A¹ δὴ Spengel: enim A¹: δὲ Π πῶς CL 21 πῶς CL ἡ P²L:
 ἡ P¹C: ἡ (aut) A¹: εἰ Bekker 22 αὐτόν] αὐτόν L {ὥς} secl.
 Bekker: ἔξεως ὥς codd.: ἔξεως εἰαι Spengel: ἔξεως καὶ dubitanter
 Richards διορίζονται Russell: διωρισμένοι codd.: ὠρισμένοι Jackson
 ((1), 151) 25 αὐτόν] αὐτόν L 26 αὐτόν] αὐτόν L 27 τοι
 Jackson ((1), 151): τῷ PC: τὸ L (post τὸ spatio circa xl litterarum
 relicto): ὅτι Dirlmeier τούτῳ Spengel δόξειε L: δόξαιεν PC
 29 αὐτὴν] αὐτὴν C 30 βούλονται post εἶναι dubitanter suppl.
 Robinson 31 οἱ P²: ὁ P¹CL ἂν om. C 32 οἱ¹ PC: ὁ L
 <ἂν μὴ> suppl. Fritzsche

φιλεῖσθαι. ἔτι τὸ ἀλγοῦντι συναλγεῖν μὴ δι' ἕτερόν τι ἀγα- 7
 πᾶν θήσομεν, οἷον οἱ δούλοι πρὸς τοὺς δεσπότας, ὅτι χαλε-
 35 ποὶ ἀλγοῦντες, ἀλλ' {οὐ} δι' αὐτούς, ὥσπερ αἱ μητέρες τοῖς
 τέκνοις καὶ οἱ συνωδίνοντες ὄρνιθες. βούλεται γὰρ μάλιστα 8
 γε οὐ μόνον συλλυπεῖσθαι ὁ φίλος τῷ φίλῳ, ἀλλὰ καὶ
 τὴν αὐτὴν λύπην, οἷον διψῶντι συνδιψῆν, εἰ ἐνεδέχετο, ἦ,
 εἰ μὴ, ἐγγύτατα. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ χαίρειν <τὸ γὰρ 9
 1240^b χαίρειν> μὴ δι' ἕτερόν τι, ἀλλὰ δι' ἐκεῖνον, ὅτι χαίρει, φιλικόν. ἔτι
 τὰ τοιαῦτα λέγεται περὶ τῆς φιλίας, ὥς ἰσότης φιλότης, καὶ {μὴ}
 μίαν ψυχὴν εἶναι τοὺς ἀλλήλῳ φίλους. ἅπαντα ταῦτα ἐπα- 10
 ναφέρεται πρὸς τὸν ἕνα. καὶ γὰρ βούλεται τὰγαθὰ αὐτῷ
 5 τοῦτον τὸν τρόπον. οὐθεὶς γὰρ αὐτὸς αὐτὸν εὖ ποιεῖ διὰ τι
 ἕτερον, οὐδὲ χάριτος <ἐνεκα>, οὐδὲ λέγει ὅτι ἐποίησεν ἢ εἰς
 δοκεῖν γὰρ φιλεῖν βούλεται ὁ δῆλον ποιῶν ὅτι φιλεῖ, ἀλλ' οὐ
 φιλεῖν. καὶ τὸ συνεῖναι μάλιστα καὶ τὸ συζῆν καὶ τὸ συγ- 11
 χαίρειν καὶ τὸ συναλγεῖν, καὶ μία δὴ ψυχὴ, καὶ τὸ μὴ
 10 δύνασθαι ἄνευ ἀλλήλων μηδὲ ζῆν, ἀλλὰ συναποθνήσκειν
 11 οὕτω γὰρ ἔχει ὁ εἰς, καὶ ἴσως ὁμιλεῖ αὐτὸς αὐτῷ.
 11 πάντα
 δὲ ταῦτα τῷ ἀγαθῷ ὑπάρχει πρὸς αὐτόν. ἐν γὰρ τῷ πο- 12
 νηρῷ διαφωνεῖ, οἷον ἐν τῷ ἀκρατεῖ. καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ

1240^b 1-3 = EN 1168^b6-8

33 δὲ post ἔτι suppl. Ross τὸ Bekker: τῷ codd.: τὸ τῷ Fritzsche
 35 {οὐ} secl. Robinson αὐτούς] αὐτούς C 37 γε Fritzsche: τε
 codd., Jackson ((1), 151-2) 38 εἰ L: ἦ PC 38-9 ἦ, εἰ μὴ,
 Robinson (cf. Fritzsche in adn.): ὅτι μὴ codd.: εἴτε μὴ Jackson ((1),
 151-2): εἰ δὲ μὴ Ross 39 ὥς post μὴ suppl. Ross, ὅτι Rackham
 39-1240^b1 <τὸ γὰρ χαίρειν> (enim...gaudere) A¹: om. codd. 1240^b 2 τῆς
 om. L {μὴ} secl. Casaubon: hab. codd. 3 ψυχὴν Casaubon:
 φιλίαν codd. 4 αὐτῷ CL: αὐτῷ P 5 αὐτὸν PC: αὐτόν L διὰ
 τι L: διότι PC 6 post χάριτος <ἐνεκα> suppl. Robinson: χάριν τινός
 Apelt ((1), 733): χάριτος P¹CL: χαίρει τι P² οὐδὲ codd.: οὐ δὲ
 Susemihl 7 δοκεῖν C: δοκεῖ PL φιλεῖν codd.: φιλεῖσθαι Bonitz
 βούλεται Π: βούλεσθαι (velle amare videtur) A¹ τὸ post οὐ add. P²
 8 συνεῖναι Russell: εἶναι codd. 11 ἴσως codd.: in hunc modum A¹:
 ἔστιν ὥς vel πως Richards: οὕτως Rackham 12 αὐτόν] αὐτόν L
 γὰρ PC: δὲ γὰρ L: autem A¹

- καὶ ἐχθρὸν ἐνδέχεσθαι αὐτὸν αὐτῷ εἶναι· ἢ δ' εἰς καὶ
 13 ἀδιαίρετος, ὀρεκτὸς αὐτὸς αὐτῷ. τοιοῦτος ὁ ἀγαθὸς καὶ ὁ κατ' 15
 ἀρετὴν φίλος, ἐπεὶ ὁ γε μοχθηρὸς οὐχ εἰς ἀλλὰ πολλοί,
 καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἕτερος καὶ ἔμπληκτος. ὥστε καὶ
 ἡ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν φιλία ἀνάγεται πρὸς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ.
 ὅτι γὰρ πῃ ὅμοιος καὶ εἰς καὶ αὐτὸς αὐτῷ ἀγαθός, ταύτη
 αὐτὸς αὐτῷ φίλος καὶ ὀρεκτός· φύσει δὲ τοιοῦτος, ἀλλ' ὁ 20
 14 πονηρὸς παρὰ φύσιν. ὁ δ' ἀγαθὸς οὐθ' ἅμα λοιδορεῖται
 ἑαυτῷ, ὥσπερ ὁ ἀκρατής, οὔτε ὁ ὕστερος τῷ πρότερον, ὥσπερ
 ὁ μεταμελητικός, οὔτε ὁ ἔμπροσθεν τῷ ὕστερον, ὥσπερ ὁ
 15 ψεύστης (ὅλως τε εἰ δεῖ ὥσπερ οἱ σοφισταὶ διορίζουσιν,
 ὥσπερ τὸ Κορίσκος καὶ Κορίσκος σπουδαῖος. δηλὸν γὰρ ὡς 25
 τὸ αὐτὸ πόσον σπουδαῖον αὐτῶν)· ἐπεὶ ὅταν ἐγκαλέσωσιν
 αὐτοῖς, ἀποκτινύνουσιν αὐτούς· ἀλλὰ δοκεῖ πᾶς αὐτὸς αὐτῷ
 ἀγαθός. ζητεῖ δὲ ὁ ἀπλῶς ὢν ἀγαθὸς εἶναι καὶ αὐτὸς
 αὐτῷ φίλος, ὥσπερ εἴρηται, ὅτι δύ' ἔχει ἐν αὐτῷ ἃ φύσει
 16 βούλεται εἶναι φίλα καὶ διασπάσαι ἀδύνατον. διὸ ἐπ' 30
 ἀνθρώπου μὲν δοκεῖ ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ φίλος, ἐπὶ δὲ τῶν
 ἄλλων ζώων <οὐ>, οἷον ἵππος αὐτὸς αὐτῷ <οὐκ ὀρεκτός>, οὐκ
 ἄρα φίλος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ παιδιά, ἀλλ' ὅταν ἤδη ἔχη προαίρε-
 17 σιν· ἥδη γὰρ τότε διαφωνεῖ ὁ νοῦς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν. ἔοικε δ'
 ἡ φιλία ἡ πρὸς αὐτὸν τῇ κατὰ συγγένειαν· οὐθέτερον γὰρ 35

14 αὐτῷ] αὐτῷ L . 15 αὐτῷ PC: αὐτοῦ Spengel
 18 αὐτὸν] αὐτόν L 19 ὅμοιος Bekker: ὅμοιοι Π: ὅμοιοι Fritzsche:
 ὁμονοεῖ dubitanter Richards αὐτῷ] αὐτῷ L 20 αὐτῷ] αὐτῷ L
 ὁ ἀγαθὸς post τοιοῦτος add. P² 21 ὁ δ' Sylburg: οὐδ' Π: οὐ δ' ὁ
 Marc. 23 μεταμελητικός D: μεταληπτικός Π 24 εἰ δεῖ] οὐδ'
 P² 26 τὸ αὐτὸ πόσον Π: τὸ αὐτὸ πόσον που Marc.: τοῦτό πως οὐ
 Richards: τὸ αὐτό που πόσον Dirlmeier αὐτῶν Fritzsche: αὐτόν PL:
 αὐτόν C 27 αὐτοῖς Fritzsche: αὐτοῖς codd. αὐτοῦς Fritzsche:
 αὐτοῖς C: αὐτοῖς L: αὐτ' P αὐτῷ] αὐτῷ L 28 ζητεῖται PC
 τὸ post ἀγαθός add. P² 29 αὐτῷ¹] αὐτῷ L αὐτῷ²] αὐτῷ L
 31 αὐτὸς C 32 <οὐ> suppl. Spengel: οὐκ ἔστιν mg. P², addito
 ἴσως: non etiam A¹: om. Π αὐτὸς C <οὐκ ὀρεκτός> suppl. Rieckher
 (cl. 40^b 15), οὐ δοκεῖ ἀγαθὸς Ross (cl. 40^b 27-8) 34 νοῦς Fritzsche:
 παῖς codd.: an πᾶς νοῦς? (cf. EN 1169^a 7): ἡ προαίρεσις τῇ ἐπιθυμίᾳ v.
 Fragstein (329) 35 αὐτὸν C: αὐτόν cett.

ἐφ' αὐτοῖς λῦσαι, ἀλλὰ καὶ διαφέρωνται, ὅμως οὗτοι μὲν
37 ἔτι συγγενεῖς, ὁ δὲ ἔτι εἷς, ἕως ἂν ζῇ.

37 ποσαχῶς μὲν οὖν

τὸ φιλεῖν λέγεται, καὶ ὅτι πᾶσαι αἱ φιλίαι ἀνάγονται
πρὸς τὴν πρώτην, δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων· οἰκεῖον δὲ τῇ VII

1241^a σκέπει θεωρῆσαι καὶ περὶ ὁμονοίας καὶ εὐνοίας. δοκεῖ
γὰρ τοῖς μὲν εἶναι ταῦτα, τοῖς δ' οὐκ ἄνευ ἀλλήλων. ἔστι
δ' ἡ εὐνοια τῆς φιλίας οὔτε πάμπαν ἕτερον οὔτε ταυτόν.
διηρημένης γὰρ τῆς φιλίας κατὰ τρεῖς τρόπους, οὗτ' ἐν τῇ 2
5 χρησίμῃ οὗτ' ἐν τῇ καθ' ἡδονὴν ἐστίν. εἴτε γὰρ ὅτι χρή-
σιμον, βούλεται αὐτῷ τὰγαθὰ, οὐ δι' ἐκείνον ἀλλὰ δι'
αὐτὸν βούλουτ' ἂν, δοκεῖ δὲ ὥσπερ καὶ ἡ <φιλία ἡ> εὐνοια οὐκ
αὐτοῦ εὐνοια τοῦ εὐνοιοῦμένου εἶναι, ἀλλὰ τοῦ ᾧ εὐνοεῖ· εἰ
δὲ ἦν ἐν τῇ τοῦ ἡδέος φιλία, καὶ τοῖς ἀψύχοις εὐνόουν. ὥστε
10 δῆλον ὅτι περὶ τὴν ἠθικὴν φιλίαν ἡ εὐνοια ἐστίν. ἀλλὰ τοῦ 3
μὲν εὐνοοῦντος βούλεσθαι μόνον ἐστί, τοῦ δὲ φίλου καὶ πράττειν
ἂ βούλεται. ἔστι γὰρ ἡ εὐνοια ἀρχὴ φιλίας· ὁ μὲν γὰρ φί-
λος πᾶς εὐνους, ὁ δ' εὐνους οὐ πᾶς φίλος. ἀρχομένῳ γὰρ
ἔοικεν ὁ εὐνοῶν μόνον, διὸ ἀρχὴ φιλίας, ἀλλ' οὐ φιλία.

15 <...> δοκοῦσι γὰρ οἱ τε φίλοι ὁμονοεῖν καὶ οἱ ὁμονοοῦντες
φίλοι εἶναι. ἔστι δ' οὐ περὶ πάντα ἡ ὁμόνοια ἡ φιλική, 4
ἀλλὰ περὶ τὰ πρακτὰ τοῖς ὁμονοοῦσι, καὶ ὅσα εἰς τό συ-
ζῆν συντείνει· οὔτε μόνον κατὰ διάνοιαν ἢ κατὰ ὄρεξιν, ἔστι

1241^a 1-14 = EN 1166^b30-1167^a21

15-33 = EN 1167^a22-^b16

36 ἐφ' αὐτοῖς PL: ἐπ' αὐτοῖς C ἀλλὰ διαφέροντα C 37 συγγενεῖς
ἔτι L 1241^a 2 ταῦτα] ταυτά L 3 ταυτόν] ταυτόν L
5 χρήσιμον Π: χρήσιμος Spengel 6 αὐτῷ] αὐτῷ C 7 αὐτόν]
αὐτόν L ὥσπερ καὶ ἡ <φιλία ἡ> εὐνοια (*quemadmodum et amicitia*) A¹:
ὥσπερ καὶ ἡ εὐνοια codd.: ὥσπερ <ἡ φιλία> καὶ ἡ εὐνοια Fritzsche: ὥσπερ
καὶ ἡ <κατ' ἀρετὴν φιλία ἡ> εὐνοια Spengel 7-8 οὐκ αὐτοῦ εὐνοια
om. PC 8 εὐνοια L: ἔνεκα Jackson ((2), 155) 8-9 εἰ δὲ L:
εἰ δὲ PC: εἴτ' Spengel (cl. 41^a5) 9 ἦν Marc.: ἡ CL: om. P
15 ante δοκοῦσι esse lacunam maiorem credit Russell (cl. MM
1212^a14); cf. v. Fragstein, 330 17 πρακτικὰ C εὐνοοῦσι C
18 οὔτε Π: οὐδὲ Susemihl post διάνοιαν, ἢ κατὰ προαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ
mg. P², addito ἴσως

γὰρ ἐναντία τὸ διανοοῦν <καὶ τὸ> ἐπιθυμοῦν, ὥσπερ ἐν τῷ
 ἀκρατεῖ διαφωνεῖ τοῦτο· δεῖ δὲ κατὰ τὴν προαίρεσιν ὁμονοεῖν 20
 5 καὶ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀγαθῶν ἡ ὁμόνοια·
 οἷ γε φαῦλοι ταῦτα προαιρούμενοι καὶ ἐπιθυμοῦντες βλά-
 6 πτουσιν ἀλλήλους. ἔοικε δὲ καὶ ἡ ὁμόνοια οὐχ ἀπλῶς λέ-
 γεσθαι, ὥσπερ οὐδ' ἡ φιλία· ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη καὶ φύσει
 σπουδαία, διὸ οὐκ ἔστι τοὺς φαύλους ὁμονοεῖν, ἐτέρα δὲ καθ' 25
 ἣν καὶ οἱ φαῦλοι ὁμονοοῦσιν, ὅταν τῶν αὐτῶν τὴν προαί-
 7 ρεσιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἔχωσιν. οὕτω δὲ δεῖ τῶν αὐτῶν
 ὀρέγεσθαι, ὥστε ἐνδέχεσθαι ἀμφοτέροις ὑπάρχειν οὐ ὀρέγονται.
 ἂν γὰρ τοιοῦτου ὀρέγωνται, ὃ μὴ ἐνδέχεται ἀμφοῖν, μαχοῦν-
 8 ται· οἱ ὁμονοοῦντες δ' οὐ μαχοῦνται. ἔστι δ' ἡ ὁμόνοια, ὅταν 30
 περὶ τοῦ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι ἡ αὐτὴ προαίρεσις ᾗ, μὴ
 τοῦ ἐκάτερον, ἀλλὰ τοῦ τὸν αὐτόν. καὶ ἔστιν ἡ ὁμόνοια φι-
 λία πολιτική. 33

περὶ μὲν οὖν ὁμονοίας καὶ εὐνοίας εἰρήσθω 33

VIII τοσαῦτα· ἀπορεῖται δὲ διὰ τί μᾶλλον φιλοῦσιν οἱ ποιήσαντες 35
 εὖ τοὺς παθόντας ἢ οἱ παθόντες εὖ τοὺς ποιήσαντας. δοκεῖ
 2 δὲ δίκαιον εἶναι τοῦναντίον. τοῦτο δ' ὑπολάβοι μὲν ἂν τις
 διὰ τὸ χρήσιμον καὶ τὸ αὐτῷ ὠφέλιμον συμβαίνειν· τῷ
 μὲν γὰρ ὀφείλεται, τὸν δ' ἀποδοῦναι δεῖ. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο

35^{-b}10 = EN 1167^b17-1168^a27

19 ἐναντία τὸ διανοοῦν <καὶ τὸ> ἐπιθυμοῦν Robinson: τάναντία τὸ κινοῦν
 ἐπιθυμεῖν codd.: ἐναντίον τὸ νοοῦν <καὶ τὸ> ἐπιθυμοῦν Spengel: τάναντία
 νοεῖν <καὶ> ἐπιθυμεῖν Richards: τάναντία {τὸ} κινεῖν <τὸ> ἐπιθυμοῦν Dirl-
 meier: an τάναντία, τὸ κινοῦν καὶ ἐπιθυμοῦν? (cf. 23^a37) 20 δεῖ δὲ
 Dirlmeier: οὐ δεῖ P¹CL: οὐδ' εἰ . . . ὁμονοεῖ P²: οὐδὲ . . . ὁμονοεῖ Jackson
 ((2), 156) 21 post καὶ, οὐ vel οὐ μόνον dubitanter suppl. Robinson
 ἐπὶ] ἔστι Richards 22 οἷ γε P¹CL: εἶ τε P²: οἱ δὲ (autem) A¹
 ταῦτά Ambr., Jackson ((2), 156): ταῦτα Π 29 ὀρέγωνται L:
 ὀρέγονται PC ὑπάρχειν post ἀμφοῖν add. P² 30 δ' ἡ Π:
 dg Fritzsche οἶον ante ὅταν suppl. Fritzsche, μάλιστα Richards
 32 ἐκατέρου L τοῦ τὸν Bekker: τοῦτον Π 35 φιλοῦσιν PV:
 φιλοῦντες CL: φιλοῦνται Marc.: amantes dicantur A¹ 36 εὖ τοὺς¹
 Marc.: αὐτοὺς C: αὐτοὺς P¹L, εὖ add. P² εὖ τοὺς² Marc. P²: εἰαυτοὺς
 P¹CL 38 συμβαίνει L 38-9 τῷ . . . ὀφείλεται Fritzsche (cl.
 EN 1167^b20): τὸ (ὁ P²) . . . ὠφελεῖται codd.: τὸν . . . ὠφελείσθαι (alium . . .
 iuvare) A¹

- 40 μόνον, ἀλλὰ καὶ φυσικόν. ἡ γὰρ ἐνέργεια αἰρετώτερον, 3
 1241^b τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἔχει τὸ ἔργον καὶ ἡ ἐνέργεια, ὃ δ'
 εὖ παθὼν ὥσπερ ἔργον τοῦ εὖ ποιήσαντος. διὸ καὶ ἐν τοῖς
 ζώοις ἡ περὶ τὰ τέκνα σπουδὴ ἐστί, καὶ τοῦ γεννῆσαι καὶ
 γεννώμενα σφύζειν. καὶ φιλοῦσι δὴ μᾶλλον οἱ πατέρες τὰ 4
 5 τέκνα (καὶ αἱ μητέρες τῶν πατέρων) ἢ φιλοῦνται. καὶ οὗτοι
 πάλιν τὰ αὐτῶν ἢ τοὺς γεννήσαντας, διὰ τὸ τὴν ἐνέργειαν
 εἶναι τὸ ἄριστον. καὶ αἱ μητέρες τῶν πατέρων, ὅτι μᾶλλον
 οἴονται αὐτῶν εἶναι ἔργον τὰ τέκνα· τὸ γὰρ ἔργον τῷ χα-
 λεπῷ διορίζουσι, πλείω δὲ λυπεῖται περὶ τὴν γένεσιν μήτηρ.
 10 καὶ περὶ μὲν φιλίας τῆς πρὸς αὐτὸν καὶ τῆς ἐν πλείοσι
 διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον· δοκεῖ δὲ τό τε δίκαιον εἶναι IX
 ἴσον τι καὶ ἡ φιλία ἐν ἰσότητι, εἰ μὴ μάτην λέγεται
 ἰσότης {ἡ} φιλότης. αἱ δὲ πολιτεῖαι πᾶσαι δικαίου τι εἶ-
 δος· κοινωνία γάρ, τὸ δὲ κοινὸν πᾶν διὰ τοῦ δικαίου
 15 συνέστηκεν, ὥστε ὅσα εἶδη φιλίας, καὶ δικαίου καὶ κοινω-
 νίας, καὶ πάντα ταῦτα σὺννορα ἀλλήλοις, καὶ ἐγγὺς
 ἔχει τὰς διαφοράς. ἐπεὶ δ' ὁμοίως ἔχει ψυχὴ πρὸς 2
 σῶμα καὶ τεχνίτης πρὸς ὄργανον καὶ δεσπότης πρὸς
 δούλον, τούτων μὲν οὐκ ἔστι κοινωνία. οὐ γὰρ δύ' ἐστίν,
 20 ἀλλὰ τὸ μὲν ἓν, τὸ δὲ τοῦ ενός. {οὐδέν}. οὐδὲ διαιρετὸν
 τὸ ἀγαθὸν ἐκατέρω, ἀλλὰ τὸ ἀμφοτέρων τοῦ ενός οὐ ἔνε-
 κα ἐστίν. τό τε γὰρ σῶμα ἐστὶν ὄργανον σὺμφυτον, καὶ τοῦ

1241^b 11-42^b 1 = EN 1159^b 25-1162^a 33

1241^b 1 δὲ Spengel: δὴ codd. 3 τὰ post καὶ² suppl. Spengel,
 τοῦ τὰ Rackham 5 καὶ . . . πατέρων secl. Bekker 6 αὐτῶν]
 αὐτῶν CL 8 αὐτῶν] αὐτῶν CL 9 ἡ post γένεσιν suppl.
 Fritzsche (cl. EN 1168^a 25) 10 αὐτὸν] αὐτὸν CL τῆς²] τοῖς C
 11 διορίσθω C 12 τι] τί L 13 {ἡ} secl. Fritzsche (cf. 40^b 2,
 EN 1168^b 8): ἡ codd. (cf. v. Fragstein, 332) τι] τί L 14 κοινωνία
 codd. (cf. Pol. 1260^b 40): κοινωνίαι Bonitz 15 ὥστε ὅσα εἶδη Bonitz:
 ὅστις αἰεὶ δὴ PC: ὅστις αἰεὶ διὰ L 16 σὺννορα CL 17 οὐχ post δ'
 dubitanter suppl. Rackham 20 {οὐδέν} secl. V, Fritzsche: οὐδ' ἓν
 Jackson ((2), 157): {οὐδέν} <ἐνεκα> Richards (cl. 41^b 21) 21 τὸ post
 ἀμφοτέρων tra. Richards

δεσπότου ὁ δοῦλος ὥσπερ μόριον καὶ ὄργανον ἀφαιρετόν,
τὸ δ' ὄργανον ὥσπερ δοῦλος ἄψυχος. 24

3 αἱ δ' ἄλλαι κοινωνίαι 24
εἰσὶ {ἧ} μόριον τῶν τῆς πόλεως κοινωνιῶν, οἷον ἡ τῶν 25
φρατέρων ἢ τῶν ὀργεῶνων, ἢ αἱ χρηματιστικάι. {ἔτι πολιτεῖαι.}
αἱ δὲ πολιτεῖαι πᾶσαι ἐν οἰκείοις συνυπάρχουσι, καὶ αἱ ὀρ-
θαὶ καὶ αἱ παρεκβάσεις (ἔστι γὰρ τὸ αὐτὸ ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν
4 ἁρμονιῶν καὶ {τῶν} ἐν ταῖς πολιτεῖαις). βασιλικὴ μὲν ἡ τοῦ
γεννήσαντος, ἀριστοκρατικὴ δ' ἡ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, πολι- 30
τεία δ' ἡ τῶν ἀδελφῶν· παρέκβασις δὲ τούτων τυραννὶς
ὀλιγαρχία δῆμος. καὶ τὰ δίκαια δὴ τοσαῦτα. 32

5 ἐπεὶ δὲ 32
τὸ ἴσον τὸ μὲν κατ' ἀριθμὸν τὸ δὲ κατ' ἀναλογίαν, καὶ τοῦ
δικαίου εἶδη ἔσται καὶ τῆς φιλίας καὶ τῆς κοινωνίας. κατ' ἀριθ-
μὸν μὲν γὰρ ἡ <πολιτικὴ> κοινωνία καὶ ἡ ἑταιρικὴ φιλία, τῷ 35
γὰρ αὐτῷ ὄρω μετρεῖται· κατ' ἀναλογίαν δὲ ἡ ἀριστοκρα-
τικὴ ἀρίστη καὶ βασιλική. οὐ γὰρ ταῦτόν δίκαιον τῷ ὑπερ-
6 ἔχοντι καὶ ὑπερεχομένῳ, ἀλλὰ τὸ ἀνάλογον. καὶ ἡ φι-
λία δὲ ὁμοίως πατὴρ καὶ παιδός, καὶ ἐν ταῖς κοινωνίαις
ὁ αὐτὸς τρόπος. 40

X λέγονται δὲ φίλαι συγγενικὴ ἑταιρικὴ κοινωνικὴ 1242^a
ἡ λεγομένη πολιτικὴ. ἔστι μὲν συγγενικὴ πολλὰ ἔχουσα
εἶδη, ἡ μὲν ὡς ἀδελφῶν, ἡ δ' ὡς πατρός καὶ υἱῶν (καὶ
γὰρ κατ' ἀναλογίαν, οἷον ἡ πατρικὴ, καὶ κατ' ἀριθμόν,
οἷον ἡ τῶν ἀδελφῶν· ἐγγὺς γὰρ αὕτη τῆς ἑταιρικῆς. ἐπι- 5

23 ἀφαιρετόν] ἀφαιρετέον L: ἔμψυχον Spengel (cl. EN 1161^b4)
25 εἰσὶ vel εἰσὶ πῇ Bonitz: ἢ post εἰσὶν hab. codd. 26 ὀργεῶνων v.
Fragstein (332): ὀργίων codd.: ὀργέων Solomon {ἔτι πολιτεῖαι.} secl.
Fritzsche: hab. codd.: καὶ αἱ πολεμικάι Bonitz 27 οἰκείοις codd.:
οἰκίαις vel <ταῖς> οἰκίαις Fritzsche (cl. EN 1160^b24) 28 παρεκ-
βάσεις L γὰρ] δὲ C καὶ² om. L 29 {τῶν} secl. Spengel: hab.
codd. 35 <πολιτικὴ> suppl. Dirlmeier (cf. v. Fragstein, 332),
δημοκρατικὴ Spengel 37 ἀρίστη secl. Bussemaker ταῦτόν]
ταυτόν L 1242^a 1 δὲ] δῆ Spengel 2 ἢ post μὲν suppl.
Dirlmeier 3 καὶ υἱῶν] πρὸς υἱόν C 5 ἐπιλαμβάνουσι] ἐπι-
βάλλονται dubitanter Dirlmeier

- λαμβάνουσι γὰρ καὶ ἐνταῦθα πρεσβείων)· ἡ δὲ πολιτικὴ συνέ- 2
 στηκε μὲν κατὰ τὸ χρήσιμον καὶ μάλιστα. διὰ γὰρ τὸ μὴ
 αὐταρκεῖν δοκοῦσι συνελθεῖν, ἐπεὶ συνῆλθόν γ' ἂν καὶ τοῦ
 συζῆν χάριν. μόνη δ' ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ παρ' αὐτὴν παρέκ-
 10 βασις οὐ· μόνον φιλίαι, ἀλλὰ καὶ ὡς φίλοι κοινωνοῦσιν·
 αἱ δ' ἄλλαι καθ' ὑπεροχὴν. μάλιστα δὲ δίκαιον τὸ ἐν τῇ 3
 τῶν χρησίμων φιλίᾳ, διὰ τὸ τοῦτ' εἶναι τὸ πολιτικὸν δί-
 καιον. ἄλλον γὰρ τρόπον συνῆλθον πρίων καὶ τέχνη, οὐχ
 ἔνεκα κοινού τινος (οἷον γὰρ ὄργανον καὶ ψυχὴ) ἀλλὰ τοῦ
 15 χρωμένου ἔνεκεν. συμβαίνει δὲ καὶ τὸ ὄργανον ἐπιμελείας 4
 τυγχάνειν, ἧς δίκαιον πρὸς τὸ ἔργον. ἐκείνου γὰρ ἔνεκεν
 ἐστίν, καὶ τὸ τρυπάνω εἶναι διττόν, ὧν τὸ κυριώτερον ἡ ἐνέρ-
 γεια, ἡ τρυπήσις. καὶ ἐν τούτῳ τῷ εἶδει σῶμα καὶ δούλος,
 19 ὥσπερ εἴρηται πρότερον.
 19 τὸ δὴ ζητεῖν πῶς δεῖ τῷ φίλῳ ὁμι- 5
 20 λεῖν, τὸ ζητεῖν δίκαιόν τι ἐστίν. καὶ γὰρ ὅλως τὸ δίκαιον
 ἅπαν πρὸς φίλον. τό τε γὰρ δίκαιόν τισι καὶ κοινωνοῖς,
 καὶ ὁ φίλος κοινωνός, ὁ μὲν γένους, ὁ δὲ βίου. ὁ γὰρ ἄν-
 θρωπος οὐ μόνον πολιτικὸν ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὸν ζῶν, καὶ
 οὐχ ὥσπερ τᾶλλά ποτε συνδυάζεται καὶ τῷ τυχόντι, καὶ
 25 θῆλει καὶ ἄρρενι ἀλλ' ἰδίᾳ οὐ μοναυλικόν, ἀλλὰ κοινω- 6
 νικὸν ἄνθρωπος ζῶν πρὸς οὓς φύσει συγγένεια ἐστίν· καὶ
 κοινωνία τοίνυν καὶ δίκαιον τι, καὶ εἰ μὴ πόλις εἴη· οἰκία
 δ' ἐστὶ τις φιλία. δεσπότου μὲν οὖν καὶ δούλου ἥπερ καὶ 7

1242^a 8 ἐπεὶ-9 χάριν = Pol. 1278^b21-30

6 καὶ secl. Bekker πρεσβείων L: πρέσβειον PC 8 αὐταρκεῖν
 Bas.³: αὐτάρκειν C: αὐταρκεῖς εἶναι mg. P²: αὐτάρκη codd. cett.
 10 φιλία] φιλία L φίλοι codd.: ἴσοι Richards (sed cf. 39^a4-5) 14 οἷον
 (ut) A¹: ὅλον Π 15 τὸ Fritzsche: τοῦτο codd.: αὐτὸ τὸ Bonitz
 17 τὸ² PC: τῷ L 18 δούλος] εἶδος C 22-3 ἄνθρωπος οὐ μόνον
 πολιτικὸν Casaubon: ἄνθρωπου μόνον οὐ πολιτικός Π: ἄνθρωπος μόνος οὐ
 μόνον πολιτικὸν (*homo enim solus non solum civile*) A¹ 24 συνδοι-
 ἀζεται L καὶ¹ secl. Dirlmeier καὶ² secl. Dirlmeier 25 ἀλλ' ἰδίᾳ
 οὐ μοναυλικόν Spengel: ἀλλ' αἱ διὰ δύμον αὐλικόν Π: ἄλλοτε δ' ἰδίαζει
 μοναυλικόν Fritzsche: ἀλλὰ καὶ λίαν οὐ μοναυλικόν Richards 27 οἰκία
 codd.: ἐν οἰκίᾳ Richards 28 καὶ¹ LP²: om. P¹C ἥπερ] ἥπερ L

τέχνης καὶ ὀργάνων καὶ ψυχῆς καὶ σώματος, αἱ δὲ
 τοιαῦται οὔτε φιλίας οὔτε δικαιοσύναι, ἀλλ' ἀνάλογον, 30
 8 ὥσπερ καὶ τὸ ὑγιεινὸν οὐ δίκαιον, ἀλλ' ἀνάλογον· γυναι-
 κὸς δὲ καὶ ἀνδρὸς φιλία ὡς χρήσιμον καὶ κοινωνία· πα-
 τρὸς δὲ καὶ υἱοῦ ἡ αὐτὴ ἤπερ θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον καὶ τοῦ
 εὖ ποιήσαντος πρὸς τὸν παθόντα καὶ ὅλως τοῦ φύσει ἄρ-
 9 χοντος πρὸς τὸν φύσει ἀρχόμενον· ἡ δὲ τῶν ἀδελφῶν 35
 πρὸς ἀλλήλους ἐταιρική μάλιστα ἢ κατ' ἰσότητα.

οὐ γάρ τι νόθος τῶδ' ἀπεδείχθη·
 ἄμφοιν δὲ πατὴρ αὐτὸς ἐκλήθη
 Ζεὺς ἐμὸς ἄρχων.

ταῦτα γὰρ ὡς τὸ ἴσον ζητούντων λέγεται. διὸ ἐν οἰκίᾳ 40
 πρῶτον ἀρχαὶ καὶ πηγαὶ φιλίας καὶ πολιτείας καὶ δικαίου. 1242^b
 10 ἐπεὶ δὲ φιλίας τρεῖς, κατ' ἀρετὴν, κατὰ τὸ χρήσιμον,
 κατὰ τὸ ἡδύ, τούτων δὲ ἐκάστης δύο διαφοραὶ (ἡ μὲν
 γὰρ καθ' ὑπεροχὴν ἡ δὲ κατ' ἰσότητά ἐστιν ἐκάστη αὐτῶν),
 τὸ δὲ δίκαιον τὸ περὶ αὐτὰς ἐκ τῶν ἀμφισβητησάντων 5
 δῆλον, ἐν μὲν τῇ καθ' ὑπεροχὴν ἀξιούται τὸ ἀνάλογον, ἀλλ'
 οὐχ ὡσαύτως, ἀλλ' ὁ μὲν ὑπερέχων ἀντεστραμμένως τὸ ἀνάλο-
 γον, ὡς αὐτὸς πρὸς τὸν ἐλάττω, οὕτω τὸ παρὰ τοῦ ἐλάτ-
 τονος γινόμενον πρὸς τὸ παρ' αὐτοῦ, διακείμενος ὥσπερ
 11 ἄρχων πρὸς ἀρχόμενον· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ἴσον 10
 κατ' ἀριθμὸν ἀξιοῖ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κοι-
 νωνιῶν οὕτω συμβαίνει· ὅτε μὲν γὰρ ἀριθμῷ τοῦ ἴσου με-

1242^b 2-21 = EN 1162^a34^{-b}4, 1163^a24^{-b}27

31 τὸ L: om. PC ὑγιεινὸν codd.: συγγενικόν Richards (cl. 42^a1 et
 EN 1134^b9) 32 ὡς L: οὐ PC χρησίμων Fritzsche (cf. 42^a12)
 36 ἡ codd.: ἡ Jackson ((1), 152-3) 37 ἀπεδείχθη Casaubon:
 ἀπεδείχθη codd. 38 pater A¹: πατὸς codd. αὐτὸς Nauck: αὐτὸς
 codd. 1242^b 5 ἀμφισβητησάντων codd. (cf. 15^a6 et 26): ἀμφισβητή-
 σεων Fritzsche, *controversiis* A¹: ἀμφισβητηθέντων Bonitz 6 τῇ
 Fritzsche: τῷ codd. ἀλλ' PC: om. L 7 ἀντεστραμμένως Marc.,
 Dirlmeier: ἀνεστραμμένως II 8 αὐτὸ L 9 αὐτοῦ codd.: αὐτοῦ
 Rackham διακείμενος Bonitz: διακείμενον codd. 11 ἀξιοῖ] an
 ἀξιούται vel ἀξιούσιν? Russell

τέχουσιν, ὅτε δὲ λόγῳ. εἰ μὲν γὰρ ἴσον ἀριθμῷ εἰσήνεγκαν
 ἀργύριον, ἴσον καὶ τῷ ἴσῳ ἀριθμῷ διαλαμβάνουσιν, εἰ δὲ
 15 μὴ ἴσον, ἀνάλογον. ὁ δ' ὑπερεχόμενος τοῦναντίον στρέφει 12
 τὸ ἀνάλογον, καὶ κατὰ διάμετρον συζεύγνυσιν. δόξειε δ'
 ἂν οὕτως ἐλαττωσθαι ὁ ὑπερέχων καὶ λειτουργία ἢ φιλία
 καὶ ἡ κοινωνία. δεῖ ἄρα τινὲς ἐτέρῳ ἀνισάσαι καὶ ποιῆσαι
 ἀνάλογον. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ τιμὴ, ὅπερ καὶ τῷ ἄρχοντι 13
 20 φύσει καὶ θεῷ πρὸς τὸ ἀρχόμενον. δεῖ δὲ ἴσασθῆναι τὸ
 21 κέρδος πρὸς τὴν τιμὴν.
 21 ἡ δὲ κατ' ἴσα φιλία ἐστὶν ἡ πολι-
 τική. ἡ δὲ πολιτική ἐστι μὲν κατὰ τὸ χρήσιμον, καὶ 14
 ὥσπερ αἱ πόλεις ἀλλήλαις φίλαι, οὕτω καὶ οἱ πολῖται,
 καὶ ὁμοίως

25 οὐκέτι γινώσκουσιν Ἀθηναῖοι Μεγαρήας,
 καὶ οἱ πολῖται, ὅταν μὴ χρήσιμοι ἀλλήλοις, ἀλλ' ἐκ
 χειρὸς εἰς χεῖρα ἡ φιλία. ἔστι δὲ ἐνταῦθα καὶ ἄρχον καὶ 15
 ἀρχόμενον οὔτε τὸ φυσικὸν οὔτε τὸ βασιλικόν, ἀλλὰ τὸ ἐν
 τῷ μέρει, οὐδὲ τούτου ἕνεκα ὅπως εὖ ποιῇ ὡς ὁ θεός, ἀλλ'
 30 ἵνα ἴσον ᾖ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς λειτουργίας. κατ' ἰσότητα δὴ
 βούλεται εἶναι ἡ πολιτική φιλία. ἔστι δὲ τῆς χρησίμου φι- 16
 λίας εἶδη δύο, ἡ μὲν νομική ἡ δ' ἠθική. βλέπει δ' ἡ μὲν
 πολιτικὴ εἰς τὸ ἴσον καὶ εἰς τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οἱ πωλοῦν-
 τες καὶ οἱ ὠνούμενοι. διὸ εἴρηται

μισθὸς ἀνδρὶ φίλῳ.

21-43^b14 = EN 1162^b16-1163^a23

13 εἰσήνεγκαν C: εἰσήνεγκεν cett.: εἰσήνεγκον Sylburg 14 τῷ
 ἴσῳ] τὸ αὐτὸ Richards: τόκον Jackson ((1), 153-4) 15 εἰς post
 ὑπερεχόμενος dubitanter suppl. Richards 18 ἡ] οὐ Fritzsche (cl.
 EN 1163^a29) 20 καὶ θεῷ dubitanter secl. Russell an πρὸς τοῦ
 ἀρχομένου? Robinson δὲ PC: καὶ L: δὲ καὶ (sed et) A¹ 20-1 τὸ
 κέρδος πρὸς codd.: πρὸς τὸ κέρδος Richards 24 ὡς vel καὶ vel τῷ
 post ὁμοίως suppl. Richards 25 Μεγαρεῖς L 26 χρησώσι
 v.d. Mühl 27 ἄρχων L 29 θεός] ἕτερος Ross 30 τὸ
 post ἡ suppl. Richards καὶ (ac) A¹: ἡ codd.

- 17 ὅταν μὲν οὖν καθ' ὁμολογίαν ἢ πολιτικὴ αὕτη φιλία καὶ 35
νομικὴ· ὅταν δ' ἐπιτρέπωσιν αὐτοῖς, ἠθικὴ βούλεται εἶναι
φιλία καὶ ἐταιρικὴ. διὸ μάλιστα ἐγκλημα ἐν ταύτῃ τῇ
φιλίᾳ· αἴτιον δ' ὅτι παρὰ φύσιν. ἕτεραι γὰρ φιλαίαι ἢ
κατὰ τὸ χρήσιμον καὶ ἢ κατὰ τὴν ἀρετὴν· οἱ δ' ἀμφό-
τερα βούλονται ἅμα ἔχειν, καὶ ὁμιλοῦσι μὲν τοῦ χρησίμου 40
ἐνεκα, ἠθικὴν δὲ ποιοῦσιν ὥς ἐπεικεῖς, διὸ ὥς πιστεύοντες **1243^a**
οὐ νομικὴν ποιοῦσιν. 2
- 18 ὅλως μὲν γὰρ ἐν τῇ χρησίμῃ τῶν τριῶν 2
πλείστα ἐγκλήματα (ἢ μὲν γὰρ ἀρετὴ ἀνέγκλητον, οἱ δ'
ἡδεῖς ἔχοντες καὶ δόντες ἀπαλλάττονται· οἱ δὲ χρήσιμοι
οὐκ εὐθὺς διαλύονται, ἂν μὴ νομικῶς καὶ ἐταιρικῶς προσ- 5
19 φέρονται)· ὅμως δὲ τῆς χρησίμου ἢ νομικὴ ἀνέγκλητος.
ἔστι δ' ἢ μὲν νομικὴ διάλυσις πρὸς νόμισμα (μετρεῖται
γὰρ τούτῳ τὸ ἴσον), ἢ δ' ἠθικὴ ἐκούσιος. διὸ ἐνιαχοῦ νόμος
ἔστι τοῖς οὕτως ὁμιλοῦσι φιλικῶς μὴ εἶναι δίκας τῶν ἐκου-
σίων συναλλαγμάτων, ὀρθῶς· τοῖς γὰρ ἀγαθοῖς οὐ πέφυκε 10
δίκη εἶναι, οἱ δ' ὥς ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ συναλλάττουσιν.
20 ἔστι δὲ ἐν ταύτῃ τῇ φιλίᾳ τὰ ἐγκλήματα ἀμφιβάλλοντα
αὐτοῖς ἀμφότερα, πῶς ἑκάτερος ἐγκαλεῖ, ὅταν ἠθικῶς ἀλλὰ
μὴ νομικῶς πιστεύσωσιν. 14
- 21 καὶ ἔχει δὴ ἀπορίαν ποτέρως δεῖ 14
κρίνειν τὸ δίκαιον, πότερα πρὸς τὸ πρᾶγμα βλέποντα τὸ 15

35 ἢ Fritzsche: *ex pacto convenitur* A¹: ἢ codd.: <ἢ> ἢ Spengel καὶ
secl. Spengel 36 αὐτοῖς L: post αὐτοῖς, ἢ hab. PC: αὐτοῖς Richards
37 ἐγκλημα codd.: τὰ ἐγκλήματα Spengel **1243^a** 3 τὰ post πλείστα
suppl. Spengel ἀνέγκλητος Spengel 4 ἡδεῖς P²: *suaves* A¹: ἡμεῖς
CL et, ut vid., P¹ σχόντες Richards 5 καὶ] ἀλλ' dubitanter
Rackham 9 δίκας P²: δῆ ἡ (sic) fort. P¹: δῆ καὶ CL: δίκαι V
10-11 τοῖς γὰρ αὐτοῖς . . . δίκαιοις Spengel: ἀλλότριον vel νόμιμον vel βίαιον
post πέφυκε suppl. Richards (cl. Pl. R. 405b) 11 δίκη Solomon:
δίκαιον codd. οἱ] οὗτοι Ross πιστοὶ Fritzsche (cf. 43^a1): τοῖς L: τῆς
τοῖς PC 12-14 ἔστι . . . πιστεύσωσιν corrupta censet Russell
13 αὐτοῖς] ἑαυτοῖς vel ἀλλήλοις Bonitz 15 τὸ¹ Spengel: τὸν
codd.

ὕπηρετηθέν, πόσον, ἢ ποῖον ἦν τῷ πεπονθότι. ἐνδέχεται γὰρ εἶναι ὅπερ λέγει Θέογνις·

σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

ἐνδέχεται δὲ καὶ τοῦναντίον γενέσθαι, ὥσπερ ἐν τῷ λόγῳ,
 20 σοὶ μὲν παιδιὰν τοῦτ' εἶναι, ἐμοὶ δὲ θάνατον. ἐντεῦθεν δ'
 {εἴρηται} τὰ ἐγκλήματα. ὁ μὲν γὰρ ἀξιοῖ ἀντιπαθεῖν ὡς 22
 μέγα ὑπηρετήσας, ὅτι δεομένων ἐποίησεν, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτο,
 λέγων πρὸς τὴν ἐκείνου ὠφέλειαν πόσον ἡδύνατο, ἀλλ' οὐ
 τί ἦν αὐτῷ· ὁ δὲ τοῦναντίον ὅσον ἐκείνῳ, ἀλλ' οὐχ ὅσον
 25 αὐτῷ. ὅτε δὲ καὶ μεταλαμβάνων καὶ ἀμφιβάλλει. ὁ 23
 μὲν γὰρ ὅσον αὐτῷ μικρόν ἀπέβη, ὁ δ' ὅσον αὐτῷ μέγα
 ἐδύνατο, οἷον εἰ κινδυνεύσας δραχμῆς ἄξιον ὠφέλησεν, ὁ
 μὲν τὸ τοῦ κινδύνου μέγεθος ὁ δὲ τὸ τοῦ ἀργυρίου, ὥσπερ
 ἐν τῇ τῶν νομισμάτων ἀποδόσει. καὶ γὰρ ἐνταῦθα περὶ τοῦ-
 30 των ἢ ἀμφισβήτησις· ὁ μὲν γὰρ ἀξιοῖ πῶς τότ' ἦν, ὁ δὲ
 31 πῶς νῦν, ἂν μὴ διείπωνται.

31 ἢ μὲν οὖν πολιτικὴ βλέπει εἰς 24
 τὴν ὁμολογίαν καὶ εἰς τὸ πρᾶγμα, ἢ δ' ἠθικὴ εἰς τὴν
 προαίρεσιν. ὥστε καὶ δίκαιον τοῦτο μᾶλλον ἐστί, καὶ δικαιο-
 σύνη φιλική. αἴτιον δὲ τοῦ μάχεσθαι, διότι καλλίων μὲν
 35 ἢ ἠθικὴ φιλία, ἀναγκαιοτέρα δὲ ἢ χρησίμη. οἱ δ' ἄρχον- 25
 ται μὲν ὡς οἱ ἠθικοὶ φίλοι καὶ δι' ἀρετὴν ὄντες· ὅταν δ'
 ἄντικρυς ἢ τι τῶν ἰδίων, δῆλοι γίνονται ὅτι ἕτεροι ἦσαν.

16 ποῖον] πόσον Richards ἦν Fritzsche: ἦ codd. τὸν πεπονθότα P
 17 γὰρ (enim) A¹: δ' codd. 18 θεά, σμικρόν (dea, id parvum) A¹:
 θεὸς μικρόν codd. 19 δὲ Fritzsche: γὰρ codd. 20 παιδιὰν
 (lusus) A¹: παιδείαν codd. 21 {εἴρηται} secl. Russell (cl. EN
 1131^a23): corruptum Susemihl 22 τι] τί CL τοιοῦτον CL
 23-4 οὐ τι C: οὔτι L: ὅτι (quod) A¹ 25 καί] ἢ Dirlmeier 27 μέγα
 vel περὶ τῆς ψυχῆς post εἰ suppl. Russell 30 πῶς codd.: τι ὡς
 Jackson ((2), 158): ὅσου vel ὁπόσου Richards 31 πῶς codd.: τι ὡς
 Jackson ((2), 158) διείπωνται PL: διέπωνται C 32-5 εἰς² . . . ἠθικὴ
 om. PC 34 διότι] διατί L 35 φιλία] φιλική mg. P² ἄρχονται
 Bussemaker: ἔρχονται Π 36 οἱ om. L, Richards 37 ἄντικρυς
 ἢ codd.: ἀντικρούση Jackson ((1), 154-6, cl. 33^b31 et Rh. 1379^a13) τί
 CL ἔταιροι L

- ἐκ περιουσίας γὰρ διώκουσιν οἱ πολλοὶ τὸ καλόν, διὸ καὶ
 26 τὴν καλλίῳ φιλίαν, ὥστε φανερόν πῶς διαιρετέον περὶ τού- 1243^b
 των. εἰ μὲν γὰρ ἠθικοὶ φίλοι, εἰς τὴν προαίρεσιν βλεπτέον
 εἰ ἴση, καὶ οὐθὲν ἄλλο ἄξιωτέον θατέρῳ παρὰ θατέρου· εἰ
 δ' ὡς χρήσιμοι καὶ πολιτικοί, ὡς ἂν ἐλυσιτέλει ὁμολο-
 γοῦσιν· ἂν δ' ὁ μὲν φῇ ὡδε ὁ δὲ ἐκείνως, οὐ καλὸν μὲν, 5
 ἀντιποιῆσαι δέον, τοὺς καλοὺς λέγειν λόγους, ὁμοίως δὲ καὶ
 27 ἐπὶ θατέρου· ἀλλ' ἐπεὶ οὐ διείποντο ὡς ἠθικῶς, δεῖ κρίνειν
 τινά, μηδ' ὑποκρινόμενον μηδέτερον αὐτῶν ἐξαπατᾶν. ὥστε
 28 δεῖ στέργειν αὐτόν τὴν τύχην. ὅτι δ' ἐστὶν ἡ ἠθικὴ κατὰ
 προαίρεσιν, δῆλον, ἐπεὶ κἂν εἰ μεγάλα παθῶν μὴ ἀποδώῃ 10
 δι' ἀδυναμίαν, ἀλλ' ὡς ἡδύνατο, καλῶς· καὶ ὁ θεὸς ἀνέ-
 29 χεται κατὰ δύναμιν λαμβάνων τὰς θυσίας. ἀλλὰ τῷ
 πωλοῦντι οὐχ ἱκανῶς ἔξει, ἂν μὴ φήσῃ δύνασθαι πλέον
 δοῦναι, οὐδὲ τῷ δανείσαντι. 14
- 30 πολλὰ ἐγκλήματα γίνεται ἐν 14
 ταῖς φιλίαις τοῖς μὴ κατ' εὐθυωρίαν, καὶ τὸ δίκαιον ἰδεῖν 15
 οὐ ῥᾶδιον. χαλεπὸν γὰρ μετρήσαι ἐνὶ τῷδε τὸ μὴ κατ'
 31 εὐθυωρίαν, οἷον συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἐρωτικῶν. ὁ μὲν γὰρ
 διώκει ὡς τὸν ἡδὺν ἐπὶ τὸ συζῆν, ὁ δ' ἐκείνον ἐνίοτε ὡς
 χρήσιμον· ὅταν δὲ παύσῃται τοῦ ἐρᾶν, ἄλλου γινομένου
 ἄλλος γίνεται, καὶ τότε λογίζονται τί ἀντὶ τίνος, καὶ ὡς Πύθων 20

1243^b 14-38 = EN 1163^b28-1164^b21

1243^b 1 τὴν . . . φιλίαν mg. P², addito ἴσως: τῇ . . . φιλίᾳ cett.
 4 ἐλυσιτέλει L: ἐλυσιτέλῃ PC 5 ἐκείνως] ἐκείνους L μὲν² secl.
 Rackham 7 ἐπεὶ PC: ἐπειδὴ L τὸ post διείποντο Jackson ((1)
 154-6, commate post ὡς transposito) 8 ὑποκρινόμενον μηδέτερον
 Sylburg: ὑποκρινόμενος μηδέτερος L: ὑποκρινάμενος μηδ' ἕτερος PC
 10 ἀποδῶ ἡ C 11 ὡς] ὅς' Rackham ἔξει mg. P² post καλῶς,
 addito ἴσως γὰρ post καὶ suppl. Fritzsche 14 ὅθεν (unde) πολλὰ
 A¹: πολλὰ δὲ vel ἔτι πολλὰ suppl. Fritzsche (cf. Denniston, xliii-xliv)
 15 τοῖς] ταῖς Bonitz †ιδεῖν† Spengel: εἰδέναι Jackson ((1), 156-9)
 16 γὰρ χαλεπὸν Π ἐνὶ τῷδε τὸ Fritzsche: ἐνὶ τῷδε τῷ PL: ἐνὶ δὲ τῷδε τῷ
 C: ὅτῳ δὴ τὰ Richards: ἐνὶ τῷδε τῷ Jackson ((1), 156-9) 18 ὡς τὸν
 ἡδὺν codd. (cf. 44^a36): ὡς ἡδὺν Spengel: τὸν ὡς ἡδὺν Fritzsche: τόνδε ὡς
 ἡδὺν Richards τὸ] τῷ Fritzsche 20 τί ἀντὶ τίνος Jackson ((1),
 156-9): παντὶ τίνος Π: ἀντὶ τίνος mg. P²

καὶ Παμμενῆς διεφέροντο καὶ ὅλως διδάσκαλος καὶ μαθητῆς
 (ἐπιστήμη γὰρ καὶ χρήματα οὐχ ἐνὶ μετρεῖται), καὶ ὡς Πρό-
 δικος ὁ ἱατρὸς πρὸς τὸν ἀποδιδόντα μικρὸν τὸν μισθόν,
 καὶ ὡς ὁ κιθαρωδὸς καὶ ὁ βασιλεύς. ὁ μὲν γὰρ ὡς ἡδεῖ, 32
 25 ὁ δ' ὡς χρησίμῳ ὠμίλει· ὁ δ' ἐπεὶ ἔδει ἀποδιδόναι, αὐ-
 τὸν αὐτὸν ὡς ἡδὺν ἐποίησεν, καὶ ἔφη, ὥσπερ ἐκείνον
 ᾔσαντα εὐφρᾶναι, οὕτω καὶ αὐτὸς ὑποσχόμενος ἐκείνῳ. ὅμως 33
 δὲ φανερόν καὶ ἐνταῦθα πῶς γνωριστέον· ἐνὶ μὲν γὰρ μετρητέον
 καὶ ἐνταῦθ', ἀλλ' οὐχ ὅρῳ, ἀλλὰ λόγῳ· τῷ ἀνάλογον γὰρ
 30 μετρητέον, ὥσπερ καὶ ἡ πολιτικὴ μετρεῖται κοινωνία. πῶς
 γὰρ κοινωνήσῃ γεωργῷ σκυτοτόμος, εἰ μὴ τῷ ἀνάλογον ἴσα-
 σθῇσεται τὰ ἔργα; τοῖς δὲ μὴ κατ' εὐθυωρίαν τὸ ἀνάλογον 34
 μέτρον, οἷον εἰ ὁ μὲν σοφίαν δοῦναι ἐγκαλεῖ, ὁ δ' ἐκείνῳ
 ἀργύριον, τῇ σοφίᾳ πρὸς τὸ πλούσιον, εἴτα τί δοθὲν πρὸς
 35 ἐκάτερον. εἰ γὰρ ὁ μὲν τοῦ ἐλάττονος ἡμισυ ἔδωκεν, ὁ δὲ τοῦ μεί-
 ζονος μὴ πολλοστὸν μέρος, δῆλον ὅτι οὗτος ἀδικεῖ. ἔστι δὲ κἀν- 35
 ταῦθα ἐν ἀρχῇ ἀμφισβήτησις, ἃν φῇ ὁ μὲν ὡς χρησίμους
 συνελθεῖν αὐτούς, ὁ δὲ μὴ, ἀλλ' ὡς κατ' ἄλλην τινὰ φιλίαν.

1244^a περὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κατ' ἀρετὴν φίλου, σκεπτέον XI
 πότερον δεῖ ἐκείνῳ τὰ χρήσιμα ὑπηρετεῖν καὶ βοηθεῖν ἢ τῷ
 ἀντιποιεῖν τι καὶ δυναμένῳ. τοῦτο δὲ τὸ αὐτὸ πρόβλημα ἐστί,

1244^a 1-36 = EN 1164^b 22-1165^a 35

21 Παμμενῆς L: Παμμενῆς V: μαμμένης PC ὅλως PL: ὅλος C: ὡς
 Fritzsche 22 Πρόδικος codd., Kenny ((1), 222): Ἡρόδικος Spengel
 25 ὠμίλει (*conversabatur*) A¹: ὀμιλεῖ codd. 27 ὅμως V: ὅπως CL:
 ὅλως P 28 μὲν om. L 29 οὐχ ὅρῳ L (cf. 41^b 36): οὐ χορῶ PC:
 οὐκ ἀριθμῷ Jackson ((1), 156-9, cl. 42^b 14) τῷ Fritzsche: τὸ codd.
 31 ἴσασθῇσεται] μετρεῖται C 32-3 τὰ . . . μέτρον om. C 32 τοῖς
 δέ] τοῖς δὴ dubitanter Sussemihl: ταῖς δὴ Rackham 34 τῇ σοφίᾳ
 codd.: τί σοφία Bonitz: τῷ ἀνάλογον μετρήτεον τὴν σοφίαν ante πρὸς τὸν
 πλούσιον suppl. Dirlmeier: τὸ πλούσιον εἶναι Rackham: τὸν πλούσιον
 Richards τὸ post τί suppl. Richards 34-5 πρὸς ἐκάτερον codd.:
 πρὸς ἐκατέρου Fritzsche: μερὸς ἐκατέρου Richards 35 ἡμισυ (*par-*
tem) A¹: ἡμῖν Π 37 φῇ ὁ μὲν Bekker: φήσωμεν codd. 38 ἀλλ'
 ὡς V: ἄλλως codd. 1244^a 3 ἀντιποιεῖν τι Walzer: ἀντιποιοῦντι Π:
 ἀντιποιεῖν τὰ ἴσα δυναμένῳ Jackson ((6), 159) τῷ post ἐστὶ suppl.
 Richards

- 2 πότερον τὸν φίλον ἢ τὸν σπουδαῖον εὖ ποιητέον μάλλον. ἂν
 μὲν γὰρ φίλος καὶ σπουδαῖος, ἴσως οὐ λίαν χαλεπόν, ἂν 5
 μή τις τὸ μὲν αὐξήσῃ τὸ δὲ ταπεινώσῃ, φίλον μὲν σφόδρα
 ποιῶν, ἐπικεικῇ δὲ ἡρέμα· εἰ δὲ μή, πολλὰ προβλήματα
 γίνεται, οἷον εἰ ὁ μὲν ἦν, οὐκ ἔσται δέ, ὁ δὲ ἔσται, οὐπω δέ, ἢ
 3 ὁ μὲν ἐγένετο, ἔστι δ' οὐ, ὁ δὲ ἔστιν, οὐκ ἦν δὲ οὐδὲ ἔσται· ἀλλ'
 ἐκείνο ἐργωδέστερον. μὴ γάρ τι λέγει Εὐριπίδης, ποιήσας 10

λόγων δίκαιον μισθὸν ἂν λόγους φέροις,
 ἔργον δ' ἐκείνος ἔργον <ὅς> παρέσχετο.

- καὶ οὐ πάντα δεῖ τῷ πατρί, ἀλλ' ἔστιν ἀλλ' ἃ δεῖ τῇ μητρί· καί-
 τοι βελτίων ὁ πατήρ. οὐδὲ γὰρ τῷ Διὶ πάντα θύεται, οὐδ' ἔχει
 4 πάσας τὰς τιμὰς ἀλλὰ τινὰς· ἴσως οὖν ἔστιν ἃ δεῖ τῷ χρησίμῳ, 15
 ἀλλὰ δὲ τῷ ἀγαθῷ. οἷον οὐκ εἰ σίτον δίδωσι καὶ τὰ ἀναγκαῖα,
 καὶ συζῆν τούτῳ δεῖ· οὐδ' ὧ τοίνυν τὸ συζῆν, τούτῳ ἃ μὴ οὐ-
 τος δίδωσιν, ἀλλὰ χρήσιμος. ἀλλ' οἱ τοῦτο ποιοῦντες τούτῳ
 πάντα τῷ ἐρωμένῳ διδόασιν οὐ δέον, οὐδενός εἰσιν ἄξιοι.

- καὶ οἱ ἐν τοῖς λόγοις ὅροι τῆς φιλίας πάντες μὲν πῶς 20
 5 εἰσι φιλίας, ἀλλ' οὐ τῆς αὐτῆς. τῷ μὲν γὰρ χρησίμῳ τὸ
 βούλεσθαι τ᾽ αὐτῷ. ἀγαθὰ καὶ τῷ εὖ ποιήσαντι καὶ τῷ
 ὁποῖῳ δὴ (οὐ γὰρ ἐπισημαίνει οὗτος ὁ ὀρισμὸς τῆς φιλίας),
 ἀλλῶ δὲ τὸ εἶναι καὶ ἄλλῳ τὸ συζῆν, τῷ δὲ καθ' ἡδονὴν

5 ὁ post γὰρ suppl. Rieckher 8 δ² ... δέ³ om. C 9 δ² δέ
 Sylburg: διό Π: ἢ (vel) Α¹ 10 ἐκείνο Π Marc.² (cf. 44^a2): ἐκείνῳ
 Marc.¹ 11 λόγων Bussemaker: λόγον codd. λόγους Busse-
 maker: λόγου codd. φέροις Bussemaker: ἐσφέρεις PC: εἰσφέρεις L
 12 ἔργον¹ Marc.: ἔργων Π ἐκείνος Musgrave: ἐκείνοισ codd. ἔργον²
 <ὅς> Meineke: ἔργα codd.: ἔργ' ἃ καὶ Musgrave 13 δεῖ¹ δὴ C
 ἀλλ' ἃ δεῖ Susemihl, v. Fragstein (340): ἀλλὰ δὲ P¹ CL: ἃ δεῖ, ἀλλὰ δὲ mg.
 P², addito ἴσως 15 πόσας C 16 ἀλλὰ ἀλλαι L οὐκ εἰ P
 οὐχὶ CL: οὐχ ὅς Bonitz 17 πρέπει post ὧ suppl. Richards
 συζῆν² P¹: εὖ ζῆν CL, mg. P², addito ἴσως 18 ἀλλὰ codd.: ἀλλ' ὁ
 Susemihl: ἀλλ' ἃ Fritzsche τούτῳ ταῦτό (idem) Α¹ τούτῳ corrup-
 tum Susemihl, secl. Rackham 18-19 †ἀλλ' ... ἀξιοῖ† Solomon
 19 οὐ δέον secl. Richards οὐδενός Fritzsche: οὐδ' PL: δ' οὐδ' C
 22 τ᾽ αὐτῷ L: τὰ κείνῳ P¹: τὰ ἐκείνῳ P² C τῷ² secl. Spengel
 23 ὁποῖῳ δὴ Jackson ((6), 159): ὁποῖος δεῖ codd.: ὁποῖα δεῖ Spengel
 οὐ] τοῦτο Spengel 24 ἄλλως ... ἄλλως C

25 τὸ συναλγεῖν καὶ συγχαίρειν· πάντες δ' οὗτοι οἱ ὅροι κατὰ 6
 φιλίαν μὲν λέγονται τινὰ, οὐ πρὸς μίαν δ' οὐδείς. διὸ πολλοὶ
 εἰσί, καὶ ἕκαστος μιᾷς εἶναι δοκεῖ φιλίας, οὐκ ὦν, οἶον ἢ τοῦ εἶναι
 προαίρεσις. καὶ γὰρ ὁ καθ' ὑπεροχὴν καὶ ποιήσας εὖ βούλε-
 30 καὶ ἀνταποδιδόναι, ἀλλὰ συζῆν οὐ τοῦτω, ἀλλὰ τῷ ἡδεῖ.

ἀδικοῦσιν οἱ φίλοι ἀλλήλους ἔνιοι· τὰ γὰρ πράγματα μάλ- 7
 λον, ἀλλ' οὐ φιλοῦσι τὸν ἔχοντα· διὸ φιλεῖ κάκεινους οἶον διότι
 ἡδὺς τὸν οἶνον εἴλετο, καὶ ὅτι χρήσιμος τὸν πλοῦτον εἴλετο· χρη-
 σιμώτερος γάρ. διὸ δὴ ἀγανακτεῖ, ὥσπερ ἂν εἰ μᾶλλον
 35 εἴλετο ἀντὶ ἡττονος. οἱ δ' ἐγκαλοῦσιν· ἐκείνον γὰρ νῦν ζητοῦσι
 τὸν ἀγαθόν, πρότερον ζητήσαντες τὸν ἡδὺν ἢ τὸν χρήσιμον.

1244^b σκεπτέον δὲ καὶ περὶ αὐταρκείας καὶ φιλίας, πῶς XII
 ἔχουσι πρὸς τὰς ἀλλήλων δυνάμεις. ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις πό-
 τερον, εἴ τις εἴη κατὰ πάντα αὐτάρκης, ἔσται τοῦτω <...> φίλος,
 εἰ κατ' ἔνδειαν ζητεῖται φίλος, ἢ οὐ; ἢ ἔσται <ὁ> ἀγαθὸς αὐταρ-
 5 κέστατος; εἰ ὁ μετ' ἀρετῆς εὐδαίμων, τί ἂν δέοι φίλου; οὔτε
 γὰρ τῶν χρησίμων δεῖσθαι αὐτάρκους οὔτε τῶν εὐφρανούντων

1244^b 1-45^b19 = EN 1169^b3-1170^b19; cf. 1171^a21-^b28

25 συναλγεῖν] συνείναι, ut vid., P 26 οὐδείς secl. Fritzsche
 27 δ' ante εἰσί add. CL 28 οἱ οἱ C καὶ² secl. Ross post εὖ, τὸ
 εἶναι vel τὸ εὖ suppl. Fritzsche 28-9 καὶ² . . . ὑπάρχειν om. C
 29 αὐτοῦ] αὐτοῦ L δόντι P¹: διδόντι P²L: ὄντι C 31 ἀλλήλους
 ἔνιοι PC: ἔνιοι ἀλλήλους L 32 τὸν Bonitz: τὰ codd.: τοὺς ἔχοντας
 Casaubon φιλεῖ codd.: φίλοι Bekker κάκεινους, ut vid., P¹: κάκεινους
 P²CL: κάκεινω Rackham 33 καὶ . . . εἴλετο² om. P¹C: hab. L: add.
 mg. P² χρησιμώτερος] χρησιμώτατος Richards 34 οὐ post διὸ
 suppl. Fritzsche δὴ ἀγανακτεῖ P²: δεῖ ἀγανακτεῖν cett. 35 οἱ δ'
 LV: ὁ δ' P¹C: ὡδε ἢ τόδε mg. P², addito ἴσως 36 ζητήσαντες PCV:
 ζήσαντες L 1244^b 3 εἴ τις P: εἴ τι L: εἴτε C post τοῦτω spatium
 duodecim fere litterarum in CL, in P undeviginti fere: an τῷ αὐταρ-
 κεστάτῳ? v. Fragstein (344) 4 εἰ PC: ἢ L ἢ οὐ; ἢ v. Fragstein
 (344): ἢ ὁ ἢ P¹CL: ἢ ὁ P² ἢ²] καὶ Fritzsche: εἰ δ' Dirlmeier <ὁ>
 suppl. Ross 5 εἰ] καὶ Sylburg 6 δεῖσθαι P¹CL: δέεται P²
 αὐτάρκους CV: αὐταρκῶς L: αὐταρκῶς ἔχων P²: αὐτάρκης P¹ sibi ipsi
 convivere A¹ εὐφρανούντων Spengel: εὐφρονούντων codd.: εὐφραινόντων
 Sylburg

- 2 οὐτε τοῦ συζῆν· οὗτος γὰρ αὐτῷ ἱκανὸς συνεῖναι. μάλιστα
 δὲ τοῦτο φανερόν ἐπὶ θεοῦ· δηλὸν γὰρ ὡς οὐδενὸς προσδεό-
 μενος οὐδὲ φίλου δεήσεται, οὐδ' ἔσται αὐτῷ οὐ γέ μῃδ' ἐνδεής
 ποτε. ὥστε καὶ ἄνθρωπος ὁ εὐδαιμονέστατος ἤκιστα δεή- 10
 σεται φίλου, ἀλλ' ἢ καθ' ὅσον ἀδύνατον εἶναι αὐτάρκη.
 3 ἀνάγκη ἄρα ἐλαχίστους εἶναι φίλους τῷ ἄριστα ζῶντι, καὶ
 δεῖ ἐλάττους γίνεσθαι, καὶ μὴ σπουδάζειν ὅπως ὦσι φίλοι,
 ἀλλ' ὀλιγωρεῖν μὴ μόνον τῶν χρησίμων, ἀλλὰ καὶ <τῶν> εἰς τὸ
 4 συζῆν αἰρετῶν. ἀλλὰ μὴν καὶ τότε φανερόν ἄν εἶναι δό- 15
 ξειεν ὡς οὐ χρήσεως ἔνεκα ὁ φίλος οὐδ' ὠφελείας. ἀλλ' οὐ
 δι' ἀρετὴν φίλος μόνον. ὅταν γὰρ μηθενὸς ἐνδεεῖς ὦμεν,
 τότε τοὺς συναπολαυσομένους ζητοῦσι πάντες, καὶ τοὺς εὐπει-
 σομένους μᾶλλον ἢ τοὺς ποιῆσοντας. ἀμείνω δ' ἔχομεν κρί-
 σιν αὐτάρκεις ὄντες ἢ μετ' ἐνδείας, ὅτε μάλιστα τῶν συζῆν 20
 ἀξίων δεόμεθα φίλων. 21
- 5 περὶ δὲ τῆς ἀπορίας ταύτης σκε- 21
 πτέον, μή ποτε τὸ μὲν τι λέγεται καλῶς, τὸ δὲ λανθάνει
 διὰ τὴν παραβολήν. δηλὸν δὲ λαβοῦσι τί τὸ ζῆν τὸ κατ'
 6 ἐνέργειαν, καὶ ὡς τέλος. φανερόν οὖν ὅτι τὸ αἰσθάνεσθαι
 καὶ τὸ γνωρίζειν, ὥστε καὶ τὸ συζῆν τὸ συναισθάνεσθαι καὶ 25
 τὸ συγγνωρίζειν ἐστίν. ἔστι δὲ τὸ αὐτοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ
 αὐτὸν γνωρίζειν αἰρετώτατον ἐκάστω, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ζῆν
 πᾶσιν ἔμφυτος ἢ ὁρεξις· τὸ γὰρ ζῆν δεῖ τιθῆναι γνώσιν
 7 τινά. εἰ οὖν τις ἀποτέμει καὶ ποιήσῃ τὸ γινώσκειν αὐτὸ

7 οὗτος codd. (cf. v. Fragstein, 344): αὐτὸς Spengel αὐτῷ] αὐτῷ L
 ἱκανῶς L 9 δεήσεως L αὐτῷ] αὐτῷ C: αὐτὸς Dirlmeier
 9-10 οὐ γέ μῃδ' ἐνδεής ποτε Richards: οὐτε μῃθὲν δεσπότου codd.: εἴ γε
 μῃθὲν δέοιτό του Jackson ((1), 159-60): τῷ εὐδαιμονεστάτῳ v. Fragstein
 (344) 13 δεῖ codd.: ἀεὶ Spengel 14 <τῶν> suppl. Spengel
 16 χρήσεται C ἀλλ' οὐ Π: ἀλλ' ὁ Oxon.: ἀλλὰ Spengel 17 μόνον
 Robinson: μόνος codd. ὦμεν P¹CL: ὦσιν P² 18 πεισομένους]
 ποιησομένους C 19 ποιῆσοντας Marc.², Sylburg: ποιήσαντας cett.
 ἀμείνων CL 20 ἢ μετ'] ἢ μίαν C ὅτε P²: τε P¹CL: μάλιστα τε
 Sylburg 25-7 ὥστε . . . γνωρίζειν om. C 26 τὸ αὐτοῦ
 Marc.², Bonitz: τὸ αὐτὸ Π Marc.¹, idem A¹: αὐτὸ τὸ Solomon
 26-7 τὸ αὐτὸν Marc.², Bonitz: τὸ αὐτὸ Π Marc.¹, idem A¹: αὐτὸ τὸ
 Solomon 28 δεῖ τιθῆναι Bonitz: διατιθέναι codd.

- 30 καθ' αὐτὸ καὶ μὴ <τὸ αὐτόν> (ἀλλὰ τοῦτο μὲν λανθάνει, ὥσπερ ἐν τῷ λόγῳ γέγραπται, τῷ μέντοι πράγματι ἔστι μὴ λανθάνειν), οὐθὲν ἂν διαφέροι ἢ τὸ γινώσκειν ἄλλον ἂνθ' αὐτοῦ· τὸ δ' ὅμοιον τῷ ζῆν ἂνθ' αὐτοῦ ἄλλον. εὐλόγως δὲ τὸ ἑαυτοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ γνωρίζειν αἰρετώτερον. δεῖ γὰρ ἅμα συν-
- 35 θεῖναι δύο ἐν τῷ λόγῳ, ὅτι τε τὸ ζῆν {καὶ} αἰρετόν, καὶ ὅτι τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐκ τούτων ὅτι τῷ αὐτῷ αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν
- 1245^a τοιαύτην φύσιν. εἰ οὖν ἐστὶν αἰετὴ τῆς τοιαύτης συστοιχίας ἢ 8
 ἑτέρα ἐν τῇ τοῦ αἰρετοῦ τάξει, καὶ τὸ γνωστόν καὶ τὸ αἰσθητόν ἐστὶν ὡς ὅλως εἰπεῖν τῷ κοινωνεῖν τῆς ὠρισμένης φύσεως· ὥστε τὸ αὐτοῦ βούλεσθαι αἰσθάνεσθαι τὸ αὐτὸν εἶναι τοιονδὶ
- 5 βούλεσθαι ἐστίν. ἐπεὶ οὖν οὐ κατ' αὐτοὺς ἐσμεν ἕκαστον τούτων, ἀλλὰ κατὰ μετάληψιν τῶν δυνάμεων ἐν τῷ αἰσθάνεσθαι ἢ γνωρίζειν (αἰσθανόμενος μὲν γὰρ αἰσθητὸς γίνεται ταύτῃ καὶ κατὰ τοῦτο, καθὰ πρότερον αἰσθάνεται, καὶ ἢ καὶ οὐ, γνω-
- 10 στὸς δὲ γινώσκων)· ὥστε διὰ τοῦτο καὶ ζῆν αἰεὶ βούλεται, ὅτι βούλεται αἰεὶ γνωρίζειν, τοῦτο δὲ ὅτι αὐτὸς εἶναι τὸ γνωστόν.
- τὸ δὴ συζῆν αἰρεῖσθαι δόξειε μὲν ἂν εἶναι σκοπουμένοις πως 9
 εὐηθες (ἐπὶ τῶν κοινῶν πρῶτον καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις, οἷον τὸ συνεσθίειν ἢ τὸ συμπίνειν· τί γὰρ διαφέρει τὸ πλησίον οὔσι ταῦτα συμβαίνειν ἢ χωρὶς, ἂν ἀφέλης τὸν λόγον;
- 15 ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ λόγου κοινωνεῖν τοῦ τυχόντος ἕτερον τοιοῦτον· ἅμα τ' οὔτε διδάσκειν οὔτε μαθάνειν τοῖς αὐταρκέσι

30 <τὸ αὐτόν> vel <τὸ αὐτὸν αὐτόν> suppl. Robinson: an μὴ <ἅμα> Dirlmeier? post μὴ, ζῆν suppl. Apelt ((1), 729-52) 31 ἀνάγκη post πράγματι suppl. Richards 32 ἀντ' αὐτοῦ L 33 τῷ Spengel: τοῦ codd. δέ] δὴ Spengel 35 ζῆν αἰρετόν Fritzsche: ζῆν καὶ hab. codd. 36 τῷ αὐτῷ (sc. τρόπῳ) αὐτοῖς Mingay (cf. ἑτέρα (sc. ὁδῷ) Jackson ((3), 203-4) ad 46^b17): τῷ αὐτοῖς Dirlmeier (cl. 45^a3): συμβαίνει τοιούτοις Richards 1245^a 1 συστοιχίας Bekker: συστοιχειίας in. ras. corr. P: εὐτυχείας P: εὐστοχίας L 2 αἰρετοῦ] ἑτέρου L αἰσθητόν P²: αἰρετόν P¹CL 3 τῷ Fritzsche: τὸ codd. 4 αὐτοῦ CL αὐτόν Fritzsche: αὐτόν codd. 7 μὲν om. L 8 καθὰ codd.: καθ' ὃ Fritzsche 12 κοινῶν Bonitz: κοινωνῶν codd. 13 τὸ . . . τὸ codd.: τοῦ . . . τοῦ Bonitz 14 ἂν ἀφέλης Bekker: ἂν ἀφέλεις P: ἀναφέρει C: ἀναφέρει L 15 ἀλλὰ μὴν Bekker: δεῖνδ L¹: ἀλλὰ μὴ codd. 16 τ' οὔτε διδάσκειν P: τοῦ τε διδάσκειν C: τοῦ τε δόκειν L

- φίλοις οἷόν τε· μανθάνων μὲν γὰρ αὐτὸς οὐκ ἔχει ὥς δεῖ,
 10 διδάσκοντος δ' ὁ φίλος, ἢ δ' ὁμοιότης φιλία· ἀλλὰ μὴν
 φαίνεται γε, καὶ πάντες ἥδιον τῶν ἀγαθῶν μετὰ τῶν
 φίλων κοινωνοῦμεν, καθ' ὅσον ἐπιβάλλει ἐκάστω καὶ οὐ 20
 11 δύναται ἀρίστου, ἀλλὰ τούτων τῷ μὲν ἡδονῆς σωματικῆς,
 τῷ δὲ θεωρίας μουσικῆς, τῷ δὲ φιλοσοφίας. καὶ τό ἅμα δεῖ
 εἶναι τῷ φίλῳ (διό φησι “μόχθος οἱ τηλοῦ φίλοι”), ὥστ' οὐ δεῖ
 γενέσθαι ἀπ' ἀλλήλων τούτου γινομένου. ὅθεν καὶ ὁ ἔρως
 δοκεῖ φιλία ὁμοιον εἶναι· τοῦ γὰρ συζῆν ὀρέγεται ὁ ἐρῶν, 25
 ἀλλ' οὐχ ἡ μάλιστα δεῖ, ἀλλὰ κατ' αἴσθησιν. 26
 12 ὁ μὲν τοίνυν 26
 λόγος ἐκεῖνά φησι διαπορῶν, τὸ δ' ἔργον οὕτω φαίνεται
 γινόμενον, ὥστε δῆλον ὅτι παρακρούεται πως ἡμᾶς ὁ δια-
 13 πορῶν. σκεπτέον ἔνθεν τάληθές. ὁ γὰρ φίλος βούλεται εἶναι,
 ὥσπερ ἡ παροιμία φησὶν, ἄλλος Ἑρακλῆς, ἄλλος αὐτός. 30
 διέσπασται δὲ καὶ χαλεπὸν πάντα ἐφ' ἐνὸς γενέσθαι· ἀλλὰ
 κατὰ μὲν τὴν φύσιν ὁ συγγενέστατον, κατὰ δὲ τὸ σῶμα
 ὁμοῖος ἕτερος, ἄλλος δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ τούτων κατὰ
 μόριον ἕτερος ἕτερον. ἀλλ' οὐθέν γε ἦττον βούλεται ὥσπερ
 14 αὐτὸς διαιρετὸς εἶναι ὁ φίλος. τὸ οὖν τοῦ φίλου αἰσθάνεσθαι 35
 τὸ αὐτοῦ πως ἀνάγκη αἰσθάνεσθαι εἶναι, καὶ τὸ αὐτόν πως
 γνωρίζειν. ὥστε καὶ τὰ φορτικὰ μὲν συνῆδεσθαι καὶ συζῆν
 τῷ φίλῳ ἡδὺ εὐλόγως (συμβαίνει γὰρ αὐτοῦ ἅμα αἰσθησις

17 οἷόν τε Bekker: οἷονται codd. μανθάνων (sed ων in ras.) P:
 μανθάνειν CL 18 ὁ Bonitz: οὐ codd. 20 ἐκάστω Ross (cf. v.
 Fragstein, 348): ἑκαστον codd. οὐ L qua A¹: οὐ PC 22 τὸ ἅμα
 δεῖ Camerarius: τὸ ἅμα δεῖν (sc. φαίνεται) Richards: τολμᾷ δὴ codd.
 23 ὥστ' Fritzsche: ὥς codd. 24 γινομένου Fritzsche: γινόμενον
 codd. 25 συζῆν Casaubon: εὐ ζῆν codd. 26 οὐχ ἡ L²: οὐχὶ
 P¹CL¹: οὐχὶ οὐ P² μὲν τοίνυν L: μὲν τι οὖν P: μέντοι οὖν C 29 οὖν
 post σκεπτέον suppl. Fritzsche ἐντεῦθεν Spengel 30 αὐτός (ipse)
 A¹ (cf. EN 1166^a31 sq.): οὗτος codd. 31 πάντα Richards: τὰ
 codd.: τὸ Ross ἀφ' Marc., ab A¹ ἐνὸς <ἐν> (uno . . . unum) A¹
 32 τὴν om. L ἐγγύτατον post φύσιν suppl. Richards ὁ codd.: τὸ
 Susemihl τὸ om. L 34 γε Sylburg: τε codd. 36 αὐτοῦ CL
 36-7 τὸν φίλον γνωρίζειν τὸ post τὸ² suppl. Spengel (sed cf. *Metaph.*
 1048^b23 sq.) αὐτόν L 38 αὐτοῦ Robinson: ἐκείνου codd.

αεί), μάλλον δὲ τὰς θειοτέρας ἡδονάς. αἴτιον δ' ὅτι αἰὲν
1245^b ἡδίων ἐαυτὸν θεωρεῖν ἐν τῷ βελτίονι ἀγαθῷ. τοῦτο δ' ἐστὶν
ὅτε μὲν πάθος, ὅτε δὲ πράξις, ὅτε δὲ ἕτερόν τι. εἰ δ' αὐτὸν
εὖ ζῆν, καὶ οὕτω καὶ τὸν φίλον, ἐν δὲ τῷ συζῆν συνεργεῖν,
ἡ κοινωνία τῶν ἐν τέλει μάλιστα γέ. διὸ <δεῖ> συνθεωρεῖν
5 καὶ συνενωχέισθαι· οὐ <γὰρ> {τὰ} διὰ τροφήν καὶ τὰ
ἀναγκαῖα αἱ τοιαῦται ὁμιλῖαι δοκοῦσιν εἶναι, ἀλλὰ ἀπο-
λαύσεις. ἀλλ' ἕκαστος οὐ δύναται τυγχάνειν τέλους, ἐν **15**
τοῦτῳ βούλεται συζῆν· εἰ δὲ μὴ, καὶ ποιεῖν εὖ καὶ πά-
9 σchein ὑπὸ τῶν φίλων αἰροῦνται μάλιστα.
9 ὅτι μὲν τοίνυν
10 καὶ δεῖ συζῆν, καὶ ὅτι μάλιστα βούλονται πάντες, καὶ ὅτι
ὁ εὐδαιμονέστατος καὶ ἄριστος μάλιστα τοιοῦτος, φανερόν·
ὅτι δὲ κατὰ τὸν λόγον οὐκ ἐφαίνετο, καὶ τοῦτ' εὐλόγως συνέ-
βαινε λέγοντος ἀληθῆ. κατὰ τὴν σύνθεσιν γὰρ τῆς παραβο-
λῆς ἀληθοῦς οὔσης ἡ λύσις <οὐκ> ἔστιν. ὅτι γὰρ ὁ θεὸς οὐ τοιοῦ-
15 τος οἷος δεῖσθαι φίλου, καὶ τὸν ὅμοιον ἀξιοῖ. καίτοι κατὰ **16**
τοῦτον τὸν λόγον οὐδὲ νοήσει ὁ σπουδαῖος· οὐ γὰρ οὕτως ὁ
θεὸς εὖ ἔχει, ἀλλὰ βέλτιον ἢ ὥστε ἄλλο τι νοεῖν παρ' αὐ-
τὸς αὐτόν. αἴτιον δ' ὅτι ἡμῖν μὲν τὸ εὖ καθ' ἕτερον,
19 ἐκείνῳ δὲ αὐτὸς αὐτοῦ τὸ εὖ ἐστίν.
19 καὶ τὸ ζητεῖν ἡμῖν καὶ **17**

1245^b 15-19 = *Metaph.* 1072^b20 sqq., 1074^b21-35 19-25 = *EN*
1170^b20-1171^a20

1245^b 2 δεῖ post δ' suppl. Dirlmeier: ἡδύ subaudiendum cens.
Collingwood δ' αὐτὸν] δυνατόν L 3 ἐν δὲ τῷ] εἰ δὲ τὸ Fritzsche
4 ἡ κοινωνία D: ἡ κοινωνία, ut vid., in ras. P: ἡ κοινωνίαν CL γε Ald.:
τε codd., V <δεῖ> suppl. Fritzsche 5 <γὰρ> suppl. Colling-
wood {τὰ} secl. Walzer τροφῆς Richards 6 lac. post τοιαῦται
pos. Susseml: οὐχ suppl. Fritzsche, γὰρ κοινωνίαι. οὐχ Rackham
7 οὐ] οὐ C 11 φανερόν P²: φανερός CL: φανερ' P¹ 14 <οὐκ>
suppl. Rieckher οὐ] ὁ C 15 οἷος Bonitz: οἷον codd. σπουδαῖον
post τὸν suppl. Richards ἀξιοῖ Bonitz (sc. ἡ παραβολή): ἀξίου Π: ἡξίου
(sc. ὁ λόγος) Dirlmeier: <ὁμοίων> ἀξιοῦμεν Susseml 16 οὐδὲ
codd.: οὐδὲν Rackham τι post νοήσει suppl. Dirlmeier (fort. recte)
17 ἄλλο τι] ἀλλότῳ PC 17-18 αὐτὸς αὐτόν C (cf. *Pol.* 1323^b25):
αὐτὸν αὐτὸς P, et Wilamowitz ad E. *HF* 961 18 αὐτόν] αὐτόν L
19 αὐτοῦ] αὐτοῦ L

- εὔχεσθαι πολλοὺς φίλους, ἅμα δὲ λέγειν ὡς οὐθεὶς φίλος ᾧ 20
 πολλοὶ φίλοι, ἅμφω λέγεται ὀρθῶς. ἐνδεχομένου γὰρ
 πολλοῖς συζῆν ἅμα καὶ συναισθάνεσθαι, ὡς πλείστοις αἰρε-
 τώτατον· ἐπεὶ δὲ χαλεπώτατον, ἐν ἐλαττοσιν ἀνάγκη τὴν ἐνέρ-
 18 γειαν τῆς συναισθήσεως εἶναι, ὥστ' οὐ μόνον χαλεπὸν τὸ πολ-
 λοὺς κτήσασθαι (πέρας γὰρ δεῖ), ἀλλὰ καὶ οὖσι χρήσασθαι. 25
 καὶ ὅτε μὲν ἀπειναι εὖ πράττοντα τὸν φιλοῦμενον
 βουλόμεθα, ὅτε δὲ μετέχειν τῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἅμα
 βούλεσθαι εἶναι φιλικόν. ἐνδεχομένου μὲν γὰρ ἅμα καὶ εὖ,
 τοῦτο πάντες αἰροῦνται· μὴ ἐνδεχομένου δὲ ἅμα, ὥσπερ τὸν
 'Ηρακλῆ ἴσως ἂν ἡ μήτηρ εἴλετο θεὸν εἶναι μᾶλλον ἢ 30
 19 μετ' αὐτῆς ὄντα τῷ Εὐρυσθεῖ θητεῦειν. ὁμοίως γὰρ ἂν
 εἴποιεν καὶ ὁ Λάκων ἔσκωψεν, ἐπεὶ τις ἐκέλευσεν αὐτὸν
 χειμαζόμενον ἐπικαλέσασθαι τοὺς Διοσκόρους. δοκεῖ δὲ τοῦ
 μὲν φιλοῦντος τὸ ἀπείργειν εἶναι τῆς συμμεθέξεως τῶν
 χαλεπῶν, τοῦ δὲ φιλουμένου τὸ βούλεσθαι συμμετέχειν, καὶ 35
 ταῦτα ἁμφοτέρα συμβαίνειν εὐλόγως. δεῖ γὰρ τῷ φίλῳ μὴθὲν
 20 εἶναι οὕτω λυπηρὸν ὡς ἡδὺ τὸν φίλον· δοκεῖ δὲ δεῖν
 αἰρεῖσθαι μὴ τὸ αὐτοῦ. διὸ κωλύουσι συμμετέχειν, ἱκανοὶ
 γὰρ αὐτοὶ κακοπαθοῦντες, ἵνα μὴ φαίνωνται τὰ αὐτῶν σκο-
 ποῦντες {καὶ} αἰρεῖσθαι τὸ χαίρειν <καὶ> λυπουμένου τοῦ φίλου· 1246^a
 21 ἔτι δὲ τὸ κουφότεροι εἶναι μὴ μόνον φέροντες τὰ κακά. ἐπεὶ
 δ' αἰρετὸν τὸ τ' εὖ καὶ τὸ ἅμα, δηλὸν ὅτι τὸ ἅμα εἶναι μετ'

26-46^a25 = EN 1171^a21-^b28

22 πλείστοις Spengel: πλείστων P²: πλείστους P¹CL 24 ὥστ'] ὡς
 Jackson (8) (fort. recte) πολλοῖς C 25 δεῖ Sylburg: ἀεὶ codd.
 27 τὸ Bekker: τῷ codd. 29 ἅμα Jackson (8): ἄλλ' codd.: ἄλλο vel
 ἄλλως Richards 29-30 τὸν 'Ηρακλῆ (*Herculem*) Λ¹, Casaubon: τῷ
 'Ηρακλεῖ codd. 30 ἢ PL: ἡ C 32 εἴποιεν L (sc. πάντες
 45^b29): εἴπειεν Bekker: εἴποιε PC δ Jackson (8): ὄν codd., v. Fragstein
 (352): οἶον Richards ἐκέλευσεν PC: ἐκάλεσεν L 33 Διὸς κούρους L
 37 ἡδὺ codd. *iucunditate* Λ¹, Solomon: <μῇ> ἰδεῖν Fritzsche: <λυπού-
 μενον> ἰδεῖν Dirlmeier (cl. EN 1171^b4) 38 αὐτοῦ] αὐτοῦ CL
 39 φαίνονται P τὰ P: τὸ L: τῶν C αὐτῶν] αὐτῶν CL
 1246^a 1 <καὶ> post χαίρειν tra. Richards: καὶ αἰρεῖσθαι codd. τὸ] τοῦ C
 2 τὸ II: τῷ Fritzsche μόνον mg. P² soli Λ¹: μόνον P¹CL 3 δηλὸν
 ... ἅμα om. C: δηλονότι L

- ἐλάττωνος ἀγαθοῦ αἰρετώτερόν πως ἢ χωρὶς μετὰ μείζονος.
 5 ἐπεὶ δὲ ἄδηλον τό πόσον δύναται τὸ ἅμα, ἤδη διαφέρονται
 καὶ οἷονται τὸ μετέχειν ἅμα πάντων φιλικόν, {καὶ} ὥσπερ
 <καὶ> συνδειπνεῖν ἅμα φασὶν ἡδιον, ταῦτὰ ἔχοντας· οἱ δ'
 αὖ μέντοι οὐ βούλονται, ἐπειδὴ εἴ γε τις ὑπερβολὰς ποιήσῃ,
 ὁμολογοῦσιν ἅμα κακῶς πράττοντας σφόδρα ἢ εὖ σφόδρα
 10 χωρὶς.
 10 παραπλήσιον δὲ τούτῳ καὶ περὶ τὰς ἀτυχίας. ὅτε 22
 μὲν γὰρ βουλόμεθα τοὺς φίλους οὐ παρεῖναι οὐδὲ λυπεῖν, ὅταν μη-
 θὲν μέλλωσι ποιήσῃν πλεόν· ὅτε δὲ αὐτοὺς ἡδιστον παρεῖναι.
 τὸ δὲ τῆς ὑπεναντιώσεως ταύτης καὶ μᾶλ' εὐλογον. διὰ
 γὰρ τὰ προειρημένα τοῦτο συμβαίνει, καὶ ὅτι τὸ μὲν λυ-
 15 πούμενον ἢ ἐν φαύλῃ ὄντα ἔξει τὸν φίλον θεωρεῖν φεύγο-
 μεν ἀπλῶς, ὥσπερ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ δ' ὅρᾱν τὸν φίλον
 ἡδύ, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἡδίστων, διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν,
 καὶ μὴ κάμνοντα, εἰ αὐτός· ὥστε ὁπότερον ἂν τούτων ἢ 23
 μᾶλλον ἡδύ, ποιεῖ τὴν ῥοπήν τοῦ βούλεσθαι παρεῖναι ἢ μῇ.
 20 καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν χειρόνων συμβαίνει καὶ διὰ τὴν αὐτὴν
 αἰτίαν γίνεσθαι· μάλιστα γὰρ φιλοτιμοῦνται τοὺς φίλους μὴ
 πράττειν εὖ μηδ' εἶναι, ἂν καὶ αὐτοὶ κακῶς. διὸ ἐνίοτε
 τοὺς ἐρωμένους συναποκτινύουσι. μᾶλλον γὰρ τοῦ οἰκείου

4 αἰρετώτερόν Spengel: αἰρετόν codd. 5 ἐπεὶ δὲ C: ἐπειδὴ cett.:
 ἐπεὶ δὲ Casaubon πόσον Casaubon: ποσὸν codd. 6 οἱ μὲν post
 καὶ¹ dubitanter Susemihl οἷονται Casaubon: οἶον καὶ codd.: οἱ μὲν καὶ
 Spengel <καὶ> (7) post ὥσπερ (6) tra. v. Fragstein (352): *quemadmodum*
et simul A¹: καὶ ὥσπερ codd. 7 ταῦτα Casaubon: ταῦτα PL: ταῦτ' C
 8 αὖ Casaubon: ἂν codd.: ἅμα Spengel, Jackson (8) μέντοι οὐ codd.:
 μὲν τοῦ εὖ Jackson (8): μετέχειν οὐ Dirlmeier ἐπειδὴ εἴ γε Jackson (8):
 ἐπεὶ δ' εἴ γε P: ἐπεὶ δέ γε CL 9 ὁμολογοῦσιν Fritzsche: ὁμολογῶσιν
 P¹CL: ὁμολογῶσιν ἡδιον εἶναι δηλονότι P² 11 οὐ παρεῖναι Spengel:
 παρεῖναι vel προσεῖναι P²: προσεῖναι D: εἶναι P¹CL: ἀπεῖναι Casaubon
 12 ὅτε] ὅταν C αὐτοὺς Sylburg: τοὺς codd.: τούτους Bas.³ ἡδίστους P
 13 τὸν CL δέ] δ' αἶτιον Fritzsche μάλ'] μᾶλλον C 14 τοῦτο
 PC id A¹: ταῦτα L τὸ μὲν Richards: μὲν τὸ codd. 18 μῇ] μὴν
 Solomon εἰ L: εἰ ὁ PC: ἢ Bonitz 20 τοῦτο (id) A¹: τότ' Π
 καὶ² om. L 22 εἶναι] ἀπεῖναι Rackham ἂν καὶ αὐτοὶ Smith:
 ἀνάγκαι αὐτοῖς CL: ἀνάγκας αὐτοῖς P¹: ἀνάγκη αὐτοῖς P²: ἂν ἀνάγκη αὐτοῖς
 Fritzsche 23 οἰκείου om. PC

αἰσθᾶνεσθαι κακοῦ, ὥσπερ ἂν εἶ καὶ μεμνημένος ὅτι ποτὲ
εὖ ἔπραττε μᾶλλον, ἢ εἰ ὤρετο ἀεὶ κακῶς πράττειν.

25

Θ

- H. XIII ἀπορήσειε δ' ἂν τις, εἰ ἔστιν ἐκάστῳ χρήσασθαι καὶ ἐφ' 1
ὧ πέφυκε καὶ ἄλλως, καὶ τοῦτο ἢ <ῆ> αὐτὸ ἢ αὐ κατὰ
συμβεβηκός, οἷον ἢ ὀφθαλμός, ἰδεῖν, ἢ καὶ ἄλλως παριδεῖν
διαστρέψαντα, ὥστε δύο τὸ ἐν φανῆναι. αὐται μὲν δὴ
ἄμφω ὅτι μὲν ὀφθαλμός ἐστιν ἢ ὀφθαλμός, ἄλλη δὲ 30
2 κατὰ συμβεβηκός, οἷον εἰ ἦν ἀποδοῖσθαι ἢ φαγεῖν. ὁμοίως δὴ
καὶ ἐπιστήμη· καὶ γὰρ ἀληθῶς καὶ ἀμαρτεῖν, οἷον ὅταν ἐκῶν
μὴ ὀρθῶς γράψῃ, <καὶ> ὡς ἀγνοία δὴ νῦν χρησθαι, ὥσπερ
μεταστρέψας τὴν χεῖρα· καὶ τῷ ποδί ποτε ὡς χειρὶ καὶ
ταύτῃ ὡς ποδὶ χρῶνται <αἰ> ὀρχηστρίδες. 35
3 εἰ δὴ πᾶσαι αἰ ἄρε- 35
ταὶ ἐπιστήμαι, εἴη ἂν καὶ τῇ δικαιοσύνῃ ὡς ἀδικία χρησθαι,

26 lac. ante ἀπορήσειε pos. Spengel; vide Susemihli praeft., xi φίλω
post ἐκάστῳ add. C²L 27 ὧ Π: ᾧ Laur. 81. 12, Allan (5): ὁ
Spengel ἢ <ῆ> αὐτὸ ἢ αὐ Dirlmeier: <ῆ> αὐτὸ ἢ αὐ Jackson ((3),
201-2): ἢ αὐτὸ ἢ δὲ codd.: ἢ <καθ'> αὐτὸ ἢ Spengel 28 οἷον ἢ
Jackson ((3), 201-2, cl. 46^a27 et 46^b7): οἷον ἢ Π: οἷον εἰ Spengel
ὀφθαλμός Π: oculo A¹: ὀφθαλμῷ Sylburg: ὀφθαλμοῖς Allan (5) ἢ ante
ἰδεῖν suppl. Ross, ἢ πρὸς τὸ vel ἢ ὥστε Robinson ἄλλως dubitanter
secl. Woods 29 αὐται Π (sc. χρεῖαι): illa A¹: αὐτὰ Jackson ((3),
201-2): αὐται, tum post ἄμφω (30) χρεῖαι suppl. Spengel 30 ὀφθαλ-
μός¹ Π: ὀφθαλμοῦ Moraux ἐστιν Jackson ((3), 201-2): ὅτι Π ἢ
ὀφθαλμός Walzer, vide Mingay, 57-8: ἦν δ' ὀφθαλμῷ Π: fort. <χρεῖαι> ὅτι
μὲν ὀφθαλμός ἐστιν <καὶ> ἢ ὀφθαλμός Robinson ἄλλη Π: ἄλλη Jackson (8)
31 post ὁμοίως, εἰ dubitanter suppl. Collingwood 32 ἐπιστήμη Π
(cf. ὀφθαλμός 46^a28): ἐπιστήμη Spengel ἀληθῶς sc. χρησθαι: post
ἀληθῶς, δοξάζειν suppl. Allan (5) 33 <καὶ> suppl. Walzer
(cf. 46^a29-31; Mingay, 59) δὴ νῦν PC: δὴ L: τῇ δυνάμει Moraux
χρησθαι CL: χρησται P: χρησεται Moraux 34 χεῖρα] χρεῖαν Moraux
ὥσπερ ante καὶ¹ Moraux, post χρησθαι, (33) Π τὸν πόδα post καὶ¹
suppl. Jackson ((3), 202) 35 <αἰ> suppl. Spengel ὀρχηστρίδες
Susemihl: ὀρχηστριάδες Π εἰ δὴ Spengel: εἶδη PC: ἦδη L ἀρεταὶ
Spengel: ἀρισται Π 36 εἴη ἂν Spengel: εἶπαν PC: εἶπε L: licet A¹

- ἀδικήσῃ ἄρα ἀπὸ δικαιοσύνης τὰ ἄδικα πράττων, ὥσπερ
καὶ τὰ ἀγνοητικὰ ἀπὸ ἐπιστήμης· εἰ δὲ τοῦτ' ἀδύνατον, φα-
1246^b νερὸν ὅτι οὐκ ἂν εἶεν ἐπιστήμαι αἱ ἀρεταί. οὐδ' εἰ μὴ ἔστιν
ἀγνοεῖν ἀπὸ ἐπιστήμης, ἀλλ' ἀμαρτάνειν μόνον, καὶ τὰ
αὐτὰ <ᾱ> καὶ ἀπὸ ἀγνοίας ποιεῖν, οὐ τι ἀπὸ δικαιοσύνης γε
4 ὥς ἀπὸ ἀδικίας πράξει.
4 ἀλλ' ἔτι εἰ φρόνησις ἐπιστήμη καὶ
5 ἀληθές τι, τὸ αὐτὸ ποιήσῃ κακείνη· ἐνδέχοιτο γὰρ ἂν
ἀφρόνως ἀπὸ φρονήσεως, καὶ ἀμαρτάνειν ταῦτ' ἅπερ ὁ
ἄφρων. εἰ δὲ ἀπλή ἡ ἐκάστου χρεία ἢ ἕκαστον, κἂν φρο-
νίμως ἔπραττον οὕτω πράττοντες. ἐπὶ μὲν οὖν ταῖς ἄλλαις 4
ἐπιστήμαις ἄλλη κυρία ποιεῖ τὴν στροφὴν· αὐτῆς δὲ τῆς
10 πασῶν κυρίας τίς <κυρία>; οὐ γὰρ ἔτι ἐπιστήμη γε ἢ νοῦς. ἀλλὰ
μὴν οὐδ' ἀρετὴ. χρῆται γὰρ αὐτῇ. ἢ γὰρ τοῦ ἀρχοντος
12 ἀρετὴ τῇ τοῦ ἀρχομένου χρῆται.
12 τίς οὖν ἐστίν; ἢ ὥσπερ λέ- 5
γεται ἀκρασία κακία τοῦ ἀλόγου τῆς ψυχῆς, καὶ πως ἀκό-
λαστος ὁ ἀκρατής, ἔχων νοῦν; ἀλλ' εἰ δῆ, ἂν ἰσχυρὰ ἢ ἡ
15 ἐπιθυμία, στρέψει καὶ λογιεῖται τὰναντία ἢ <τοῦ ἀκρατοῦ>ς
φρ<όνησις>, δηλὸν ὅτι, κἂν ἐν μὲν τούτῳ ἀρετὴ, ἐν δὲ τῷ λόγῳ

37 ἀδικήσῃ Spengel: εἰ δίκης εἰ Π 1246^b 3 <ᾱ> suppl. Fritzsche
4 ἔτι εἰ Kenny ((1), 185, cl. 46^b 35): ἐπεὶ Π: εἰ ἢ olim Spengel: εἴπερ
v. Arnim 5 κακείνη Π: κακείνη Spengel 6 ταῦτ' Bekker:
ταῦτα Π 7 ἢ Π: ἦν Bussemaker: ἦν <ῆ> Rackham (ἦν per
impossibile; cf. 46^a 28-30) ἢ L: ἢ PC 9 στροφὴν P (σ pallidius),
V: τροφὴν CL: τροπὴν fort. V 10 <κυρία> suppl. Robinson (sic
interpretatus est Woods) γὰρ ἔτι L: γὰρ PC ἢ νοῦς L: om. PC
11-12 χρῆται . . . ἀρετὴ om. PC 12 τίς οὖν ἐστίν; cum sequentibus
iungunt plerique, sed rhetorice dictum iudicat v. Fragstein (360)
13 πως Jackson ((3), 205): πῶς Π: ὥς Spengel 14 εἰ δῆ Spengel:
ἦδη Π ἂν PL: ἐὰν C ἢ L: om. PC 15-16 ἢ Marc.: ἦ (sic) PC:
om. L, tum sequitur σφί Π, sed punctis notatum PC, spatio trium litt.
praecedente L: ἢ <τοῦ ἀκρατοῦ>ς φρ<όνησις> στρεφόμενη ὑπὸ τοῦ ἀλόγου
suppl. Moraux, ἢ <ἀντιστρόφως> Dirlmeier (cl. MM 1206^a 38), ἢ <ἔστι>
Jackson ((3), 205), <τῇ σωφροσύνῃ> Allan (5), ἢ <ὁ νοῦ>ς φρ<ονεῖ> v.
Fragstein (358) 16 δηλὸν ὅτι Spengel: δηλονότι Π

ἄγνοια ἦ, ἕτερα μεταποιοῦνται. ὥστε ἔσται δικαιοσύνη τ' οὐ
δικαίως χρηθῆσθαι καὶ κακῶς καὶ φρονήσει ἀφρόνως, τε καὶ
τᾶναντία· ἄτοπον γὰρ εἰ τὴν μὲν ἐν τῷ λογιστικῷ ἀρετὴν
μοχθηρία ποτὲ ἐγγενομένη ἐν τῷ ἀλόγῳ στρέψει καὶ ποιή- 20
σει ἄγνοεῖν, ἡ δ' ἀρετὴ <ἦ> ἐν τῷ ἀλόγῳ, <ἐν τῷ λογιστικῷ>
ἄγνοίας ἐνούσης, οὐ στρέψει ταύτην καὶ ποιήσει φρονίμως
κρίνειν καὶ τὰ δέοντα (καὶ πάλιν ἡ φρόνησις ἢ ἐν τῷ λογι-
στικῷ τὴν ἐν τῷ ἀλόγῳ ἀκολασίαν σωφρόνως πράττειν· ὅπερ
δοκεῖ ἡ ἐγκράτεια). ὥστ' ἔσται καὶ ἀπὸ ἀγνοίας φρονίμως. 25

6 ἔστι δὲ ταῦτα ἄτοπα, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ ἀγνοίας χρηθῆσθαι
φρονίμως, τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων οὐδεμιᾶς ὁρῶμεν,
ὥσπερ τὴν ἱατρικὴν ἢ γραμματικὴν στρέφει ἀκολασία, ἀλλ' οὐν
οὐ τὴν ἀγνοίαν <ἢ ἀρετὴ>, ἐὰν ἦ ἐναντία, διὰ τὸ μὴ ἐνεῖναι
τὴν ὑπεροχὴν, ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν ὅλως μᾶλλον εἶναι πρὸς τὴν 30
κακίαν οὕτως ἔχουσιν. καὶ γὰρ <ᾧ> ὁ ἄδικος πάντα ὁ δίκαιος
δύναται, καὶ ὅλως ἔνεστιν ἐν τῇ δυνάμει ἢ ἀδυναμία. 32

7 ὥστε δῆλον 32
ὅτι ἅμα φρόνιμοι καὶ ἀγαθαὶ ἐκείνων αἱ <τοῦ> ἀλόγου ἔξεις,

17 ἀγνοια (*ignorantia*) Λ¹: ἀνοια Π ἢ PL: ἡ C ἕτερα (sc. ὁδῶ)
Jackson ((3), 203-4): ἕτεραι μεταποιοῦνται Π: ἡ ἑτέρα μεταπεισθήσεται
Woods, prob. Robinson: ἡ ἑτέρα μεταπίθεται Moraux τ' οὐ Jackson
((3), 203-4): τὸ Π: καὶ Casaubon 18 ἀρετὴ post καὶ¹ suppl.
Spengel τε Allan (5): ὥστε Π: ὡσαύτως δὲ (vel ἅμα δὲ) Robinson
19 τὴν... ἀρετὴν Λ¹, ut vid.: τῆς... ἀρετῆς CL: ταῖς... ἀρετῆς P 20 ποτὲ
L: πότερον (in comp.) PC ἐν Spengel: μὲν Π ἀλόγῳ Susemihl: λόγῳ Π
στρέψει PC: τρέψει L 21 <ἦ> suppl. Robinson (auctore Jacksono
(3), 203-4) et <ἐν τῷ λογιστικῷ> (auctore Susemihlo) 22 ἀγνοίας
Spengel: ἀνοίας Π (cf. 46^b16) φρονίμως Ald., *rectum iudicium* Λ¹:
φρονίμῳ Π 23 πράττειν vel ποιεῖν post δεόντα dubitanter suppl.
Rackham 24 ἀκολασίαν V: *intemperantia* Λ¹: κόλασιν ἂν Π
25 εἶναι post δοκεῖ suppl. Robinson (auctore Rackhamo) καὶ Λ¹, ut
vid.: καὶ ἡ Π 26 ἔστι δὲ Spengel: ἐπὶ τε Π: ἐπεὶ τε V ἀπὸ ἀγνοίας
Π: τὸ ἀγνοία Moraux 27 οὐδεμιᾶς (in *ceterarum nulla*) Λ¹: οὐδαμῶς Π
28 οὐ post γραμματικὴν suppl. Spengel στρέφει PC: τρέφει L
28-9 οὐν οὐ Jackson ((3), 203-4): οὐν ὁ Π: οὐ Kenny ((1), 184, adn. 1)
(auctore Rackhamo) 29 <ἢ ἀρετὴ>, suppl. Robinson 31 <ᾧ>
hic suppl. Jackson ((3), 206-7), post πάντα Λ¹, fort. V 33 φρόνιμοι
L: φρόνιμαι PC ἀγαθαὶ Π: ἀγαθοὶ Jackson ((3), 203-4) ἐκείνων
Moraux (cl. EN 1146^a9): ἐκείνων Π <τοῦ> ἀλόγου Susemihl: ἄλλου Π:
ἄλλαι Moraux (cl. EN 1146^a9): δ' ἄλλου Jackson ((3), 207-8)

- καὶ ὁρθῶς τὸ Σωκρατικόν, ὅτι οὐδὲν ἰσχυρότερον φρονήσεως.
 35 ἀλλ' ὅτι ἐπιστήμην ἔφη, οὐκ ὁρθόν· ἀρετὴ γὰρ ἐστὶ καὶ οὐκ
 ἐπιστήμη, ἀλλὰ γένος ἄλλο γνῶσ(εως).
 2 ἐπεὶ δ' οὐ μόνον ἡ φρόνησις ποιεῖ τὴν εὐπραγίαν καὶ H. XI
 ἀρετὴν, ἀλλὰ φαμέν καὶ τοὺς εὐτυχεῖς εὖ πράττειν, ὥς καὶ
 1247^a τῆς εὐτυχίας {εὖ} ποιούσης εὐπραγίαν καὶ τὰ αὐτὰ τῇ ἐπι-
 στήμῃ, σκεπτέον ἄρ' ἐστὶ φύσει ὁ μὲν εὐτυχῆς ὁ δ' ἀτυ-
 χῆς, ἡ οὐ, καὶ πῶς ἔχει περὶ τούτων. ὅτι μὲν γὰρ εἰσὶ 2
 τινες εὐτυχεῖς ὁρῶμεν. ἄφρονες γὰρ ὄντες κατορθοῦσι πολλά,
 5 ἐν οἷς ἡ τύχη κυρία· ἔτι δὲ καὶ ἐν οἷς τέχνη ἐστί, πολὺ
 μέντοι καὶ τύχης ἐνυπάρχει, οἷον ἐν στρατηγίᾳ καὶ κυβερ-
 νητικῇ. πότερον οὖν ἀπὸ τινος ἕξως οὗτοί εἰσιν, ἡ οὐ τῷ
 αὐτοῖ ποιοῖ τινες εἶναι πρακτικοί εἰσι τῶν εὐτυχημάτων;
 νῦν μὲν γὰρ οὕτως οἴονται ὥς φύσει τινῶν ὄντων· ἡ δὲ 3
 10 φύσις ποιούς τινας ποιεῖ, καὶ εὐθύς ἐκ γενετῆς διαφέρουσιν·
 ὥσπερ οἱ μὲν γλαυκοὶ οἱ δὲ μελανόμματοι τῷ {τὸ} δεῖν
 τοιονδὶ <κατὰ τὸ εἶναι τοιονδὶ> ἔχειν, οὕτω καὶ οἱ εὐτυχεῖς καὶ
 13 ἀτυχεῖς.
 13 ὅτι μὲν γὰρ οὐ φρονήσει κατορθοῦσι, δῆλον. οὐ γὰρ ἄλλο- 4
 γος ἡ φρόνησις, ἀλλ' ἔχει λόγον διὰ τί οὕτως πράττει, οἱ δ'
 15 οὐκ ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν διὰ τί κατορθοῦσι (τέχνη γὰρ ἂν ἦν)· ἔτι 5

34 Σωκρατικόν Bekker (σωκρατηκόν fort. V): σῶμα κρατητικόν Π
 36 γνῶσ(εως) Spengel: γνῶσ, tum spat. trium litt. CL: γνῶσ, tum spat.
 duarum litt. P 38 ἀρετὴ C: ἀρετὴν PL: κατ' ἀρετὴν Jackson ((3),
 208-9) 1247^a 1 {εὖ} secl. Spengel: εὐτυχίας εὖ ποιούσης L: εὐ-
 τυχείας εὐποιοούσης PC καὶ Π: κατὰ Spengel 1-2 τῇ ἐπιστήμῃ
 Spengel: τῆς ἐπιστήμης Π 4 πολλὰ Π: πολλοί Jackson ((3), 209)
 5 ἔτι Spengel: εἰ Π: si A²: οἱ Bekker 5-6 πολὺ μέντοι καὶ L:
 πολλοὶ μέντοι καὶ PC: multo magis et A² 6 ἐνυπάρχει Π: inerit A²
 7 οὗτοί τοιοῦτοι Allan (5) οὐ τῷ Chalc.: aut non A¹: non eo quod A²:
 οὕτω Π 9 πολλοὶ e l. 5 (PC) post γὰρ tra. Allan (5) 11 {τὸ}
 secl. Dirlmeier: τῷ τὸ δεῖν Π: τῷ τὸ δεῖνα Langerbeck: an {τὸ} αἰεῖ?: τοδὶ
 Spengel 12 τοιονδὶ <κατὰ τὸ εἶναι τοιονδὶ> suppl. Susemihl: eo
 quod tale secundum esse tale oportet et habere A²: τοιονδὶ L: τοιον δεῖ
 PC 14 ἡ L, C² sup. lineam: om. PC¹ πράττει Marc. Urb.:
 πράττοι Π 15 τέχνη Walzer (cf. φρονήσει 47^a13): τέχνη Π ἔτι
 PC: etiam A¹: amplius A²: ἐστι L: ὅτι Jackson ((3), 210) (sc. κατορθοῦσι,
 47^a13)

- δὲ φανεροὶ ὄντες ἄφρονες, οὐχ ὅτι περὶ ἄλλα (τοῦτο μὲν γὰρ οὐθὲν ἄτοπον) οἶον Ἱπποκράτης γεωμετρικὸς ὢν, ἀλλὰ περὶ τὰ ἄλλα ἐδόκει βλάξ καὶ ἄφρων εἶναι, καὶ πολὺ χρυσίον πλέων ἀπώλεσεν ὑπὸ τῶν ἐν Βυζαντίῳ πεντηκοστολόγων) {δι' εὐθθειαν, ὡς λέγουσιν} ἀλλ' {ὅτι} καὶ ἐν οἷς εὐτυ- 20
 6 χούσιν ἄφρονες. περὶ γὰρ ναυκληρίαν οὐχ οἱ δεινότατοι εὐτυχεῖς, ἀλλ' ὥσπερ ἐν κύβων πτώσει ὁ μὲν οὐδέν, ἄλλος δὲ βάλλει καθ' ἣν φύσει ἐστὶν εὐτυχῆς· ἡ τῷ φιλεῖσθαι, ὥσπερ φασίν, ὑπὸ θεοῦ, καὶ ἐξωθέν τι εἶναι τὸ κατορθοῦν, οἶον πλοῖον κακῶς νευαυπηγημένον ἄμεινον πολλὰκις {δὲ} 25
 πλεῖ, ἀλλ' οὐ δι' αὐτό, ἀλλ' ὅτι ἔχει κυβερνήτην ἀγαθόν, {ἀλλ'} οὕτως <ὁ> εὐτυχῆς τὸν δαίμονα ἔχει κυβερνήτην ἀγαθόν;
 7 ἀλλ' ἄτοπον θεὸν ἢ δαίμονα φιλεῖν τὸν τοιοῦτον, ἀλλὰ μὴ τὸν βέλτιστον καὶ τὸν φρονιμώτατον. εἰ δὴ ἀνάγκη ἢ φύσει ἢ νόῳ ἢ ἐπιτροπείᾳ τινὶ κατορθοῦν, τὰ δὲ δύο μὴ 30
 ἐστί, φύσει ἂν εἶεν οἱ εὐτυχεῖς. 31
 8 ἀλλὰ μὴν ἢ γε φύσις 31

αἰτία ἢ τοῦ αἰεὶ ὡσαύτως ἢ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἢ δὲ τύχη τοῦναντίον. εἰ μὲν οὖν τὸ παραλόγως ἐπιτυχᾶναι τύχης δοκεῖ εἶναι, (ἀλλ', εἶπερ, διὰ τύχην εὐτυχῆς), οὐκ ἂν τοιοῦτον

16 δὲ] *enim* Λ^2 : γὰρ Dirlmeier φανεροὶ Allan (5): φανερόν Π : ὅτι post φανερόν suppl. Spengel μὲν om. L 17 οὐθὲν L: *nilhil* Λ^2 : om. PC *Hippocratem* Λ^1 : *Yprocras* Λ^2 18 ἐδόκει... εἶναι]... *erat* Λ^2 : δόκει... εἶναι Π 19 πλέων] *navigans* Λ^2 : πλέον Π πεντηκοστολόγων L: πεντηκοστῶ λόγων PC 20 {δι'... λέγουσιν} secl. Allan (5) {ὅτι} secl. Rowe (3) ἐν οἷς fort. V: *in quibus* Λ^2 : ἐνίοις Π : ἐν ἐνίοις (*in nonnullis*) Λ^1 21 δεινότατοι L: *peritissimi* Λ^1 : *maxime industrii* Λ^2 : δυνότατοι P: δυνώτατοι C 23 ἔξ post βάλλει suppl. Jackson ((3), 210-11), πολὺ Susemihl: *iacit ex* Λ^2 : *multum* Λ^1 ἦν (sc. βολῆν) Collingwood (cf. 47^b 17) 25-6 {δὲ} *agitur* Λ^1 : *navigat* Λ^2 : δὲ πλεῖ Π : διαπλεῖ Sylburg 26 αὐτὸ C ἀγαθόν om. Λ^2 27 {ἀλλ'} om. L, secl. Fritzsche οὕτως Fritzsche: <ὁ> suppl. Susemihl: οὗτος P^2 L: *sic* $\Lambda^1 \Lambda^2$: ἀλλ'... ἀγαθόν om. P^1 C εὐτυχ (spat. duarum litt.) (εὐτυχῆς P^2 Marc.) τὸν δαίμονα L: *benefortunatum daimonem* Λ^2 29 δῆ] δὲ Casaubon 30 ἐπιτροπεία C: ἐπιτροπία PL κατορθοῦν, τὰ δὲ δύο Π : *dirigentia autem* Λ^2 33 οὕτω post οὖν suppl. Bussemaker 34 ἀλλ'... ἂν] *qui autem propter fortunam benefortunatus non utique videbitur* Λ^2 : δόξειε post ἂν suppl. Jackson ((3), 212)

35 εἴη τὸ αἴτιον, οἶον ἀεὶ τοῦ αὐτοῦ ἢ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ. ἔτι 9
εἰ, <ῆ> τοιοσδί, ἐπιτυγχάνει ἢ ἀποτυγχάνει, ὥσπερ, ὅτι {ὁ} γλαυ-
κός, οὐκ ὀξὺ ὄρα, οὐ τύχη αἰτία ἀλλὰ φύσις· οὐκ ἄρα ἔστιν εὐ-
τυχῆς ἀλλ' οἶον εὐφυῆς. ὥστε τοῦτ' ἂν εἴη λεκτέον, ὅτι οὐς λέ-
γομεν εὐτυχεῖς, οὐ διὰ τύχην εἰσίν. οὐκ ἄρα εἰσίν εὐτυχεῖς·
1247^b τύχης γάρ, ὅσων αἰτία τύχη ἀγαθῇ ἀγαθῶν.

1247^b

εἰ δ' οὕτως,
πότερον οὐκ ἔσται τύχη ὅλως, ἢ ἔσται μὲν, ἀλλ' οὐκ αἰτία; ἀλλ'
ἀνάγκη καὶ εἶναι καὶ αἰτίαν εἶναι. ἔσται ἄρα καὶ ἀγαθῶν
τισιν αἰτία ἢ κακῶν. εἰ δ' ὅλως ἐξαιρετέον καὶ οὐδέν ἀπὸ 10
5 τύχης φατέον γίνεσθαι, ἀλλ' ἡμεῖς ἀλλῆς οὐσης αἰτίας
διὰ τὸ μὴ ὄραν τύχην εἶναί φαμεν αἰτίαν (διὸ καὶ ὀρι-
ζόμενοι τὴν τύχην τιθέασιν αἰτίαν ἀδηλον ἀνθρωπίνῳ λο-
γισμῷ, ὥς οὐσης τινὸς φύσεως)· τοῦτο μὲν οὖν ἄλλο πρόβλημ'
9 ἂν εἴη.

9 ἐπεὶ δὲ ὀρώμεν τινὰς ἀπαξ εὐτυχῆσαντας, διὰ
10 τί οὐ καὶ πάλιν; ἂν διὰ τὸ αὐτὸ κατορθώσαιεν καὶ πάλιν.
τοῦ γάρ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ αἴτιον. οὐκ ἄρα ἔσται τύχης τοῦτο. ἀλλ' 11

35 εἴη Fritzsche: εἶναι Π: esse A² τὸ¹] τι Langerbeck ἢ ὥς] aut ut
A²: εἰ ὥς PC: ὥς L 35-36 ἔτι εἰ, <ῆ> Langerbeck: ἔτι ἢ Π: ἔτι εἰ
Marc.: adhuc si quia A²: ἔτι εἰ, <ὅτι> Fritzsche 36 τοιοσδί Chalc.:
τοῖος δῆ CL: τοῖος δεῖ P: talis oportet A²: post τοιοσδί, δεῖ suppl.
Dirlmeier ἐπιτυγχάνει ἢ ἀποτυγχάνει Π: accidere A²: ἐπιτυγχάνει ἢ
ἀποτυγχάνει Dirlmeier ὥσπερ ὅτι L: sicut quia A²: ὅτι ὥσπερ PC {ὁ}
om. Marc., secl. Bussemaker: ὅτι ὁ Π 37 οὐκ ὀξὺ codd. A¹: ὀξὺ
A², Ross (cl. GA 779^b 12, 35) ὄρα om. A² 1247^b 1 τύχης Π:
fortunati A²: εὐτυχεῖς Jackson ((3), 212-13) ὅσων codd. A²: ὅσοις
Jackson: ὅσων <μῇ> Dirlmeier 2 οὐκ¹ Spengel: ἢ codd.: ἢ οὐκ
Jackson ((3), 213) οὐκ² αἰτία Spengel: οὐκέτι Π 4 ἐξαιρετέον Π:
ἐξαιρετέα Langerbeck οὐδέν] μηδέν dubitanter Susemihl 7 ἀδηλον
Shorey (80; cf. Ph. 196^b 6): ἄλογον PC: sine ratione A²: ἀνάλογον L:
proportionalem A¹ 9 ἐπεὶ δὲ C (δὲ sup., eadem manu): quoniam
autem A²: ἐπεὶ δῆ L: ἐπειδὴ P: quandoquidem A¹ 10 ἀλλὰ post ἂν e
sed A²: om. Π διὰ τὸ αὐτὸ κατορθώσαιεν Jackson ((3), 213): διὰ τὸ
ἀποκατορθώσαι Π: διὰ τὸ ἀποκατορθώσαι ἐν, (Susemihl) e propter idem
dirigere unum A² καὶ πάλιν PC: καὶ πάλιν bis L: et iterum A² 11 τοῦ
γάρ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ αἴτιον Jackson ((3), 213): τὸ γάρ αὐτὸ τοῦτ' αἴτιον Π:
eiusdem enim eadem causa A² τοῦτο Jackson: οὐ τὸ Π: hoc A²
11-12 ἀλλ' ὅταν PC: sed cum A²: ἄλλο τ' ἂν L

ὅταν τὸ αὐτὸ ἀποβαίῃ, ἀπείρων καὶ ἀορίστων, ἔσται μὲν
 τῷ ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἐπιστήμη δ' οὐκ ἔσται αὐτοῦ ἢ δι' ἐμπει-
 ρίαν, ἐπεὶ ἐμᾶνθανον ἂν τινες εὐτυχεῖς, ἢ καὶ πᾶσαι ἂν
 12 αἱ ἐπιστήμαι, ὥσπερ ἔφη Σωκράτης, εὐτυχίαι ἦσαν. τί οὖν 15
 κωλύει συμβῆναί τινι ἐφεξῆς τὰ τοιαῦτα πολλάκις, οὐχ
 ὅτι τοιοσδί, ἀλλ' οἷον ἂν εἶη τὸ κύβους ἀεὶ μακαρίαν βάλλ-
 λειν;

τί δὲ δῆ; ἄρ' οὐκ ἔνεισιν ὀρμαὶ ἐν τῇ ψυχῇ αἱ μὲν 18
 ἀπὸ λογισμοῦ, αἱ δὲ ἀπὸ ὀρέξεως ἀλόγου; καὶ πρότεραι
 αὗται; εἰ γάρ ἐστι φύσει ἢ δι' ἐπιθυμίαν ἡδέος {καὶ ἡ} ὅρε- 20
 13 ξις, φύσει γε ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν βαδίζοι ἂν πᾶσα. εἰ δὲ τινές
 εἰσιν εὐφυεῖς ὥσπερ οἱ ὠδικοὶ οὐκ ἐπιστάμενοι ἄδειν, οὕτως
 εὖ πεφύκασι καὶ ἄνευ λόγου ὀρμῶσιν, <ἡ> ἢ φύσις πέφυκε, καὶ
 ἐπιθυμοῦσι καὶ τούτου καὶ τότε καὶ οὕτως ὥς δεῖ καὶ οὐ δεῖ
 καὶ ὅτε, οὗτοι κατορθώσουσι, κἂν τύχῳσιν ἀφρονες ὄντες καὶ 25
 ἄλογοι, ὥσπερ καὶ εὖ ἄσσονται οὐ διδασκαλικοὶ ὄντες. οἱ δέ γε

12 ἀπ' ante ἀπείρων suppl. Jackson ((3), 214), dubitanter Colling-
 wood

13 τῷ Jackson ((3), 214, cl. 47^b4): τὸ Π: ὁ Dirlmeier
 ἢ Π, Jackson: aut Λ² ἐμπειρίαν Jackson, ex experientiam Λ²: ἀπειρίαν
 Π

14 εὐτυχεῖς ΠΛ¹Λ²: εὐτυχεῖν Spengel: <γίνεσθαι> εὐτυχεῖς Allan
 ((5), cl. 22^b16)

15 Σωκράτης] cf. Pl. Euthd. 279d εὐτυχίαι L:
 εὐτυχεῖαι PC

16 συμβῆναί τινι L: accidere alicui Λ²: συμβαίῃ
 τινὶ PC

17 τοιοσδί Jackson ((3), 214, cl. 47^a36): τοῖς δεῖ Π: hos
 oportet Λ²: οὕτως δεῖ Sylburg

εἶη Sylburg: εἶεν Π: erit Λ² κύβους
 LP²: cubos Λ²: κοῖβους P¹C μακαρίαν Fritzsche (cf. Pl. Hp. Ma.

293a2): μακράν Π: longa Λ²

18 ἄρ' Marc.: ἄρ' Π: numquid
 Λ²

19 ἀλόγου om. Λ¹

20 αὗται εἰ γάρ ἐστι φύσει ἢ δι'
 ἐπιθυμίαν Π: ipsi sunt natura quidem. Si propter concupiscentiam Λ²: αὐταί

εἰσιν φύσει γε. εἰ δ' ἢ δι' ἐπιθυμίαν Dirlmeier ἡδέος L: ἡδέως P: ἡδέου C:
 delectabilis Λ² siquidem naturalis est per cupiditatem iucundae rei

appetitus Λ¹ (i.e. om. {καὶ ἡ²}); hab. Π

21 πᾶσα Allan (5): πᾶν Π:
 semper Λ²: πάντοτε Jackson ((3), 215, cl. EN 1166^a28)

22 ὠδικοὶ
 Sylburg (cf. 38^a36): ἀδικοὶ Π: cantionis imperiti Λ¹: indocti Λ²: ἀδίδακτοι

Allan (5) ἄδειν Π: ἀ δεῖ (quae oportet) Λ²

23 εὖ] bene Λ²: οὐ Π
 <ἡ> suppl. Jackson ((3), 215): secundum quod Λ²

24 καὶ τότε] et
 tunc Λ²: καὶ ποτέ PC: ποτέ L καὶ οὐ δεῖ om. Λ²

25 κατορθώ-
 σουσι] dirigent Λ²: κατορθοῦσι Π

26 ἄσσονται Sylburg: ἔσσονται Π
 οὐ διδασκαλικοὶ] cf. Metaph. 981^b7: non docibiles Λ²: οἱ διδασκαλικοὶ Π

τοιούτοι εὐτυχεῖς, ὅσοι ἄνευ λόγου κατορθοῦσιν ὥς ἐπὶ τὸ
28 πολὺ. φύσει ἄρα οἱ εὐτυχεῖς εἶεν ἄν.

28 ἡ πλεοναχῶς λέ- 14
γεται ἡ εὐτυχία; τὰ μὲν γὰρ πράττεται ἀπὸ τῆς ὁρμῆς
30 καὶ προελομένων πράξαι, τὰ δ' οὐ, ἀλλὰ τούναντίον. καὶ ἐν
ἐκείνοις, <ἐν οἷς> κακῶς λογίσασθαι δοκοῦσι, κατορθοῦντας
κατευτυχήσαι φασί· καὶ πάλιν ἐν τούτοις, εἰ ἐβούλοντο ἄλλο
ἢ ἔλαττον <ἢ> ἔλαβον τὰγαθόν. ἐκείνους μὲν τοῖνυν εὐτυχεῖν 15
διὰ φύσιν ἐνδέχεται (ἡ γὰρ ὁρμὴ καὶ ὀρεξεις οὕσα οὐ δεῖ
35 κατ' ὠρθωσεν, ὁ δὲ λογισμὸς ἦν ἡλίθιος· † καὶ τοὺς μὲν ἐν-
ταῦθα, ὅταν μὲν λογισμὸς μὴ δοκῶν ὀρθὸς εἶναι, τύχη δ'
αὐτοῦ αἰτία {οὕσα,} αὕτη {δ'} ὀρθὴ οὕσα ἔσωσεν, † ἀλλ' ἐνίοτε
δι' ἐπιθυμίαν ἐλογίσατο πάλιν οὕτω καὶ ἡτύχησεν). ἐν δὲ δὴ 16
τοῖς ἑτέροις πῶς ἔσται ἡ εὐτυχία κατ' εὐφύιαν ὀρέξεως καὶ
1248^a ἐπιθυμίας; ἀλλὰ μὴν ἡ ἐνταῦθα εὐτυχία {καὶ τύχη διττῇ}
κάκεινῃ ἢ αὐτῇ, ἡ πλείους αἱ εὐτυχίαι <καὶ τύχη διττῇ>.

ἐπεὶ δ' ὀρώμεν παρὰ πάσας τὰς ἐπιστήμας καὶ τοὺς 17
λογισμοὺς τοὺς ὀρθοὺς εὐτυχοῦντας τινάς, δηλὸν ὅτι ἕτερον ἄν
5 τι εἴη τὸ αἴτιον τῆς εὐτυχίας. ἐκείνῃ δὲ πότερον εὐτυχία ἢ

28 ἄρα P¹L: ἄρα P²C: igitur A¹A² ἢ] εἰ (siquidem) A¹ 30 ἀλλὰ
τούναντίον L: sed contrarie A²: ἀλλ' οὐ τούναντίον C: ἀλλ' οὐ τούναν-
τίων P εἰ post καὶ² suppl. Rackham 31 εἰ post ἐκείνοις suppl.
Dirlmeier, οἱ Jackson ((3), 216) <ἐν οἷς>] ex in quibus A²: om. Π
κατορθοῦντας Ald.: κατορθοῦνται PC: dirigunt (v.l. diriguntur) A²: κατορ-
θοῦν τε L 32 κατευτυχήσαι Bussemaker: καὶ εὐτυχήσαι Π εἰ] οἱ
Jackson ((3), 216) ἐβούλοντο Π: ἐβουλεύοντο Susemihl ἄλλο Jack-
son: ἄν Π 33 ἡ¹ Π: secundum quod (i.e., ut vid., ἦ) A² <ἡ²>
suppl. Jackson ((3), 216) ἀγαθόν Spengel 34 δεῖ PL: oportet
A²: δὴ C: oportebat A¹: ἔδει Susemihl 35 ἦν om. A² 35-7 καὶ
... ἔσωσεν susp. Allan (5) 36-7 an ὅταν μὲν λογισμὸς μὴ δοκῇ ὀρθὸς
εἶναι, τύχη δ' αὐτοῦ αἰτία, {οὕσα,} αὕτη {δ'} ὀρθὴ οὕσα ἔσωσεν? Mingay
(60-2): ὅταν μὲν λογισμὸς μὴ δοκῶν ὀρθὸς εἶναι, τύχη δ' αὐτοῦ αἰτία οὕσα
<ἐπιθυμία>, αὕτη ὀρθὴ οὕσα ἔσωσεν Dirlmeier 36 ὀρθὸς Marc. V:
recta (sc. ratiocinatio) A²: ὀρθῶς Π 37 {οὕσα,} ... οὕσα] existens
<concupiscentia> ipsa recte existente A²: αὕτη PC: αὕτῃ δ' L: αὕτη
Spengel ἔσωσεν] salvavit A²: ἔξωσεν Π 1248^a 1 ἡ Π: si A²: εἰ
Fritzsche: ἡ Spengel 1-2 καὶ τύχη διττῇ post εὐτυχίαι tra.
Spengel 2 κάκεινῃ Π: et ibi A²: κακεῖ Susemihl: καὶ ἐκεῖ Dirlmeier
ἡ Π: secl. Fritzsche 5 ἡ ante εὐτυχία hab. L

- οὐκ ἔστιν, ἣ ἐπεθύμησεν ὦν ἔδει καὶ ὅτε ἴδῃ τοῦ λογισμοῦ
 ἀνθρώπινος οὐκ ἂν τοῦτου εἴη. οὐ γὰρ δὴ πάμπαν ἀλόγιστον
 τοῦτο, οὐδὲ φύσικὴ <γ> ἔστιν ἡ ἐπιθυμία, ἀλλὰ διαφθείρεται
 18 ὑπὸ τινός. εὐτυχεῖν μὲν οὖν δοκεῖ, ὅτι ἡ τύχη τῶν παρὰ
 λόγον αἰτία, τοῦτο δὲ παρὰ λόγον (παρὰ γὰρ τὴν ἐπιστήμην 10
 καὶ τὸ καθόλου)· ἀλλ', ὡς ἔοικεν, οὐκ ἀπὸ τύχης, ἀλλὰ
 19 δοκεῖ διὰ τοῦτο. ὥσθ' οὗτος μὲν ὁ λόγος οὐ δείκνυσιν ὅτι
 φύσει <τὸ> εὐτυχεῖν, ἀλλ' ὅτι οὐ πάντες οἱ δοκοῦντες εὐτυχεῖν
 διὰ τὴν κατ'ορθοῦσιν, ἀλλὰ διὰ φύσιν· οὐδ' ὅτι οὐδέν ἐστι
 τύχη αἰτία οὐθενὸς δείκνυσιν, ἀλλ' οὐ τῶν πάντων ὦν 15
 δοκεῖ. 16
- 20 τοῦτο μὲντ' ἂν ἀπορήσειέ τις, ἄρ' αὐτοῦ τοῦτου τύχη αἰτία, 16
 τοῦ ἐπιθυμῆσαι οὐ δεῖ καὶ ὅτε δεῖ. ἡ οὕτως γε πάντων ἔσται;
 καὶ γὰρ τοῦ νοῆσαι καὶ βουλευσασθαι· οὐ γὰρ δὴ ἐβουλευσατο
 βουλευσάμενος, καὶ τοῦτ' <αὖ> ἐβουλευσατο, ἀλλ' ἔστιν
 ἀρχὴ τις, οὐδ' ἐνόησε νοήσας πρότερον <ἡ> νοῆσαι, καὶ τοῦτο 20
 εἰς ἀπειρον. οὐκ ἄρα τοῦ νοῆσαι ὁ νοῦς ἀρχὴ, οὐδὲ τοῦ
 βουλευσασθαι βουλή. τί οὖν ἄλλο πλὴν τύχης; ὥστ' ἀπὸ τύχης
 ἅπαντα ἔσται. ἡ ἔστι τις ἀρχὴ ἧς οὐκ ἔστιν ἄλλη ἔξω, αὕτη

6 ἔστιν C: om. PL ἡ PC: quae A²: ἡ L: ἡ Fritzsche: εἰ Spengel
 ἴδῃ² τὸ ἴδῃ PC: ἔδειτο L: ἔδει, ὡς λογισμός γε Jackson ((3), 217): maiorem
 lacunam subesse susp. Spengel et Dirlmeier: an ἔδει², <καί>το<ι>?
 7 τοῦτου Π: τοῦτο fort. V εἴη Π: erit causa A² δὴ Chalc.: utique A²:
 δεῖ Π 8 οὐδὲ Susemihl: οὕτε Π: οὐ γε Jackson ((3), 217-18)
 φυσικὴν <γ> Walzer (cf. Denniston, 119 I. 1. ii) 9 οὖν L: igitur
 A²: ἂν PC 10 τοῦτο fort. V: hoc A²: τοῦτου Π 11 ἀλλ' ὡς Π:
 aliter A² 13 <τὸ> suppl. Bussemaker: εὐτυχεῖν Π: quod natura
 benefortunate agatur A²: εὐτυχεῖται Dirlmeier 14 ἀλλὰ ἀλλ' οὐ
 Jackson ((3), 218) οὐδέν PC: οὐδ' L: non A² 14-15 ὅτι οὐδέν ἐστι
 τύχη, <οὐδ' ὅτι οὐκ ἔστι τύχη> ante αἰτία suppl. Jackson ((3), 218)
 15 ὅτι post ἀλλ' suppl. Casaubon 16 ἄρ' P² Oxon.: utrum A¹:
 ἄρ' P¹CL 18 δὴ PC: om. LA² 19 <αὖ> suppl. Langerbeck:
 τοῦτ' ἐβουλευσατο Π: et antequam consiliaretur A², unde πρότερον ἡ
 βουλευσασθαι Bussemaker 19-20 ἀλλ' . . . τις post ἀπειρον (21) tra.
 Rackham 20 <ἡ> e A² suppl. Spengel: om. Π 21 ὁ νοῦς
 Casaubon: ὁ (?)νοῦς mg. Marc.²: intellectus A²: συνοῦσα Π 23 ἔσται
 sunt A² ἡ] aut A²: εἰ Π: et A¹ αὕτη Π: αὐτὴ A²

- δὲ διὰ τὸ τοιαύτη {τῷ} εἶναι {τὸ} τοιοῦτο δύναται ποιεῖν; τὸ δὲ ζητού- 21
 25 μενον τοῦτ' ἐστί, τίς ἢ τῆς κινήσεως ἀρχὴ ἐν τῇ ψυχῇ. δῆλον
 δὴ· ὥσπερ ἐν τῷ ὄλῳ θεός, {καὶ} κὰν ἐκείνῳ. κινεῖ γὰρ
 πῶς πάντα τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον· λόγου δ' ἀρχὴ οὐ λόγος, 22
 ἀλλὰ τι κρεῖττον· τί οὖν ἂν κρεῖττον καὶ ἐπιστήμης εἴη <καὶ
 30 νοῦ> πλὴν θεός; ἢ γὰρ ἀρετὴ τοῦ νοῦ ὄργανον· καὶ διὰ τοῦτο,
 κατορθοῦσιν ἄλογοι ὄντες, καὶ βουλευέσθαι οὐ συμφέρει αὐτοῖς.
 ἔχουσι γὰρ ἀρχὴν τοιαύτην ἢ κρεῖττων τοῦ νοῦ καὶ τῆς βουλεύσεως
 (οἱ δὲ τὸν λόγον· τοῦτο δ' οὐκ ἔχουσι οὐδ' ἐνθουσιασμόν), τοῦτο 23
 δ' οὐ δύνανται. ἄλογοι γὰρ ὄντες ἐπιτυγχάνουσι· καὶ τοῦ-
 35 των φρονίμων καὶ σοφῶν ταχεῖαν εἶναι τὴν μαντικήν, καὶ
 μόνον οὐ τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δεῖ ὑπολαβεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν δι'
 ἐμπειρίαν, οἱ δὲ διὰ συνήθειαν †τε† ἐν τῷ σκοπεῖν χρῆσθαι·
 τῷ θείῳ δὲ αὐται. τοῦτο καὶ εὖ ὀρᾶ καὶ τὸ μέλλον καὶ
 τὸ ὄν, καὶ ὧν ἀπολύεται ὁ λόγος οὗτος. διὸ οἱ μελαγχο-

24 διὰ τὸ τοιαύτη (τοιαύτη <γε> Jackson (3), 218) {τῷ} εἶναι {τὸ} τοιοῦτο δύναται ποιεῖν; Walzer: διὰ τί τοιαύτη τὸ εἶναι τὸ τοῦτο δύνασθαι ποιεῖν; Π: *quod tale secundum esse tale potest facere* A²: ὅτι τοιαύτη <κατὰ> τὸ εἶναι τὸ τοιοῦτο δύναται ποιεῖν; Dirlmeier 26 δὴ om. A² {καὶ} secl. Spengel: hab. Π: κινεῖ Ross κὰν] πὰν Π, Dirlmeier ἐκείνῳ Π: *illud* A²: ἐκείνο Dirlmeier: ἐκείνη Spengel 27 οὐ L: *non* A²: om. PC 28 εἴη Spengel: εἴποι Π 28-9 <καὶ νοῦ> suppl. Spengel, ex *et scientia et intellectu* A² 29 ὄργανον Kenny ((1), 9, adn. 1, cl. *Pr.* 955^b37) 30 ὁ {οἱ} πάλαι ἔλεγον Jackson ((3), 219; i.e. 47^b21-8): ὁ οἱ πάλαι ἔλεγον Π: *quod olim dicebatur* A²: ὁ πάλαι ἔλέγετο Dirlmeier <οἱ> suppl. Smith, ἀ post οἱ Jackson ((3), 219): οἱ, ἂν L, Dirlmeier: *qui si* A²: οἶαν PC 31 κατορθοῦσιν] *dirigunt* A²: κατορθοῦν Π βουλευέσθαι PC: *consiliari* A²: βούλεσθαι L 32 τοιαύτην ἢ κρεῖττων τοῦ νοῦ καὶ (τοιαύτην ἢ κρεῖ post ras.) L: *tale* (sc. *principium*) *quod melius intellectu et* A²: om. PC βουλεύσεως] *consilio* A²: βουλήσεως Π 33 οἱ Π: ὅσοι Allan (5) οὐδ' Langerbeck, e *neque* A²: καὶ Π ἐνθουσιασμόν Spengel: *divinos instinctus* A²: ἐνθουσιασμοί Π 34 ἐπιτυγχάνουσι cf. Rh. 1354^a9, ex *adipiscuntur* A²: ἀποτυγχάνουσι Π τούτων] τοῦ τῶν Sylburg 35 φρονίμων καὶ σοφῶν ironice 36 μόνον L: *μόνων* PC: *solorum* A² ὑπολαβεῖν Ross: *suscipere* A²: ἀπολαβεῖν Π ἀλλ' Π: om. A² 37 an ταύτη ἐν?: τε ἐν Π: τε om. A²: τοῦ ἐν Spengel: <δοκοῦσι> {τε ἐν} Dirlmeier 38 θείῳ Spengel: θεῷ Π αὐται Π: *per se* A²: οὗτοι v. Arnim καὶ Π: γὰρ v. Arnim 39 οὗτος Π: an τοῦτο?: *sic* A²: οὕτως Jackson ((3), 219): οὗτοι Solomon

λικοὶ καὶ εὐθύνειροι. ἔοικε γὰρ ἡ ἀρχὴ ἀπολυομένου τοῦ 40
λόγου ἰσχύειν μᾶλλον· καὶ ὥσπερ οἱ τυφλοὶ μνημονεύουσι 1248^b
μᾶλλον ἀπολυθέντες τοῦ πρὸς τοῖς ὀρωμένοις, τῷ ἔρρωμενέσ-
τερον εἶναι τὸ μνημονεῦον. 3

24 φανερόν δὴ ὅτι δύο εἶδη εὐτυχίας, ἡ 3
μὲν θεία (διὸ καὶ δοκεῖ ὁ εὐτυχῆς διὰ θεὸν κατορθοῦν)· οὗτος
δὲ ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν ὁρμὴν διορθωτικός, ὁ δ' ἕτερος ὁ παρὰ 5
τὴν ὁρμὴν· ἄλογοι δ' ἀμφοτέρω. καὶ ἡ μὲν συνεχῆς εὐτυχία
μᾶλλον, αὕτη δὲ οὐ συνεχῆς.

I. XV κατὰ μέρος μὲν οὖν περὶ ἐκάστης ἀρετῆς εἴρηται πρό- 3
τερον· ἐπεὶ δὲ χωρὶς διείλομεν τὴν δύναμιν αὐτῶν, καὶ περὶ
τῆς ἀρετῆς διαρθρωτέον τῆς ἐκ τούτων, ἣν ἐκαλοῦμεν ἤδη κα- 10
2 λοκάγαθίαν. ὅτι μὲν οὖν ἀνάγκη τὸν ταύτης ἀληθῶς τευξό-
μενον τῆς προσηγορίας ἔχειν τὰς κατὰ μέρος ἀρετὰς, φα-
νερόν. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων οὐθενὸς οἶόν τ' ἄλλως ἔχειν.
οὐθεὶς γὰρ ὅλον μὲν τὸ σῶμα ὑγιαίνει, μέρος δ' οὐθέν, ἀλλ'
ἀναγκαῖον πάντα ἢ τὰ πλείστα καὶ κυριώτατα τὸν αὐτὸν 15
ἔχειν τρόπον τῷ ὅλῳ. 16

3 ἔστι δὲ τὸ ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ κα- 16
λὸν καγαθὸν οὐ μόνον κατὰ τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ <καὶ> καθ' αὐτὰ
ἔχοντα διαφορὰν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν πάντων τέλη ἐστίν, ἃ
αὐτὰ αὐτῶν ἕνεκά ἐστιν αἰρετὰ. τούτων δὲ καλὰ, ὅσα δι'

40-1 ἀπολυομένου τοῦ λόγου Spengel: *amissa ratione* Λ^2 : ἀπολυομένου
τοὺς λόγους Π 1248^b 2 ἀπολυθέντες τοῦ Π: *amissisque hiis* Λ^2 :
ἀπολυθέντος τοῦ Dirlmeier ὀρωμένοις Ross: *visibilia* Λ^2 (cf. Pl. *Pm.*
130a): εἰρημένοις Π: ὁρατοῖς Fritzsche τῷ ante ὀρωμένοις Fritzsche,
post μᾶλλον Dirlmeier ἔρρωμενέστερον suppl. Fritzsche: *virtuosius* Λ^2 :
om. Π: σπουδαιότερον post τῷ suppl. Jackson ((3), 219): τοῦ πρὸς τοῖς
ὁρατοῖς εἶναι τὸ μνημονεῦον Ross 3 δὴ] *itaque* Λ^2 : δὲ Π 4 ἡ δὲ
φύσει post κατορθοῦν) suppl. Spengel οὗτος L: *iste* Λ^2 : οὕτω PC
5 διορθωτικός] κατορθωτικός v. Arnim: ὀρθωτικός dubitanter Dirlmeier
6 εὐτυχία secl. Langerbeck 10 διαρθρωτέον LV: *articulatim trac-*
tandum Λ^3 : διωρθωτέον PC ἐκαλοῦμεν Π: *vocamus* Λ^1 : καλοῦμεν Ross
ἤδη seci. Ross 13 οὐδὲ] *neque* Λ^1 : οὐδὲν Π 14 οὐθεὶς γὰρ ὅλον
μὲν L: *nullus enim toto quidem* Λ^3 : οὐθεὶς μὲν ὅλον PC 17 <καὶ>
suppl. Bussemaker: καθ' αὐτὰ Spengel: *sed et secundum ipsa* Λ^3 : κατ'
αὐτὰ τὰ L: κατὰ ταῦτα τὰ P: κατὰ ταῦτα τὰ C

- 20 αὐτὰ ὄντα πάντα ἐπαινετὰ ἐστίν. ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἀφ' ὧν 4
 αἷ τε πράξεις εἰσὶν ἐπαινεταὶ καὶ αὐτὰ ἐπαινετά, δικαιο-
 σύνη καὶ αὐτῇ καὶ αἱ πράξεις, καὶ αἱ σώφρονες· ἐπαινετῇ
 γὰρ καὶ ἡ σωφροσύνη. ἀλλ' οὐχ ὑγίεια ἐπαινετόν· οὐδὲ
 γὰρ τὸ ἔργον· οὐδὲ τὸ ἰσχυρῶς· οὐδὲ γὰρ ἡ ἰσχὺς. ἀλλ'
 25 ἀγαθὰ μὲν, ἐπαινετὰ δ' οὐ. ὁμοίως δὲ τοῦτο δῆλον καὶ ἐπὶ 5
 26 τῶν ἄλλων διὰ τῆς ἐπαγωγῆς.
- 26 ἀγαθὸς μὲν οὖν ἐστὶν ὃ τὰ
 φύσει ἀγαθὰ ἐστὶν ἀγαθὰ. τὰ γὰρ περιμάχητα καὶ μέ-
 γιστα εἶναι δοκοῦντα ἀγαθὰ, τιμὴ καὶ πλοῦτος καὶ σώμα-
 τος ἀρεταὶ καὶ εὐτυχίαι καὶ δυνάμεις, ἀγαθὰ μὲν φύσει
 30 ἐστίν, ἐνδέχεται δ' εἶναι βλαβερά τισι διὰ τὰς ἑξεις. οὐτε
 γὰρ ἄφρων οὐτ' ἄδικος ἢ ἀκόλαστος ὧν οὐδὲν ἂν ὀνηθείη χρώ-
 μενος αὐτοῖς, ὥσπερ οὐδ' ὁ κάμνων τῇ τοῦ ὑγιαίνοντος τροφῇ
 χρώμενος οὐδ' ὁ ἀσθενὴς καὶ ἀνάπηρος τοῖς τοῦ ὑγιοῦς καὶ
 τοῖς τοῦ ὀλοκλήρου κόσμοις. καλὸς δὲ καὶ ἀγαθὸς τῷ τῶν 6
 35 ἀγαθῶν τὰ καλὰ ὑπάρχειν αὐτῷ δι' αὐτὰ καὶ τῷ πρα-
 κτικὸς εἶναι τῶν καλῶν καὶ αὐτῶν ἕνεκα. καλὰ δ' ἐστὶν
 37 αἷ τε ἀρεταὶ καὶ τὰ ἔργα τὰ ἀπὸ τῆς ἀρετῆς.
- 37 ἔστι δέ τις 7
 ἕξις πολιτικῇ, οἷαν οἱ Λάκωνες ἔχουσιν ἢ ἄλλοι τοιοῦτοι

1248^b 26 sqq. = Pol. 1332^a 21 sqq. 37-49^a 5 cf. Pol. 1271^b 6-10, 1334^a 40-^b 3

20 ὄντα secl. Verdenius πάντα post ὄντα codd.: post καλά (19) tra. Spengel: om. Λ^3 : παντὶ Ross ἀφ' Sylburg: a quibus Λ^3 : ἐφ' Π 22 γὰρ post καί² hab. Π Λ^1 (nam) αἱ² Richards: οἱ codd. 24 οὐδὲ² ... ἰσχὺς om. Ald. Λ^1 , ἡ om. L 24-5 ἀλλὰ τὰγαθὰ Π 26 ἐν post ἐστὶν C, ut vid. 29 εὐτυχίαι PC 30 δ' L: autem Λ^1 : om. PC τὰς L: om. PC 31 οὐτ' ἄδικος Π: neque iustus Λ^3 οὐδὲν ἂν Spengel: οὐδ' Π: neque Λ^1 : non Λ^3 ὀνηθείη Richards (cf. X. An. 5. 5. 2): ὀνήσεται Langerbeck: ὀνήσειε Π 33-4 τοῖς ... τοῖς Susemihl: τῆς τοῦ ... τῆς τοῦ PC: τῆς τοῦ ὑγιοῦς καὶ τοῖς ὀλοκλήρου κόσμοις L: ex sani integritate hominis ornatu Λ^1 : valentis et integri ornamentis Λ^3 34-6 τῶν ... εἶναι om. PC 35 δι' αὐτὰ] propter ipsa Λ^3 : per se ipsa Λ^1 : δι' αὐτὰ L 36 καὶ Π: idque Λ^1 : om. Λ^3 37 τε PC: τ' L: om. $\Lambda^1 \Lambda^3$ 38 οἷαν L: qualem (sc. habitudo) Λ^1 : quem (sc. habitum) Λ^3 : οἷον PC λάκωνες (sic) PC: λάκωνες (sic) L

ἔχοιεν ἄν. αὕτη δ' ἐστὶν ἕξις τοιαύτη. εἰσὶ γὰρ οἱ οἷονται τὴν
ἀρετὴν δεῖν μὲν ἔχειν, ἀλλὰ τῶν φύσει ἀγαθῶν ἕνεκεν. διὸ 40
ἀγαθοὶ μὲν ἄνδρες εἰσὶ (τὰ γὰρ φύσει μὲν ἀγαθὰ <ἀγαθὰ> αὐτοῖς 1249^a
ἐστίν), καλοκαγαθίαν δὲ οὐκ ἔχουσιν. οὐ γὰρ ὑπάρχει αὐτοῖς
τὰ καλὰ δι' αὐτὰ <ὅσοις δ' ὑπάρχει δι' αὐτὰ>, καὶ προαιροῦνται
καλὰ καγαθὰ, καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ καλὰ
8 μὲν φύσει ὄντα, ἀγαθὰ δὲ φύσει ὄντα τούτοις καλὰ. καλὰ 5
γὰρ ἐστὶν ὅταν οὗ ἕνεκα πράττουσι καὶ αἰροῦνται καλὸν ἢ·
διὸ τῷ καλῷ καγαθῷ καλὰ ἐστὶ τὰ φύσει ἀγαθὰ. κα-
λὸν γὰρ τὸ δίκαιον· τοῦτο δὲ τὸ κατ' ἀξίαν· ἄξιός δ' οὗτος
9 τούτων. καὶ τὸ πρέπον καλόν· πρέπει δὲ ταῦτα τούτῳ, πλού-
τος εὐγένεια δύναμις. ὥστε τῷ καλῷ καγαθῷ τὰ αὐτὰ καὶ 10
συμφέροντα καὶ καλὰ ἐστὶ· τοῖς δὲ πολλοῖς διαφωνεῖ
τούτο. οὐ γὰρ τὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ κακείνοις ἀγαθὰ ἐστί, τῷ
δ' ἀγαθῷ ἀγαθὰ· τῷ δὲ <καλῷ> καγαθῷ καὶ καλὰ. πολλὰς
10 γὰρ καὶ καλὰς πράξεις δι' αὐτὰ ἔπραξεν. ὁ δ' οἰόμενος τὰς
ἀρετὰς ἔχειν δεῖν ἕνεκα τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν, κατὰ τὸ συμ- 15
βεβηκὸς τὰ καλὰ πράττει. ἔστιν οὖν καλοκαγαθία ἀρετὴ τέ-
λειος. 17
11 καὶ περὶ ἡδονῆς δ' εἴρηται ποίόν τι καὶ πῶς ἀγα- 17

40 μὲν Π: μὴ Ald.: non A¹: μὲν secl. Ross 1249^a 1 ἀγαθοὶ Ald.:
ἀγριοὶ Π, Langerbeck: *silvestres* A³ <ἀγαθὰ> suppl. Solomon (cl.
48^b26) 2 δὲ fort. V: *autem* A¹: γὰρ Π ὑπάρχει Ald.: *sunt* A¹:
existunt A³: ὑπάρχειν Π 3 <ὅσοις δ' ὑπάρχει δι' αὐτὰ> suppl. Zeller,
prob. Allan ((3), 149): *quibuscumque autem existunt propter ipsa* A³
4 καλὰ καγαθὰ Ross: *kalokagathon* A³: καλοὶ καγαθοὶ Π: *boni honestique*
A¹ καί¹ ἀλλ' Ross ταῦτα Π: *hoc* A³: *id* A¹ 6 ὅταν Π: *cum* A¹:
om A³ οὐ] ὦν Richards πράττουσι PC: *faciunt* A¹: *agunt* A³:
πράττωσι L καλὸν Allan (5): καλὰ Π ἢ Fritzsche: *sunt* A¹: ἢ Π
7 διὸ Solomon: *propter quod* A³: διὸτι Π: *vel quod* A¹ τῇ post τὰ hab. PC
8 τοῦτο] τοῦτῳ Fritzsche τὸ² Π: om. A¹ (*id vero secundum dignitatem*
censetur) 9 τοῦτῳ Chalc. Ald.: πλούτῳ Π: om. A³: *illum* A¹
10 τὰ αὐτὰ καὶ Ross: καὶ αὐτὰ τὰ PC: καὶ αὐτὰ L: *haec* A³: *ea* A¹: ταῦτα
Dirlmeier 13 <καλῷ> suppl. Spengel: τῷ δ' ἀγαθῷ Π: om. Ald.
A¹: τῷ . . . καλὰ om. A³ πολλὰς Π: *multas* A¹: *multis* A³ 14 αὐτὰ
codd.: αὐτὰς Spengel: αὐτῶν Rieckher 17 δ' εἴρηται L (cl. EN
1152^b1-1154^b31): *dictum est* A³: διεῖρηται C: διείρηται P

- θόν, καὶ ὅτι τὰ τε ἀπλῶς ἡδέα καὶ καλὰ καὶ τὰ {τε}
 ἀπλῶς ἀγαθὰ ἡδέα. οὐ γίνεται δὲ ἡδονὴ μὴ ἐν πράξει.
 20 διὰ τοῦτο ὁ ἀληθῶς εὐδαίμων καὶ ἡδιστα ζήσει, καὶ τοῦτο
 21 οὐ μᾶττην οἱ ἄνθρωποι ἀξιούσιν.
 21 ἐπεὶ δ' ἐστὶ τις ὄρος καὶ τῷ 12
 ἱατρῷ, πρὸς ὃν ἀναφέρων κρίνει τὸ ὑγιαῖνον σῶμα καὶ μὴ, καὶ
 πρὸς ὃν μέχρι ποσοῦ ποιητέον ἕκαστον, καὶ <εἰ> εὖ, ὑγιεινόν, εἰ
 δὲ ἔλαττον ἢ πλεόν, οὐκέτι· οὕτω καὶ τῷ σπουδαίῳ περὶ τὰς
 25 πράξεις καὶ αἰρέσεις τῶν φύσει μὲν ἀγαθῶν οὐκ ἐπαινετῶν
 1249^b δὲ δεῖ τινα εἶναι ὄρον καὶ τῆς ἕξεως καὶ τῆς αἰρέσεως καὶ
 περὶ φυγῆς χρημάτων πλήθους καὶ ὀλιγότητος καὶ τῶν
 εὐτυχημάτων. ἐν μὲν οὖν τοῖς πρότερον ἐλέχθη τὸ ὥς ὁ 13
 λόγος· τοῦτο δ' ἐστὶν ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν τοῖς περὶ τὴν τρο-
 5 φὴν εἴπειεν ὥς ἡ ἱατρικὴ καὶ ὁ λόγος ταύτης. τοῦτο δ'
 ἀληθὲς μὲν, οὐ σαφὲς δέ. δεῖ δὴ ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλ- 14
 λοις πρὸς τὸ ἄρχον ζῆν, καὶ πρὸς τὴν ἕξιν κατὰ τὴν ἐνέρ-
 γειαν τὴν τοῦ ἄρχοντος, οἷον δοῦλον πρὸς δεσπότου· καὶ ἕκα-
 στον πρὸς τὴν ἐκάστου καθήκουσαν ἀρχήν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄν- 15
 10 θρωπος φύσει συνέστηκεν ἐξ ἄρχοντος καὶ ἀρχομένου, καὶ
 ἕκαστον ἂν δέοι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν ζῆν· αὕτη δὲ διττὴ·
 ἅλλως γὰρ ἡ ἱατρικὴ ἀρχὴ καὶ ἅλλως ἡ ὑγίεια· ταύ-

18 καὶ² . . . ἀπλῶς (19) om. PC {τε} secl. Rieckher: *et kala et quae simpliciter* A³: καὶ³ τὰ τε L: τὰ² τε Ald.: *alia vero* (? τὰ² δέ) A¹: καὶ³ τὰ γε Fritzsche, dubitanter Collingwood 19 ἡδέα om. PC 20 ὁ post τοῦτο¹ suppl. Chalc., Susemihl τοῦτο² L: *id* A¹: *hoc* A³: τούτου PC 22 ὃν P²C²: *ad quem* A¹A³: ὁ P¹C¹L ὑγιαῖνον PC: ὑγιεινόν L: *sanum* A¹ σῶμα codd.: σῶματι Fritzsche καὶ μὴ, καὶ Π: καὶ μὴ Ald.: *et non* A³: καὶ <τὸ> μὴ, καὶ Rackham 23 <εἰ> suppl. Collingwood: post ἕκαστον, εἰ μέλλει ἰσχυρὸν εἶναι suppl. Richards: εὖ secl. Ross: {εὖ} <ἔσται> vel <μενεῖ> Allan (5) ὑγιεινόν Π: *sanum* A¹ 25 ἐπαινετὸν C 1249^b 1 τῆς¹ Π 2 περὶ φυγῆς Π: *de electione ac fuga* A¹: φυγῆς Zeller: *fugae* A³ καὶ περὶ post φυγῆς suppl. Zeller ὀλιγότητος L: *paucitate* A³: *paucitatis* A¹: ὀλιγότης PC 4 τὴν L: om. PC 5 εἴπειεν Sylburg: *dicat* A¹A³: εἴποιεν Π 6 καὶ Π: om. A¹ 7 κατὰ codd., Allan (5): καὶ Richards 9 τὴν PC: om. L ἐκάστου codd.: ἐκάστω Rackham, Rowe ((2), 68) 10 καὶ² secl. Ross 11 ἂν δέοι Spengel: δὴ δέοι Π: δὲ δέοι Marc.: δεῖ Allan (5) ἑαυτοῦ Spengel, Rowe ((2), 68): ἑαυτῶν Π: ἐν αὐτῷ dubitanter Rackham

- της δὲ ἔνεκα ἐκείνη· οὕτω δ' ἔχει κατὰ τὸ θεωρητικόν. οὐ
 γὰρ ἐπιτακτικῶς ἄρχων ὁ θεός, ἀλλ' οὐ ἔνεκα ἢ φρόνησις
 ἐπιτάττει· διττὸν δὲ τὸ οὐ ἔνεκα (διώρισται δ' ἐν ἄλλοις) 15
- 16 ἐπεὶ κείνός γε οὐθενὸς δέεται. ἥτις οὖν αἵρεσις καὶ κτήσις
 τῶν φύσει ἀγαθῶν ποιῆσει μάλιστα τὴν τοῦ θείου θεωρίαν, ἢ
 σώματος ἢ χρημάτων ἢ φίλων ἢ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, αὕτη
 ἀρίστη, καὶ οὗτος ὁ ὅρος κάλλιστος· ἥτις δ' ἢ δι' ἐνδειαν
 ἢ δι' ὑπερβολὴν κωλύει τὸ <ἐν ἡμῖν> θεῖον θεραπεύειν καὶ θεω- 20
- 17 ρεῖν, αὕτη δὲ φαύλη. ἔχει δὲ τοῦτο τῇ ψυχῇ, καὶ οὗτος τῆς
 ψυχῆς ὅρος ἀριστος, ὅταν ἡκιστα αἰσθάνηται τοῦ ἀλόγου
 μέρους τῆς ψυχῆς, ἢ τοιοῦτον. 23
- τίς μὲν οὖν ὅρος τῆς καλο- 23
 κάγαθίας, καὶ τίς ὁ σκοπὸς τῶν ἀπλῶς ἀγαθῶν, ἔστω
 εἰρημένον. 25

13 δὲ Π: *et* Λ^1 : *enim* Λ^3 δ'] δὴ Rieckher 14 ἐπιτακτικῶς ἄρχει
 vel ἐπιτακτικὸς ἄρχων dubitanter Richards θεός] νοῦς v. Arnim:
 ἐπιτακτικῶς ἄρχει τὸ θεωροῦν vel τὸ θεῖον dubitanter Robinson ἀλλ' οὐ]
 ἀλλ' ἢ οὐ suppl. Richards: ἀλλὰ νοῦ v. Arnim 16 κείνός PC: ἐκείνός
 L: ἐκεῖνό dubitanter Robinson γε Sylburg: τε Π: om. $\Lambda^1 \Lambda^3$ ἥτις]
 εἴ τις fort. V, Verdenius κτήσις L: *possessio* $\Lambda^1 \Lambda^3$: κτίσις PC
 17 θείου Robinson: θεοῦ codd.: νοῦ v. Arnim μάλιστα post θεοῦ L:
dei maxime contemplationem Λ^3 19 ἥτις PC: εἴ τις L: *si qua* Λ^3
 20 δι' L: ob Λ^1 : *propter* Λ^3 : δ' PC τὸ <ἐν ἡμῖν> θεῖον θεραπεύειν
 Robinson: τὸν θεὸν θεραπεύειν codd.: τὸν νοῦν ἐνεργεῖν v. Arnim
 21 δέ¹ Π: om. $\Lambda^1 \Lambda^3$ ἔχει] ἐνδέχεται Langerbeck τοῦτο Π: *haec*
 Λ^3 καλῶς post τοῦτο suppl. Richards, <οὕτω> Rackham, <οὕτως
 κατὰ> Dirlmeier, lac. pos. Allan (5) τῇ ψυχῇ] τὴν ψυχὴν Dirl-
 meier 22 ὁ ante ὅρος add. L ὅταν ἡκιστα αἰσθάνηται (an iam
 Susemihl) Robinson: *cum minime senserit* Λ^3 : τὰ . . . αἰσθάνηται PC: τὰ
 . . . αἰσθάνεται L: τὰ . . . αἰσθάνεσθαι Marc.: τὸ . . . αἰσθάνεσθαι Zeller: τὸν
 ἄνθρωπον (in comp. τ' ἄνον) . . . αἰσθάνεσθαι Allan (5) ἀλόγου Fritzsche:
alteram irrationalemque Λ^1 : ἄλλου Π 23 ἢ] *quatenus* Λ^1 : *in quan-*
tum Λ^3 : ἢ PC: ἢ L: ἢ post corr. Laur. 81. 4 23-5 τίς . . . εἰρημένον
 secl. Allan (5)

(Indicem Susemihlianum me magna ex parte secutam esse
grata agnosco.)

ἀβέβαιος 36^b19

ἀγαθή ζωή 16^a40 sq., 17^b25;
ψυχὴ 19^a35; ἀγαθόν, καλόν, ἡδύ
14^a3 sqq.; ἀγαθὸν πολλαχῶς
λέγεται καὶ ἰσαχῶς τῷ ὄντι
17^b25 sqq.; ἐν ἐκάστη τῶν
πτώσεων 17^b29 sqq.; μείζον
14^b2, 46^a4; βέλτιον 45^b1;
μέγιστον 14^a32 sq.; τέλειον
19^a28; τὸ ἀπλῶς ἄριστον 27^a21;
ἐλαττον 46^a4; τὸ ἐν τῷ ζῆν
16^a10; τὸ κοινόν 18^a14 sq.,
38^b8; κοινότερον καὶ θειότερον
15^a16 sq.; τὸ ἴδιον 18^a31; ἴδιόν
τι 18^a34; αὐτὸ τὸ ἀγαθόν
17^b3 sq., 14, 18^a1, 25,
18^b7 sq., 12; τὸ ἀγαθὸν αὐτό
18^a16; αὐτὸ ἀγαθόν 18^a20 sq.,
38; αὐτό τι ἀγαθόν 18^a10 sq.,
33; αὐτὸ τὸ τοῦ ἀγαθοῦ εἶδος
18^a37; ἡ ἰδέα τοῦ ἀγαθοῦ vide
ἰδέα. τὸ τοιοῦτον ἀγαθὸν τὸ οὐ
ἐνεκα 18^b5 sq.; τὸ ὡς τέλος
ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ 18^b25;
πρακτόν 18^b4 sq.; ἀγαθὸν καὶ
φαινόμενον ἀγαθόν 27^a22,
35^b26 sq., 36^a9 sq.; ἀπλῶς
ἀγαθὸν καὶ ἀπλῶς ἡδύ τὸ αὐτό
37^a26 sq.; τὸ βέλτιστον 22^a8,
31^b36; τὸ ἄριστον 17^b1, 19^a29,
34, 41^b7; πάντων 18^b26; τῶν
πρακτῶν 18^b25 sq.; βέλτιστον
καὶ ἄριστον 22^a8; ἀγαθὰ diff.

καλὰ et ἐπαινετά 48^b18 sqq.;
τὰ ἀγαθὰ πλεοναχῶς 36^a7 sqq.;
τὰ μὲν ἀνθρώπῳ πρακτὰ τὰ δ'
οὐ 17^a31 sq. (cf. 18^b4 sqq.);
διχῶς, τὰ μὲν ἀπλῶς (= τὰ
φύσει ἀγαθὰ 48^b26 sq., 49^a1,
7, 19, 25); τὰ δὲ τινί
28^b18 sqq., 35^b30 sqq.,
36^b34 sqq., 38^a3 sqq.,
38^b5 sq.; ἀγαθὸς ὡς ἀγαθὰ τὰ
φύσει ἀγαθὰ 48^b26 sqq.,
49^a2 sq., 13; τὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ
ἡδέα 49^a18; ἀγαθὰ πάντα ἡ
ἐκτὸς ἡ ἐν ψυχῇ 18^b32 sqq.; τὰ
ἐκτὸς ἀγαθὰ 49^a15; ἀγαθὰ
ἀνθρώπινα 17^a22; τὰ ἐντιμα
32^b35 sq., 33^a5; τὰ περιμάχητα
καὶ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα
48^b27 sq.; μέγιστα 34^b32;
μέγιστα τοῖς ἀνθρώποις
15^a33 sq.; ὁμοιοσημόνως
λεγόμενα 17^b35 sq.; τὸ πρῶτον,
τὰ ἄριστα τῶν ἀγαθῶν 17^b7,
19^a30 (cf. 17^a21 sq.); τὰ
βέλτιστα 22^a7
ἀγαθοδαιμονιστῆς 33^b3
Ἀγάθων 29^b40 (fr. 7); 32^b8
ἀγανακτεῖν 44^a34
ἀγαπᾶν 37^b7, 40^a33
ἀγαπητός 33^b2
ἀγνοεῖν 21^b18, 24, 25^b5, 9, 10,
13, 35, 26^a26, 34^a1, 38^b37,
46^b2, 21

- ἀγνοητικός 46^a38
 ἄγνοια 17^a4, 25^b6, 7, 26^b32,
     29^a16, 29^b26, 30^a31, 46^a33,
     46^b3, 16, 21, 25, 26, 29
 ἀγνώς 37^b40
 ἀγορά 20^a20; ἀγοραί corruptum
     15^a31
 ἄγριος 29^a25, 31^b9
 ἄγροικος 30^b19, 34^a5, 8
 ἀγωγή 20^b2; εὐδαιμονική 15^a32
 ἀγωνίζεσθαι 30^a11
 ἄδειν 30^b32, 34, 43^b27, 47^b22
 ἀδελφός 41^b31, 42^a3, 5, 35
 ἄδελος 14^a27, 16^a31, 46^a5
 ἀδιαίρετος 40^b15
 ἀδιάφθορος 36^a1
 ἀδιαχώριστος 19^b34
 ἀδικεῖν 23^a39, 23^b1, 15, 34, 35,
     34^b29, 30, 36^b13, 14, 40^a19,
     43^b36, 44^a31, 46^a37
 ἀδικία 34^a30, 46^a36, 46^b4
 ἄδικος 23^a36, 23^b31, 32^a15,
     34^b26, 46^b31, 48^b31; ἄδικα
     πράττειν 46^a37
 ἀδοξεῖν 30^a24
 ἀδυναμία 43^b11, 46^b32
 ἀηδής 38^a24
 ἀήττητος 29^a28
 ἀθάνατος 25^b34, 30^a4
 Ἀθηναῖοι 36^a37, 42^b25
 Αἴγυπτος 16^a1, 35^b2
 αἰδήμων 33^b29
 αἰδῖος 18^a12, 14
 αἰδώς 29^a13, 30^a17; πάθος 20^b13;
     ἀρετή 21^a1, 33^b26, 34^a32
 αἰρεῖσθαι 15^b30, 16^a13, 20, 21,
     29^a2, 30^a28, 35^a35, 36^a11,
     36^b31, 37^b31, 36, 38, 39,
     38^a18, 39^a35, 40^a28, 44^a33, 35,
     45^a11, 45^b9, 29, 30, 38, 49^a6
 αἵρεσις 15^b21, 35, 16^a15, 22^a33,
     33^a4, 49^a25, 49^b1, 16
 αἰρετός 14^a32, 15^b17, 21, 18^b33,
     28^a13, 17, 34^b22, 36^b29, 37^a1,
     41^a40, 44^b15, 27, 34, 35,
     45^a2, 45^b22, 46^a3, 4, 48^b19
 αἰσθάνεσθαι 36^b6, 44^b24, 26, 34,
     45^a4, 6, 7, 8, 35, 36, 46^a24,
     49^b22
 αἰσθησις 15^b33, 26^a37, 26^b1,
     30^b18, 31^a14, 21, 36^a1, 38,
     45^a26, 39; αἰσθησεις ὀξύτεραι
     31^a5
 αἰσθητική ἥδονή ἢ λύπη
     20^b13 sq.; αἰσθητικόν 19^b23;
     vide ψυχῆς μόρια; αἰσθητικῶς
     30^b37
 αἰσθητός 30^b24, 36, 39, 31^a38,
     37^a25, 45^a2, 7
 αἰσχροκερδής 32^a12, 13
 αἰσχύνεσθαι 29^a39
 αἰσχυνηλός 20^b17
 ἀκίνδυνος 29^b6
 ἀκίνητος 18^a22, 18^b7, 9; ἀρχή
     22^b23; ἀκινήτως 30^b13
 ἀκοή 27^a25, 30^b28, 31^a22
 ἀκολασία 20^b20, 21^a2, 30^a37,
     30^b7, 9, 12, 31^a18, 21, 39,
     46^b24, 28
 ἀκόλαστος 21^a19, 29^b36, 30^a38,
     30^b4, 7, 30, 35, 31^a18, 23, 25,
     28, 30, 46^b13, 48^b31
 ἀκολουθεῖν 20^b6, 24^a37, 24^b31,
     33, 32^a31, 33^b33
 ἀκολουθησις 29^a1
 ἀκολουθητικός 20^a10
 ἀκούειν 27^a25, 30^b34; oboedire
     19^b30
 ἀκούσιος 23^a18, 21, 23, 26, 29,
     35, 23^b17, 21, 37, 39, 24^a1, 9,
     11, 13, 24^b39, 25^a20, 34,
     25^b2, 7, 17, 26^b38, 28^a10
 ἀκρασία 23^b11, 18, 29^b35, 37,
     31^b4, 37^a8, 9; μοχθηρία τις

23^a37, 23^b31; κακία τοῦ
ἀλόγου 46^b13
ἀκρατεύεσθαι 23^a38, 23^b7, 9
ἀκρατής 23^a37, 23^b1, 3, 33, 34,
36, 24^a38, 24^b9, 19, 27, 36,
36^b17, 38^b4, 40^a16–40^b13, 22,
41^a19, 46^b14
ἀκρίβεια 27^a11, 36^b18
ἀκριβῶς 21^b8, 22^b39, 31^b2
ἀκροᾶσθαι 30^b32
ἀκρόασις 31^a3
ἄκρον 31^a13; ἄκρα 20^b31, 34^a34,
34^b6
ἄκων 23^b10, 17, 25, 24^b23, 39,
25^a19, 23, 25^b10, 40^a16
ἀλαζονεία 17^a4, 21^a6
ἀλαζών 21^a24, 33^b39, 34^a2
ἀλγεῖν 24^a35, 25^a23, 24, 40^a33
ἀλέα 29^b5
ἀλήθεια 15^b2, 16^b31, 21^b30,
27^a2; κατὰ τὴν ἀλήθειαν 16^a24;
κατ' ἀλήθειαν 29^a30, 32^b29; τῇ
ἀληθείᾳ 30^b25, 32^b21; μεσότης
ἀλαζονείας καὶ εἰρωνείας 21^a6,
33^b38–34^a3
ἀληθής 17^a15, 17, 18^a31, 26^a4,
29^b25, 35^b18, 45^a29, 45^b13,
14, 46^b5; ἀληθὲς μέν, οὐ σαφές
δέ 49^b6; μέσος ἀλαζόνος καὶ
εἰρωνος 33^b38, 34^a2, 33;
ἀληθῶς 16^a23, 17^b9, 32^b22,
40^b3, 46^a32, 48^b11, 49^a20;
ἀληθῶς μέν, οὐ σαφῶς δέ
16^b32 sq. (cf. 20^a16–18)
ἀληθινός 34^b29, 36^b28, 31
ἀλίσκεσθαι 17^a4
ἄλλος Ἑρακλῆς, ἄλλος αὐτός
45^a30
ἀλλότριος 17^a2, 9, 18^b23, 39^a17
ἀλόγιτος 32^a17; ἀλόγιτον 48^a7;
πάθος 29^a21
ἄλογος 47^a13, 47^b26, 48^a31,

48^b6; ὄρεξις 47^b19; τὸ ἄλογον
τῆς ψυχῆς (μόριον) 19^b31,
20^a10, 20^b6, 21^b31, 46^b13,
20, 21, 23; ἀλόγως 18^a29
ἄλς 38^a3
ἀλύπως 15^b12, 16^a37
ἁμαρτάνειν 22^a40, 26^a36, 38,
27^b21, 30^b17, 31^b21, 34^b10,
46^a32, 46^b2
ἁμαρτία 26^a36, 30^b5, 31^a24
ἀμέλεια 25^b14, 15
ἀμερής 19^b32
ἀμφιβάλλειν 43^a12, 25
ἀμφισβητεῖν 15^a6, 20, 26, 21^b23,
37^b9, 42^b5
ἀμφισβήτησις 14^b24, 24^a32,
39^a13, 43^a30, 43^b37
ἀναβαίνειν 30^a9
ἀνάγειν 20^a14, 25^a25, 26^b13,
39^b10, 40^b18, 38
ἀναγκάζειν 21^b25, 23^a31, 24^a17,
24^b11, 25^a2, 6, 15, 17, 28^a14,
16
ἀναγκαῖος 22^b37, 23^a1; opp.
καλός 43^a35; ἀναγκαῖον καὶ
βίαιον 24^a13; ἀναγκαῖα 15^a27,
16^b16, 30^b20, 32^a9, 33^a36,
44^a16, 45^b6
ἀνάγκη 24^a16, 24^b13; opp. φύσις
et τύχη 23^a11; καὶ βία 24^a14,
39; περὶ βίας καὶ ἀνάγκης
24^a8–25^a36; τὰ ἐξ ἀνάγκης
23^a11
ἀναγνώρισις 37^a25
ἀναιρεῖν 17^b11, 18^a4, 22^b27, 28
ἀναιρετικός 17^b18, 29^a40
ἀναισθησία 21^a2, 30^b13, 31^a39
ἀναισθητος 21^a21, 22^a42, 30^b14,
31^a26, 34^b9; ἀναισθητῶς 31^a1
ἀναισχυντία 21^a1, 33^b27
ἀναισχυντος 20^b18, 33^b28
ἀνακάμπτειν 15^b23

- ἀναλγησία 20^b38
 ἀνάλητος 20^b17, 21^a16, 31^a33
 ἀναλίσκειν 32^a17
 ἀναλογία 38^b21, 40^a13, 41^b33,
 36, 42^a4; cf. ἴσον
 ἀνάλογον 41^b38, 42^a30, 31,
 42^b6, 7, 15, 16, 19, 43^b29, 31,
 32
 Ἀναλυτικά 17^a17, 22^b38, 27^a10
 ἀνάλωμα 33^a35
 ἀναμάρτητος 27^b12
 Ἀναξαγόρας 15^b6, 16^a11
 ἀνάξιος 32^b13, 39^a7, 9; εὖ
 πράττων 21^b2
 ἀνάπαλιν 18^a15, 32^b34
 ἀνάπηρος 48^b33
 ἀναπνεῖν 14^b19
 ἀνάρμοστος 30^b28
 ἀναφέρειν 19^b13, 49^a22
 ἀνδράποδον 15^b34
 ἀνδραποδώδης 31^b10, 19, 26
 ἀνδρεία 16^b5, 22, 18^a10, 20^b19,
 39, 28^a27, 36, 28^b3, 16, 29^a1,
 30^a8, 11, 12, 29, 33; ἀληθής
 30^a21; περὶ ἀνδρείας
 28^a26–30^a36; τί ἐστι
 28^a26–28^b3; τίνα καὶ τῷ
 ἀνδρείῳ φοβερά, καὶ τίνα οὐ;
 28^b4–29^a11; εἶδη ἀνδρείας
 λεγόμενα κατὰ τὴν ὁμοιότητα
 29^a11–31; ἡ πολιτικὴ
 29^a13 sq., 29 sq., 30^a21; ἡ
 στρατιωτικὴ (= δι' ἐμπειρίαν)
 29^a14 sqq.; ἡ δι' ἀπειρίαν
 29^a16 sqq.; ἡ δι' ἐλπίδα
 29^a18 sqq.; ἡ διὰ πάθος
 ἀλόγιστον 29^a20 sqq. (= ἡ
 βαρβαρικὴ 29^b29 sq.); μᾶλλον
 διορίζονται τὰ φοβερά καὶ ἡ
 ἀληθὴς ἀνδρεία 29^a32–30^a33
 ἀνδρείος 16^b22, 28^a27, 28^b4, 9,
 14, 26, 28, 39, 29^a4, 6, 10,
 25, 29^b1, 10, 14, 25, 26, 34,
 38, 40, 30^a18, 32^a25, 26
 ἀνδριάς 30^b31
 Ἀνδρομάχη ἡ Ἀντιφώντος
 39^a37 sq.
 ἀνέγερτος 16^a3
 ἀνέγκλητος 43^a3, 6
 ἀνελευθερία 21^a5, 31^b37, 32^a15
 ἀνελεύθερος 21^a34, 31^b31, 32^a6,
 11, 33^b15, 34^b3
 ἀνέλπιστος 15^a13
 ἀνεπιστημονικὴ πράξις 20^b25
 ἀνεστραμμένως 42^b7
 ἀνέχεσθαι 43^b11
 ἀνὴρ 32^b6, 34^b27, 37^a5, 38^b24,
 39^a5, 39^b25, 41^b30, 42^a32;
 παντὸς ἀνδρός = ράδιον 15^b17
 ἄνθος 31^a10
 ἀνθρώπινος 17^a22, 19^b27, 37,
 28^b25, 29^b20, 47^b7, 48^a6
 ἄνθρωπος 14^a20, 23, 27, 14^b13,
 15^b13, 33, 36, 16^b2, 28,
 17^a25, 31, 40, 18^b12, 25,
 19^b39, 40, 22^b17, 19, 28,
 23^a3, 4, 24^a27, 25^b34, 26^a27,
 26^b22, 28^a7, 28^b28, 29^b18,
 30^b32, 32^b11, 36^a12, 36^b5, 8,
 37^a4, 15, 16, 28, 29, 37^b32,
 38^a18, 23, 25, 38^b19, 39^a22,
 40^b31, 42^a33, 44^b10, 49^a21,
 49^b9; καθεστώς 36^a4;
 στρατιωτικὸς 30^a6; οὐ μόνον
 πολιτικόν, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικόν
 ζῶν 42^a22 sq.; κοινωνικόν
 ζῶν 42^a25 sq.; σύμμετρα πρὸς
 ἄνθρωπον 29^b17
 ἀνίατος 30^b8
 ἀνισάζειν 42^b18
 ἀνισότης 22^a25; 31^b20
 ἀνόητος 31^b10, 32^b38
 ἀνόμοιος 40^a1
 ἀνομολογεῖν 18^a17

ἀνταποδιδόναι 44^a30
 ἀντίθεσις 22^a22, 24^a20
 ἀντικείμεθα 21^b9, 24^a13, 28^a29,
 31, 31^b13
 ἀντικρούειν 33^b31
 ἄντικρυς 43^a37
 ἀντιπάσχειν 43^a21
 ἀντιποιεῖν 32^a23, 43^b6, 44^a3
 ἀντιπροαίρεσις 36^b3, 37^a31, 32
 ἀντιτείνειν 24^a35, 24^b14, 33^b33
 ἀντιτιθέναι 24^a39, 31^b8
 ἀντιφιλεῖν 36^a14, 36^b4, 38^b26,
 28, 39^a18, 19, 39^b4
 ἀντιφιλία 36^b3
 Ἀντιφῶν (ὁ Ῥαμνοῦσιος) 32^b7; (ὁ
 ποιητής) 39^a38
 ἀνώμαλος 29^a27, 34^b4
 ἀνώνυμος 21^a30, 24^a19, 31^b1,
 33^a39; ἀνωνυμώτερος 21^a40;
 ἀνώνυμον 21^a3, 33^b21
 ἀξία 39^a8; κατ' ἀξίαν 33^b6, 7, 9,
 20, 49^a8; πρὸς τὴν ἀξίαν
 33^b13 sq.; παρὰ τὴν ἀξίαν
 32^b38, 33^b8, 22, 24
 ἅγιος 32^b30, 32, 35, 36, 37, 39,
 33^a2, 12, 18, 20, 23, 25, 27,
 33^b25, 37, 49^a8; εὖ πράττειν
 21^a39; λόγου vide λόγος;
 σπουδῆς 32^b22; δραχμῆς 43^a27;
 οὐδενός 44^a19
 ἀξιούν 18^a29, 21^a32, 32^b30, 32,
 35, 36, 37, 33^a1, 2, 3, 10, 13,
 14, 15, 19, 21, 23, 24, 26, 27,
 29, 35^b10, 39^a12, 19, 42^b6,
 11, 43^a21, 30, 43^b3, 45^b15,
 49^a21
 ἀόριστος 47^b12
 ἀπάθεια 22^a3
 ἀπαθής 20^b10, 21^a22, 28^b33, 38,
 29^b9
 ἀπαιδευσία 17^a7, 8
 ἀπαλλάττεσθαι 20^b11, 43^a4

ἀπαντᾶν 25^a1, 29^b29
 ἀπάτη 27^a33, 36
 ἀπείναι 45^b26
 ἀπείργειν 45^b34
 ἀπειρία 29^a16, 47^b13
 ἀπειρόκαλος 33^b1
 ἄπειρος 47^b12; εἰς ἄπειρον 48^a20;
 ἦκειν 26^b1 sq.
 ἀπέραντος 15^b29
 ἀπέχειν 22^a28, 35^b4
 ἀπέχθεια 21^a7
 ἀπεχθητικός 21^a26, 33^b32
 Ἄπης 16^a1
 ἀπιστεῖν 37^b30
 ἄπιστος 37^b28
 ἀπλοῦς 33^b38, 38^b6, 39^b11
 ἀπλῶς 49^a19
 ἀποβαίνειν 15^b19, 38^a27, 29,
 43^a26, 47^b12
 ἀποβάλλειν 35^a37
 ἀποβλέπειν 14^b9, 22^b8
 ἀποβολή 31^b29, 30, 38
 ἀποδεικνύναι 24^a1
 ἀπόδειξις 15^a7, 18^a25, 22^b31,
 34^a12
 ἀποδέχεσθαι 22^a19
 ἀποδιδόναι 24^a28, 32^a20, 33^a6,
 35^b14, 36^a25, 41^a39, 43^b10,
 23, 25, 46^a31
 ἀπόδοσις 43^a29
 ἀποθνήσκειν 29^b35, 36, 39, 30^a3,
 25, 35^b1
 ἀποκατορθοῦν 47^b10
 ἀποκρίεσθαι 15^b9, 16^a11
 ἀποκτείνειν 25^a14, 25^b3, 29^a23
 ἀποκτινύναι 40^b27
 ἀπολαμβάνειν 48^a36
 ἀπόλαυσις 16^a30, 21^b17, 45^b6
 ἀπολαυστικός 22^a35, 38; βίος
 15^b1, 4, 16^a18, 29
 ἀπολλύναι 47^a19
 ἀπολογία 32^b8

ἀπολύειν 48^a39, 40, 48^b2
 ἀπόλυσις 25^a18
 ἀπονός 22^a35
 ἀπορεῖν 19^b16, 26^a33, 28^b38,
 35^a4, 41^a35, 44^b2, 46^a26,
 48^a16
 ἀπορία 14^a10, 15^a3, 18^a34,
 24^b37, 35^b14, 19, 43^a14,
 44^b21
 ἀποστερητής 32^a15
 ἀποτέμνειν 44^b29
 ἀποτυγχάνειν 47^a36
 ἀποφαίνεσθαι 14^a1
 ἀπρακτεῖν 26^b31, 32, 28^a6
 ἄπτεσθαι 16^a27, 27^a1, 31^a17
 ἀπτός 30^b25, 38
 ἀργία 19^a25, 19^b19
 ἀργύριον 42^b14, 43^a28, 43^b34
 ἀρέσκεια 21^a8, 27, 33^b34
 ἀρέσκειν 34^a23
 ἄρεσκος 33^b37
 ἀρετή ἱματίου 19^a2, 4 sq.; πλοίου,
 οἰκίας 19^a4; σκυτικής καὶ
 σπουδαίου σκυτέως 19^b21 sq.;
 ἀρεταὶ σώματος 48^b28 sq.;
 ἀρετὴ ψυχῆς, τῆς ψυχῆς 19^a5,
 33, 20^a4; τοῦ θρεπτικοῦ οὐ
 μόριον τῆς ὅλης ἀρετῆς, ὥσπερ
 οὐδ' ἡ τοῦ σώματος 19^b21 sq.;
 αἱ ἀρεταὶ τοῦ θρεπτικοῦ καὶ
 αὐξητικοῦ οὐκ ἀνθρώπου ἢ
 ἀνθρώπου 19^b38 sq.; ἀρετὴ
 ψυχῆς οὐ κατὰ συμβεβηκός
 19^b26 sq.; ἡ ἀρετὴ ἀνέγκλητον
 43^a3; ἀνθρωπίνῃ 19^b27; θεοῦ
 38^b18 sq.; ἀρχοντος καὶ
 ἀρχομένου 46^b11 sq.; ἡ περὶ
 ἕκαστον 32^a35; τέλεα καὶ
 ἀτελής 19^a37, 39; τέλειος
 49^a16; ἀρεταὶ αἱ κατὰ μόριον
 20^a3; φυσικαί 34^a27 sq.; ἀρετῆς
 εἶδη δύο, ἡ μὲν ἠθικὴ ἡ δὲ

διανοητικὴ 19^b26–20^a12,
 21^b27 sq.; περὶ ἀρετῆς ἠθικῆς
 20^a13–34^b14; γίνεταί ἀπὸ τῶν
 βελτίστων τῆς ψυχῆς κινήσεων
 καὶ γεννᾷ αὐτὰς 20^a22–37;
 περὶ ἡδονᾶς καὶ λύπας ἐστὶ
 20^a34–7, 21^b27–22^a5,
 27^a38–27^b11; ἀπὸ ἔθους ἔχει
 τὴν ἐπίδοσιν 20^a38–20^b6; πάθη,
 ἔξεις, δυνάμεις 20^b7–20;
 μεσότης ἐστὶ καθ' ἡμᾶς ἐν
 ἡδοναῖς ἢ λύπαις ἢ ἀμφοτέραις
 20^b21–35, 22^a6–17, 22^b5–14;
 ὑπογραφή (διαγραφὴ) τῶν
 ἠθικῶν ἀρετῶν 20^b37–21^b17;
 ἔνια δὲ καθ' αὐτὰ ἐστι ψεκτὰ
 21^b18–26; ὑπερβολὴ καὶ
 ἔλλειψις καὶ ἀλλήλοις ἐναντία
 καὶ τῇ ἀρετῇ 22^a17–22; μάλλον
 δὲ τῇ ἀρετῇ 34^a34–34^b5; ἀλλ'
 ὅτε μὲν ἐκείνη ὅτε δ' αὕτη τῇ
 ἀρετῇ ἐναντιώτερον
 22^a22–22^b4, 34^b6–12; ἡ ἠθικὴ
 ἀρετὴ ἐκούσιος 22^b15–23^a20;
 προαιρετικὴ ἔξις 27^b5 sq.;
 περὶ τοῦ ἐκούσιου καὶ ἀκουσίου
 23^a21–25^b18; περὶ προαιρέσεως
 25^b18–27^b4; τὸν μὲν σκοπὸν
 ὀρθὸν ποιεῖ ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ, τὰ δὲ
 πρὸς τὸν σκοπὸν ὁ λόγος (= ἡ
 φρόνησις, cf. 34^a28 sq.), αὐτόν
 δὲ τὸν λόγον ἡ ἐγκράτεια
 27^b12–28^a19; αἱ ἠθικαὶ ἀρεταὶ
 καθ' ἐκάστην λαμβανόμεναι
 28^a23–33^b15; ἀνδρεία
 28^a23–30^a36; σωφροσύνη
 30^a37–31^b4; πραότης 31^b5–26;
 ἐλευθεριότης 31^b27–32^a18;
 μεγαλοψυχία 32^a19–33^a30;
 μεγαλοπρέπεια 33^a31–33^b15; αἱ
 παθητικαὶ μεσότητες
 33^b16–34^a33; νέμεις

- 33^b19–26; αἰδώς 33^b26–9;
 φιλία 33^b29–34; σεμνότης
 33^b34–8; ἀλήθεια 33^b38–34^a3;
 εὐτραπελία 34^a4–23; φυσικαὶ
 μόνον εἰσὶν ἀρεταὶ ἄνευ
 προαιρέσεως καὶ φρονήσεως
 34^a24–33; δικαιοσύνη
 34^b13 sq.; ἡ ἀρετὴ οὐκ ἔστιν
 ἐπιστήμη 16^b3–25; τῇ μὲν
 ἐπιστήμῃ οἶόν τε ἀποχρησθαι,
 ἀλλ’ οὔτε τῇ φρονήσῃ οὔτε τῇ
 ἠθικῇ ἀρετῇ, ὅτι αὕτη οὐκ ἔστιν
 ἐπιστήμη, ἀλλ’ οὐτ’ ἄνευ
 φρονήσεως ἔστιν οὐτ’ ἡ φρόνησις
 ἄνευ ταύτης 46^a26–46^b36; περὶ
 τῆς ἄνευ φρονήσεως δι’ εὐτυχίαν
 εὐπραγίας 46^b37–48^b7; περὶ
 τῆς ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἀρετῶν
 τελείας ἀρετῆς, τῆς καλουμένης
 καλοκάγαθίας 48^b8–49^a16; περὶ
 ἀρετῆς καὶ ἡδονῆς 49^a17–20;
 περὶ τοῦ ὁρθοῦ λόγου
 49^a21–49^b23; ἀρετὴ = ἠθικὴ
 ἀρετὴ οἱ. φρόνησις 14^a32 sq.,
 14^b2 sq. (cf. 15^b1–5,
 16^a19–21, 46^a26 sqq.); ἐκάστη
 ἀρετὴ καὶ φύσει καὶ ἄλλως μετὰ
 φρονήσεως 34^a28 sq.; ἀρετὴ καὶ
 φρόνησις 15^a34, 16^a38 sq.,
 18^b34; φρόνησις καὶ ἀρετὴ
 46^b38 (praeterea vide
 ἐγκράτεια); αἱ διανοητικαὶ
 ἀρεταὶ ὧν ἔργον ἀλήθεια ἢ περὶ
 τοῦ πῶς ἔχει ἢ περὶ γενέσεως
 21^b29 sq.
 ἀριθμός 16^a5, 18^a18, 19, 25,
 41^b35, 42^a4; καθ’ ἀριθμόν,
 ἀριθμῷ ἴσον 38^b21, 41^b33,
 42^a4, 42^b11, 12, 13
 ἀριστοκρατικὴ πολιτεία, κοινωνία
 41^b30, 36
 ἁρμονία 35^a27; ἁρμονίαι 41^b29
 ἄρρην 35^a28, 42^a25
 ἀρτίως 17^a11
 ἀρχαῖοι, οἱ 33^b23
 ἀρχεῖν ἐπιτακτικῶς 49^b14; ἀρχεῖν
 καὶ ἀρχεσθαι 41^a31; ἀρχων καὶ
 ἀρχόμενος 38^b20, 25, 28,
 42^a34 sq., 42^b10, 19 sq.,
 46^b11 sq.; ἀρχον καὶ ἀρχόμενον
 42^b27 sq., 49^b10; τὸ ἀρχον
 49^b7, 8
 ἀρχή initium 15^b20, 27^a10,
 43^b37; ἀρχήν ἄλλην λαμβάνειν
 18^b27, 31, 22^b15 (cf. 35^b25);
 ἀρχὴ τῆς γενέσεως 26^b13;
 φιλίας 41^a12, 14; principium
 sensu philosophico 14^a28,
 18^b24, 22^b16, 19, 21, 25, 30,
 24^a23, 24^b12, 15, 27^b25, 33,
 35^a10, 48^a19, 21, 23, 32; καὶ
 αἰτία 26^b19 sq.; καὶ αἰτιον
 22^b40; καὶ ὑπόθεσις 27^a8 sq.,
 27^b30; καὶ κύριος 23^a5;
 κινήσεως 22^b29, 48^a25;
 πράξεων 23^a15, 16; λόγου
 48^a27; ἀρχαὶ καὶ πηγαὶ 42^b1;
 ἐν ταῖς θεωρητικαῖς καὶ ἐν ταῖς
 ποιητικαῖς 27^b28 sqq.; κύριαι,
 ὅθεν πρῶτον αἱ κινήσεις
 22^b20 sq. (cf. etiam
 ἐνδέχεσθαι); ἀκίνητοι 22^b23;
 μαθηματικαὶ 22^b24; τῶν
 ἐνδεχομένων ἐναντίως ἔχειν
 22^b42; dominatio 19^b40,
 32^b21, 49^b9, 11
 ἀρχιτεκτονικὴ διάνοια 17^a6
 ἀσθενής 28^b14, 35, 48^b33
 ἀσκησις 14^a19
 ἀστρολογία 16^b12
 ἀσωτία 21^a5, 31^b37, 34^b12
 ἀσωτος 21^a33, 31^b31, 32^a7, 9,
 16, 24, 34^b3
 ἀτάκτως 32^a16

- ἀτελής 19^a36, 38, 19^b7, 23,
37^a29
ἄτεχνος πρᾶξις 20^b26
ἀτιμάζειν 32^b12
ἄτμητος 30^a39, 30^b2
ἀτοπος 15^a2, 15^b8, 23^b2, 35^a33,
39^a5, 46^b19, 26, 47^a17
ἀτυχεῖν 35^b11, 47^b38
ἀτυχής 47^a2, 12
ἀτυχία 35^b8, 9, 38^a15, 19, 46^a10
αὐθάδεια 21^a8, 28, 33^b34
αὐθάδης 32^a24, 33^b36
αὐθέκαστος 33^b38
αὔξειν 20^a33, 44^a6
αὔξῃσις 32^a8
αὔξητικόν 19^b39; vide ψυχῆς μέρος
αὐστηρός 40^a2
αὐτάρκεια 44^b1–45^b19
αὐταρκεῖν 42^a8
αὐτάρκης 38^a12, 38^b30, 44^b3, 4,
6, 11, 20, 45^a16
ἄφαιρεῖν 15^b32, 19^b36, 45^a14
ἄφαιρετός 41^b23
ἄφέλκειν 24^a34, 35
ἄφή 31^a14
ἀφιέναι 19^b31
ἀφιλία 34^b33
ἀφιστάναι 22^a37
ἄφοβος 28^b4, 16, 29^a4; ἀφόβως
28^b26
ἄφροδίσια 15^b31; καλὰ ἄνευ
ἐπιθυμίας 30^b26 sq.
ἄφροδισίαζειν 30^b33
ἄφροσύνη 14^b10
ἄφρων 34^a34, 36^a5, 39^b13, 46^b7,
47^a4, 16, 18, 21, 47^b25,
48^b31; ἀφρόνως 46^b6, 18
ἄφυής 37^a6
Ἀχιλλεύς 30^a19
ἄχρηστος 35^a36, 39, 35^b1, 3, 5,
39^b24
ἄψυχος 20^b3, 24^a16, 23, 26,
24^b5, 36^a11, 37^a39, 40, 39^b40,
41^a9, 41^b24
βαδίζειν 26^b28, 29, 47^b21
βάλλειν κύβοις 47^a23; μακαρίαν
47^b17
βάνανσος 15^a29, 30
βαρβαρική ἀνδρεία 29^b29 sq.
βαρύς 35^a28
βασιλεύειν 25^b33
βασιλεύς 43^b24
βασilikή πολιτεία, κοινωνία
41^b29, 37; βασιλικὸν ἄρχον καὶ
ἀρχόμενον 42^b28
βέβαιος 36^b19, 37^b9, 10, 11, 12,
38^a11, 13, 39^b15
βία 20^b5; περὶ βίας καὶ ἀνάγκης
24^a8–25^a36
βιάζεσθαι 25^a22, 36^b22
βίαιος 23^a30, 33, 34, 23^b20, 21,
24^a10, 11, 13, 15, 25, 30
βίος 19^b18, 42^a22; ὁ κρᾶτιστος
15^a4 sq.; παίδων 15^b22; βίον
συντάττειν 14^b10; βίοι 15^a26,
35; πολιτικός, φιλόσοφος,
ἀπολαυστικός 15^a36 sq., 16^a18,
28 sq.
βλαβερὸς 48^b30
βλάξ 47^a18
βλάπτειν 36^b16, 41^a22
βλέπειν 15^b33, 23^b23, 28^a12,
42^b32, 43^a15, 31, 43^b2
βοήθεια 29^a15, 30^a10, 14, 15
βοηθεῖν 44^a2
βούλεσθαι non addito εἶναι
37^b17, 20, 22 sq.; τὸ
βουλόμενον 23^b29
βουλεύεσθαι 26^a21, 25, 27, 28,
34, 26^b10, 12, 14, 15, 20, 22,
33, 27^a5–8, 13, 15, 16, 19,
48^a18, 19, 21, 31
βούλευσις 26^b20, 48^a32

βουλευτικός 26^b30; βουλευτική
 δόξα 26^b9; ὄρεξις 26^b17, 19;
 βουλευτικὸν τῆς ψυχῆς 26^b25
 (cf. ψυχῆς μέρη)
 βουλή 26^b8, 48^a21
 βούλησις 23^a27, 23^b26, 34, 39,
 25^b25, 32, 26^a7, 16, 17, 26^b2,
 27^a3, 28
 βουλητός 35^b25
 βούς 16^a1
 Βυζάντιον 47^a19
 βωμολόχος 34^a5, 8

 γαμετή 21^b20
 γάμος 33^b2, 10
 γαστριμαργία 31^a19
 γαστρίμαργος 21^b2, 16
 γειτνίασις 32^a21, 33^b1
 γελοῖος 25^a15, 34^a9, 15, 20,
 38^b27
 γένεσις 14^a28, 21^b30, 24^b30, 33,
 26^a24, 26^b13, 41^b9; πρώτη ἐν
 τῇ μητρὶ 16^a7 sq.
 γενετή 24^b31, 47^a10
 γεννᾶν 22^b17, 41^b3; ὁ γεννήσας
 41^b6, 30; γεννώμενα 41^b4
 γένος = εὐγένεια 39^a10; κοινωνός
 γένους 42^a21 sq.
 γεράνου φάρυγξ 31^a16
 γεῦσις 31^a15
 γευστός 30^b25–31^a17
 γεωμέτρης 16^b9
 γεωμετρία 16^b8, 13
 γεωμετρικός 47^a17
 γεωργός 43^b31
 γῆρας 24^b34
 γινώσκειν 14^a11, 15^b17, 32,
 16^b3, 21, 24, 25, 29^b28, 35^b7,
 39^a36, 38, 40, 39^b2, 44^b29,
 32, 45^a9
 Γλαῦκος 36^a35
 γλαυκός 47^a11, 36

γλυκύς 38^a25, 28
 γλώττα 31^a13, 16, 35^b38
 γνώμη 14^a1
 γνωρίζειν 16^b13, 19, 43^b28,
 44^b25, 27, 34, 45^a7, 10, 37
 γνώριμος 16^b34, 30^b16
 γνώρισις 37^a31
 γνώσις 16^b18, 44^b28, 46^b36
 γνωστός 45^a2, 8, 10
 γονεῖς 35^a2
 γραμματική 26^a38, 46^b28
 γραμματικός 26^a35
 γράφειν 44^b31; ὁρθῶς 46^a33
 γυμνάζεσθαι 37^a14
 γυμναστική 17^b39, 18^a35, 20^b23
 γυμναστικός 27^b27
 γυνή 35^a2, 37^a5, 38^b24, 39^a37,
 39^b25, 42^a31

 δαιμόνιον 14^a24
 δαίμων 47^a27, 28
 δανείζειν 43^b14
 δαπανᾶν 33^b2
 δαπάνη 21^a33, 33^a32, 33, 36
 δαπανηρία 21^a11
 δεικνύναι 16^b32, 17^a11, 15, 17,
 18^a16, 18, 18^b18, 22^b26, 28,
 24^a3, 38^a14, 48^a12, 15
 δειλία 20^b20, 39, 28^b3
 δειλός 21^a18, 28^a31, 39, 28^b5,
 23, 35, 29^a4, 10, 22, 29^b2, 10,
 22, 23, 30^a13
 δεινός 20^a12, 29^a15, 16, 30^a10,
 16, 34^b33, 47^a21
 δείπνον 14^b24
 δεσπότης 39^b24, 25, 40^a34,
 41^b19, 23, 42^a28, 49^b8;
 praeterea cf. δούλος
 δέχεσθαι 30^b4, 33^b4
 Δῆλος 14^a1
 δῆλος γίνεσθαι 43^a37; δῆλον ποιεῖν
 40^b7

- δηλοῦν 18^b17, 26^a11, 26^b6,
 38^a19, 21; intrans. 38^a24
 δῆμος = δημοκρατία 41^b32
 διαβάλλειν 37^b26
 διαγράφειν 30^b12, 31^b8, 33^a9
 διαγραφῆ 28^a28
 διάθεσις 20^a26, 29, 31^b9; ἡ ἕξις ἡ
 δύναμις 18^b38; synon. ἕξις
 19^a12; opp. ἐνέργεια 19^a31;
 βελτίστη, ἀρίστη 20^a19, 22,
 28^b3, 33^a5 sq.
 διαίρειν 14^a2, 15^a25, 17^b27,
 21^b28, 23^a26, 28, 25^a35,
 28^a28, 31^a21, 31^b3, 39^a3,
 40^a14, 20, 21, 41^a4, 43^b1,
 48^b9; διαίρεισθαι med. 18^b33,
 30^a37
 διαίρεσις 20^b10, 21^b34, 34^a26
 διαιρετός 20^b22, 41^b20, 45^a35
 διακείσθαι 22^a7, 30^b11, 31^a1,
 37^b24, 42^b9
 διακοσμεῖν 35^a10
 διακριβοῦν 27^a1
 διαλαμβάνειν 42^b14
 διαλογῆ 22^b5
 διαλύειν 43^a5
 διάλυσις 43^a7
 διαμαρτάνειν 27^b21
 διάμετρος 26^a3; κατὰ διάμετρον
 42^b16
 διαμφισβητεῖν 14^b1
 διανέμειν 40^a27
 διανοεῖσθαι 24^a7
 διανοητικὴ ἀρετὴ 20^a5, 8, 21^b29
 διάνοια 14^a29, 23^a25, 24^a6,
 25^a28, 25^b1, 41^a18;
 ἀρχιτεκτονικὴ ἢ πρακτικὴ
 17^a6 sq.; διάνοιαί τινες 25^a31,
 32
 διαπορεῖν 14^b31, 15^a21, 16^a11,
 25^b18, 45^a27, 28
 διαρθοῦν 48^b10
 διασκοπεῖν 17^b16
 διασπᾶν 40^b30, 45^a31
 διαστρέφειν 46^a29
 διαστροφή 27^a21, 30, 31
 διαταράττειν 29^b18
 διατείνειν 32^a14
 διατελεῖν 16^a8
 διατιθέναι 20^a34
 διατριβή 17^b17
 διαφέρει οὐδέν 19^b32, 44^b32;
 τετραχῶς 32^b31; τί διαφέρει;
 45^a13; διαφέρεισθαι 40^b36,
 43^b21, 46^a5
 διαφεύγειν 16^a9
 διαφθείρειν 27^b15, 35^b38, 48^a8
 διαφωνεῖν 25^a3, 37^a7, 8, 40^b13,
 34, 41^a20, 49^a11
 διδασκαλία 18^b17
 διδασκαλικός 47^b26
 διδάσκαλος 43^b21
 διδάσκειν 17^b32, 33, 45^a16, 18
 διεδρεῖα 36^b10
 διειπεῖν 43^a31, 43^b7
 διερωτᾶν 16^a12
 διστάναι 35^a20, 39^b15
 δικαιοπραγεῖν 23^b11, 14
 δίκαιος 14^a5, 16^b8, 23, 20^a5,
 23^b3, 12, 35, 34^b30, 41^a37,
 46^b31; δίκαιον 17^b31, 21^a4,
 34^b25, 38^b20, 41^b12, 14, 15,
 34, 37, 42^a11, 16, 20, 21, 27,
 31, 42^b1, 5, 43^a11, 15, 33,
 43^b15, 49^a8; τὸ φιλικόν 34^b21;
 πολιτικόν 42^a12; δίκαια 27^a3,
 35^a2, 41^b32; δικαίως 25^b13,
 29^b34, 46^b17
 δικαιοσύνη 16^b4, 7, 23, 18^a10,
 18, 34^a31, 34^b14, 31, 42^a30,
 46^a36, 37, 46^b3, 17, 48^b21;
 φιλική 43^a33 sq.
 διορθωτικός 48^b5
 διορίζειν 19^a19, 20^b21, 21^b5, 8,

- 24^b32, 25^b17, 27^b12, 32^a20,
32^b16, 28, 33^a17, 35^b25, 30,
36^a31, 36^b33, 40^a22, 40^b24,
41^b9, 11; διορίζεσθαι med.
14^b12, 22^a3, 26^b37, 29^a33
διορισμός 24^a9
Διόσκοροι 45^b33
διπλάσιος 18^a5, 8
διστάζειν 25^b19
διχῆ 26^a36
διώκειν opp. φεύγειν 21^b33, 22^a2,
32^a9, 35^a36, 43^a38, 43^b18
δόξα fama 14^b8, 15^a29, 16^a22,
33^b5; opinio 14^b28, 15^a6,
17^b2, 16, 25^b23, 26^a1, 5, 6,
15, 16, 18, 32, 26^b2, 27^a4,
30^b24, 32^b16, 35^a29; diff.
φαντασία 35^b28 sq.; βουλευτική
26^b9; μηδεμιάς, πάσης δόξης
φροντίζειν 33^b27 sq.
δοξάζειν 26^a2, 14, 26^b23
δούλος 39^b24, 25, 40^a34, 41^b19,
24, 42^a18, 49^b8; τί ἐστι 41^b23;
δεσπότου καὶ δούλου οὔτε
κοινωνία ἐστίν 41^b17–23; οὔτε
φιλία οὔτε δικαιοσύνη, ἀλλ'
ἀνάλογον 42^a28–31
δρᾶν 26^a37
δραχμή 43^a27
δύναμις opp. ἀδυναμία 46^b32;
κατὰ δύναμιν 43^b12; notio ac
natura rei 30^a35, 48^b9;
δυνάμεις αὐταρκείας καὶ φιλίας
44^b1 sq.; θερμὰ καὶ ψυχρὰ καὶ
αἱ ἄλλαι δυνάμεις 29^b19;
πλοῦτος εὐγένεια δύναμις 49^a10;
μέγεθος καὶ δύναμις ψυχῆς
32^a29 sq. cum adn.; δυνάμεις
σώματος 48^b29; (τῆς ψυχῆς)
19^b33; facultates naturales
45^a6; δυνάμεις φυλακτικαί
30^a25; δύναμις opp. ἐνέργεια
37^a36; ἔξεις ἡ δυνάμεις opp.
ἐνέργεια καὶ κινήσεις 18^b36;
διάθεσις ἡ ἔξις ἡ δύναμις 18^b38;
ἄλλη δύναμις = φρόνησις 27^b40;
ἔξεις, πάθη, δυνάμεις (τῶν
παθημάτων) 20^b7 sqq., 11, 15,
16, 21^b35; δύναμις παθητική
21^b17
δύνασθαι efficere 46^a5
δυνατὰ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι
26^a2 sqq.
δυσίατος 30^b8
δυστράπελος 34^a5
δυστυχία 38^a18
δυσχερῆς 21^b3
δυσώδης 31^a5, 37^b6
δυσωδία 30^b29

ἐὰν 24^b30, 33
ἐγγίνεσθαι 37^a8, 38^a32, 46^b20
ἐγείρεσθαι 14^b20
ἐγκαλεῖν 38^b27, 34, 40^b26,
43^a13, 43^b33, 44^a35
ἐγκλημα 42^b37, 43^a3, 12, 21,
43^b14
ἐγκράτεια 31^b3; ἀρετὴ 23^b12; καὶ
ἀρετῇ ἕτερον 27^b16 sqq.; τὸν
λόγον οὐ διαφθείρει 27^b15,
18 sq. (cf. 46^b24 et vide
ἀρετῇ); θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας
23^b19
ἐγκρατεύεσθαι 23^b12, 24^b16
ἐγκρατῆς 23^b11, 24^a32, 34, 39,
24^b9, 27, 37, 31^a25, 40^a16
ἐγκώμιον τί ἐστι 19^b14 sq.;
ἐγκώμια τῶν ἔργων 19^b9
ἐγρήγοροις 19^a24
ἐγχειρεῖν 26^a25
ἔδεσμα 38^a23
ἐδραῖος 15^a30
ἐθίζειν 14^a20, 21, 20^b1
ἔθος 20^b1

- εἶδος τοῦ ἀγαθοῦ 18^a37
 εἰκὴ 15^a1, 17^a1
 εἴρων 21^a25, 33^b39, 34^a1
 εἰρωνεία 21^a6
 εἰσφέρειν 42^b13
 ἐκβαίνειν 27^a33
 ἐκκρούειν 24^b24
 Ἐκτωρ 30^a18
 ἐκούσιος 23^a17, 20, 23, 25, 35,
 39, 23^b2, 4, 14, 15, 21, 26,
 29, 34, 37, 24^a1, 5, 7, 9, 12,
 19, 25^a35, 37, 25^b2, 8, 10, 17,
 21, 26^a19, 26^b34, 36, 38,
 28^a8, 11, 43^a8; ἐκούσια
 συναλλάγματα 43^a9 sq.; περὶ
 τοῦ ἐκούσιου καὶ ἀκουσίου
 23^a21–25^b18; οὐκ ἔστι τὸ
 ἐκούσιον τὸ κατ' ὄρεξιν πράττειν
 23^a26–23^b38; οὐτε κατ'
 ἐπιθυμίαν 23^a29–23^b17; οὐτε
 κατὰ τὸν θυμὸν 23^b18–24; οὐτε
 κατὰ τὴν βούλησιν 23^b24–36;
 οὐδὲ τὸ κατὰ προαίρεσιν
 23^b38–24^a4; ἀλλ' ἔστι 24^a5–8;
 τὸ ἄνευ βίας 24^a8–25^a36; κατὰ
 διάνοιαν πράττειν 25^a36–25^b16
 ἐκστατικός 29^a25
 ἑκὼν 15^b28, 23^b1, 5, 10, 17, 25,
 28, 24^a2, 38, 24^b1, 3, 10, 27,
 38, 39, 25^a36, 40^a16, 46^a33
 ἐλαττοῦν 42^b17
 ἔλεγχος 15^a7
 ἐλευθέριος 31^b32, 32^a9, 24, 32^b3,
 33^b15
 ἐλευθεριότης 21^a5, 31^b28, 36,
 33^b14, 34^b12; περὶ
 ἐλευθεριότητος 31^b27–32^a18
 ἔλκος 30^a3
 ἐλλείπειν 21^a14, 17, 21, 34, 36,
 28^a38, 28^b2, 31^a27, 33, 32^a9
 ἐλλειψις 20^b22, 22^a9, 13, 20, 24,
 27, 30, 22^b6, 10, 27^b7, 31^a35,
 31^b1, 17, 34, 33^b17, 34^b8,
 39^a9
 ἐλπίζειν 31^a8
 ἐλπίς 15^a11, 24^b17, 20, 29^a18,
 29^b31
 ἐμμελῶς 31^a11
 ἐμμένειν 39^b1
 Ἐμπεδοκλῆς 35^a11
 ἐμπειρία 29^a14, 30^a5, 13, 48^a37
 ἐμπειρος 17^a5
 ἐμπληκτος 40^b17
 ἐμποδίζειν 24^b12, 25^a35, 36^b27,
 37^b5
 ἐμπροσθεν 21^b37; οἱ ἐμπροσθεν
 40^b23
 ἐμφρων 34^a34
 ἐμφυτος 20^b2, 44^b28
 ἐμψυχος 24^a21, 24, 37^a39, 40^a1
 ἐναντιότης 35^b4
 ἐναντιοῦσθαι 15^a7
 ἐναντίωσις 22^a24, 34^b6, 35^b15,
 17
 ἐνδεής 38^b31, 44^b17
 ἐνδεια 44^b4, 20, 49^b19
 ἐνδεχόμενα ἐναντίως ἔχειν
 22^b41 sq. (cf. 23^a2); ἀρχαὶ ἀφ'
 ὧν μὴ ἐνδέχεται ἄλλως 22^b22
 ἐνεῖναι 19^b40, 24^b9, 16, 30, 31,
 35^a34, 38^b26, 46^b21, 29, 32,
 47^b18
 ἐνέργεια 19^a38, 19^b20, 20^a8,
 28^a13, 17, 36^b35, 37^a23, 30,
 38, 40, 41^a40, 41^b1, 6, 42^a17,
 44^b24, 45^b24; opp. δύναμις
 36^b35; opp. ἔξις, διάθεσις
 19^a31, 32, 33; ἐνέργεια καὶ
 κινήσεις 18^b37; ἐνέργεια τῆς
 ἀρετῆς τῆς ψυχῆς 19^a33; ψυχῆς
 ἀγαθῆς 19^a35; χρήσις καὶ
 ἐνέργεια 19^b2
 ἐνεργεῖν 19^b22, 20^a7, 20^b17,
 23^a39, 38^a10, 39^a32

- ἐνεργητικός 20^b3
ἐνθουσιάζειν 14^a24, 25^a28
ἐνθουσιασμός 48^a33
ἐνιαχοῦ 39^a6, 14, 43^a8
ἐντιμος 32^b35, 33^a5, 39^a24
ἐνυπάρχειν 36^b7, 47^a6
ἐξαιρεῖν 47^b4
ἐξαίφνης 24^a3, 4, 26^b3
ἐξαπατᾶν 35^b10, 38^a30, 43^b8
ἐξετάζειν 15^a6
ἐξις 16^b25, 18^b14, 21^b9, 22^a6,
18, 21, 40, 22^b5, 6, 11, 28^a30,
28^b31, 29^b22, 33^b19, 36^a6,
37^a13, 15, 34, 37^b18, 39^b19,
40^a22, 46^b33, 47^a7, 48^b30,
49^b1, 7; synon. δύναμις,
διάθεσις 18^b36, 38, 19^a12;
opp. πράξις 14^b19; opp. ἔργον,
ἔργα 19^a6, 7, 9, 12; opp.
χρῆσις 19^a18; opp. ἐνέργεια
19^a31, 32, 33; βελτίων 19^a6;
βελτίστη 19^a3, 32, 33, 20^b29,
22^b12, 28^a37, 31^a37, 31^b24;
κρατίστη 32^a34; ἐπιεικεστάτη
34^a13; μέση 22^a27, 31^b22;
φαύλη 46^a15; προαιρετική 22^a31,
27^b8; ἡθική 34^b28; πολιτική
48^b38, 39; ἡ φύσει 39^b39; ἔξεις
σώματος 29^b20 sq.; ἔξεις diff.
πάθη et δυνάμεις (τῶν
παθημάτων) 20^b7 sqq.; δυνάμεις
καὶ ἔξεις τῶν παθημάτων 21^b35
sq.; ἔξεις καὶ παθήματα 22^b11
ἐξιστάναι 29^a3, 26, 39^b39
ἐξουσία 15^a35, 33^b5
ἐξουσιάζειν 16^a2
ἐξωθεν 24^a23, 24^b7, 11, 35^a5,
39^b7, 47^a24
ἐξωτερικοί λόγοι 18^b34; opp. οἱ
κατὰ φιλοσοφίαν 17^b22 sq.;
ἐπαγωγή 19^a2, 20^a28, 48^b26;
opp. λόγος 20^b30
ἐπαίνειν 19^b12, 20^a5, 23^a11, .
28^a11, 12, 28^b30, 32^b9, 39^b1
ἐπαινετός 20^a6, 23^a10, 27^b19,
28^a10, 17, 32^a33, 33^a4, 8,
33^b17, 34^a14, 24, 34^b13,
48^b20, 21, 22, 23, 25, 49^a25
ἐπαινος 19^b14, 23^a13; τί ἐστι
19^b15 sq.; ἐπαινοὶ τῆς ἀρετῆς
19^b8
ἐπαναφέρειν 40^b3
ἐπεσθαι 20^b13, 32^a37, 38
ἐπιβάλλειν 14^a13, 45^a20
ἐπίδοσις 20^b1
ἐπικικῆς 15^a12, 31^b22, 33^b29,
34^a13, 36^a5, 38^b1, 12, 43^a1,
44^a7
ἐπιέναι 22^b15
ἐπιζητεῖν 16^b4, 39^a18
ἐπιθυμεῖν 21^a22, 24^b14, 20,
35^a15, 35^b20, 39^b26, 41^a19,
22, 47^b24, 48^a5, 16
ἐπιθυμητικός 21^a20
ἐπιθυμητός 35^a14, 39^b26
ἐπιθυμία 15^b18, 23^a27, 28, 29,
34, 35, 38, 23^b1, 2, 4, 8, 13,
16, 19, 27, 28, 24^a35, 37,
24^b2, 17, 31, 25^a30, 25^b25,
27, 29, 30^b21, 26, 31^a30,
33^b31, 35^b22, 39^b37, 38;
40^b34, 41^a21, 22, 27, 46^b15,
47^b20, 38, 48^a1, 8; πάθος
20^b13; μετὰ λύπης 25^b30 sq.
ἐπικαλεῖσθαι med. 45^b33
ἐπιλαμβάνειν 42^a5
ἐπιμέλεια 15^a14, 42^a15
ἐπίπνοια 14^a24
ἐπιπόλαιος 30^b16
ἐπισημαίνειν 44^a23
ἐπισκέπτεσθαι 15^a2, 16^a37,
17^a30, 22^b8; pass. 17^b22
ἐπίσκεψις 27^a3, 40^a9
ἐπισκοπεῖν 14^b28, 40^a23

- ἐπίστασθαι διττόν, τὸ ἔχειν καὶ τὸ
χρῆσθαι 25^b11
ἐπίστασις 36^b33
ἐπιστήμη 14^a29, 17^b34, 25^b12,
26^a35, 27^a25, 26, 35, 30^a7,
37^a24, 43^b22, 46^a32, 38, 46^b2,
4, 10, 35, 36, 47^a1, 47^b13,
48^a10, 28; τις 14^a18, 16^a15;
ἄλλη 17^b19; ἡ αὐτὴ 27^a27; καὶ
γνώσις 16^b17 sq.; καὶ ὁ λόγος
20^b28; θεωρητικὴ καὶ ποιητικὴ
21^b5; μαθηματικὴ 19^a17; ἡ
περὶ φύσεως 16^b12; ἐπιστήμαι
16^b6, 14, 46^a36, 46^b1, 9,
47^b15, 48^a3; θεωρητικά
16^b11, 27^a9, 27^b29; ποιητικά
16^b17, 27^b29 (cf. 14^a9–14)
ἐπιστημονικὴ πράξις 20^b25
ἐπιτακτικός 20^a9; λόγος 20^b5;
ἐπιτακτικῶς ἄρχειν 49^b14
ἐπιτάττειν 19^b30, 49^b15
ἐπιτιθέσθαι 24^a8
ἐπιτιμᾶν 35^a26
ἐπιτρέπειν 42^b36
ἐπιτροπία 47^a30
ἐπιτυγχάνειν 47^a33, 36, 48^a34
ἐπίφθονος 15^a10
ἐπιχαιρέκακος 33^b18, 21
ἐπιχειρεῖν 22^b37
ἐπωνυμία 17^a27
ἐρᾶν, ἐρών, ἐρώμενος 33^b10,
35^a14, 38^b38, 39, 44^a19,
45^a25, 46^a23
ἔργον 19^a6–9, 12, 22, 19^b9, 11,
15, 20^a7, 41^b2, 8, 42^a16,
43^b32, 44^a29, 45^a27, 48^b24;
διχῶς, τῶν μὲν ἑτερόν τι, τῶν δ'
ἡ χρήσις 19^a13–18; καὶ χρήσις
19^a3; καὶ ἐνέργεια 41^b1; χρήσις
ἡ ἔργον 19^a1; ψυχῆς 19^a5, 24;
τοῦ πράγματος καὶ τῆς ἀρετῆς
19^a19 sq.; τῆς ψυχῆς καὶ τῆς
ἀρετῆς 19^a26 sq.; τῶν
διανοητικῶν ἀρετῶν 21^b29 sq.;
διανοίας 25^a28; φιλίας
37^a34 sq.; τῆς πολιτικῆς 34^b22;
ιατρικόν 36^a20; ἔργα opp.
προαίρεσις 28^a13; τὰ ἀπ' ἀρετῆς
καὶ κακίας 23^a9 sq., 48^b37; καὶ
πάθη ψυχῆς 20^a31; πρὸ ἔργου
15^a8, 20^a21 sq.
ἐργώδης 44^a10
ἐρέσθαι 15^b9
ἐρημία 34^b33
Ἐρυξίς 31^a17
ἔρως 25^a20, 29^a21, 35^b21, 45^a24
ἐρωτᾶν 15^b7
ἐρωτικός 20^b17; ἐρωτικά 38^b36,
43^b17
ἐσθλὲν 30^b33
ἐσπέρα 39^b14
ἐστιᾶν 33^b4
ἔσχατα 31^b35
ἔσωθεν 24^b15
ἐταιρικὴ φιλία 41^b35 sq., 42^a1, 5,
36, 42^b37; ἐταιρικῶς 43^a5
ἐτοίμως 29^b39
ἔτος 16^a4
εὐαρμοστία 31^a1
εὐάρμοστος 30^b28, 31^a3
εὐγένεια 49^a10
εὐγενῆς 33^a30
εὐδαιμονεῖν 14^a30, 14^b25, 26,
19^b1, 26^a9, 10
εὐδαιμονία 14^a19, 34, 14^b26,
15^a18, 22, 16^a19, 28, 32,
16^b1, 17^a20, 23, 39, 19^a28,
29, 34, 35, 38, 38^a12; καὶ
εὐτυχία 14^a25; οὐκ ἐπαινείται
19^b12; μέρη εὐδαιμονίας opp.
ὧν ἄνευ οὐχ οἶόν τε εὐδαιμονεῖν
14^b26 sq.; περὶ εὐδαιμονίας,
προοίμιον 14^a1–17^a17 (cf.
17^a18); ἡ εὐδαιμονία ἅμα

- ἄριστον καὶ κάλλιστόν τε καὶ
ἡδιστον ἐστίν 14^a1-8; οὐ τῆς
θεωρητικῆς ἐστὶ φιλοσοφίας περὶ
αὐτῆς σκεπτεσθαι 14^a9-14;
σκεπτέον πῶς γίνεται
14^a14-30; καὶ ἐν τίνι ἐστὶ
14^a30-14^b5; οὐ ταῦτόν ἐν τίνι
ἐστὶ καὶ ὧν ἀνευ οὐ γίνεται
14^b6-27; οὐ πάσας μὲν περὶ
αὐτῆς δόξας δεῖ ἐπισκοπεῖν,
ἀλλὰ τὰς οἰκείας ἀπορίας λύειν
14^b28-15^a19; διὰ τοῦτο πάντων
μάλιστα σκεπτέον πότερον ἐν τῷ
ποῖαν τινα μόνον τὴν ψυχὴν εἶναι
εὐδαιμονία ἐστὶν ἢ καὶ ἐν τῷ τὰς
πράξεις ποίας τινάς 15^a20-5;
ζητοῦσιν αὐτὴν ἐν τῷ πολιτικῷ
ἢ ἐν τῷ φιλοσόφῳ ἢ ἐν τῷ
ἀπολαυστικῷ βίῳ 15^a26-15^b14,
16^a11-29; διὰ τί χαλεπὸν ἐστὶν
ἢ τοιαύτῃ σκέψῃς 15^b15-16^a10;
οὐ πᾶσαι ἡδοναὶ συντείνουσιν
πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν 16^a29-36;
ἀρετὴ δὲ καὶ φρόνησις συντείνει
16^a37-16^b2; ἀλλ' οὐκ ἔστιν
ἀρετὴ ἐπιστήμη 16^b3-25; τίνι
μεθόδῳ χρηστέον ἐν τῇ τοιαύτῃ
σκέψει 16^b28-17^a17; ἢ
εὐδαιμονία ἄριστον ἢ τέλος ἐστὶ
τῶν ἀνθρώπων πρακτῶν ἀγαθῶν
17^a18-40, 18^b9-25; ἀλλ' οὐτ'
ἢ ἰδέα τοῦ ἀγαθοῦ 17^b1-18^a38;
οὔτε τὸ κοινὸν ἀγαθόν
18^a38-18^b9; τί ἐστὶ
18^b31-19^a39
εὐδαιμονίζειν 19^b7
εὐδαιμονικὴ ἀγωγή 15^a32
εὐδαιμονισμός diff. ἔπαινος et
ἐγκώμιον 19^b14; τί ἐστὶ
19^b16
εὐδαίμων 15^b5, 7, 16^a36, 17^a26,
19^b5, 8, 44^b5, 10, 45^b11,
49^a20; εὐδαίμονες πῶς γίνονται
14^a14 sqq., 26 sqq.;
εὐδαιμόνως 14^b6
εὐδιάβλητος 37^b23, 25
εὐδοκμεῖν 16^a22
εὐελπὶς 29^a20
εὐεξαπάτητος 37^b29
εὐεξία 14^b33, 18^a36, 20^a3, 25
εὐεργετὴν 38^b23, 25
εὐεργέτης 38^b22, 25
εὐήθεια 21^a12, 47^a20
εὐήθης 21^a37, 45^a12
εὐήμερία 15^a26
Εὐήνος 23^a31
εὐθέτως 37^a3
εὐθυόνηρος 48^a40
εὐθυπορεῖν 24^b33
εὐθύς adi. 19^b35
εὐθυωρία 43^b15, 17, 32
εὐλάβεια 16^b40
εὐλογος 46^a13; εὐλόγως 16^a36,
16^b6, 35^b15, 44^b33, 45^a38,
45^b12, 36
εὐμετάβολος 36^a38
εὐνοεῖν 37^b7, 41^a8, 9, 11, 14
εὐνοια 41^a2, 3, 7, 8, 10, 12, 33;
περὶ εὐνοίας 41^a1-14
εὐνοῖζεσθαι 41^a8
εὐνομία 16^b18 -
εὐνοια 41^a13
εὐπραγία 21^a38, 33^b25, 46^b37,
47^a1
Εὐριπίδης 35^a15 = fr. 890
Nauck²; 35^a16 = Or. 234;
35^a22 sq. = Ph. 539 sq.;
35^b21 = Tr. 1051;
38^a12 sq. = El. 941; 38^a34 et
39^b22 = Beller. fr. 298
Nauck²; 44^a10 = fr. 882
Nauck²
εὐρίσκειν 17^a20, 38^b38
Εὐρυσεύς 45^b31

εὐτραπεία 34^a4, 12, 15; περὶ
εὐτραπείας 34^a4-23
εὐτράπελος 34^a4, 11, 40^a2
εὐτυχεῖν 35^b11, 47^a20, 47^b9, 32,
33, 48^a4, 8, 12, 13
εὐτύχημα 47^a8, 49^b3
εὐτυχής 46^b38, 47^a2, 4, 12, 22,
23, 27, 31, 34, 37, 39, 47^b27,
28, 48^a30, 48^b4
εὐτυχία 14^a25, 47^a1, 47^b29, 39,
48^a1, 5, 48^b3, 7; εὐτυχίαι
38^a15, 17, 47^b15, 48^a2;
σώματος 48^b29; περὶ εὐτυχίας
46^b37-48^b7; ἀπορίαι 47^a7-40;
οὐ γίνεται τύχη ἀλλὰ φύσει
47^b1-28; ἢ μᾶλλον διττὴ ἢ
εὐτυχία, ἢ μὲν συνεχῆς ἐξ
εὐφύας, ἢ δ' οὐ συνεχῆς ἐξ
ἐνθουσιασμοῦ, οὐ θεὸς ἀρχή
(θεία) 47^b28-48^b7
εὐφραίνειν 31^a7, 37^b6, 43^b27,
44^b6
εὐφύης 37^a6, 47^a38, 47^b22
εὐφύα 47^b39
εὐχερής 21^b2; εὐχερῶς 31^b12,
33^b30, 34^a7; opp. χαλεπῶς
34^a10
εὐχεσθαι 31^a15, 45^b20
εὐώδης 31^a4
εὐωδία 30^b29
ἐφαρμόττειν 36^a26, 28
ἐφεξῆς 47^b16
ἐφίεσθαι 18^a26, 31
ἐφιστάναι 14^b6
ἔφοδος 30^a36
ἐχθρα 33^b30
ἐχθρός 35^a18, 40^a18, 40^b14
ἔωθεν 39^b14

Ζεὺς 44^a14
ζηλοῦν 29^a38
ζημία 21^a4

ζημιώδης 21^a23
ζῆν εἶ 14^a15, 14^b13, 45^b3;
= εὐδαιμονεῖν 19^b1 sq.; καὶ
καλῶς 15^a10; καλῶς 14^b8, 16,
15^a13; opp. ὧν οὐκ ἄνευ
δυνατόν ζῆν καλῶς 14^b16 sq.;
μακαρίως 15^a10; καὶ καλῶς
14^a30 sq.; εὐδαιμόνωνς 14^b6;
ἄριστα 44^b12; ἡδέως 16^a36;
ἡδιστα 49^a20; ἀλύπως 16^a36;
καὶ καθαρῶς 15^b12; βίους
15^a35 sq.; βίον 15^b22;
ἀπολαυστικόν 16^a17 sq.; τῇ
ὀρέξει 24^a27; κατὰ τὴν αὐτοῦ
προαίρεσιν 14^b6 sq.; πρὸς τό
ἄρχον 49^b7; τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν
49^b11; τὸ κατ' ἐνέργειαν
44^b23 sq.; τοῦ ζῆν πᾶσιν
ἔμφυτος ἢ ὀρεξίς 44^b27 sq.; τὸ
ζῆν γνώσις τις 44^b28 sq.; τί
τῶν ἐν τῷ ζῆν αἰρετόν 15^b17,
16^a10
ζητεῖν 16^a32, 16^b9, 26, 17^a20,
18^b8, 19^b28, 20^a15, 16,
25^b22, 32^b30, 36^a22, 36^b18,
39, 39^a21, 40^b28, 42^a20, 40,
44^a35, 36, 44^b18, 45^b19,
48^a24
ζωῇ 14^b18, 18^a28; τοιαύτη
(= ἀνέγερτος ὕπνος) 16^a6;
ἀγαθή 16^a39 sq., 17^b25;
σπουδαία 19^a27; ἡ ἀρίστη 15^a5;
τελέα καὶ ἀτελής 19^a36, 38; ἡ
ζωὴ καὶ ἡ πράξις 19^b2-3
ζῶων πολιτικόν, οἰκονομικόν,
κοινωνικόν 42^a23, 25 sq.

ἡγεῖσθαι 33^a30
ἡδεσθαι 34^a19
ἡθονή 14^a33, 14^b4, 15^a35, 15^b24,
32, 18^b35, 21^a27, 21^b33, 37,
38, 22^a1, 4, 12, 13, 22^b9, 10,

- 25^b16, 27^a15, 27^b1, 4, 29^b30,
31, 30^a31, 30^b9, 14, 21, 26,
31^a9, 13, 23, 31^b2, 33^a38,
33^b32, 36^a14, 37, 36^b16, 17,
35, 37^a19, 23, 31, 37^b2,
38^a31, 38^b30, 33, 35, 39^a31,
41^a5, 44^a24, 49^a17, 19;
αἰσθητική 20^b13 sq.; σωματική
15^b4 sq., 16^a20, 45^a21; τοῦ
καθεύδειν 16^a3; τῆς τροφῆς, τῶν
ἀφροδισίων 15^b31; περὶ τὰ
σώματα καὶ τὰς ἀπολαύσεις
16^a30; μὴ καλὴ 15^b25; ἡδοναὶ
καλαί 16^a34, 35; θειότεραι
45^a39
ἡδύ opp. λυπηρόν 20^a34, 38,
22^a12, 27^a38; opp. καλόν et
ἀγαθόν 14^a4 sqq., 31^a12; τὸ
ἡδὺ διττῶς ὥσπερ τὸ ἀγαθόν, τὸ
μὲν ἀπλῶς τὸ δὲ τινί
28^b18 sqq.; τὰ ἀπλῶς ἡδέα καὶ
καλὰ καὶ τὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ ἡδέα
49^a18 sq.; praeterea vide φιλία
ἡθική ἀρετὴ 20^a5, 10, 13, 38,
20^b34, 21^a38, 22^a10, 22^b9,
27^b5, 8; ἔξις 34^b28; φιλία
41^a10, 42^b32, 36 sq., 43^a1, 8,
32, 35, 43^b9; ἡθικοὶ φίλοι
43^a36, 43^b2; ἡθικῶς 43^a13,
43^b7
ἡθος 20^a12, 39, 27^b10, 11,
33^b16, 39^b13; ψυχῆς τί ἐστι
20^b5 sqq.; φαῦλον καὶ
σπουδαῖον τῷ διώκειν καὶ
φεύγειν ἡδονάς τινας καὶ λύπας
21^b32 sqq.; τὰ ἡθῆ 20^b7; τὰ
περὶ τὰ ἡθῆ καλὰ καὶ αἰρετά
34^b21 sq.
ἥκειν εἰς ἄπειρον 26^b1 sq.
ἡλίθιος 47^b35
ἡλικία 14^b32, 19^b6, 24^a28,
26^b22, 36^b1, 39^a9
ἡλιξ 38^a34
ἡμέρα 18^a13, 19^b5, 40^b17;
πρώτῃ, τελευταία 16^a4; μία
38^a1
ἡμερος 36^b8
ἡμισυ 19^b18, 43^b35
Ἡράκλειτος 23^b22, 35^a25
Ἡρακλῆς 45^a30, 45^b30
ἡρέμα 25^a24, 28^b7, 9, 14, 17, 24,
29, 34, 38, 29^b23, 25, 31^b14,
44^a7
ἡρεμία 18^a23, 22^a3
ἡρεμίζειν 24^b8
Ἡρόδοτος 36^b9
Ἡσίοδος 35^a18 = Op. 28;
42^b34 sq. = Op. 370
ἡσυχία 19^a25
ἡττα 30^b18
θάνατος 25^a5, 29^b3, 6, 9, 33,
43^a20
θαρραλέος 29^b24, 30^a10
θαρρεῖν 28^a33, 34, 28^b1, 29^a6, 7,
10, 30^a9
θάρρος 28^a37
θάρσος 34^b12
θαυμάζειν 39^a26
θεᾶσθαι 30^b31
θεῖος 15^a17, 18, 15^b13, 17^a28,
45^a39; τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον 48^a27
(cf. 38), 49^b14 cum adn., 17,
20; θεία εὐτυχία 48^b3
Θεμιστοκλῆς 33^b11
Θεόγνις 30^a12 = 177;
37^b14 = 125 sq.; 43^a17 = 14
(cf. 14^a6 cum adn.)
θεόληπτος 14^a23
θεός 17^a24, 17^b31, 22^b23, 38^b18,
27, 39^a19, 42^a33, 42^b20, 29,
43^b11, 44^b8, 45^b14, 47^a24,
28; μόνον νοεῖ αὐτόν 45^b17 sq.;
ἀρχὴ κινήσεως ἐν τῷ ὄλῳ καὶ ἐν

- τῇ ψυχῇ 48^a25 sq. (cf. 29, 48^b4); οὐκ ἐπιτακτικῶς ἄρχων, ἀλλ' οὐ ἔνεκα ἡ φρόνησις ἐπιτάττει 49^b13 sqq.; θεωρία τοῦ θεοῦ 49^b17; τὸν θεὸν θεραπεύειν καὶ θεωρεῖν 49^b20; θεός τις 33^b26, 35^a7, 45^b30; ὁ θεός = Ἀπόλλων 14^a1
θεραπεύειν 49^b20; vide etiam θεός θερμαίνειν 39^b35
θερμός 29^b19, 39^b29
θέσις 21^b38
θεωρεῖν 16^a38, 16^b13, 17^b36, 37, 18^a1, 19^b26, 20^b37, 41^a1, 45^b1, 49^b20 (vide θεός); τὸν οὐρανόν 16^a13
θεώρημα 14^a9; θεωρήματα τὰ μὲν πρὸς τὸ γινῶναι μόνον τὰ δὲ καὶ περὶ τὰς κτήσεις καὶ τὰς πράξεις 14^a10–24
θεωρητικὴ ἐπιστήμη 16^b11, 21^b5, 27^a9, 27^b29; φιλοσοφία 14^a13; τὸ θεωρητικόν 49^b13; αἰτίας τινός 26^b25 sq.
θεωρία 15^b2, 16^b38, 19^a17, 49^b17 (vide θεός); θεία 15^b13; θεωρίαι καὶ μαθήσεις 37^a24; μουσικὴ 45^a22; θεωρία ἥν ἐποιήσατο Ὀλυμπίαζε 33^b10 sq.
θῆλυς 35^a28, 42^a25
θηρίον 15^b36, 25^b27, 30^a22, 30^b37, 31^a13, 35^a34, 36^a2, 4, 36^b7, 38^a33; οὐ πράττει 24^a29
θητεύειν 45^b31
θνήσκειν 39^b1
θράσος opp. φόβος 28^a29, 36; opp. θάρσος 34^b12
θρασυδείλος 34^b3
θρασύς 20^a13, 21^a17, 28^a33, 35, 38, 29^a3, 5, 9, 22, 27, 29^b22, 32^a25, 27
θρασύτης 20^b39, 28^b3
θρεπτικόν 19^b21, 23; vide ψυχῆς μόρια
θρίξ 35^a38
θύειν 44^a14
θυμός 22^b4, 23^a27, 23^b18–22, 27, 25^b25, 26, 28, 29^a21, 29^b28, 30, 30^a23, 31^b11; ὀργῇ καὶ θυμός 29^a24; ἐκστατικόν 29^a25; ἀήττητον 29^a28; πάθος 20^b12; λύπη 31^b15; μετὰ λύπης 25^b30 sq.; λύπη ἡ ἀπὸ θυμοῦ 31^b6; ἡδονὴν ἔχει τινά 29^b31; θυμοί 25^a20
θυμώδης 21^b13
θυσία 43^b12
ιατρεία 20^a35
ιατρεύειν 30^a39
ιάτρευσις 19^a16
ιατρικὴ 16^b18, 17^b39, 18^b3, 19^a15, 20^b24, 26^a37, 46^b28, 49^b5, 12
ιατρικός 14^b32, 36^a18, 19, 21, 37^b2
ιατρός 18^b23, 26^a34, 27^a19, 27^b25, 36^a21, 22, 43^b23, 49^a22
ιδέα 17^b16, 20, 24, 18^a9, 14; τοῦ ἀγαθοῦ 17^b6, 12, 14, 20 sq., 24, 18^b7
ἴδιος 14^b18, 21, 18^a31, 35, 19^b38, 29^b3, 35^a2, 43^a37; ἰδιά 32^b26
ικανός 44^b7, 45^b38
ἰλεως 22^b1
ἰμάτιον 19^a2, 4, 32^a1, 37^b37
Ἰνδοί 26^a29
ἰππικός 19^b4
Ἰπποκράτης ὁ γεωμετρικός 47^a17
ἵππος 17^a26, 30^b32, 40^b32
ἰσάζειν 42^b20, 43^b31

- ἰσαχῶς 17^b26
ἴσον κατ' ἀναλογίαν καὶ κατ'
ἀριθμόν 38^b21, 41^b33,
42^b10-13; κατ' ἴσα 42^b21
ἰσότης 38^b16, 17, 33, 39^a5, 22,
39^b5, 41^b12, 42^a36, 42^b4, 30;
φιλότης 40^b2, 41^b13
ἰστός 30^a9
ἰσχύειν 39^a14, 48^b1
ἰσχυρός 25^a21, 28^b13, 31, 46^b14,
34; ἰσχυρῶς 25^a23, 48^b24
ἰσχὺς 18^a21, 23^b22, 30^a11, 48^b24
ἰχθὺς 17^a26
καθαρῶς 15^b12
κάθεξις 23^b20
καθεύδειν 16^a3, 8, 19^b18
καθήκειν 49^b9
καθησθαι 26^a9, 35^a11
καθιστάναι 39^b35, 40^a3
καθεστῶς 36^a2, 4
καιρός 14^a14, 17^b32, 37, 38
κακοήτης 37^b28
κακοπάθεια 21^a9
κακοπαθεῖν 45^b39
κακοπαθητικός 21^a31
κακοπραγία 33^b22, 25
κάλλος 31^a1
καλοκάγαθία 48^b10, 49^a2, 16,
49^b23; περὶ καλοκάγαθίας
48^b8-49^a16
καλόν orp. ἡδὺ 14^a4 sqq.; τὰ
καλὰ ἡδέα 37^a6 sq.; orp.
ἀναγκαῖον 43^a34; διὰ τὸ καλόν
29^a4 (cf. 16^b19, 20, 29^a9,
30^a29, 32, 32^b38, 37^a14,
43^a38, 48^b19, 35, 36,
49^a3 sqq.); τὸ καλὸν μάλλον ἐν
τοῖς ἀκινήτοις 18^a22 sq.; τὰ
περὶ τὰ ἦθη καλὰ 34^b22;
καλλίων φιλία 43^b1; τὸ πρόπον
καλόν 49^a9 sq.; καλός (τὸ
σῶμα) 15^b10; καλῶς vide
ζῆν
καλός κάγαθος 48^b16, 34, 49^a3,
7, 10, 13
κάμνειν 14^b30, 35^b34, 46^a18, 48^b32
καμπύλος 19^b34
κανών 40^a10
καπηλικός 15^a32
καρτερεῖν 25^b30
καρτερία 21^a9
καρτερικός 29^b2
καταλλακτικός 22^b2
καταπλήξ 33^b28
κατάπληξις 21^a1, 33^b27
κατασκευή 33^b3
καταφρονητικός 32^a39, 32^b15,
33^b35
καταψηφίζειν 32^b8
κατεντυχεῖν 29^a19
κατηγορεῖν 18^a7
κατονομάζειν 21^b10
κατορθοῦν 47^a4, 13, 15, 24, 30,
47^b25, 27, 31, 35, 48^a14, 30,
48^b4
κείσθαι 15^a18, 26^b10, 29; κείμενα
orp. φαινόμενα 28^a18
κελεύειν 20^b28, 29^a2, 7-11,
33^a22, 45^b32
Κελτοί 29^b28
κενός 17^a3; κενῶς 17^b21
κεραμῖς 35^a12
κεραυνός 29^b27
κερδαλέος 21^a23
κέρδος 21^a4, 42^b21
κηλεῖν 30^b35
κιθαρωδός 43^b24
κίμβιξ 32^a12, 14
Κίμων 33^b13
κινδυνεύειν 26^a10, 43^a27
κίνδυνος 29^a19, 22, 31, 29^b10,
12, 28, 30^a5, 14, 19, 32^a26,
32^b1, 43^a28

- κινεῖν 17^b29, 18^b21, 19^b24, 20^b2,
22^b25, 24^b8, 12, 41^a19, 48^a26
κίνησις 14^b20, 17^a33, 17^b33,
18^b37, 20^a30, 20^b26, 27,
22^b21; ἀρχὴ κινήσεως 22^b29,
48^a25
κινήτος 18^b9
Κλαζομένιος 15^b7
κοῖλος 19^b34
κοινός 14^b18, 15^a17, 17^b18,
18^a2, 4, 8, 9, 11, 14, 15, 38,
18^b8, 26^a6, 28^b36, 38^b11,
41^b14, 42^a14, 45^a12; κοινὰ τὰ
φίλων 37^b33, 38^a16; κοινῇ 18^a7
κοινωνεῖν 15^b13, 16^a35, 17^a25,
31^a28, 42^a10, 43^b31, 45^a3, 20;
λόγου 45^a15
κοινωνία 41^b14, 16, 19, 24, 34,
39, 42^a27, 32, 42^b11, 18,
45^b4; τῆς πόλεως 41^b25;
πολιτικὴ 41^b35, 43^b30;
ἀριστοκρατικὴ, βασιλικὴ 41^b36,
37
κοινωνικὴ φιλία 42^a1; κοινωνικὸν
ζῶον 42^a25 sq.
κοινωνός 42^a21
κολάζειν 30^a39, 30^b5
κολακεΐα 21^a7, 33^b30
κολακεύειν 39^a25
κολακικός 22^b4
κόλαξ 21^a26, 33^b31, 39^a24
κόλασις 14^b32, 33, 20^a35, 21^b15,
30^b4, 8
κολοιός 35^a8
κομιδὴ 26^b28
Κορίσκος 20^a19, 40^b25
κόσμος decor 33^a34; κόσμοι
48^b34; mundus 16^a14
κοῦφος 46^a2
κρεωφαγία 14^b23
Κρήτη 29^a24
κρίνειν 15^b15, 17^a9, 10, 19^b11,
28^a2, 17, 37^b10, 40^a10, 43^a15,
43^b7, 49^a22; ὁρθῶς 30^a31,
32^a32, 35 sq.; εὖ 34^a19, 23;
φρονίμως καὶ τὰ δέοντα 46^b22;
κακῶς 39^a15 sq.
κρίσις 44^b19; ὁρθή 37^b12
κροκόδειλος 36^b9
κτᾶσθαι 14^a15, 35^b6, 45^b25
κτῆμα 31^b39, 38^b31
κτῆσις 14^a11, 15^a14, 31^b29, 38,
32^a5, 49^b16
κυβερνητικὴ 20^b24, 47^a6
κύβος 47^a22, 47^b17
κύκλος 26^a29
κῦμα 29^b29
κύριος 18^b13, 22^b21, 23^a5,
42^a17, 46^b9, 10, 48^b15; τοῦ
εἶναι καὶ τοῦ μὴ εἶναι 23^a7;
τὸ κύριον 22^b24; κυρίως
36^a20
κυρτός 19^b34
κύων 35^a11
κωλύειν 16^b15, 26^b24, 28^b39,
29^b19, 36^b16, 38^a9, 45^b38,
47^b16, 49^b20
κώλυσις 23^b23
κωμωδοδιδάσκαλος 30^b19
κώνειον 25^b5

λαγνεΐα 31^a20
Λάκων 45^b32; Λάκωνες 48^b38
λειτουργία 42^b17, 30
λευκός 18^a13, 19^b35
Λητῶν 14^a2
λίθος 20^b4, 21^a23, 24^a16
λογίζεσθαι 26^a36, 43^b20, 46^b15,
47^b31, 38
λογικός 17^b17; λογικὴ συκοφαντία
21^b7; λογικῶς καὶ κενῶς 17^b21
λογισμός 19^b40, 20^a1, 23^b13,
24^a30, 36, 24^b23, 25^a27,
26^b25, 32^a18, 47^b7, 35, 48^a6;

ὁρθός 47^b36; λογισμοί 25^a32;
 ὁρθοί 48^a3
 λογιστικόν 46^b19, 23
 λόγος sermo καλοὶ λόγοι 43^b6;
 λόγου ἄξιος 16^b2, 31^a2,
 32^b18 sq.; colloquium 45^a14;
 λόγου κοινωνεῖν 45^a15; oratio
 19^b15; dictum, sententia,
 cogitatum 15^a7, 40^a39, 43^a19,
 44^b35; λόγοι κρείττους ἡμῶν
 25^a33; expositio, explicatio,
 dissertatio, commentatio,
 disquisitio 14^b31, 15^a2, 3,
 24^a8, 25^b19, 40^a23, 45^b12, 16;
 λόγοι ἀλλότριοι 18^b23 sq.;
 ἀλλότριοι τῆς πραγματείας καὶ
 κενοί 17^a2 sq.; οἰκείοι τοῦ
 πράγματος καὶ ἀλλότριοι
 17^a9 sq.; ἀναιρετικοὶ ἅμα καὶ
 κοινοί 17^b18; φιλοσόφως καὶ μὴ
 φιλοσόφως λεγόμενοι 16^b35 sq.;
 ἔξωτεριοὶ 18^b34; καὶ οἱ κατὰ
 φιλοσοφίαν 17^b22 sq.; opp.
 ἔργον 45^a27; ἐν τῷ λόγῳ
 γέγραπται 44^b30 sq.; notio,
 definitio 36^a20, 22; ὁ κοινός
 18^a11; οἱ ἐν τοῖς λόγοις ὅροι
 44^a20; demonstratio 16^b27,
 17^a15, 16, 23^b18, 48^a12; opp.
 ἐπαγωγή 20^b30; ὁ τῆς αἰτίας
 17^a10 sq.; οὔτε συλλογισμὸς
 οὔτε λόγος 27^b24 sq.; λόγοι
 opp. φαινόμενα 17^a12; οἱ λόγοι
 καὶ τὰ δοκούντα 40^a11; λόγον
 ἔχει 24^b22, 47^a14; ratio, mens
 19^b28, 29, 20^a9, 10, 11, 20^b6,
 28, 21^b29, 24^a24, 26, 24^b2,
 29, 25^a3, 46^b16, 47^b23, 27,
 48^a27, 33, 36, 48^b1; ὁ λόγος
 οὗτος mens humana 48^a39;
 ἐπιτακτικός 20^b5; μετὰ λόγου
 17^a2, 18^a30, 20^a8; κατὰ λόγον,

τὸν λόγον 20^b19, 34^a11; παρὰ
 λόγον, τὸν λόγον 48^a9, 10,
 21^b17, 32^b1; ὁ λόγος synonym. ὁ
 ὁρθὸς λόγος 22^a34, 29^a1, 7, 8,
 29^b6, 33^a22, 33^b6, 34^a11,
 49^b4; et opp. προαίρεσις et
 τέλος 27^b16, 34, 35; ὁ ὁρθὸς
 22^a9, 22^b7, 27^b17, 31^b33; τίς
 ἐστὶ 49^a21–49^b23; ὁ τῆς
 ἱατρικῆς λόγος 49^b5; ratio
 mathematica 42^b13, 43^b29;
 latius synonym. τρόπος 36^a26,
 36^b23, 37^a26, 38^b39, 41^b1
 λοιδορεῖν 40^b21
 λοιδορητικός 21^b14
 λύειν 17^a13, 24^b6, 35^b14, 40^b36
 λύκος 35^a9
 λυπεῖν 21^a38, 39, 21^b1, 22^a16,
 24^a37, 24^b16, 20, 27^b10,
 29^a37, 38, 30^b38, 31^a32, 33,
 31^b15, 30, 32^b12, 33^b20, 24,
 41^b9, 46^a1, 11, 14
 λύπη 15^b25, 21^a29, 21^b34, 36,
 39, 22^a1, 4, 12, 14, 22^b10, 11,
 24^b15, 25^b16, 31, 27^b2, 5, 6,
 29^a35, 36, 37, 29^b4, 5, 34,
 30^b10, 27, 31^b6, 15, 32^a18,
 40^a38; αἰσθητική 20^b14;
 φθαρτική 29^a34 sq., 29^b14
 λυπηρὸς 20^a34, 38, 22^a12, 23^a30,
 33, 34, 23^b23, 24^a30, 25^a4,
 16, 27^a38, 40, 27^b9, 29^a8,
 34^a21, 45^b37; λυπηρῶς 24^a38
 λύσις 45^b14
 λυσιτελεῖν 43^b4

μαθηματική ἐπιστήμη 19^a17; ἀρχή
 22^b24
 μάθησις 14^a18, 37^a24; vide etiam
 θεωρία
 μαθητής 43^b21
 μαίνεσθαι 29^a17

- μακαρίζειν 16^a16
 μακάριος 15^b14; μακαρίαν βάλλειν
 47^b17; μακαρίως 14^a31, 15^a10
 μαλακός 29^b1, 8
 μανθάνειν 14^a20, 16^b8, 45^a16, 17,
 47^b14
 μανία 29^b27
 μανικός 30^a32
 μαντική 48^a35
 μαρτύριον 16^b27, 19^a40
 μάτην 41^b13, 49^a21
 μάχεσθαι 29^a29, 38^b36, 40^a30,
 41^a29 sq., 43^a34
 μεγαλοπρέπεια 21^a11, 31^b27,
 33^a33; περι μεγαλοπρεπείας
 33^a31-33^b15
 μεγαλοπρεπής 33^a31, 38, 33^b4, 6
 μεγαλοψυχία 21^a10, 31^b27,
 32^a19, 22, 35, 32^b26, 33^a8,
 15; περι μεγαλοψυχίας
 32^a19-33^a30
 μεγαλόψυχος 32^a19, 28, 38, 32^b4,
 6, 9, 24, 26, 30, 33^a7, 17, 23, 24
 Μεγαρήες 36^a37, 42^b25
 μέγας 15^b10, 33^a30
 μέγεθος 29^b16, 32^b23, 33^a18, 36,
 43^a28; τῶν ἀγαθῶν 14^a34;
 ψυχῆς 32^a29
 μέδιμνος 38^a2
 μέθοδος 14^a14; disciplina
 litterarum 16^b35, 39
 μεθύειν 29^a20
 μελαγχολικός 48^a39
 μελανόματος 47^a11
 μέλας 20^a20
 μέλος. παρὰ μέλος 33^a39
 μεμπτός 33^a21
 μεριστός 19^b32, 21^b32
 μέρος. τὸ ἐν τῷ μέρει 42^b28 sq.
 μέσος 29^a6, 31^b20, 26, 33^a4,
 33^b23, 34^a4, 34^b5; μέσον
 20^b22, 31, 32, 22^a9, 21, 25,
 30, 37, 22^b8, 27^a37, 27^b37,
 31^b35, 34^b1, 5, 7, 39^b31, 32,
 34, 35, 38, 40^a2; πρὸς ἡμᾶς
 20^b27; μέσα 20^b34, 36, 22^a11;
 μέση διάθεσις 28^b3; ξίς 22^a27,
 22^b8, 12, 31^b22
 μεσότης 20^b35, 22^a11, 13, 22^b14,
 27^b6, 28^a23, 30^a34, 31^a35, 38,
 39, 31^b28, 33^a7, 9, 16, 37,
 33^b26, 29, 34, 34^a4, 14, 18,
 23, 39^b33; ἢ πρὸς ἡμᾶς
 27^b8 sq.; μεσότητες παθητικάί
 33^b18; ἐπαινεταί μὲν, ἀλλ' οὐκ
 ἀρεταί 34^a24 sq.
 μεταβαίνειν 22^a26
 μεταβάλλειν 14^b32, 22^b26, 27,
 34, 35, 36, 36^a39, 36^b1;
 μεταβάλλεσθαι 39^b13
 μεταβιάζεσθαι 16^b30
 μεταβολή 35^a16, 17
 μεταλαμβάνειν 16^b33, 43^a25
 μετάληψις 45^a6
 μεταμελητικός 40^b23
 μεταξύ 27^a32
 μεταποιεῖσθαι 46^b17
 Μεταπόντιον 29^a23
 μεταστρέφειν 46^a33
 μεταφέρειν 24^b25, 30^b13, 34^a13
 μεταφορά 21^a30, 33^a33
 μετέχειν 15^a9, 18, 17^a33, 37,
 17^b11, 12, 15, 19^b24, 28, 29,
 24^b2, 33^a1, 38^b11, 42^b12,
 45^b27, 46^a6
 μέτοικος 33^a29
 μετοχή 17^a29, 17^b9
 μετρεῖν 37^b29, 39^a8, 41^b36, 43^a7,
 43^b16, 22, 28, 30
 μέτριος 22^a34; μέτριον 17^b32, 37,
 38, 39, 30^b20
 μέτρον 43^b33
 μήτηρ 16^a7, 35^a33, 40^a35, 41^b5,
 7, 9, 44^a13, 45^b30

μικροπρέπεια 21^a11
 μικροπρεπής 21^a35, 32^a30, 33^b4
 μικροψυχία 21^a10, 33^a13, 16
 μικρόψυχος 21^a32, 33^a13, 25, 28
 μισθαρνικός 15^a31
 μισθός 42^b34, 43^b23
 μίσθωσις 32^a3
 μνημονεύειν 48^b1, 3
 μοιχεύειν 21^b24
 μοιχῶς 21^b20
 μόλις 28^b7, 17, 31^b13
 μονάρχης 16^a2
 μονάς 18^a20
 μοναυλικός 42^a25
 μοναχῶς 34^b19
 μουσικός 37^b2, 38^b11, 45^a22;
     vide etiam θεωρία
 μοχθηρία 21^b21, 23^a36, 37,
     23^b30, 46^b20
 μοχθηρός 28^a9, 40^b16
 μόχθος 45^a23
 μυθολογεῖν 29^a24, 30^a2
 μυριάκις 20^b4

 ναυκληρία 47^a21
 ναυπηγεῖν 47^a25
 νεῖκος 38^b38
 νεκρός 35^b1
 νεμεσητικός 33^b23
 νέμεσις 21^a3, 33^b24, 26, 34^a31;
     περὶ νεμέσεως 33^b18–26
 νικᾶν 19^b10
 νοεῖν 22^b31, 45^b16, 48^a18, 20,
     21
 νόησις 27^b32, 33
 νομικὴ φιλία 42^b32, 36, 43^a2, 6,
     7; νομικῶς 43^a5, 14
 νόμισμα 32^a4, 5, 43^a7, 29
 νομοθετεῖν 26^b38, 35^a3
 νόμος 29^a29, 43^a8
 νόσος 15^b19, 19^b25, 27^a27, 38^b7
 νοσώδης 28^b35

νοῦς 47^a30, 48^a29; ὁ νοῦς
     17^b30 sq., 40^b34, 46^b10,
     48^a21, 32; νοῦν ἔχειν 14^b31,
     37^b38, 46^b14
 νυμφόληπτος 14^a23

 ξηρός 35^a15, 39^b29
 ξύλον 39^a15

 ὁδός 37^a6; πρὸ ὁδοῦ 37^a4
 ὁδύνη 30^a4
 ὄζειν 31^a11
 οἰκεῖος 14^a14; 14^b22, 15^a4,
     16^b31, 17^a9, 24^a10, 35^a30,
     39^a16, 41^a1, 41^b27, 46^a23; οἷ
     οἰκεῖοι 34^b34
 οἰκέτης 33^b9
 οἰκία 19^a4, 14, 42^a40; φιλία τις
     42^a27 sq.
 οἰκοδόμησις 19^a15
 οἰκοδομία 16^b8
 οἰκοδομική 19^a14, 20^b24
 οἰκοδόμος 16^b9
 οἰκονομική 18^b13
 οἰκονομικὸν ζῶον 42^a23
 οἶνος 25^b5, 29^a20, 35^b38, 38^a23,
     44^a33
 οἶνοφλυγία 31^a19, 35^b39
 οἶνόφλυξ 21^b16
 ὀλιγάκις 28^b8
 ὀλιγαρχία 41^b32
 ὀλιγότης 34^b9, 49^b2
 ὀλιγωρεῖν 44^b14
 ὀλιγωρία 31^b13
 ὀλίγωρος 32^b9
 ὀλόκληρος 35^b36, 48^b34
 ὄλον, τό= οὐρανός 48^a26
 Ὀλυμπίαζε 33^b12
 Ὅμηρος 30^a18 sqq. (19 deest in
     exemplaribus nostris, 20=X
     100); 34^a2=γ 328; 35^a7=ρ
     218; 35^a26=Ζ' 107

- ὀμιλεῖν 33^b31, 40^b11, 42^a19,
 42^b40, 43^a9, 43^b25
 ὀμιλητικός 38^b12
 ὀμιλία 34^b34, 35^b11, 40^a29, 45^b6
 ὀμογενής 39^b19
 ὀμοιος 35^a6, 7, 11, 12, 17, 21,
 35^b4, 38^a22, 39^b8, 10, 12, 16,
 17, 24, 40^a13, 18, 44^b33,
 45^a25, 33, 45^b15; ὀμοίως
 38^b26, 27, 34, 39^a9, 45^b31,
 46^a31, 48^b25
 ὀμοιοσχημόνως 17^b35
 ὀμοιότης 17^b10, 22^a25, 22^b25,
 24^b4, 29^a12, 32^a21, 35^b4,
 45^a18
 ὀμολογεῖν 17^a21, 18^a17, 21,
 23^a16, 32^b16, 35^b16, 37^b8,
 38^a26, 43^b4, 46^a9;
 ὀμολογεῖσθαι med. 28^a19
 ὀμολογία 42^b35, 43^a32
 ὀμονοεῖν 41^a15, 17, 20, 25, 26, 30
 ὀμόνοια 41^a1, 16, 21, 23, 30, 32,
 33; περὶ ὀμονοίας 41^a15-34
 ὀμορος 32^a25
 ὀμόσε 30^a23
 ὀμώνυμος 36^b25; ὀμωνύμως 36^a17
 ὀνειδίζειν 39^a7
 ὀνειδος 31^a24
 ὀνίνασθαι 48^b31
 ὄνομα 20^a39, 26^b6, 30^b15, 31^b1,
 32^a28, 48^b17
 ὀνομάζειν 30^b12, 31^a26
 ὄνυξ 35^a38
 ὄξος 35^b39
 ὄξύθυμος 21^b12
 ὄξύς 40^a2; ὄξύ καὶ βαρὺ 35^a28;
 ὄξύτεροι αἰσθήσεις 31^a5; ὄξύ
 ὄραν 47^a36
 ὄραν oculis 46^a16, 28, 47^a36;
 mente 15^a35, 15^b9, 20^b3,
 24^a21, 24^b25, 46^b27, 47^a4,
 47^b6, 9, 48^a2, 38
 ὄρασις 19^a16
 ὄργανον 36^a22, 41^b18, 22, 42^a14,
 15, 29, 48^a29; δοῦλος ἄψυχος
 41^b24; ἱατρικόν 36^a19, 21
 ὄργεῶνες 41^b26
 ὄργη 21^b14, 15, 22^a42, 23^b28,
 30^a24; καὶ θυμός 29^a24
 ὀργίζεσθαι 21^a15, 22^b2, 31^b23
 ὀργίλος 20^b17, 21^a15, 22^a42,
 31^b8
 ὀργιότης 20^b38
 ὀρέγεσθαι 18^a31, 25^b26, 26^b20,
 39^b28, 30, 33, 41^a28, 29,
 45^a25
 ὀρεκτικός 33^a38; ὀρεκτικόν 19^b23;
 vide etiam ψυχῆς μόρια
 ὀρεκτός 35^b25, 27, 40^b15, 20
 ὄρεξις 18^a27, 20^a1, 21^b31, 32,
 23^a24, 26, 23^b37, 38, 24^a5,
 24, 26, 27, 35, 24^b22, 25^a3,
 27, 37, 25^b23, 24, 27^a4,
 41^a18, 44^b28, 47^b20, 34, 39;
 διαιρεῖται εἰς βούλησιν θυμόν
 ἐπιθυμίαν 23^a26 sq., 25^b24 sq.;
 ἄλογος 47^b19; βουλευτική
 26^b17
 ὀρθοπραγεῖν 30^b6
 ὀρθὸς λόγος vide λόγος; λογισμός
 47^b36, 48^a3; σκοπός 27^b20;
 ὀρθὸν τέλος 27^b35, 28^a1 (cf.
 27^b13); ὀρθαὶ πολιτεαὶ 41^b27;
 ὀρθή 22^b32, 33, 27^b32; τύχη
 47^b37; ὀρθῶς 27^b22, 38^a11,
 12, 43^a10, 46^a33, 46^b34
 ὀρθότης 27^b34
 ὀρίζειν 15^a21, 18^b17, 23^a22,
 34^a32, 38^a26, 45^a3; ὀρίζεσθαι
 med. 25^b1, 47^b6
 ὀρισμός 44^a23
 ὀρμᾶν 47^b23, 48^a30
 ὀρμή 24^a18, 22, 33, 24^b8, 9, 12,
 47^b18, 29, 34, 48^b5, 6

- ὄρνις 17^a26, 40^a36
 ὄρος 19^a40, 22^a17, 22^b8, 34^a21,
     41^b36, 43^b29, 44^a25, 49^a21,
     49^b1, 19, 22, 23; οἱ ἐν τοῖς
     λόγοις ὄροι 44^a20
 ὀρχηστρίς 46^a35
 ὀσμή 31^a6
 ὀσφρησις 30^b29, 31^a22
 οὐρανός 16^a14
 οὐσία 17^b30, 19^b36, 22^b16
 ὀφείλεισθαι 41^a39
 ὀφθαλμιᾶν 35^b37
 ὀφθαλμός 18^a32, 46^a28, 30
 ὀφτις 29^a18
 ὀψις 18^a32, 19^a16, 27^a24, 25,
     30^b26, 31^a22
 ὄψον 31^a9
 ὀψοφαγία 31^a20
 ὀψοφάγος 21^b15, 31^a15

 πάθημα 20^a1, 20^b8, 11, 21^b36,
     22^b11, 26^b37, 34^a26;
     παθήματα virtutes et vitia
     21^b10; παθήματα κοινά 28^b36;
     τὰ περὶ ψυχὴν 29^b21
 παθητικός 20^b8; παθητικὴ δύναμις
     21^b17; μεσότητες παθητικαί
     33^b16–34^a34
 πάθος 15^a3, 25^a8; opp. πράξις
     45^b2; ἔργα καὶ πάθη ψυχῆς
     20^a31; = αἰσθησις 31^a15;
     virtutes et vitia 21^a13, 21^b22,
     33^b21; affectus 20^b9, 12, 16,
     21^b12, 22^b5, 25^b29, 29^a36,
     29^b7, 30^b16, 31^b25, 34^a27,
     37^a9; ἀλόγιστον 29^a21; πάθη,
     δυνάμεις, ἕξεις 21^b35 sqq.;
     πάθη καὶ διάνοιαι 25^a31;
     qualitas 32^b10
 παιδάριον 14^b30
 παιδεία 14^b8
 παιδιὰ 43^a20

 παῖδιον 16^a7, 28^b22, 29^a17, 36^a2,
     4, 39^a5, 40^b33; οὐπω πράττει
     24^a29
 παῖς 29^a29, 30^b6, 38^a33, 38^b31,
     41^b39; οὐκ εὐδαίμων 19^b5
 πάλαι, οἱ 48^a30
 παλαίειν 27^b27
 Παμμένης 43^b21
 πάμπαν 30^b8, 33^a17, 36^a17,
     41^a3, 48^a7
 παμφάγος 34^a6
 πανουργία 21^a12
 πανούργος 21^a37
 παραβάλλειν 35^a38
 παραβολή 44^b23, 45^b13
 παράβολος 18^a24
 παράγειν 30^b19
 παράδειγμα 16^b27, 20^b36
 παράδοξος 36^b22
 παρακλέουσιν 29^a31
 παρακολουθεῖν 25^b24
 παρακροῦειν 45^a28
 παραλαμβάνειν 35^a5
 παραλογιστής 32^a14
 παραλόγως 47^a33
 παραπλήσιος 30^a4, 46^a10
 παρασκευάζειν 15^a19, 26^b14,
     28^b16
 παραφρονεῖν 14^b30
 παρεγγχεῖν 35^b39
 παρεῖναι 30^a36, 46^a12, 19
 παρέκβασις 41^b28, 42^a9
 παροικία 36^a35, 38^a2, 45^a30
 παρορᾶν 46^a28
 παρουσία 14^a26, 17^b5–8
 παρωνυμιάζειν 28^a35
 παρωνύμως 28^a36
 πᾶς vide ἀνὴρ
 πᾶσχειν 15^b27, 17^a7, 20^b10, 15,
     21^b12, 19, 23^a31, 25^a16,
     25^b26, 28^b36, 30^b30, 31,
     31^a2, 31^b18, 39^a39, 41^a36,

42^a34, 43^a16, 43^b10; καὶ ποιεῖν
24^a22; εὖ 41^b2, 44^b18, 45^b8;
τι πρὸς τι 34^b11 sq.
πατάσσειν 21^b25
πατήρ 25^b3, 38^b22, 24, 40^a29,
41^b4, 5, 7, 39, 42^a3, 32, 44^a13
πατρικὴ φιλία 42^a4
παύειν 43^b19
πεῖθειν 24^b2; πείθεσθαι adduci
24^b1, 37^b26; oboedire 19^b30
πειθῶ 24^a14, 39
πεινητικός 22^a36
πεῖρα 37^b13, 24, 25, 30, 35,
38^a1, 45^b25
πειρᾶσθαι 16^b26, 20^a17, 30^a38,
35^b24, 37^b16
Πελιάδες 25^b4
πενία 38^b6
πεντηκοστολόγος 47^a19
περαίνειν 27^b22
περίεργος 14^b29, 16^b37, 21^b4
περιμάχῃτα ἀγαθὰ 48^b27
περιουσία 32^a10, 43^a38
περιπατεῖν 26^a9, 27^b26
περίπατος 14^b23
περιπίπτειν 29^b37
περίφοβος 29^b7
περιωδυνία 15^b20
πηγή 42^b1
πηροῦν 24^b30
πήρωσις 19^b25
πικρός 21^b13
πίνειν 30^b33, 31^a10, 38^b8
πίπτειν 14^a28
πιστεύειν 17^a14, 18^a30, 35^b10,
43^a1, 14
πίστις 16^b26, 37^b12, 13
πιστός 43^a11
πλεῖν 47^a19, 26
πλεονάζειν 24^a24
πλεοναχῶς 30^b9, 34^b19, 20, 36^a7,
47^b28

πλεονεκτικός 21^a23, 37
πλεονεξία 16^a26
πληγή 14^b33, 25^a5, 30^a23
πλήκτης 21^b14
πλήρης 15^b18
πλησιάζειν 21^b20, 30^b20
πλοῖον 19^a4, 47^a25
πλούσιος 15^b10, 33^b2, 43^b34
πλούτος 14^b8, 17^a37, 27^a14,
30^a11, 32^b10, 48^b28, 49^a9
ποιεῖν ἢ πάσχειν 23^a31; πάσχειν
καὶ ποιεῖν 24^a22; εὖ ποιεῖν
42^a34, 42^b29, 44^a4, 22, 28,
44^b19, 45^b8; ποιεῖσθαι πράξεις
14^b9
ποιητῆς 30^a3
ποιητικός 29^a33, 34, 29^b12, 14,
37; ποιητικὴ (= πρακτικὴ)
ἐπιστήμη 16^b17, 21^b5, 27^b29
ποιότης 20^b6, 15
πολεμεῖν 27^a13
πολεμικαὶ πράξεις 17^b39 sq.
πολέμιος 35^a19, 21
πολιά 24^b34
πόλις 41^b25, 42^a27, 42^b23
πολιτεία 41^b13, 26, 29, 42^b1;
ὄρθαι καὶ παρεκβάσεις
41^b27 sq.; βασιλική,
ἀριστοκρατικὴ, πολιτεία
(= μεσότης ὀλιγαρχίας καὶ
δημοκρατίας) 41^b29–31;
τυραννίς, ὀλιγαρχία, δῆμος
41^b31 sq.
πολίτης 42^b23, 26
πολιτικός 43^b4; βίος 15^a36, 15^b3,
16^a29; ὁ πολιτικός 16^a24 sq.;
οἱ πολιτικοί 16^a23, 24, 16^b37;
πολιτικὴ 16^b19, 18^a34, 18^b13,
34^b22, 37^a2; πολιτικὴ κοινωνία
43^b30; κόλασις 14^b33; ἀνδρεία
29^a13 sq., 29 sq., 30^a21; εἷς
48^b38; φιλία 41^a32 sq., 42^a2,

- 6, 9, 42^b22, 31, 33, 35, 43^b30;
πολιτικὸν ζῶον 42^a23; δίκαιον
42^a12
πολλαπλάσιος 18^a6
πολλαχῶς 17^b25
πολλοστός 43^b36
πολύμορφος 39^b12
πολύπονος 22^a33
πολύς. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ 20^b13,
28^b4, 31^a28, 47^a32, 35,
47^b27 sq.
πόμα 25^b4, 38^a28
πονεῖν 20^a26, 29^b39, 30^a1
πονηρός 40^b12
πόνος 20^a24, 28, 22^a29, 28^b32
πορεύεσθαι 24^b1
πορίζειν 15^b33, 34^a17, 19
ποτός 31^a9
πούς 46^a34, 35
πράγμα 14^a9, 12, 17^a8, 9, 19^a20,
22^a19, 23^b26, 37^b32, 34,
42^b33, 43^a15, 32, 44^a31,
44^b31; πράγματα ὑποκείμενα
ταῖς ἐπιστήμαις 16^b14
πραγματεία 15^a4, 15, 17^a3
πραγματεύεσθαι 15^a30, 18^a29,
18^b3
πρακτικός 22^a7, 47^a8, 48^b35; ἡ
πρακτική 19^b3; διάνοια 17^a7
πρακτός 17^a31, 34, 35, 38, 40,
18^a38, 18^b2, 5, 6, 9, 10, 12,
25, 26^a5, 30, 31, 33, 41^a17
πράξις 14^a12, 30, 15^a16, 19, 25,
17^a37, 17^b25, 40, 19^b40,
20^b27, 22^b19, 23^a4, 25^a31 (cf.
πάθος), 26^b1, 33^a32, 45^b2,
48^b21, 22, 49^a25; κίνησις
22^b29; opp. ἕξις 14^b19;
ἐπιστημονικὴ καὶ
ἀνεπιστημονικὴ, τεχνικὴ καὶ
ἄτεχνος 20^b25 sq.; πράξεις
καλαί 15^b3, 16^a25, 49^a14; αἱ
ἀπὸ ἀρετῆς 15^b4, 16^a21 (cf.
16^a40); ἀπὸ φθόνου 34^a31;
πολεμικαί 17^b39 sq.; πράξεις
ποιεῖσθαι 14^b9; πράττειν 49^a14
πράος 20^a12, 22^b1, 31^b6, 25;
πρασότης 20^b38, 22^a42, 31^b5,
24, 25; περὶ πραότητος
31^b5–26
πράσις 15^a32
πράττειν εὖ = εὐδαιμονεῖν
19^b1 sq., 26^a14 sq., 33^b20,
35^b8, 45^b26, 46^b38; καὶ κακῶς
46^a9, 25; πράττει μόνος
ἄνθρωπος 22^b20; θηρίον καὶ
παιδίον οὐ πράττει 24^a29
πρέπειν 33^b3, 12, 49^a9; πρέπον
21^a36, 33^a34, 36, 33^b7–10;
καλόν 49^a9
πρέσβειον 42^a6
πρεσβύτερος 15^a23
πρεσβύτης 16^b3
πρίων 42^a13
προάγειν 24^a8
προαιρεῖσθαι 15^a36, 24^a4, 25^a13,
25^b29, 31, 34, 26^a7, 8, 11, 12,
13, 26^b3, 5, 13, 18, 19, 27^b14,
38, 28^a15, 41^a22, 47^b30, 49^a3
προαίρεσις 14^b7, 23^a17, 22, 24,
23^b38, 24^a6, 25^a37, 25^b23,
26^a4, 17, 18, 20, 32, 26^b2, 7,
9, 17, 21, 36, 27^a3, 27^b13, 37,
39, 28^a1, 2, 5, 12, 16, 18,
33^a32, 34^a25, 36^b6, 37^a34,
38^b1, 3, 40^b33, 41^a20, 26, 31,
43^a33, 43^b2, 10, 44^a28; περὶ
προαιρέσεως 25^b18–27^b4;
praeterea vide ἐκούσιος
προαιρετικός 16^a25, 30^a27,
33^a37; προαιρετικὴ ἕξις 22^a31,
27^b8; μεσότης 28^a24
προαιρετόν 25^b21, 37, 26^a32,
26^b34, 35, 27^b2

- προαποθνήσκειν 35^a34
 προαπορεῖν 27^b19
 πρόβλημα 44^a3, 7, 47^b8
 Πρόδικος 43^b22
 προθυμία 38^b38
 προθύμως 37^b18
 προϊέναι (πρόειμι) 16^b33, 32^a22
 προῖεσθαι 15^b19, 32^a13
 προλέγειν 25^a28
 προνοεῖν 26^b33
 πρόνοια 26^b38
 προοιμιάζειν 17^a18
 προορᾶν 29^a37
 προπετώς 14^b12
 προπηλακίζειν 31^b12
 προπύλαιον 14^a2
 προσαγορεύειν 15^b6, 30^b15, 31^b2
 προσάπτειν 16^a33, 34, 16^b1
 προσαρμόττειν 38^b13
 προσδεῖσθαι 44^b8
 προσδέχεσθαι 29^a35
 προσδιορίζειν 21^b6, 25^b16
 προσέχειν 17^a11
 προσηγορία 14^a16, 15^b11, 16^a24,
 17^a25, 32^a29, 48^b12
 προσίεσθαι 32^a13, 34^a7, 9
 προσκεῖσθαι 18^a11, 24^b6
 προσνέμειν 37^b33
 προσποιεῖσθαι 21^a25, 35^b10
 προστιθέναι 15^b29, 24^b6
 πρόσφατος 37^a24
 προσφέρειν 15^a2, 20^a27, 43^a5
 προτερεῖν 31^b22
 πρότερον καὶ ὕστερον 18^a2 sqq.
 προτιμᾶν 15^b34
 προϋπάρχειν 33^b12
 προχείρως 22^a3
 πτοεῖν 31^a13
 πτύελος 35^a38
 πτώσις 47^a22; = κατηγορία 17^b30
 Πύθων 43^b20
 πῦρ 24^a17
 πωλεῖν 42^b33, 43^b13
 πώλησις 32^a3
 ῥάθυμος 40^a2; ῥαθύμως 14^b12
 ῥαπίζεσθαι 22^b2
 ῥέπειν 22^b3
 ῥίπτειν 20^b4, 35^a39
 ῥοπή 46^a19
 ῥώννυσθαι. ἐρρωμενέστερος 48^b2
 σαλάκων 21^a35, 33^b1, 6
 Σαρδανάπαλλος 16^a16
 σαφής 49^b6; σαφώς 16^b33, 17^a19,
 20, 20^a17, 18; cf. ἀληθής
 Σειρῆνες 30^b35
 σεμνός 28^b11, 32^a24, 30, 33^b38
 σεμνότης 21^a8, 33^b34; περὶ
 σεμνότητος 33^b34–8
 σημαίνειν 17^b27, 20^a39
 σημείον 14^b11, 20^a34, 30^a15,
 35^a36, 37^b23, 39^a35
 σικχός 34^a6
 σῖτος 44^a16
 σκέπτεσθαι 14^a15, 17^b1, 18^b26,
 20^a13, 23^a23, 23^b29, 24^a12,
 25^a34, 26^b6, 27^a16, 37^a19,
 44^a1, 44^b21, 45^a29, 47^a2
 σκέψις 14^a10, 15^a9, 22^b15, 26^b8,
 27^a12, 41^a1
 σκληρός 21^a31, 29^b2
 σκοπεῖν 26^b1, 27^b26, 46^a1,
 48^a37; σκοπεῖσθαι med. 16^a9,
 45^a11
 σκοπός 14^b7, 26^b30, 27^a6,
 27^b20, 21, 23, 24, 49^b24
 σκότος 35^b37
 σκυτεύς 19^a22
 σκύτευσις 19^a21
 σκυτική 19^a22
 σκυτοτομική 19^a20
 σκυτοτόμος 43^b31
 σκῶμμα 34^a16

σκάπτειν 34^a22, 45^b32
 Σμινδυρίδης 16^a16
 Σόλων 19^b6 (cf. Hdt. 1. 32-3)
 σοφία 43^b33, 34
 σοφίζεσθαι 18^b24
 σοφιστής 18^b23, 40^b24
 Σοφοκλῆς 42^a37 sq. = fr. 684
 Nauck²
 σοφός 15^a23, 20^a6, 12, 48^a35
 σπάνιος 35^b7
 σπουδάζειν 15^a27, 32^a5, 32^b5,
 11, 44^b13
 σπουδαῖος 19^a22, 27, 19^b18, 25,
 21^b33, 28^a7, 32^b7, 37^a7, 16,
 17, 30, 38^a8, 38^b3, 10, 13,
 40^b25, 26, 41^a25, 44^a4, 5,
 45^b16, 49^a24
 σπουδῇ 41^b3; σπουδῆς ἄξιος
 32^b22
 σταθμός 32^a2, 39^a15
 στέργειν 43^b9
 στεφανοῦν 19^b9
 στρατηγία 17^b40, 47^a6
 στρατηγός 27^a20
 στρατιωτικός ἄνθρωπος 30^a6;
 στρατιωτικὴ ἀνδρεία 29^a14
 Στρατόνικος 31^a11
 στρατοπεδεύεσθαι 27^a20
 στρέφειν 42^b15, 46^b15, 20, 22,
 28
 στροφή 46^b9
 Συβαρίτης 16^a17
 συγγένεια 40^b35, 42^a26
 συγγενής 35^a1, 35^b24, 40^b37,
 45^a32
 συγγενικὴ φιλία 42^a1, 2
 συγγίνεσθαι 21^b23
 συγγνώμη 25^a21
 συγγνωρίζειν 44^b26
 συγγράφειν 14^a2
 συγκεῖσθαι 20^a3
 συγκεχυμένως 16^b35

συγχαίρειν 40^b8, 44^a25
 συγχωρεῖν 14^a7
 συζευγνύναι 42^b16
 συζῆν 37^b7, 36, 40^a30, 32, 40^b8,
 41^a17, 42^a9, 43^b18, 44^a17, 24,
 30, 44^b7, 15, 20, 25, 45^a11,
 25, 38, 45^b3, 8, 10, 22
 συκοφαντία λογική 21^b7
 συλλαμβάνειν 21^b22
 συλλογισμός 27^b24
 συλλυπεῖσθαι 40^a37
 συμβαίνειν. τὸ συμβαῖνον 23^a1;
 συμβεβηκός 39^a32; τὰ
 συμβεβηκότα 37^b5; κατὰ
 συμβεβηκός 16^b15, 19^b27, 36,
 21^b4, 25^b6, 31^a6, 32^a1, 6, 7,
 39^b32, 40^a3, 46^a27 sq., 31;
 κατὰ τὸ συμβεβηκός 49^a15
 συμβάλλειν 14^b1, 34^a28, 30, 39^b14
 σύμβολον pars 39^b31; syn.
 σημείον. σύμβολα λέγειν 37^b26
 συμμέθεξις 45^b34
 συμμετέχειν 45^b35, 38
 σύμμετρος 26^a3; πρὸς ἄνθρωπον
 29^b17
 συμπαραλαμβάνειν 39^b7
 συμπεραίνειν 27^a5
 συμπίνειν 45^a13
 συμφέρειν 18^b20, 27^a7, 35^b33,
 38^b7, 48^a31, 49^a11
 σύμφυτος 30^b17, 41^b22
 συμφωνεῖν 24^a25, 37^a2, 38^a6
 συνάγειν 14^a30, 15^b27, 35^a25,
 36^b36
 συναισθάνεσθαι 44^b25, 45^b22
 συναίσθησις 45^b24
 συναλγεῖν 40^a33, 40^b9, 44^a25
 συναλλάγματα ἐκούσια 43^a9 sq.
 συναλλάττειν 43^a11
 συναποθνήσκειν 40^b10
 συναπολαύειν 44^b18
 συναποκτινύναι 46^a23

- συναρμόττειν 38^a38
 συνδειπνεῖν 46^a7
 συνδιαμένειν 35^b9
 συνδιημερεύειν 35^a1
 συνδιψῆν 40^a38
 συνδυνάζειν 42^a24
 συνεδρεῖα 36^b10
 συνεῖναι 44^b7
 συνεπαινεῖν 21^a26
 συνεργεῖν 45^b4
 συνέρχεσθαι 42^a8, 13, 43^b38
 συνεσθίειν 45^a13
 συνετός 20^a6
 συνενωχεῖσθαι 45^b5
 συνεχῆς 20^b21, 26, 38^a29, 48^b6, 7
 συνῆδεσθαι 45^a37
 συνῆθεια 48^a37
 συνῆθης 37^a25
 συνημέρευσιν 39^b19
 σύνθεσις 45^b13
 συνθεωρεῖν 45^b4
 συνιστάναι 41^b15, 42^a6
 συνομολογεῖν 16^b29
 σύνορος 41^b16
 συντάττειν 14^b10
 συντείνειν 14^a11, 15^a9, 16^a32, 33, 26^b11, 27^a17, 41^a18
 συντιθέναι 44^b34
 συντόμως 17^b19
 συνυπάρχειν 41^b27
 συνωδίνειν 40^a36
 σὺς 29^a25
 συστοιχία 45^a1
 σφόδρα 28^b6, 9, 13, 29^b1, 31^b14, 32^a14, 44^a6, 46^a9
 σφοδρός 29^b24, 25
 σχολῇ 18^a1
 σῶζειν 25^b4, 41^b4, 47^b37
 Σωκράτης 29^a15 (cf. Pl. *Prt.* 360d); 30^a47, 47^b15 (= Pl. *Euthd.* 279d); ὁ πρεσβύτης 16^b2; ὁ γέρων 35^a37
 Σωκρατικόν, τό 46^b34
 σῶμα 16^a30, 18^a32, 19^b22, 20^a19, 22^a29, 29^b20, 35^b1, 33, 34, 36^a19, 41^b18, 22, 42^a18, 29, 45^a32, 48^b14, 28, 49^a22, 49^b18
 σωματική ἡδονή 15^b4 sq.; 16^a20, 45^a21
 σωφροσύνη 18^a22, 20^b19, 21^a2, 30^a36, 31^a36, 38, 34^a32, 33, 48^b23; περὶ σωφροσύνης 30^a36–31^b4
 σώφρων 30^b6, 21, 23, 30, 31^a26, 32^b3, 48^b22; σωφρόνως 46^b24
 ταλαίπωρος 21^a31
 ταπεινός 31^b12
 ταπεινότης 33^b13
 ταπεινοῦν 44^a6
 τάξις 16^a14, 18^a19, 23, 45^a2
 τάττειν 15^a32, 16^a19
 τείνειν 26^b11
 τεκμήριον 23^b27
 τέκνον 35^a2, 33, 35, 40^a30, 36, 41^b3, 5, 8
 τέλειος 37^a30; τελεία ζωή 19^a36, 38; ἀρετή 19^a39, 49^a16
 τελειοῦν 37^a29
 τέλεόν τι 19^a36; ἀγαθόν 19^a28; τελέα ζωή, ἀρετή 19^a36 sq.; ὁ σπουδαῖος τέλεος 37^a30; τελέως 37^a7
 τελευτή 27^b33
 τέλος finis 24^a8, 25^a36; finis vitae 19^b7; τό οὗ ἔνεκα 14^b10, 16^b3, 17, 18^b10, 12, 16, 17, 35, 19^a8, 10, 30, 19^b16, 20^a4, 26^a7, 8, 14, 16, 26^b10, 27^a7, 16, 18, 21, 27^b13, 28, 30, 33, 35, 40, 28^a1, 38^a26, 39^b28, 44^b24, 45^b7, 48^b18; τὰ ἐν τέλει 45^b4; τὰ πρὸς τὸ τέλος 26^b16,

- 27^b35 sq. (cf. 39^b27); φέροντα
 27^a11
 τέμνειν 30^b1, 2, 3
 τερατώδης 31^a4
 τέρπειν 38^a34
 τετραγωνίζειν 26^a29
 τετράγωνον 22^b32, 35
 τέχνη 18^b4, 21^b7, 27^a12, 42^a13,
 29, 47^a15; opp. τύχη 47^a5;
 τέχναι φορτικάί 15^a28, 29;
 βάνανσοι 15^a29, 30; έδραΐαι
 15^a30; μισθαρνικαί,
 χρηματιστικάί 15^a31
 τεχνική πράξις 20^b26
 τεχνίτης 41^b18
 τηλοῦ 45^a23
 τί et διά τί 16^b38 sq.
 τιμᾶν 16^a1, 32^b20
 τιμή 14^b8, 32^b10, 12, 15, 17, 19,
 33^a4, 26, 42^b19, 21, 44^a15,
 48^b28
 τίμιος 16^a15, 16^b21, 32^b21, 22,
 28
 τιμωρία 29^b32
 τομή 35^b35
 τόπος 35^a24
 τρέφειν 35^a19
 τρίβειν 28^b32
 τρίγωνον 22^b32, 34, 40, 27^b32
 τρόπος 14^a22, 15^b9, 16^a35,
 17^b22, 32^a7, 35^b13, 39^b3,
 40^a22, 41^a4
 τροφή 15^b31, 17^b38, 20^a25, 28,
 21^b3, 16, 22^a30, 34^a6, 45^b5,
 48^b32, 49^b4
 τροχίλος 36^b9
 τρύπανον 42^a17
 τρύπησις 42^a17
 τρυφερός 21^a29
 τρυφερότης 21^a9
 τύπτειν 24^b13
 τυρανίς 41^b31
 τύραννος 29^a23
 τυφλός 48^b1
 τύχη 14^a24, 15^a12, 47^a6, 32, 33,
 34, 37, 39, 47^b1, 5, 6, 7, 11,
 36, 48^a1, 9, 11, 13, 14, 16,
 22; opp. ανάγκη et φύσις
 23^a11; opp. τέχνη 47^a5; αγαθή
 47^a40
 ύβρίζειν 21^b25
 ύβρις 21^b23
 ύγιαίνειν 14^a5, 14^b15, 16^b24,
 18^b19, 24^b19, 26^a8, 9, 14,
 27^b26, 30, 35^b33, 36, 37^b22,
 48^b14, 32, 49^a23
 ύγιάνσις 19^a15
 ύγίεια 14^b18, 16^b18, 17^a37,
 18^a19, 21, 32, 18^b3, 20, 22,
 19^a15, 20^a19, 27, 27^a26,
 48^b23, 49^b12
 ύγιεινός 17^a39, 18^b20, 22^a29,
 28^b31, 42^a31, 49^a22
 ύγιής 48^b33
 ύγρός 35^a15, 39^b29
 υίός 38^b22, 24, 42^a3, 33
 ύπείκειν 33^a29
 ύπεναντίος 35^b3
 ύπεναντιούσθαι 40^a12
 ύπεναντίωσις 46^a13
 ύπερβάλλειν 21^a14, 20, 33, 35,
 21^b1, 22^a15, 28^a38, 28^b2,
 31^a23, 28, 31, 34
 ύπερβολή 21^b11, 22^a9, 13, 19,
 23, 26, 29, 31, 22^b1, 5, 10,
 27^b7, 28^b33, 31^a34, 39,
 31^b16, 34, 33^a35, 33^b17,
 34^b7, 38^b18, 39^a18, 46^a8,
 49^b20
 ύπερέχειν 39^a7, 11, 41^b37, 38,
 42^b7, 15, 17
 ύπερθερμαίνεσθαι 39^b35
 ύπεροχή 20^b22, 38^b33, 39^a4, 11,

13, 22, 24, 27, 30, 39^b5,
42^a11, 42^b5, 44^a28, 46^b29
ὑπερφύχσθαι 39^b34
ὑπέχειν 43^b27
ὑπηρετεῖν 37^b19, 43^a16, 22, 44^a2
ὑπνος 19^a25, 19^b19, 22, 24;
ἀνήγερτος 16^a3 sq.
ὑπογραφή 20^b37
ὑπόδημα 19^a21, 23, 32^a1, 3, 4
ὑπόθεσις 22^b28, 27^a8, 9, 27^b29,
35^b30; ἐξ ὑποθέσεως 38^b6
ὑποκείσθαι 16^b14, 18^b37, 19^a10,
29, 19^b28, 20^a7, 22, 22^a6,
23^b30, 27^b25
ὑποκρίνεσθαι 43^b8
ὑπολαμβάνειν 15^b10, 18^a28, 25^a4,
34^b32, 41^a37
ὑπόληψις 26^a18, 26^b23, 35^a20
ὑπομένειν 15^b23, 21^a29, 25^a8,
28^b8, 9, 27, 29^a3, 9, 12, 17,
22, 29^b26, 27, 31, 33, 30^a5, 6,
13, 16, 17, 18, 30, 33, 32^a17,
36^b16
ὑπομενετικός 29^b5, 32^a26
ὑποστατικός 22^a33
ὑστερίζειν 31^b23
ὑστερον, ὁ et ὁ ὑστερος 40^b22, 23;
praeterea vide πρότερον
φαγεῖν 31^a10, 46^a31
φαίνεσθαι diff. δοκεῖν 35^b27
sqq.; φαίνόμενον ἀγαθόν 27^a22,
35^b26 sq., 36^a10; φαινόμεναι
λύπαι 29^a39 sq.; φαινόμενα
16^b28, 17^a13, 28^a19, 35^a31,
35^b17, 36^a26, 36^b22; ἀγαθὰ
καὶ κακὰ 27^b4; τὰ φαινόμενα
ποιητικά λυπῆς . . . πλησίον
φαινόμενα 29^b15 sqq.
φαντασία 19^b24; opp. δόξα 35^b28
φαρμακεία 14^b33, 35^b35
φαρμακεύεσθαι 37^a15

φάρμακον 27^a20, 38^b8
φάρυγξ 31^a14, 16
φειδωλός 32^a12
φέρειν 46^a2; πρὸς τὸ τέλος 27^a11;
φέρεισθαι pass. 24^a17, 19,
29^a17, 29^b27, 30^a23
φεύγειν opp. διώκειν 21^b33, 22^a2,
29^b39, 46^a15
φευκτός 36^b37
φθαρτικός 29^a8, 35, 29^b15, 35^b5
φθειρεῖν 20^a27, 32, 33, 20^b31
φθονεῖν 29^a38
φθονερός 21^a38, 40, 33^b18
φθόνος 21^a3, 21^b3, 33^b19, 34^a30
φθορά 27^a31, 29^b8, 12
φιλαλήθης 34^a3
φιλάργυρος 32^a4
φιλεῖν 35^a33, 35^b19, 34, 36^a12,
14, 34, 36^b4, 14, 17, 35,
37^a20, 22, 30, 35, 37–40,
37^b3, 31, 38^a9, 38^b29,
39^a6–9, 11, 23, 28–34, 40,
39^b1, 4, 21, 40, 40^a6, 14, 15,
22, 28, 32, 40^b7, 8, 38, 41^a35,
41^b4, 5, 44^a32, 45^b34, 47^a23,
28; ὁ φιλούμενος 38^a15, 45^b26;
τὸ φιλούμενον 35^b19, 22, 36^b4,
37^a40, 37^b1; φιλητός 37^a38,
39^a35; τὸ φιλητόν 36^b35
φιλητικός 39^a27, 28, 31
φιλία = μεσότης κολακείας καὶ
ἐχθρας 21^a7, 33^b29–34;
amicitia περὶ φιλίας
34^b18–46^a25; διὰ τί περὶ αὐτῆς
ἐπισκεπτέον 34^b18–35^a4; ἡθικῇ
τις ἐξίς 34^b27 sq.; τὰ
ἀπορούμενα περὶ αὐτῆς
35^a4–35^b12, 35^b18–23;
πότερον ὁ ὁμοῖος τῷ ὁμοίῳ
φίλος ἢ ὁ ἐναντίος τῷ ἐναντίῳ
35^a4–31; πότερον τοὺς ἀγαθοὺς
μόνον ἐνδέχεται εἶναι φίλους ἢ

τὸ χρήσιμον φίλον 35^a31–35^b2;
ταῦτα πάντα ὑπεναντία ἀλλήλοις
δοκεῖ 35^b2–6; πότερον ῥᾶδιον
φίλους κτήσασθαι ἢ
χαλεπώτατον 35^b6–12; τρόπος
τῆς λύσεως 35^b13–18; πότερον
τὸ ἡδὺ ἢ τὸ ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ
φιλούμενον 35^b18–23; τὸ
ὀρεκτὸν καὶ βουλευτὸν ἢ τὸ
ἀγαθὸν ἐστὶ ἢ τὸ φαινόμενον
ἀγαθὸν 35^b24–9; τῶν ἀγαθῶν
τὰ μὲν ἀπλῶς ἐστὶν ἀγαθὰ τὰ τε
τινί, καὶ τὰ αὐτὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ
καὶ ἡδέα 35^b30–36^a6; τρία τῆς
φιλίας εἶδη, δι' ἀρετὴν,
ὠφελείαν, ἡδονὴν 36^a7–36^b1;
ὧν ἡ πρώτη ἢ δι' ἀρετὴν
36^b2–37^b7; πείρας καὶ χρόνου
δεῖται, μόνῃ βέβαιος, οὐ γίνεται
ἐν πολλοῖς 37^b8–38^a32; αἱ
ἄλλαι ἐγγίνονται καὶ ἐν φαύλοις
38^a32–39^b14; πάντα τὰ τρία
εἶδη ἢ κατ' ἰσότητα ἢ καθ'
ὑπεροχὴν ἐστὶν 38^b15–39^a4;
μᾶλλον εἰσὶν φιλίαί αἱ κατ'
ἰσότητα 39^a4–21; ἀλλ' ὅμως
ζητοῦσι μᾶλλον τὴν καθ'
ὑπεροχὴν διὰ τὸ βούλεσθαι
μᾶλλον φιλεῖσθαι ἢ φιλεῖν
39^a21–33; ἐστὶ δὲ κατὰ τὴν
φιλίαν τὸ φιλεῖν μᾶλλον
39^a33–39^b2; καθ' ὅσον ἢ φιλία
τῶν ὁμοίων ἐστὶ καὶ καθ' ὅσον
κατὰ συμβεβηκὸς τῶν ἐναντίων
39^b5–40^a4; περὶ τῆς αὐτοῦ πρὸς
αὐτόν φιλίας 40^a8–40^b37; περὶ
εὐνοίας καὶ ὁμονοίας 41^a1–34;
δια τί μᾶλλον φιλοῦσιν οἱ
ποιήσαντες εὖ τοὺς παθόντας ἢ
οὗτοι ἐκείνους 41^a35–41^b9; πῶς
ἔχει ἡ φιλία πρὸς τὸ δίκαιον καὶ
τὰς κοινωνίας; ὥσπερ τοῦ ἴσου

οὕτω καὶ πάντων τούτων δύο
εἶδη ἐστί, τὸ κατ' ἀριθμὸν καὶ
τὸ κατ' ἀναλογίαν 41^b12–42^b1;
ἐν τῇ καθ' ὑπεροχὴν φιλίᾳ
ἀξιοῦται τὸ ἀνάλογον, ἀλλ'
ἀνεστραμμένως 42^b2–21; ἐν τῇ
κατ' ἴσα καὶ κατὰ τὸ χρήσιμον
φιλίᾳ πολιτικῇ τί δίκαιόν ἐστι;
42^b22–43^b14; τί ἐν ταῖς μὴ
κατ' εὐθυωρίαν φιλίαις;
43^b14–38; πότερον τῷ ἀγαθῷ ἢ
τῷ χρησίμῳ φίλῳ δεῖ μᾶλλον
βοηθεῖν 44^a1–19; ἄλλα
προβλήματα ὅμοια 44^a19–36;
αὐτάρκεια καὶ φιλία
44^b1–45^b19; πότερον δεῖ ζητεῖν
πολλοὺς φίλους ἢ ὀλίγους
45^b19–25; πότερον ἐν ἀτυχίαις
δεῖ βούλεσθαι ἀπεῖναι ἢ παρεῖναι
τὸν φίλον 45^b26–46^a25; φιλία
ἐταιρικῇ 41^b35 sq., 42^a1, 5,
36, 42^b37; συγγενικῇ 42^a1, 2;
πατρικῇ 42^a4; πατρὸς καὶ
παιδός, υἱοῦ, υἱῶν 41^b38 sq.,
42^a3, 32 sq.; ἀδελφῶν 42^a3, 5,
35; ἀνδρὸς καὶ γυναικός
42^a31 sq.; δεσπότου καὶ δούλου
vide δούλος; κοινωνικῇ 42^a1;
πολιτικῇ 42^a2, 6, 9, 42^b22, 31,
35, 43^a31; ἢ ἡθικῇ ἢ νομικῇ
42^b32 (cf. 41^a10), 42^b36,
43^a8, 32, 35; καλλίων 43^b1;
οἰκία φιλία τις 42^a27 sq.
φιλικός 37^b3, 40^b1, 41^a16,
45^b28; φιλικὴ δικαιοσύνη
43^a33 sq.; φιλικὸν δίκαιον
34^b21; φιλικὰ 37^b19; φιλικῶς
43^a9
φιλόγλυκος 27^b10
φιλογυμναστικός 22^a31
Φιλόλαος 25^a33
Φιλόξενος ὁ Ἐρύξειδος 31^a17

- φιλόπικρος 27^b11
 φιλόπονος 22^a38
 φίλος 34^b18, 20, 24, 27, 29,
 35^a2, 32, 35^b7, 9, 36^a14,
 36^b4, 11, 13, 18, 21, 28, 31,
 32, 37^b1, 2, 17, 19, 20, 22,
 23, 31, 32, 34, 37, 38^a1, 4, 5,
 6, 9, 20, 38^b2, 10, 17, 32,
 39^a4, 20, 21, 24, 35, 39^b4, 15,
 40^a6-9, 12, 15, 18, 24, 37,
 40^b3, 20, 29, 31, 32, 41^a11,
 13, 15, 16, 42^a10, 19, 21, 22,
 42^b23, 43^a36, 43^b2, 44^a1, 4,
 5, 31, 44^b4, 5, 9, 11, 12, 13,
 16, 17, 21, 45^a17, 18, 20, 23,
 29, 35, 38, 45^b9, 15, 20, 21,
 36, 37, 46^a1, 15, 16, 21,
 49^b18; τῶν μεγίστων ἀγαθῶν
 ἐστὶ 34^b32; ὁ πάλαι 37^b40;
 κοινὰ τὰ φίλων 37^b33, 38^a16;
 φίλον 35^a7, 13, 14, 15, 21, 35,
 36^b3, 34, 39^b6, 16, 23; μέσος
 κόλακος καὶ ἀπεχθητικοῦ
 33^b30-34
 φιλοσοφία 45^a22; θεωρητική
 14^a13; οἱ κατὰ φιλοσοφίαν λόγοι
 17^b23
 φιλόσοφος 16^b39, 17^a1; βίος
 15^a36, 15^b1, 16^a29; φιλοσόφως
 16^b36
 φιλότης 40^b2, 41^b13
 φιλοτιμείσθαι 46^a21
 φιλότιμος 39^a26, 27, 29
 φιλοῦγής 22^a32
 φιλοψευδής 34^a3
 φίλτρον 25^b5
 φιλωδός 38^a37
 φοβεῖσθαι 28^a32, 34, 28^b2, 6, 7,
 17, 23, 39, 29^a5, 7, 30^a24
 φοβερός 28^b8, 10, 12, 13, 22,
 24-30, 39, 29^a33, 29^b11, 13,
 18, 23, 24, 26, 30^a9, 26, 30,
 34, 32^b2; φοβερὸν τί ἐστὶ
 29^a32-29^b25; διχῶς λέγεται,
 τὰ μὲν ἀπλῶς τὰ δὲ τινί
 28^b18-23
 φοβητικός 28^b5
 φόβος 20^b12, 28^a27, 37, 28^b12,
 14, 15, 29^a34, 36, 40; ὀρρ.
 θράσος 28^a29
 φορτικός 15^a28, 29, 34^a8, 20,
 45^a37
 φράτερες 41^b26
 φρονεῖν εὖ 15^b24
 φρόνησις 14^a32, 14^b3, 21^a12,
 34^a29, 46^b6, 18, 23, 34,
 47^a13, 14, 49^b14; ἐπιστήμη καὶ
 ἀληθές τι 46^b4; καὶ ἀρετὴ
 18^b34, 46^b37 sq.; ἀρετὴ καὶ
 φρόνησις 15^a34, 16^a37 sq.;
 πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ καὶ
 φρόνησις 18^b13 sqq.; latiore
 sensu = σοφία 15^b2;
 = ἐπιστήμη 16^a11 sqq.;
 φρόνησις οὐδεμία 16^a19 sq.
 φρόνιμος 32^a36, 36^a5, 46^b33,
 47^a29, 48^a35; φρονίμως 46^b7,
 22, 25, 26
 φροντίζειν 32^b6, 11, 33^b27
 φυγὴ 29^b33, 49^b2
 φυλακτικός 21^b14; δυνάμεις
 φυλακτικαὶ 30^a25
 φυλάττειν 35^b2
 φυσικός 34^a27, 41^a40, 42^b28,
 48^a7; φυσικαὶ ἀρεταὶ 34^a27 sq.;
 φυσικὴ ἀνδρεία 29^a28; τὰ
 φυσικά 25^a21
 φυσιολόγος 35^a9
 φύσις, ἡ 47^a9 sq.; αἰτία ἡ τοῦ ἀεὶ
 ὡσαύτως ἡ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
 47^a31 sq.; ἡ ὅλη φύσις 35^a10; ἡ
 περὶ φύσεως ἐπιστήμη 16^b12; ἡ
 φύσις = ἡ ἀνθρωπίνη φύσις
 22^a36 (cf. 25^a21 sq., 38^a14);

φύσις opp. τύχη 47^a37; φύσει
24^a18, 24^b29, 32, 25^a18,
27^a18, 28, 29, 27^b4, 31^a29,
34^a29, 37^a16, 17, 26, 37^b31,
38^a17, 39^a27, 39^b18, 38,
40^b20, 29, 41^a24, 42^a26, 34,
35, 42^b20, 47^a2, 9, 23, 30, 31,
47^b20, 21, 28, 48^a12, 48^b27,
29, 49^a1, 5, 7, 25, 49^b10, 17;
opp. διὰ μαθήσεως, δι'
ἀσκήσεως, ἔθει, ἐπιπνοία
δαιμονίου τινός, διὰ τύχην
14^a15 sqq.; κατὰ φύσιν
14^a19 sq., 27^a27, 38^b5; κατὰ
τὴν φύσιν 21^a22, 45^a32; διὰ
φύσιν 26^a24, 47^b33 sq., 48^a14;
opp. διὰ τύχην 15^a13; ἐξ
ἀνάγκης ἢ τύχης ἢ φύσεως
23^a11; παρὰ φύσιν 27^a21, 29,
30, 40^b21, 42^b38; ὑπὲρ τὴν
φύσιν 25^a21; φύσις τινός 16^a39,
16^b14, 25^a26, 27, 29^a40 (cf.
17^a28); ἡ τοιαύτη φύσις
44^b36 sq.; χείρων, ἄριστος τὴν
φύσιν 17^a24, 34; ὁ αὐτὸς τῇ
φύσει 33^a22 sq.; φύσις τις
47^b8; ἐκάστη 14^a10, 19 sq.;
ὠρισμένη 45^a3
φυτικόν 19^b37; vide etiam ψυχῆς
μέρη
φυτόν 16^a5, 22^b18; καθεύδει
ἀνέγερτον ὕπνον 16^a6
φωνή 39^b19
φῶρ 35^a9
φῶς 35^b37

χαίρειν 16^a18, 22^a15, 24^a31, 37,
24^b17, 19, 25^a25, 27^b10,
30^b37, 31^a6, 8, 9, 29, 31, 33,
31^b30, 32^b13, 33^b22, 25,
34^a15, 37^a28, 37, 37^b4, 39^a28,
29, 39^b37, 40^a1, 39, 40^b1, 46^a1

χαλεπός morosus 21^b13, 31^b8,
17, 26, 40^a34; τὰ χαλεπὰ
45^b34 sq.; χαλεπῶς 34^a7, 9
χαλεπότης 31^b6
χαλινός 19^b4
χαλκεύς 19^b4
χάρις 40^b6
χαῦνος 21^a31, 33^a11, 27
χαυνότης 21^a10, 33^a11, 16
χειμάζεσθαι 45^b33
χειμών 15^b20
χείρ 24^b13, 46^a34; ἐκ χειρὸς εἰς
χείρα 42^b26 sq.
Χείρων 30^a2
χρεία 46^b7
χρῆματα 16^a26, 26^b29, 31^b28,
37, 38, 32^b4, 38^a13, 43^b22,
49^b2, 18
χρηματίζεσθαι 26^a10
χρηματισμός 15^a28, 32^a7, 8
χρηματιστική 31^b39
χρηματιστικός 15^a31, 17^a39,
41^b26
χρῆσθαι opp. κτᾶσθαι 45^b25;
opp. ἔχων 25^b12
χρήσιμος 16^b16, 17^b25, 18^a34,
37, 29^a31, 33^a7, 34^b24, 35^a35,
35^b2, 36^a8, 13, 32, 33, 34,
36^b7, 11, 37^a11, 38^a8, 20; 21,
38^b2, 35, 39^a2, 12, 39^b23, 26,
41^a6, 38, 42^a7, 12, 32, 42^b2,
22, 26, 39, 40, 43^a2, 4, 6,
43^b4, 19, 25, 37, 44^a2, 15, 18,
21, 33, 34, 36, 44^b6, 14;
χρησίμη 41^a5, 43^a2, 35 (aliter
43^a6)
χρήσις 19^a1, 3, 14, 16, 18, 24,
19^b2, 20^a33, 31^b39, 32^a6,
33^a5, 38^b32, 44^b16; opp. ἕξις
19^a18; καὶ ἐνέργεια 19^b2
χρηστική 19^b3
χρηστός, χρηστῶς 14^a21

χροιά 14^a17
 χρόνος 16^a9, 21^b11, 37^b13, 17,
 38^a2, 14, 20, 24; χρόνου
 πλήθος 15^b29
 χρυσίον 39^a15, 47^a18
 χωρίζειν 24^b23, 35^a24, 30
 χωριστός 17^b15, 18^a3, 4, 7, 9,
 12
 ψέγειν 23^a10, 25^b15, 28^a10, 12,
 31^a24
 ψεκτός 23^a10, 28^a9, 32^b39,
 33^a17, 33^b17, 34^a14
 ψεύδεσθαι 34^a1
 ψευδής 26^a4, 34^a33
 ψεύδος 17^a17, 36^a24
 ψεύστης 40^b24
 ψηλαφᾶν 25^a14
 ψόγος 23^a13
 ψύχειν 39^b36
 ψυχή 15^a23, 18^b32-6, 19^a5, 24,
 26, 30, 33, 35, 19^b26 sqq., 32,
 37, 38, 20^a9, 30, 20^b7, 21^a13,
 21^b28, 39, 22^a39, 24^b25, 27,
 27^a39, 32^a29, 36^a1, 40^a20,
 41^b17, 42^a14, 29, 45^a33,
 47^b18, 48^a25, 49^b21, 22;
 ψυχῆς ἦθος 20^b5; ἔργα καὶ πάθη
 20^a31; ἔργον τὸ ζῆν ποιεῖν
 19^a24; μία ψυχή 40^b9; ψυχῆς
 μέρη, μόρια 19^b20 sqq.,
 21^b31 sq., 40^a17, 45^a33 sq.; τὸ
 λογιστικόν (= λόγον ἔχον)

46^b19, 23; τὸ ἄλογον μέρος
 49^b23; = τὸ θρεπτικόν
 19^b20-3; ἡ θρεπτικὸν καὶ
 αὐξητικὸν 19^b39; ἡ φυτικὸν
 19^b37; καὶ τὸ αἰσθητικὸν καὶ
 ὀρεκτικὸν 19^b23; δύο λόγου
 μετέχοντα, ἀλλὰ τὸ μὲν τῷ
 ἐπιτάττειν (= τὸ λογιστικόν), τὸ
 δὲ τῷ πείθεσθαι, ἐτέρως ἄλογον
 (= τὸ ὀρεκτικόν) 19^b28-20^a4
 (cf. 46^b13, 20, 21); = τὸ λόγον
 ἔχον, ὃ ἐστὶν ἐπιτακτικὸν τῆς
 ψυχῆς, ἣ λόγον ἔχει, καὶ τὸ
 ἄλογον μὲν, ἀκολουθητικὸν δὲ
 κατὰ φύσιν τῷ λόγον ἔχοντι
 20^a9 sqq.; = τὸ λόγον ἔχον καὶ
 τὸ ἄλογον, ἔχον δ' ὀρεξιν
 21^b29 sqq. (cf. 40^a20 sq.); τὸ
 βουλευτικὸν τῆς ψυχῆς ἐστὶ
 θεωρητικὸν αἰτίας τινός
 26^b25 sq.; οὐκ ἐν ταύτῃ τῆς
 ψυχῆς ἡ φαντασία καὶ ἡ δόξα
 35^b28 sq.
 ψύχος 29^b5
 ψυχρός 29^b19, 34^a21, 39^b29
 ῥδικός 38^a36, 37
 ὠνεῖσθαι 42^b34
 ὦρα 20^a28
 ὠφέλεια 43^a23, 44^b16
 ὠφέλειν 24^b18, 43^a27
 ὠφέλιμος 28^b21, 36^a8, 13, 37^a13,
 14, 38^a39, 41^a38